

RESERVADO

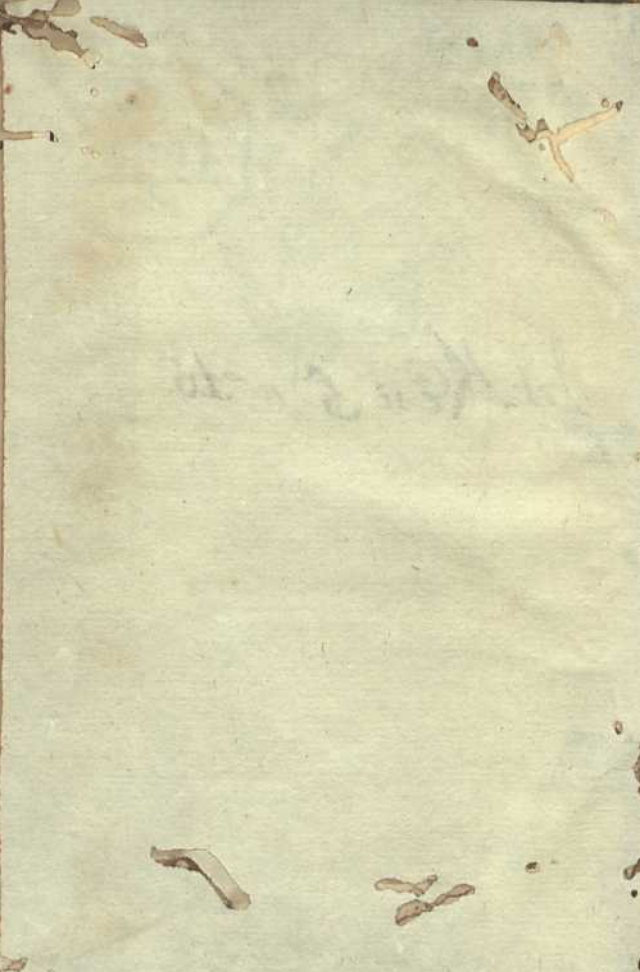
1891

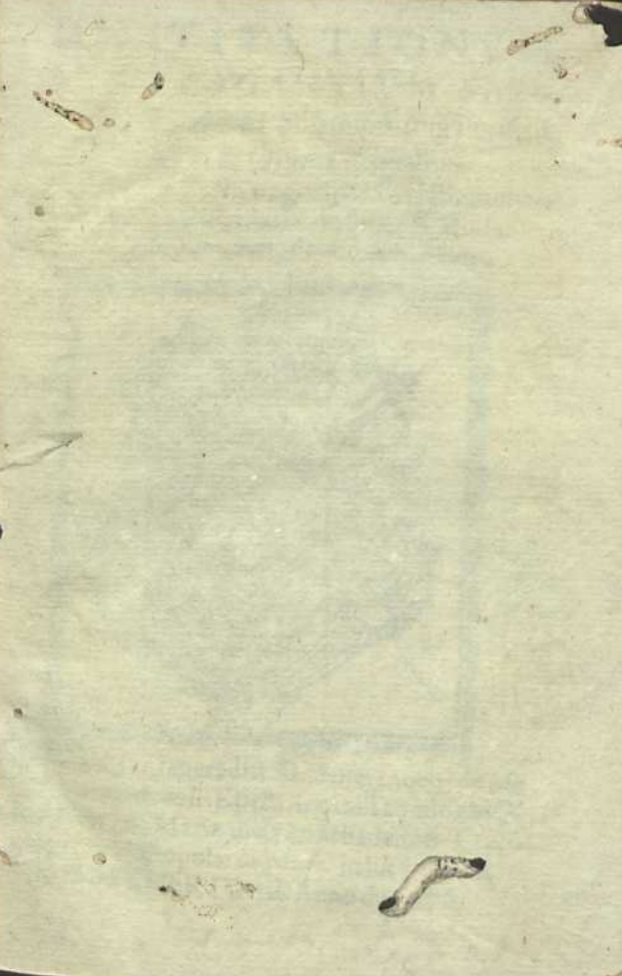
B. N. L.

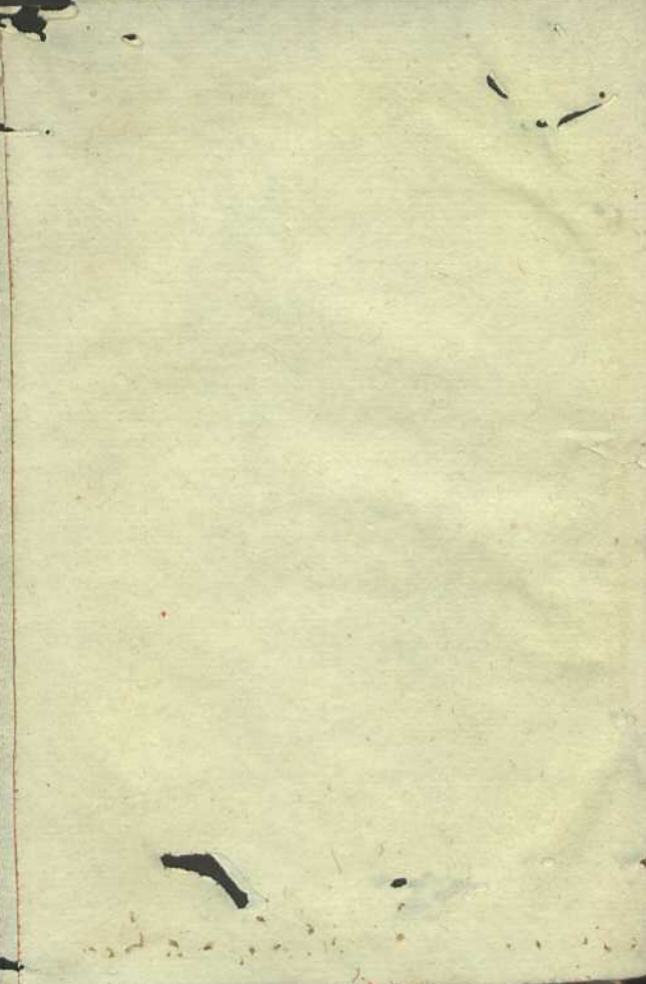
Pres

1899

Let. West. S. n. 16.

CONSTITUTIONVM
EXTRAVAGANTIVM SAN-
ctissimorum Patrum Summorumq; Pontificū
Pij Quarti & Quinti, liber vnus
Cuiusuisinæ S. D. N. Gregorij XIII. cōstitutiones
& Regulæ Chancellariæ, in super & Bulla
Cœnæ Domini, nunc denuò accesserunt.

Illustrissimi ac reuerēdis. D. Emmanuelis de Me-
nesses Conimbricensis Ep̄i & Arganili comitis māda-
to, & Antonij de Mariz inelytæ achademizæ Typo-
graphi & bibliopolæ expensis in lucē
CONIMBRICÆ. Anno de 176.

Na. liv. de S. B. de Patres

M V K O INDEX. I I 2 2 0 0

CONSTITUTIONVM.

Extrauagantium, Delicta A.

- A**ffinitas ex copula illicita ad secundum gradum
restringitur. fol. 24.
- Ambitus officiorum Minoribus prohibetur. fol. 81.
- Agnus Dei benedicti non inficiandi minio, nec ve-
nales exponendi. B, fol. 121.
- Beneficia propter crimen hæresis vacantia sedi
Apostolicæ reserua. fol. 33.
- Beneficia per resignationem aut permutationem va-
cantia ab ordinarijs non conferenda. fol. 61.
- Bona ecclesiæ male alienata reuocanda, & alienatio-
nes reuidentæ. C, fol. 117.
- Compaternitas quibus casibus cõtrahatur. fo. 24.
- Curata beneficia habentes intra quod tempus à Cu-
ria Romana debeante recedere. fo. 32.
- Clerici in Romana Curia cõmorantes, vel eam ad eũ
res intra decẽ dies tenetur ostẽdere literas dimisso-
rias nomina & cognomina & patriã nũciare. fo. 70
- Causæ confidẽtiarum ad Sedem Apostolicam auo-
cata. fo. 75.
- Cura Monialium à fratribus conuentualibus ad or-
dinarios translata, fo. 84.
- Constitutio Bonifacij VIII. quæ incipit foelicis de
pœnis in VI. ad scientes, & non reuelantes exten-
ditur. D, fol. 119.
- Declaratio Triden. Synod. super cognatione spiri-
tus. fo. 29.
- Dispensatio cõcessæ militibus, & fratribus mili-
tiarum

- tiarum moderantur. E, fol. 99.
 Expeditionum prorogatio. F, fol. 60.
 Facultas cōcessa iudicibus decernendi sequestrum in
 beneficijs reseruatīs nulliter impetratis. fol. 1.
 Fenestraz instrosipientes ecclesias remuneradæ fo. 27
 Festum S. Thomæ de Aquino celebrandum. fo. 54.
 Fructus beneficiorum ecclesiarum Cathedraliū, aut
 collegiatarum, qui a teā vigore statutorum ab eis-
 dem lite pendēte percipiebantur, deponēdi fo. 79.
 Facultates cōcessæ comittib⁹ Palatinis reuocātur. f. 85.
 Facultates concedendi alienationes bonorū ecclesie
 Camerario concessæ, reuocantur. fol. 94.
 Forma publicandi resignationes. fol. 95.
 Facultates testādi concessæ Militijs, & Hospitalibus
 reuocantur. fol. 99.
 Forma creandi census. G, fol. 108.
 Gradus remotior in dispensationibus obtinendis ex
 primi & attendi debet, excepto primo. fol. 25.
 Impedimentū affinitatis ex fornicatione pueniens,
 non excedit secundum gradum. fol. 30.
 Indulgentiæ pro quibus manus adiutrices por rigē-
 dæ reuocantur. fol. 34.
 Indulta Cardinalium reuocantur. L, fol. 39.
 Licentiæ celebrandi missas tempore vespertino re-
 uocantur. fol. 37.
 Laici birretum rotundum cum suis plicis deferre te-
 nentur, quo à clericis distinguantur. fol. 70.
 Literæ & constitutiones S. Pont. Pij V. promen-
 dicantibus & alijs religiosis con-
 pro

I N D E X.

- promulgatæ, ad terminos iuris cõmunis, & Con-
 cilij Tridentinij reducuntur. fol. 127.
- L**iteræ S. Pij Papæ IIII. contra prætẽsas franchi-
 fias vrbs obseruandæ. M, fol. 130.
- M**ortui in Cæmiterijs sepeliendi. fol. 27.
- M**endicantium ordinis declaratio. fol. 66.
- N**on fabricadũ in ecclesijs aut causarũ porticis. fo. 27.
- N**oua constitutiõ de edificijs & iure congrui. fol. 131.
- O,
- O**fficio Ministri & Vicarij generalis fratrum ter-
 tiõ ordinis S. Francisci extinguitur. fol. 87.
- O**rdo tertius S. Francisci ministro generali & pro-
 uinciali obseruantia submittitur. fol. eod.
- P**ænæ impositę blasphemis, sodomitis, cõcubinarijs,
 de ambulantijs in ecclesijs, & pauperibus in
 eisdem mendicantibus, aliaue illicita facientibus
 & laborantibus diebus festiuis & alia quã plurim
 circa diuinum cultum fol. 17.
- P**arochiales ecclesiæ quomodo cõferendæ. fol. 41.
- P**riuilegia mendicantium confirmata. fol. 44.
- P**rohibitiõ de nõ admittendis resignationibus ab Or-
 dinarijs, relaxatur & mōdificatur, fol. 77.
- P**roprietas Minoribus cõuentualibus sublata. fol. 81.
- P**riuilegium concessum officiali Rom. Cur. quod lai-
 ci bigani, & clerici cõiugati, pensiones aut boni
 ecclesiæ habere non possint, reuocatur. fol. 99.
- P**riuilegium simile concessum Militijs & Hospitali-
 bus. fol. eod.
- P**riuilegia vendendi & suprimendi beneficia, concessa
 Mi-

I N D E X.

- Militijs & Hospitalibus reuocatur. fol. eod.
- Priuilegium de non recipiendis aut retinendis fratribus alterius ordinis reuocatur. R. fol. 115.
- Reformatio officij sacrae pœnitentiariæ. fol. 2.
- Reformatio officij Rotæ fol. 7.
- Reformatio & clausura Monialium. fol. 21.
- Reuocatio facultatum ingrediendi monasteria. fo. 26
- Res sacrae aut diuino cultui dicatae spoliatorum nomine non vinire, & ecclesijs quibus eas relinquentes præfuerunt tradendæ. fol. 63.
- Reformatio tertij ordinis S. Francisci, & eius domorum vtriusque sexus. fol. 87.
- Residentia vbi facienda abijs qui parrochiales ecclesias in simul cum prebendis, aut dignitatibus vel alijs beneficijs habet. fol. 91.
- Taurorum agitatio prohibita, & vota super earemissa reuocantur. fol. 73.
- Tridentina Synodus declaratur circa impedimentum publicæ honestatis fol. 93.
- Tridentina Synod⁹ Sess. 12. cap. 2. extensio. fol. 104.
- Veritas in dispensationibus exprimenda. fol. 8.
- Vicarijs quæ patio assinanda in vnionibus beneficiorum. fol. 71.
- Vota tria emittenda abijs qui in congregationibus, sub obedientia voluntaria viuunt. fol. 106.
- INDEX REGVLARVM CHANCELARIAE De litera. A,
- Annuali possessore. B, reg. 33. fol. 8.
- Beneficijs vacaturis per promotionem ecclesiarum &

INDEX.

- & monasteria. reg. 24. fol. 6.
 Beneficios vacantibus per contractum matrimonij
 C, reg. 56. fol. 13.
 Concurrentibus in data. reg. 15. fol. 4.
 Clausula ponenda in literis permutationū. re. 38. fol. 10
 Commendis. reg. 41. fol. 10.
 Cōfessu in resignationib⁹ & pētionibus. reg. 43. fol. 11.
 Clausulis ponēdis in literis indulgētiarū. reg. 51. fol. 12.
 Clausulis in beneficijs vacantibus. reg. 54. fol. 12.
 Clausulis in literis religiosorum. reg. 57. fol. 13.
 Clausulis si est ita. D, reg. 59. fol. 13.
 Declaratio reservationis ecclesiarum & beneficio-
 rum per p̄decessores reservatorum. reg. 9. fol. 2.
 Dictitionibus numeralibus. reg. 24. fol. 4.
 Derogatione iuris patron. reg. 40. fol. 10.
 Dispensationibus in gradib⁹ cōsanguinitatis re. 47. f. 11
 Executione faciēda. E, reg. 46. fol. 11.
 Exprimendo valore beneficiorum. reg. 53. fol. 12.
 Expressione qualitatū beneficiorum. reg. 55. fol. 13
 Idiomate. I, reg. 18. fol. 5.
 Impetrantibus beneficia per obitum familiarium
 Cardinalium, reg. 30. & 31. fol. 8.
 Ingressu religionis. reg. 44. fol. 11
 Indulgentijs concessis ad instar. reg. 52. fol. 12.
 Infordescontibus. L, reg. 55. fol. 14.
 Literis in forma rationi congruit. reg. 8. fol. 2.
 Literis religiosorum expediendis. reg. 37. fol. 10.
 Medicatibus, trasferendis. M, reg. 21. fol. 5.
 Male p̄... is reg. 22. fol. 6.
 M,

INDEX.

- Moneta.** reg. 23. fol. eod.
Mandatis Apostolicis & executorialibus. re. 61. fol. 23.
Non tollendo iusquisitum. N, reg. 16. fol. 5.
Non impetrando beneficiū per obitū viuētū. re. 19. f. 5.
Non iudicādo iuxta formā supplicationū. reg. 25. fol. 6.
Non valeant commissiones causarum, nisi literis expeditis. reg. 29. fol. 7.
Non appellando ante definitiuā sētēciā. reg. 35. fol. 9.
Non litetur commissioni post cōclusionē. re. 36. fo. 10.
Non valeat impetratio facta per modum in cancellaria exprimendum. reg. 45. fol. 11.
Nulli suffragetur dispensatio, nisi literis confectis
 reg. 29. fol. 10. **O,**
Officiales nihil exigant vltra debitum. reg. 66. fol. 15.
Petenti prouideri de vacaturo, dentur literæ de vacaturo & econtrorso. reg. 60. fol. 13.
Potestate vice Cancellarij. reg. 68. fol. 15.
Quod fructus in 3. parte augeri possint vigore clausulæ. reg. 69. fol. 14.
Quod Cardinales non cōprehendantur sub regulis faciendis R. reg. 67. fol. 15.
Reformationibus reg. 42. fol. 10.
Regula de viginti. reg. 17. fol. 5.
Regulis Chancelariæ producendis. reg. 26. fol. 6.
Reseruatō beneficiorū, quæ ante a Benedicto Pape, 12. in extrauagāte ad regimē sub titulo de prebēdis inter cōmunes: & a Ioanne. 22. in extrauag. execrabilis eod. titulo: fuerant reseruata. reg. 1. fol. 1.
Reseruatō cathedraliū Ecclesiarum & monasteriorum

I N D E X.

- rum. reg. 2. fol. eodem.
- Reseruatō dignitatū, nec non suorum & S. R. E. Cardinal. familiarum beneficiorum reg. 3. fol. eod.
- Reseruatō beneficiorum collectorū, & sub collectorum reg. 4. fol. 2.
- Reseruatō beneficiorum curialium dum curia transfertur. reg. 5. fol. eod.
- Reserua. beneficiorū cubiculariorū curiorū. re. 6. f. eod.
- Reseruatō beneficiorū & ecclesiarū S. Petr. & S. Ioā. Laterā. & Beatę Marię maioris de vrbe, & beneficiorū titulorū Cardinaliū à curia absentiu. re. 7. f. eod.
- Reseruatō mentiū Apostolicorū & alternatiua. fol. 17.
- Reualidatio literarum prædecessoris gratiæ & iustitiæ infra annum concessarum. reg. 10. fol. 3.
- Reuocatio vnionum. reg. 10. fol. eod.
- Reuocatiō facultatū quibusuis cōcessarū. re. 22. f. eod.
- Reuoca. facultatū cōferēdi beneficia curata. re. 3. f. 4.
- Reuocatio decimarū & aliarū impositionū. re. 62. f. 13.
- Reuocaci facultatum precipiēdi percium officiorum reg. 62. fol. 14. S,
- Sinatura per fiat præferatur alteri per cōcessū. re. 2. f. 8
- Supplendis defectibus. reg. 39. fol. 10.
- Super defectu natalium. reg. 48. fol. 11.
- Super dispensationibus. reg. 49. fol. eod.
- Surrogandis collitigantibus. reg. 27. fol. 7.
- Triennali possessore. reg. 34. fol. 9.
- Translatione religiosorum. reg. 58. fol. 13.
- Vnionibus & vnionum confirmatione. reg. 20. fol. 5.
- Verissimū. reg. 28. fol. 7.

CONSTITVTIO PER
 QVAM DATVR FACVL-
 TAS IVDICI DECERNENDI
 sequestrum.

Super Beneficijs reseruatis.

SANCTISSIMVS IN
 Christo Pater, & Dominus no-
 ster Dominus Pius diuina pro-
 uidentia Papa quartus: Cupiēs,
 prout suo pastoralis incumbit
 officio, vnicuique quod suum
 est tribui, iustitiamq; inter om-
 nes æqualē ministrari, ac ani-
 marum periculis, & fraudibus

eorum, qui passim beneficia ecclesiastica in mēsis,
 in quibus illorum collatio & prouisio per constitu-
 tiones suas, seu Cancellariæ Apostolicæ regulas de-
 super editas dispositioni suæ pro tempore reseruatae
 existunt, vacantia, seu alias eidem & sedis Apostoli-
 cæ dispositioni generaliter reseruata, aut ex generali
 reseruatione apostolica vel alias affecta, ordinaria seu
 alia auctoritate contradictarum Constitutionū re-
 noem, aut alias indebite sibi conferri, & de illis etiā
 prouideri procurant, & in eis prætextu collationum
 & prouisionum huiusmodi se intrudunt, ad hoc, vt
 illorū fructus suos faciant, & ex eis impetrantes Apo-
 stolicos, seu alias iusto titulo prouisos molestant, &
 interim lites adeo in longū protrahant, vt impetra-

tran-

erantes & iustum titulum habentes, aut cum eis concordare, aut eorum iuri cedere & renunciare, aut in prosecutione litium huiusmodi omnes ferè eorum facultates dissipare, & tandem in illarum prosecutione mori cogatur. Quique beneficia in Romana Curia vel extra eam litigiosa resignant, aut eorum iuri cedunt simpliciter, vel in fauorem tertij in memorialibus, cum paruis datis & consensibus desuper prestitis, quæ penes se retinent. Et nihilominus lites huiusmodi prosequuntur, & dum cognoscunt, nullum ius sibi in huiusmodi beneficijs litigiosis competere, ad effugiendum sententiam & expensas, vel fructuum restitutionem, in quibus condènandi venirent, supplicationes desuper signari, ac datas, & consensus paruos huiusmodi extendi faciunt, asserentes, se iamdiu illa dimisisse, partes fouentes bonum ius, & iudices iustitiam ministrantes diludendo, quantum in eo est obuiare, ac omnem penitus talia præsumendi occasionem tollere; hac sua perpetua ualitura sanctione statuit, & ordinauit, quod quoties inantea aliquem super quouis beneficio ecclesiastico (vt præfertur) reseruato seu affecto, & dicta auctoritate, vel alias nulliter collato tam in dicta Curia quam extra eam litigate contigerit, & iudici Ordinario, seu cui causa desuper comissa fuerit, etiam summarie & extraiudicialiter quantum sibi pro re qualitatem sufficere, parte legitime citata, videbitur, constiterit, beneficium ipsum in dictis mensibus uacauisse, aut alias (vt præfertur) reseruatam seu affectum: & nihilominus ordinaria seu alia auctoritate nulliter collatum, & indebite detentum existere, idemque lex reproducta citatione, fructus, redditus & proventus beneficiorum sic nulliter collatorum

& indebite detentorum sequestrari mandet & faciat,
 ac alia exequatur in præmissis necessaria & opportu-
 na. super quo eidem iudici omnem potestatem & au-
 ctoritatem impartitus est. Itemque sanctitas sua in
 causis nunc in quavis instantia coram eisdem iudi-
 cibus pendentibus similiter obseruari mandauit.
 Præterea decreuit & declarauit, sic resignantes seu
 cedentes, & nihilominus lites huiusmodi profe-
 quentes, ne eorum malitia illis prodesse, & fouen-
 tibus bonum ius nocere valeat, ad fructuum, red-
 dituum & prouentuum dictorum beneficiorum per
 eos perceptorum restitutionem, ac expensarum in
 litibus huiusmodi factarum refectionem, omniaq;
 & singula dāna & interesse, in quibus condēnati fue-
 rint, si non cessissent vel resignassent, per iudices tā
 ordinaria quam delegata vel alia auctoritate fungen-
 tes, coram quibus lites ipsas pro tempore pendere,
 seu moueri contigerit, condemnandos fore & con-
 demnari debere, ac ad id teneri & obligatos esse. Ip-
 sosque ac etiam in dictis beneficijs successores quos-
 cunque ad apparitionē sententiæ seu sententiārum
 ac literarum exequutorialium pro tempore latæ seu
 latarum & decretarum, à quibus appellare non li-
 ceat, ac restitutionem seu relaxationem possessionis,
 ac fructuum, reddituum & prouentuum, necnon
 refectionem expensarum ac dānorum, & interesse
 huiusmodi, perinde ac si contra eosdem successores
 sententia seu sententiæ latæ, & literæ exequutoriales
 huiusmodi decretæ fuissent, cogi & compelli. sic ta-
 men, quod postquā alter ipsorū sententiæ seu sentē-
 tijs, ac restitutioni vel relaxationi possessionis & fru-
 ctuū reddituū, & prouentuū, necnon dānorū & in-
 teresse hmōi refectioni, alijsq; præmissis, & cū
 est

effectu paruerit, alter desuper molestari non possit. Et ita in præmissis omnibus & singulis per eosdem & alios quoscunq; iudices, & etiam causarum palatij Apostolici Auditores, sublata, & c. iudicari & diffiniri debere, irritum quoque, & c.

Placet, publicetur & describatur. I.

¶ Lecta & publicata fuit supradicta Cōstitutio Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo: Die vero sabbari, vigesima sexta mensis Octob. Pontificatus prælibati sanctissimi Domini Papæ, Anno primo.

A. Lomellinus Custos.

¶ S A N C T I S S I M I I N C H R I S T O
Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ
IIII. Bulla reformationis officij Sacræ
pœnitentiariæ.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei;
Ad perpetuam rei memoriam.

I N S V B L I M I Beati Petri solio, meritis licet imparibus, superna dispositione locati, statim ab ipso nostri Pontificatus initio, officij nostri esse duximus, vt omni adhibita diligētia, errores, quos circa omnes gradus & hominū conditiones, nimia forsā licentia & impunitate, magno cum animi mœore hisce potissimum temporibus committi animaduertimus, prouidentia nostræ ministerio corrigere, & emendari: ac ea quæ hominum licentia crescente deformata essent, reformare: illaque præsertim circa Romanæ Curia officia, & tribunalia ad veram debitamq; integritatem, & obseruantiam reducere curare-

mus.

mus. Hinc est, quod nos ad pœnitentiariæ nostræ officium, in quo morum censura & animarû salus præcipue vertitur, nostræ considerationis oculos dirigentes, & attendentes, in eo plures & diuersos abusus propter superiorum temporum licentiam, & incuriam irrepsisse, ne illi sese latius diffundat, quantum in nobis est occurrere volentes, habita desuper cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, ipsoque maiori pœnitentiario, ac eius officialibus auditis & eorum iuribus diligenter visis, ac omnibus maturè consideratis, de ipsorum fratrum consilio, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus: quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, pro tempore existēs maior pœnitentiarius, ac eiusdem pœnitentiariæ Reges, correctores, procuratores, ac alij quicunq; eius officiales & ministri ab eorû omniû, quæ in infra scriptis capitulis & prohibitionibus continètur, concessione, cõmissione, & expeditione penitus cessare & abstinere debeât. Et in primis idē pœnitentiarius abstinere ab cõmutationibus vltimarû voluntatum & earû derogationibus, necnō ab vnionibus perpetuis & suppressionibus, ac translationibus beneficiorû Ecclesiasticorû, & applicationibus vnus beneficij alteri beneficio. & illarum confirmationibus. Item a concessione iuris patronatus, seu præsentandi ad beneficia Ecclesiastica propter augmentû fructuû, sed tatum ex causa foundationis, vel dotationis illud cõcedere possit. similiter abstinere a licentijs standi extra, pro monialibus, ex quacunq; causa: necnon a declaratorijs pro religiosis propter vim & metû, quæ ingressu religionis, vel emissionem professionis sibi illata fuisse prætendant: quando post eorû professionem

sionem huiusmodi susceperunt sacros ordines in re-
 ligione: etiam si asseratur, quod eisdem vi & metu
 durantibus illos susceperint. In alijs autem casibus
 declaratoriae ipsae committantur Ordinario loci: & vo-
 cato Priore Monasterij, in quo fuerit emissa profes-
 sio, & nunquam in Curia, etiam si pars, & testes pre-
 sentes essent. Nec concedat: Religiosis licentias standi
 extra propter infirmitatis, & similia impedimenta:
 nec etiam pro subuentione parentum, aut pupillo-
 rum, vel aliorum consanguineorum, nisi obtenta lice-
 tia suorum superiorum: & in facultatibus, pro religio-
 sis eisdem, transeundi de ordine ad ordinem, etiam in
 casibus a iure permissis, apponatur semper clausula:
 Quod perpetuo ibidem in claustrum Domino famulari
 teneantur. Apostatis vero absolutionem non concedat,
 nisi ea lege expressa, ut statim ad claustrum proprii or-
 dinis redeant: vel ad alium ordinem transeant aequalis
 vel arctioris obseruantiae, ut ibi perpetuam vitam
 agant. Nec illis, aut alijs translatis praedictis indul-
 geatur, ut beneficia ecclesiastica obtinere: vel illis, ut
 mercenarij, deseruire, aut alias etiam de superiorum
 suorum licentia extra claustrum quoquo modo degere
 valeant. similiter non concedat commissiones aliena-
 tionum, vel permutationum, aut affrancationum, aut il-
 larum confirmationum de bonis Ecclesiasticis in for-
 ma quae dicitur. si in euidentem, pro rebus, quarum
 redditus annuus summam viginti ducatorum auri de Ca-
 mera, excedat: & commissiones huiusmodi semper Or-
 dinario loci, & alteri personae in dignitate Ecclesiasti-
 ca constitutae coniunctim committantur. Et si de ipsius
 Ordinarij interesse vel praedicio agatur, tunc loco
 ipsius committantur Metropolitano. Et si res ad ipsum
 Metropolitano non pertineat, Ordinario viciniore: &

nunquam similes concedantur cōmissiones, quando agitur de alienatione iurisdictionum, vel vassalorū ad Ecclesiam quouis modo pertinentiū. Præterea, ne Ordinarij in corrigendis subditorū excessibus impediantur, & delicta impunita remaneant, non cōcedat absolutiones, vel mandata de absoluendo ab homicidijs, vel alijs grauibus delictis, etiam occultis, pro quib⁹ de iure ciuili pœna capitalis imposita sit (præterquam in foro conscientia duntaxat.) In reliquis vero minoribus, & leuioribus excessibus, de quibus tamen delinquēs non fuerit citatus, vel inquisitus, cōmittere possit Ordinario: vt imposita illi pœna ei⁹ arbitrio, cum etiā in foro fori absoluat, ipsumq; ab executione ordinū, si secum super irregularitate dispensatum fuerit, similiter eius arbitrio suspendat. Episcopistamen, vel eorum superioribus, aut alijs prælatis sedi Apostolicæ immediatē subiectis, & quibusuis personis in terris Ecclesiæ, & multo minus in Vrbe delinquentibus, ab aliquibus delictis extra forum conscientia absolutionem minime concedere possit. Caueat etiam Pœnitentiarius, ne in absolutionibus à Symonia reali, vel cōuentionali, etiā occulta, vnquam concedat: vt ipsi symoniaci beneficia, super quibus symoniam commiserunt, seu pecunias, vel alia pro illis accepta, aut fructus exinde post cōmissam symoniam perceptos in toto, vel in parte retinere possint: quinimmo in absolutionibus huiusmodi apponatur clausula: Quod vterque ad beneficiū super quo fuit cōmissa symonia, perpetuo inhabilis existat. Et insuper homicide voluntario, etiam alias canonicè absoluto, altaris ministerium, aut ascensum ad superiores ordines, & restitutionem aut retentionem beneficiorū, quibus ipso iure quis priuatus

uatus vel priuandus sit, concedere minimè valeat. Nec minus literas de promouendo ad sacros ordines, ac etiam ad primam tonsuram à quocunq; Catholico Antistite, nisi allegetur iusta causa, propter quam ab Ordinarijs suis promoueri, nec ab eis, aut eorū officialibus literas dimissorias obtinere valeant: & tūc concedi possint à quocunq; Ordinario, vel pro eo Pontificalia exercente, & si causa allegata falsa fuisse deprehendatur, sic promoti ab executione ordinum per suos Ordinarios suspendi, vel illa etiam perpetuo priuari possint. similiter idē pœnitentiarius non concedat absolutiones à iuramento, nisi ad effectum agendi duntaxat. Nec dispensationes matrimoniales in forma gratiosa, sed semper cōmittātur Ordinarijs, prout alias fieri consuevit. Nec concedat religiosis licentiam suscipiendi gradum Doctoratus, vel Magisterij contra statuta ordinis, nisi ex aliqua probabili causa, & nisi de licentia suorum superiorū. Nec absolutiones à fructibus indebitè perceptis, ratione in erusionis in beneficio, vel ob non promotionem, aut alium tituli defectum, etiam in foro conscientiae, nisi facta restitutione fructuum hmōi. Nec etiam absolutiones concedat pro usurpata iurisdictione, vel violata libertate ecclesiastica, etiam in foro conscientiae, nisi cum clausula, satisfacto prius de damnis & expensis parti læsæ: Neque facultates testandi iuxta formam quinterni simpliciter: sed cum clausula. Dūmodo non supra summam centum ducatorum, etiam ad pias causas, ac pro seruientibus. Religiosis vero etiam extra claustrum, etiam cum Apostolica dispensatione degentibus, facultates testandi nullo modo concedantur. Et insuper non confirmet gesta per Ordinarios, & inferiores illis de iure cōmuni non concessa.

concessa, nec suppleat eorum defectus. Minus etiam
 dispenset super ætate promouendorum ad sacros or-
 dines de iure requisita. Nec tempus prælatis ad mu-
 nus consecrationis suscipiendum a iure statutum vl-
 tra tres menses, & terminum anni Rectoribus paro-
 chialium ecclesiarum, & alijs quibusuis ad sacros etiã
 præbyteratus ordines suscipiendos a iure, aut in fun-
 datione beneficiorum quomodolibet constitutum,
 extra casus a iure permisos, vltra sex menses mini-
 me prorogare valeat. Et vltra præmissa absteineat etiã
 ab expeditionibus quibuscunque, quæ sibi per lite-
 ras suarum facultatum expresse non conceduntur,
 nisi aliàs de iure cõmuni in casibus, de quibus age-
 tur, Ordinario concessæ reperiantur. Nec suffrage-
 tur prætextus consuetudinis, seu styli, aut quasi
 possessionis ipsius maioris pœnitentiarij, & prædeces-
 sorũ suorũ in similibus cõcedendis, etiã si cõsuetudo,
 aut stylus, vel quasi possessio hmõi per literas faculta-
 tũ suarũ generaliter approbata reperiatur. Volumus in
 super, quod officiũ sacrae Pœnitentiariæ, Sede Apосто-
 lica vacante, in omnibus & singulis, quæ ad forũ fo-
 ri quomodolibet pertinent, penitus & omnino con-
 quiescat. Quodque ea tantum pro animarum salute
 expedire valeat, quæ forum conscientia respiciunt.
 Districtius inhibentes moderno, & pro tempore exi-
 stenti Maiori Pœnitentiaro in virtute sanctæ obe-
 dientia, ac Regenti, Correctoribus, scriptoribus,
 Procuratoribus, Reuisoribus, sigillatoribus alijsque
 dictæ Pœnitentiariæ officialibus quibuscunque,
 sub nostræ indignationis, & excõmunicationis latae
 sententia, necnon priuationis & amissionis suorum
 huiusmodi, & aliorũ officiorum, & beneficiorũ quo-
 rumcunque per eos obtentorum, & inhabitatis ad
 illa

illa, & alia in posterum obtinenda alijsq; grauiori-
 bus nostro, & pro tempore existentis Ro. Pont. arbi-
 trario infligendis, & applicandis pœnis. Ne de conces-
 sionibus, & expeditionibus sibi per præsentis inter-
 dictis præmissorū tenore, etiam prætextu quorūuis
 priuilegiorum, & indultorum eis quomodolibet cō-
 cessorū, se intromittere quoquo modo audeant, seu
 præsumant. Decernētes quascūq; cōcessiones gratias,
 ac expeditiones deinceps ab eodem officio Pœnitenti-
 ariæ contra præsentiu tenorē (quod absit) pro tem-
 pore emanatas, etiā si in illis asseratur, viuę vocis ora-
 culo, ac de mādato nostro, & pro tēpore existentis
 Ro. Pont. speciali, & expresso factas fuisse, nullas ni-
 hilominus, & inualidas, ac extortas, & surreptitias
 esse, & censerī: neminiq; propterea suffragari posse: &
 ita per quoscūq; locorū Ordinarios, ac Iudices, & cō-
 missarios quauis aucte fungentes, etiā causarū Palatii
 Apostolici Auditores, ac eiusdē S. R. E. Car. (sublata
 eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicādi, & interpre-
 tādi facultate & auctoritate) iudicari, & diffiniri debe-
 re: irriū quoq; & inane, quicquid sec^o super his à quo
 quā quauis aucte sciēter vel ignorāter cotigerit attē-
 tari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinatio-
 nibus apostolicis, priuilegijs, quoq; & indultis eidē
 Maiori Pœnitentiario, ac eius officio, etiā in illis ere-
 ctione, & institutione, etiam Motu proprio consisto-
 rialiter, ac de fratrum earundē consilio, & assensu, sub
 quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cū quibusuis
 clausulis & decretis in genere, vel in specie, & alias
 quomodolibet, etiā per felicis recor. Eugeniū Quar-
 tum, sextum etiam Quartum, & Paulum Tertium, ac
 alios quoscunq; Rom. Pontifices prædecessores no-
 stros, ac ~~concessis, approbatis, & innouatis,~~
 ac

ac decretis, & censuris in illis appositis. Quibus omnibus, etiã si pro illorũ sufficienti derogatione de illis, eorũque totis tenoribus specialis, specifica individua, & expressa, ac de verbo ad verbũ, non autem per clausulas generales idẽ importantes, mentio, seu quãvis alia expressio habẽda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, Tenores huiusmodi presentibus pro sufficienter expressis habẽtes (illis aliã in suo robore permãsuris) hac vice dũtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunq; : Aut si aliquibus cõmuniter, vel diuĩsim ab eadẽ sit sede inductũ, quod interdici, suspẽdi, vel ex cõmunicari nõ possint per literas apostolicas nõ facientes plenã, & expressã, ac de verbo ad verbum de indulto hmõĩ mentionẽ, & quibuslibet alijs priuilegijs indulgẽtijs, & literis apostolicis generalib; , vel specialibus quorũcũq; tenorũ existant, per quã presentibus nõ expressa, vel totaliter nõ inserta effectus presentĩũ impediri valeat quomolibet, vel differri, & de quib; , quorũq; totis tenoribus specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbũ habẽda esset in eisdẽ literis mẽtio specialis. Vt autẽ presentes literẽ ad omniũ notitiã deducãtur, & oẽs quorũ interest, vel interesse poterit, õnino afficiãt: Volum; & mãdamus, illas in Palatiĩ nrĩ apostolici ac officij Pœnitentiariã hmõĩ valuis, & acie cãpi Florã affigi, & per aliquod tẽporis spaciũ, relicta ibidẽ copia, detineri, vt his, quos literẽ ipse cõcernũt seu cõcernere poterũt quomolibet in futurũ, quod ad ipforũ notitiã non peruenerint, vel illas ignorauerint, quo minus eos arctent perinde, ac si eis personaliter intimata foret, nullam possint excusationẽ prætere de vel ignorantiam allegare: Cum non sit ver; h; apud eos rema-

remanere incognitū, quod tam patenter extiterit publicatum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, inhibitionis, decreti, derogationis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incurfurū. Dat. Romæ apud sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ M. D. L X I I. Quarto Non. Maij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego R. Car. de Carpo episcop. Portuen.	Ego Io. Car. sancti Vital.
Ego F. Car. Pisanus Episc. Toscul.	Ego Iaco. Cardin. Puteus.
Ego F. Card. Cæsius Episc. Prænesti.	Ego Ioan. B. Cicada Card. sancti Clementis.
Ego Ioan. Card. Moronus Episcop. sabi.	Ego B. Card. Tranen.
Ego Christophor ⁹ Card. Trid. Episcop ⁹ Alban.	Ego Scipio Card. Pisarū.
Ego Otho Truchses Card. August.	Ego Ioan. Card. Reoman.
Ego B. della Cueva Cardinalis sanctæ Crucis.	Ego Ioā. Antonius Card. Capisuccus.
Ego Ti. Cardinalis Crisp.	Ego F. M. Card. Alexānd ⁹ .
Ego Ful. Cardinal. Perus.	Ego Iac. Card. Sabellus.
Ego Io. Michael Cardina. Saracen ⁹ .	Ego Ioan. Ant. Card. sancti Georgij.
	Ego Aloysius Car. Corne.
	Ego B. Card. Saluiatus.
	Ego Phi. Card. Aburd.
	Ego Petrus Frācisus Cardinalis Ferrerius.

Ego

Ego Marcus Antonius cardinalis Amulius.	Ego Iu. Cardin. Urbinas.
Ego Hieronymus Cardin. Corrigiensis.	Ego Alf. Caraf. Cardinal. Neapolitan.
Ego B. Card. Nauagerius.	Ego Vitellorius Cardin. Vitellius.
Ego Ioan. Franciscus Cardinalis de Gambara.	Ego Carolus Cardinalis Borromeus.
Ego A. Cardin. Farnesius Vicecancel.	Ego Franciscus Cardin. Gonzaga.
Ego Gui. Asc. Card. Camerarius.	Ego Indicus de Aualos Cardinal. de Aragonia.
Ego N. Car. de sermonet.	Ego Alph. Car. Gesuald.

Ant. Florebellus Lauellinus.

F. Delyon.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo sexagesimo secundo. Indictione. V. die vero veneris. xv. mensis Maij, Pont. San. in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ IIII. Anno tertio Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Palatij Apostolici, & Palatij officij sacre pœnitentiariæ, & in acie Capi Floræ, vt in retroscriptis literis continetur, dimissis copijs earundem in dictis locis affixis, per nos Franciscum Rugerium, & Iulium Parinum prælibati sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Honofrius Montargull. Magister Cursorum.

¶ B V L L A S A N C T I S S I. D. N. D. P I I
diuina prouidentia Papæ IIII.
super reformatione officij Rof

¶ Pius

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN T R O N O Iustitiæ, super õnes gentes, & Regna, meritis licet imparibus, superna dispositione constituti, ad ea, quæ iuris & iustitiæ cultum, ac obseruantiam concernunt, dirigimus potissimum aciem nostræ mentis, Vt vniuersis Nationibus ad sedem Apostolicam, omnium fidelium Matrem & Magistram, pro licium, & controuersiarum inter eos vigentium decisione, recurrentibus, longis iudiciorum curriculis sublatis, ac minoribus quam fieri poterit dispendijs, opportune consulatur. Sane postquam Nos circa Curiz nostræ reformatione solerti studio intendentes, reliquorũ eiusdẽ Curiz Tribunalium, & Officiorũ emendatione, & correctione cum Dei auxilio, & venerabiliũ fratrum nostrorũ S. R. E. Cardi: cõsilio, feliciter peregimus, demum ad Palatij nostri Auditorium, in quo vniuersorum Christi fidelium grauiores causæ per duodecim summe virtutis & doctrine viros, ex õnibus mundi partibus magna cũ diligencia conquisitos, mature cognoscuntur, & magna cum integritate & iustitia terminantur, animum adieciimus. Et licet in eodem Tribunali pauca admodum correctione digna offenderimus, nihilominus, vt nihil intactum relinqueremus, nonnulla potius pro litibus abbreviandis, ac partium dispendijs evitandis, vel saltem minuendis vocatis ipsius Auditoribus, ac pluries tam in voce quam in scriptis auditis, prouidenda censuimus. Et ideo de eorundem fratrum nostrorũ consilio statuimus & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus, ad tollendum multiplicationem cõmissionum, & parcendum laboribus & expensis litigantiũ, vnica cõmissio

fio in qualibet instātia sufficiat, & illius vigore Auditor causam sibi cōmissam cognoscere: & cum omnibus & singulis dependētibus, & emergētibz, ac aliis quomodolibet incidentibus, decidere valeat. Possit etiā Auditor sine noua cōmissione præfigere terminū ad docendū de attentatis, ac nullitatibus, & causis, propter quas quis in integrum restitui debeat: ac illo elapso & non docto, ad causæ expeditionē procedere, necnon remissorias decernere, dilationes concedere, liquidationes fructuum in partibus delegare, ac omnia & singula alia, vsq; ad finalē sententiā suarū executionē inclusiue facere, quæ de iure Ordinarij facere possunt. Prorogationes autem fataliū, sæpius, & passim non concedat, sed tantum ex aliqua honesta causa, ac præuia illius cognitione, arbitrio Rotæ. Auditor tamen in aliqua causa, siue magni, siue parui momenti existat, etiam si eius decisio clarè iuris esse videatur, diffinitiuam sententiā, vel interlocutoriam vim diffinitiuæ habentem, ferre non valeat, nisi causa in Rota proposita, & habitis votis Coauditorum, nisi partes in actis expresse consenserint, quod causa sine voto eorundem Coauditorum expediri possit. Idemq; in alijs quibusuis præiudicialibus decretis seruari volumus, si actor vel re^s vt negotium in plena Rota cognoscatur, institerit. Itē sententiæ latæ per Auditores prout in cedula, vt moris est, vel per viam termini pro seruato, subscribātur, & publicentur in actis intra quindecim dies, & in vltima anni audientia late, infra mensem: alioquin pronuntiationes hmoi pro circūductis habeātur. Termini etiam pro seruatibz habitis, & cedule ipsarum sententiarum, quæ interdum per aliū notariū quam actuarium ipsius causæ, ad referendū accipi cōsueverunt, refe-

referantur ipsi notario causæ eadem vel sequenti die qua recipiuntur. In vltimis verò audientijs saltē infra triduum: & si Auditor qui pronuntiauit prout in cedula, vel terminum habuit pro seruato, retinuerit citationem penes se, illam notario causæ similiter intra prædictos dies consignare debeat: aliàs termini hmoi circumducti, & irriti censeantur. Auditor vero non pronunciet in causa, nisi perfecto registro, & illo ad Rotam delato, vnâ cum dictis testiū, illisque, ac iuribus in eadē Rota, prout res exegerit, lectis. In vltima verò anni audientia, ac quodocunque agatur deferenda declaratoria contra contumacem, etiam registro non perfecto, ex actis originalibus pronunciare valeat: Ita tamen quod pars ad cuius instantiã pronunciatum fuerit, registrum ipsum pro actorum conseruatione quanto citius perfici curare teneatur. Et insuper Auditor partibus petentibus copiam decisionis in causa factæ, cum iuribus, ac rationibus tradere debeat, prout antiquitus laudabiliter fieri cōsuevit. Causæ autem propriæ Auditorum, & eorum familiarium, ac consanguineorum, vel affinium vsq; ad secundum gradum iuxta ius Canonicum computandum, non cognoscantur in Rota. Nec Auditores in eorum domibus substitutos, vel Doctores, aut alios iurisperitos, etiam consanguineos, qui substituri, vel Aduocati aut Procuratoris officio fungantur, aut in casibus rotalibus, vel eorum processibus sese quoquomodo intromittant, nec Aduocatos, & Procuratores, aut aliquos ex suis notarijs domesticos habeant. Item Aduocati aut Procuratores consanguinei, vel affines vsque ad secundum gradum, & cuius Auditoris, ac etiam illius notarij, in causis coram eisdem audientibus, nullatenus patrocinari valeant.

Nec

Nec Auditores compellant, aut aliquomodo inducāe partes, per se, vel per alios, vt assumant certū Aduocatū vel Procuratorē, sed electio huiusmodi onino ipsarū partium arbitrio relinquatur. Itē Decanus, & alij Auditores, præsertim antiquiores, attendant, ne aliquid non solū contra ius, sed nec etiā contra stylum, & decisiones antiquas factas in Rota, quæ impressæ habentur, quoquomodo decidatur, etiā prætextu æquitatis in iure non scriptæ, nisi maxima cū ratione, & discussione, omnibus votis, seu saltem illorum duabus, tertijs partibus, aliter faciendum esse iudicauerint. Deinceps etiam in causis pendentibus non attendantur aliqua nullitates, præterquam ex defectu iurisdictionis, citationis, vel mandati, nisi causa nullitatis specialiter ante datam præsentium commissa reperiretur. Et aliquidatione fructuum, & expensarum taxatione, semel tantum appellare liceat, ita quod duæ conformes rem iudicatam faciant. Auditores verò causas sibi commissas, pro sola partium importunitatē ad Cancellariā remittere non possint, sed tantum habita licentia à summo Pontifice, vel ex iustis causis deductis in Rota, & ab ea probatis. Et si Auditor cognouerit in actis adesse suspicionem criminis, remittat acta huiusmodi, vel illorū exemplum, prout res exegerit ad iudicem ordinarium. Et si causa criminalis præiudicialis fuerit causæ civili, in eius cognitione supersedeat. Et quodocunque iudex ipse ordinarius, in causis criminalibus coram eo pendentibus, indiguerit depositionibus testium, vel aliquibus scripturis ad causas criminales facientibus, teneatur Auditor illas, vel earum exemplum, vt præfertur, exhiberi facere. Vt autem debitus modus sportulis imponatur, nō possint Auditores

res à partibus per se vel alium quouis modo sportularū nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec sponte dantibus vltra taxam infra scriptam accipere: videlicet. In causis pecuniarijs seu prophanis, aut quæ alias pretio nūmario quoquomodo estimari possint, si æstimatio rei, de qua agetur, non excedat summam mille ducatorum, vsque ad aureos decem: à mille vero vsque ad decem millia, viginti quinque: à decem millibus vsque ad viginti millia, quinquaginta: Ab inde supra vsque ad quācunque summā, centum. In beneficialibus verò, si redditus annuus, de quo agitur, non excedat summam centum ducatorum, similiter decem: a centū vero vsq; ad mille, viginti quinque: à mille vsque ad tria millia, quinquaginta: ab inde verò supra, centum aureos pro sportulis cuiuscunque sententiæ definitivæ, duntaxat, vt præfertur, accipere valeant. si verò causa æstimationē non facile recipiat sportulæ moderatæ pro rerum & personarum qualitate, iuxta taxas prædictas recipi possint. Nec aliquid vltra non solum ipsis Auditoribus, sed nec eorum familiaribus, vel consanguineis, aut alijs quibusvis personis, directe vel indirecte, quouis quæsito colore vel ingenio, exceptis esculentis, & poculentis, quæ triduo consumi possint, ipsarū sententiarum, aut Auditorum intuitu præstari possint. Quas quidem sportulas iuxta taxam prædictam, apud notarium causæ post subscriptam sententiam, & notario traditam, & non antea, deponi, & Auditori cōsignari volumus. Quodque notarius depositionē, & consignationē huius in actis notare, & specificare teneatur: Officia verò notariorū Rotæ non cōferantur nisi personis peritis & idoneis, quæ per se ipsos illa exercere possunt, & exercent, nisi aliqua legitima causa impe-

impe-

Impediantur. Nec eo casu officia aliquibus attenda-
 re, aut substitutos deputare valeant, nisi à proprio
 Auditore approbati fuerint, qui insuper de officio
 fideliter exercendo arbitrio Auditoris cauere debeant.
 Et pro ipsorum substitutorum facto notarij ipsi, quo
 ad interesse partium, tanquam principaliter obligati
 omnino teneantur. Districtius præcipientes moder-
 nis, & pro tempore existentibus Auditoribus, & eorū
 Decano in virtute sanctæ obediētiae, ac sub indigna-
 tionis nostræ, & excommunicationis latæ sententiæ,
 alijsque nostro & pro tempore existentis R. O. Pont. ar-
 bitrio infligendis pœnis, vt præsentem constitutio-
 nem nostrā singulis annis in prima audiētia vna cū
 alijs cōstitutionibus antiquis legi & publicari faciāt:
 & illā, ac omnia, & singula in ea cōtenta, diligēter ob-
 seruent, & ab eorum notarijs & alijs, quatenus ad eos
 pertinet, obseruari curent cum effectu. Decernentes
 nihilominus irritum, & inane, si secus super his, ab
 ipsis, vel quibusuis alijs, scienter vel ignoranter con-
 tingerit attentari. Non obstantibus constitutionibus,
 & ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Audito-
 rum collegij, etiam iuramento, confirmatione Apo-
 stolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, &
 consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & fa-
 cultatibus, eisdem Auditoribus, & Collegio, etiam
 Motu proprio, & consistorialiter, sub quibuscunq;
 tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis &
 decretis, in genere vel in specie, per quoscunque R. O.
 Pont. prædecessores nostros, aut etiam nos concessis,
 approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si
 pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorūq;
 tenoribus, speciali, specifica, & expressa ~~_____~~
 uidua, & de verbo ad verbū, non autē per clausula
 B a gene

generales idem importantes, mentio habenda, seu quæuis alia exquisita forma seruanda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis habentes, specialiter & expresse derogamus: contrarijs quibuscunque. Aut si præfatis Auditorib⁹, vel quibusuis alijs, comuniter vel diuifim ab eadem sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possit, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Vt autem præsentis literæ ad omnium notitiam deducantur, nullusque illarum ignorantiam prætere valedat, volumus, & mandamus illas in eiusdem audientie Palatii nostri, ac Cancellarie Apostolicæ valuis, & acie Campi Floræ, per aliquos ex Cursoribus nostris affigi, & per aliquod temporis spatium, relicta ibidem eorum copia, affixas detineri, & exinde omnes, & singulos quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum, afficere, ac si eis personaliter intimatæ forent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, præcepti & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ, M. D. L X I I . Sexto kal. Ianuarij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego R. Medina. de Carpo   Ego F. Cardinal. Pisanus
Episcop. Ostien.   Episcop. Portuen.

Ego

Ego Fed. Cardin. Cæsius Episcop. Tuscul.	Ego Bernardus Cardinal. saluiatus.
Ego Ioan. Card. Moronus Episcop. Præn.	Ego Phi. Card. Aburd.
Ego Otho Cardin. August. Episcop. Alban.	Ego Io. Car. Reumanus.
Ego R. Card. sancti Ang. Maior. Pæni.	Ego M. Ant. Car. Amuli ^o .
Ego Ti. Card. Crispus.	Ego Aloysius Car. Corne.
Fuluius Card. Per.	Ego B. Card. Nauagerius.
Ego Ioan. Mi Car. sarace.	Ego Ioã. Franciscus Car. de Gamb.
Ego Io. Car. sancti Vitalis	Ego A. Cardina. Farnesius Vicecancel.
Ego Ioan. B. Cicada Car. sancti Clement.	Ego G. Af. Card. Cam.
Ego B. Card. Tranen.	Ego Iul. Cardin. Vrbinas.
Ego Scipio Car. Pifarum.	Ego Hier. Car. Simocell ^o .
Ego Clem. Car. Aræceli.	Ego Vitellotius Cardina. Vitellius.
Ego F. M. G. Car. Alexad.	Ego Carolus Cardin. Bor- romeus.
Ioan. Ant. Cardin. Capi- succus.	Ego Franciscus Cardinal. Gonzaga.
Ego Io. Ant. Cardin. sancti Georgij.	Ego Ind. de Aualos Card. Aragon.

Cæ. Glorierius.

F. Delyon.

¶ Anno à Natiuitate Domini M. D. L X I I I . in-
dictione. vj. die vero xxij. mensis Ianuarij, Ponti-
ficatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij
diuina prouidentia Papæ I I I I . Anno quarto retro-
scriptæ literæ Apostolicæ presentatæ, intimatæ, &
notificatæ fuerunt Reuerendissi. Patribus Do. Ioan.
Baptistæ de Rubeis Decano. Paulo Aemelio Verall
Episcopo Caputaque. Iulio Gradino Episcopo Veru-

sino, Gaspari Groperio, Francisco Sarmie'to, Pomponio Cottæ, Iacobo Grato & Christophoro Robolter Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus & locatenen. respectiue eos requiren. vt eisdem literis in omnibus & per omnia parent, & obedirent, copiã earundem literarum eis dimittendo, Romæ in Palatio Apostolico, & in Circulo secreto Rotæ personaliter inuêris, habitis, & apprehensis. Deinde retroscriptæ præfata literæ, lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in locis in eisdem literis designatis, iuxta earum literarum seriem, & tenore per nos Bernardinũ Andream, & Iulium Parinum Apostolicos Cursores.

Petrus Valtrini Magister Cursorum.

B V L L A S. D. N. D. PII DIVI
na prouidentia Papæ IIII. Super cõfirmatione æcumenici generalis Cõcilij Tridentini.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

B E N E D I C T V S Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis: qui respicere dignatus ecclesiam suã sanctam, tot procellis & tempestatibus agitatum atq; vexatã, & grauius in dies laborantem apto tandẽ ei subuenit optatoq; remedio. Ad plurimas & perniciosissimas hæreses extirpãdas, ad corrigẽdos mores, & restituendã ecclesiasticã disciplinã, ad pacem, & concordia Christiani populi procurandã indictum iam pridem in Ciuitatem Tridentinã ~~et~~ & generale Concilium à piæ memoriæ Paulo

Paulo III. prædecessore nostro, & sessionibus aliquot habitis cæptum fuerat. Ab eius autem successore Iulio in eandem urbem reuocatum, post alias sessiones celebratas varijs impedimentis, & difficultatibus obiectis, ne tum quidem peragi potuerat. Itaque diutius intermissum fuerat, non sine maximo marore piorum omniũ, cum quotidie magis ecclesia eiusmodi remedium imploraret. Nos autem post susceptũ sedis Apostolicæ regimen, tam necessariũ, ac salutare opus sicut Pastoralis sollicitudo monebat: diuinæ misericordiae fiducia perficere aggressi, adiuti pio studio carissimi in Christo filij nostri Ferdinandi Romæ Imperatoris electi, & aliorũ Christianorũ Regũ Rerumpublicarũ, ac Principũ, tandem cõsecuti sumus: quod nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare destitimus: quodq; à patre luminũ assidue precati sumus. Cum enim eã in urbem vndiq; ex Christiani nominis nationibus cõuenisset nostris cõuocata literis, & sua etiam ipsorũ pietate excitata Episcoporũ, & aliorũ insignũ Prælatorum maxima, & œcumenico Concilio digna frequentia præter plurimos alios pios, & sac. ritũ Hierarũ scientia diuinique, & humani iuris cognitione præstantes viros præsidentibus ipsi synodo sedis Apostolicæ Legatis, nobis adeo Concilij libertati fauentibus: vt etiam de rebus sedi Apostolicæ proprie reseruatis liberum ipsi Concilio arbitrium per litteras ad Legatos nostros scriptas vltro permiserimus: quæ de sacramentis, & alijs rebus quæ quidem necessariæ visæ sunt, tractanda diffinienda, & statuenda restabant ad confutandas hæreses, ad tollendos abusos, & emendandos mores: à sacro sancta synodo summa libertate diligentiaque tractata, & accurate, ac mature admodũ diffinita, explicata, statuta sunt.

rebus perfectis Concilium tanta omnium qui illi in-
 terfuerunt concordia peractum fuit, vt consensum
 eum plane a domino effectum fuisse constiterit, idq;
 in nostris atq; omnium oculis valde mirabile fuerit.
 Pro quo tā singulari dei munere supplicatiōes statim
 in Alma hac Vrbe indiximus quę magna Cleri & po-
 puli pietate celebratę fuerūt, laudesq; & gratias diui-
 nę maiestati merito persoluendas curauimus, cum
 eiusmodi Cōcilij exitus spem magnā, & prope certā
 attulerit fore, vt maiores in dies fructus ad Ecclesiam
 ex ipsius decretis constitutionibusque perueniant.
 Cum autem ipsa sancta synodus pro sua erga sedem
 Apostolicam reuerentia antiquorum etiam Concilio-
 rum vestigijs inhærēs, decretorum suorū omniūque
 nostro, & prædecessorū nostrorū tempore facta sunt
 confirmationem a nobis petierit: decreto de ea re in
 publica sessione facto nos ex Legatorū literis prius,
 deinde post reditum eorum ex ijs quę Synodi no-
 mine diligenter retulerunt postulatione ipsius syno-
 di cognita, habita super hac re, cum venerabilibus
 fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione
 matura, sanctique spiritus imprimis auxilio inuo-
 cato, cū ea decreta omnia Catholica & populo Chri-
 stiano vtilia, ac salutaria esse cognouissemus, ad Dei
 omnipotentis laudem de eorundem fratrum nostro-
 rum Consilio, & assensu in Consistorio nostro secre-
 to illa omnia, & singula auctoritate Apostolica ho-
 die confirmauimus, & ab omnibus Christifidelibus
 suscipienda, ac seruanda esse decreuimus, sicut harū
 quoque literarum tenore ad clariorem omnium no-
 titiam confirmamus, & suscipi obseruarique, decerni-
 mus. Mandamus autem in virtute sanctę obedientię,
 & a sacris Canonibus constitutis alijsque
 grauior

grauioribus, etiam priuationis arbitrio nostro infligendis, vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs quibusuis Ecclesiarum Prælati cuiuscunq; status, gradus, ordinis, & dignitatis sint, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & statuta in Ecclesijs suis, Ciuitatibus, & Dioccesibus, in iudicio, & extra iudicium diligenter obseruent, & a subditis quisq; suis ad quos quomodolibet pertinet inuiolabiliter faciant obseruari, cōtradictores quoslibet, & contumaces per sententias, censuras, & penas ecclesiasticas, etiam in ipsis decretis contentas, appellatione postposita compescendo: inuocato etiam, si opus fuerit Brachij secularis auxilio. Ipsum vero carissimum filium nostrum Imperatorem electum cæterosque Reges, Respublicas, ac Principes Christianos monemus, & per viscera misericordiæ Domini nostri Iesu Christi obtestamur, vt qua pietate, concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac patri studio diuini honoris, & populorum suorum salutis causa, profectis quoque Apostolicæ, & Sacræ synodi reuerentia ad eiusdem concilij exequenda, & obseruanda decreta Prælati, cum opus fuerit auxilio, & fauore suo adsint, neque aduersantes sanæ, ac salutaris concilij doctrinæ opiniones à populis ditionis suæ recipi permittant, sed eas penitus interdiciant. Ad vitandum præterea peruersionem, & confusionem quæ oriri posset si vnicuique liceret prout ei liberet in decreta concilij cōmentarios & interpretationes suas edere: Apostolica auctoritate inhibemus omnibus, tam ecclesiasticis personis cuiuscunq; sint ordinis conditionis, & gradus, quàm laicis quocunq; honore ac potestate præditis, Prælati quocunq; sub

Interdicti ingressus ecclesiæ, alijs vero quicumq; fuerint sub excommunicationis latæ sententiæ pœnis, ne quis sine auctoritate nostra audeat vllos cômētarios, glossas, annotationes, scholia, vllumue omnino interpretationis genus super ipsius Cōcilij decretis quocunq; modo edere, aut quicquam quocunq; nomine, etiam sub prętextu maioris decretorū corroborationis aut executionis aliouē quæsito colore statuerē. si cui vero in eis aliquid obscurius dictū, & statutum fuisse eamque ob causam interpretatione, aut decisione aliqua egere visum fuerit, ascendat ad locū quem dominus elegit, ad sedem videlicet apostolicā omnium fidelium magistrā, cuius auctoritatē, etiam ipsa sancta synodus, tā reuerenter agnouit. Nos enim difficultates, & controuersias siquæ ex eis decretis ortæ fuerint nobis declarandas, & decidendas quemadmodum ipsa quoque sancta synodus decreuit, reseruamus, parati sicut ea de nobis merito confisa est omnium prouinciarū necessitatibus, ea ratione quæ commodior nobis visa fuerit prouidere. Decernentes nihilominus irritum, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Vt hæc autem ad omnium notitiam perueniant, neue quis excusatione ignorantis vti possit: Volumus, & mandamus, vt hæc literæ per aliquos Curix nostrę Cursores in Basilica vaticana principis apostolorum, & in ecclesia Lateranensi tunc cum in eis populus, vt missarum solēnibus intersit congregari solet palam, & clara voce recitentur, & postquam recitate fuerint ad valuas earum Ecclesiarum, Itemque Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur: ibique, vt legi, & omnibus manifeste possint aliquātisper relinquatur.

Cun

Cum autem inde amovebuntur relictis de more ibidem exemplis in Alma vrbe ad impressionem tradatur quo comodius per Christiani nominis Prouincias. & Regna diuulgari possint. Transumptis quoque earum quæ manu alicuius publici Notarij scripta subscriptæ, & sigillo, ac subscriptione alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munita fuerint fidè sine vlla dubitatione haberi, mandamus atque decernimus. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostræ confirmationis, monitionis, inhibitionis, reservationis, voluntatis mandatorū, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorū eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini cæ M. D. L X I I I. septimo kal. Februarij, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego F. Car. Pisanus Epif.
Ostien. Decanus.

Ego Fed. Car. Cælius Epif.
Portuen.

Ego Ioan. Card. Moronus
Episcopus Tusculan.

Ego A. Card. Farnesius Vi
cecan. Episcopus Sab.

Ego R. Card. s. Angeli Ma
ior Peniten.

Ego Io. Card. s. Vitalis.

Ego Io. Mich. Car. Sarrac.

Ego Ioan. B. Cicada Card.
S. Clemen. ff.

Ego Scipio Cardinalis Pi
sorum.

Ego Io. Card. Reomanus.

Ego F. M. G. Car. Alexadr.

Ego Clemens car. Aræcel.

Ego Iu. card. Sabelli.

Ego B. card. Saluiatus.

Ego Ph. Card. Aburd.

Ego Lud. cardinalis si
moneta.

Ego

Ego F. Cardin. Pacieccus,
y de to.

Ego M. A. Car. Amulius.

Ego Ioan. Franciscus Car
dinalis de Gambara.

Ego Carolus Cardi. Bar-
romeus.

Ego M. S. Card. Const.

Ego Alph Car. Gesualdus

Ego Hip. Card. Ferrar.

Ego Franciscus Cardinal.
Gonzaga.

Ego Gui. Asc. Diac. Card.
Camerar.

Ego Vitellotius Cardin.
Vitellius.

Ant. Florebellus Lauellinus.

H. Cumyn.

B V L L A S. D. N. P I I D I V I N A
prouidentia Papæ IIII. Super forma iu-
ramenti professionis Fidei.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN I V N C T V M Nobis Apostolicę seruitutis offi-
cium requirit, vt ea, quę Dominus omnipotēs ad
prouidam Ecclesię suę directionem, sanctis Patri-
ous in nomine suo cōgregatis diuinitus inspirare
dignatus est, ad eius laudem & gloriam incunctanter
exequi properemus. Cum itaque iuxta Concilij Tri-
dentini dispositionem omnes, quos deinceps Cather-
dralibus, & superioribus ecclesijs præfici, vel quibus
de illarum dignitatibus canonicatibus, & alijs qui-
buscunque beneficijs ecclesiasticis curam animarum
habētibus, prouideri contingeret, publicam ortho-
dx fidei professionem facere, seque in Romanę Ec-
clesię obedientia per mansuros spondere, & iurare
solent. Nos videntes, etiā per quoscūque, quibus
de

de Monasterijs, Conuentibus, Domibus, & alijs quibuscunque locis regularium quorumcunque ordinum, etiam Militiarum quocunque nomine vel titulo prouidebitur, idem seruari, & ad hoc, vt vnus eiusdem fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaque & certa illius forma cunctis innotescat, nostræ sollicitudinis partes in hoc alicui minime desiderari, formam ipsam præsentibus annotatâ publicari, & vbiq; gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilij & alios prædictos spectat, recipi, & obseruari, ac sub pœnis per Conciliū ipsum in contrauenientes latis, iuxta hæc, & non aliam formam, professionem prædictam solēniter fieri, auctoritate Apostolica, tenore præsentium districtè præcipiendo, mandamus, huiusmodi sub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia & singula, quæ continentur in symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia vtitur, videlicet. Credo in vnum Deum, Patrē omnipotentem, factorem cœli & terræ, visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitū. Et ex patre natum, ante omnia secula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris: Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in spiritum sanctum dominum, & viuificantem, qui ex Patre, & Filio

filio-

filioque procedit. Qui cum patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per prophetas. Et vnā sanctā catholicā, & Apostolicā Ecclesiam. Confiteor vnum Baptisma in remissionē peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque eiusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item sacram scripturam, iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum scripturarum, admitto: nec eam vnquam nisi iuxta vnanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque, septem esse verē & proprie sacramenta nouæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis, necessaria: scilicet Baptismū, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremā vñtionem, Ordinem, & Matrimonium: illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium sacramentorū soleanni administratione recipio, & admitto. Omnia & singula quæ de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina synodo definita & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter, in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuīs & defunctis, atque in sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse verē, realiter, & substantialiter corpus & sanguinem, vnā cum & diuinitate, Domini nostri Iesu Christi, fierique conuersionem totius substantiæ panis in corpus

corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quã
conuersionem catholica ecclesia transsubstantionem
appellat. Fateor etiam, sub altera tantum specie totũ
atque integrum Christum, verumque sacramentum
sumi. Constanter teneo Purgatorium esse, animasq;
ibi detentas fidelium suffragijs iuari. Similiter & san-
ctos vna cum Christo regnantes, venerandos, atque
inuocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis of-
ferre, atq; eorũ Reliquias esse venerandas. Firmiter
affero, imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis,
necnõ aliorum sanctorum habendas & retinendas es-
se, atque eis debitum honorem, ac venerationem im-
partiendam. Indulgentiarum etiam potestatem à Chri-
sto in Ecclesia relictam fuisse, illarumque vsum Chri-
stiano populo maximè salutarem esse affirmo. san-
ctam, catholicam, & Apostolicam Romanam Eccle-
siam omnium Ecclesiarum matrem & magistram ag-
nosco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolo-
rum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario, ve-
ram obedientiam spondeo, ac iuro. Cetera item om-
nia à sacris Canonibus, & æcumenicis Concilijs, ac
præcipue à sacrosancta Tridentina synodo tradita,
definita & declarata indubitanter recipio, atque pro-
fiteor: simulque contraria omnia, atq; hæreses qual-
cunque ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathe-
matizatas, ego pariter damno, reijcio, & anathema-
tizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam
nemo saluus esse potest, quam in præsentem spontè
profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, &
immaculatam vsque ad extremum vitæ spiritum
constantissime Deo adiuvante retinere, & confi-
teri, atque a meis subditis, seu illis, quorum cura
ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, &
prædi-

prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idē
 N. spondeo, voueo, ac iuro: sic me Deus adiuuet, &
 hæc sancta Dei Euangelia. Volumus autē, quod præ-
 sentes literæ in Cancellaria nostra Apostolica de mo-
 re legantur. Et vt omnibus facilius pateant, in eius
 Quinterno describantur, ac etiam imprimantur. Nul-
 li ergo omnino hominum liceat, hanc paginam no-
 stræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu
 temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præ-
 sumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Bea-
 torum Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit in-
 cursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, An-
 no incarnationis Dominicæ Millesimo, quingentesi-
 mo, sexagesimo quarto. Idibus Nouembris, Pontifi-
 catus Nostri Anno Quinto.

Fæd. Cardinalis Cæsius.

Cæ. Glorierius.

¶ Lectæ, & publicatæ fuerunt superscriptæ literæ
 Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnatio-
 nis Dominicæ M. D. LXIIII. Die vero sabbati
 nona mensis Decembris. Pontificatus sanctissimi in
 Christo patris, & D. N. D. Pij Papæ Quarti, Anno
 Quinto.

A. Lomellinus Custos.

¶ **B V L L A S. D. N. D. PII PP. V.**
 prohibition. Blasphemie, Sodomię, Simonie
 Concubinarius, ac contra deambulantes
 per Ecclesias, pauperes per eas mendicantes,
 ac alios in eis illicita facien. necnō de tollēdis
 ex eis capsis, & depositis mortuorū, de nō la-
 borādo in dieb⁹ festiuis, ac circa plurima alia
 Dei honorē, & diuinū cultum concernen.

C P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

C V M P R I M V M Apostolatus officium diuina nobis dispositione commissum suscepimus: statim omnem curam & cogitationem nostram in dominici gregis fidei nostrae crediti salute defiximus: & Christi fideles Deo iuuante ita dirigere statuimus, vt à vitijs & peccatis abstinentes, iter, quod ad vitam æternam ducit, insistant. Cum autem ad omnia, quæ diuinam maiestatem aliquo modo possent offendere, amouenda: mentis nostrae aciem intenderimus: ea primum & sine mora emendare decreuimus: quæ Deo præter cetera displicere, & iram eius prouocare cum diuinæ doctæ scripturæ, tum grauissima exempla declarant, nempe diuini cultus neglectum, simoniæ labem, Blasphemiam crimen, & libidinis naturæ contrariæ vicium execrandum, propter quæ populi & nationes bellorum, famis & pestilentiae calamitatibus iusta dei ultione sæpe plectuntur. Et si autem contra eos, qui tam graua crimina admiserint: multæ à prædecessoribus nostris constitutiones editæ fuerunt: tamen quia parum est leges edere: nisi sint, qui eas debitis temporibus exequantur: Idcirco ne qui forsan ex tolerantia sperare impunitatem audeant, scientes plerosque pœnarum grauitate magis quam dei timore arceri solere à voluntate peccandi, omnes & singulas sententias censuras & pœnas contra eos, qui talia deliquerint, latas confirmamus, & apostolica auctoritate innouamus: nec de earum rigore quicquam relaxamus, admonemusque eos qui talia perpetrare veriti non fuerint: non solum subiuuros eas pœnas: quæ sacris sunt Canonibus constitutæ: sed eas etiam, quas leges ciuiles comminantur,

tur, & nostri quoq; arbitrij discretio pro personarū
 qualitate constituet. Mandantes ciuitatum, & locorū
 status nostri Ecclesiastici pro tempore Ordinarijs, &
 Gubernatoribus, illis quidem sub pœna suspensio-
 nis à diuinis: his vero sub pœna excōmunicationis
 latae sententiæ, vt quos debitum Deo cultum in Ec-
 clesijs non tribuere: alijsq; nefandis criminibus pol-
 lutos esse compererint: comprehendi curent pœnis af-
 ficiendos competentibus. scituris etiam ipsis Iudici-
 bus quod si post hanc nostram constitutionem in ca-
 stigandis huiusmodi delictis negligentes fuerint: Pri-
 mum quidē Dei omnipotētis Iudicio obnoxij erūt:
 deinde nostram quoque incurrant indignationem.
 Vt autem pœnarum certitudo cunctis facilius inno-
 tescat: nonnullas hic duximus exprimendas, alijs ni-
 hilominus contra huiusmodi criminum reos à iure
 statutis in suo robore manentibus. Vt igitur Deo op-
 timo maximo, gloriosæ Virgini, & sanctis omnibus
 debitus honor deferatur: Gregorij Decimi, præde-
 cessoris nostri constitutionem innouantes, ac statu-
 ta in Tridentino Concilio obseruari volentes: sta-
 tuimus, & ordinamus: vt ad Ecclesias sit humilis, &
 deuotus ingressus, quieta conuersatio, deuotis ora-
 tionibus insistant: & omnes genibus flexis sanctissi-
 mum sacramentum adorent: ad nomen Iesu Christi
 Domini nostri cum exhibitione reuerentiæ caput
 inclinent: nullus in dictis Ecclesijs seditionem fa-
 ciat: tumultum excitet, clamores moueat: impetum
 ue committat: cessent vana, fœda, & profana collo-
 quia, risus immoderati, & strepitus omnes iudicio-
 rum, & alia quæcunque quæ diuinum officium per-
 turbare possunt. Nullus intra Ecclesias deambulare
 audeat, siue præsumat: dum celebrantur sacra missa-
 rum

rum mysteria, & alia diuina officia. Qui vero prædicta petulanti animo contempserint: præter diuinæ vltionis acrimoniam, nostri queque arbitrij pœnas incurrant: quæ omnia locorum quoque ordinarij in suis Ecclesijs facient obseruari. Quicumque vero in Ecclesijs, dum ibi sacrificium Missæ, & diuina celebrantur officia, aut verbum Dei prædicatur: deambulare, vociferari, aut verso tergo ad sanctissimū Sacramentum irreuerenter sedere, aut aliquid, quod scandalum generet, aut diuina perturbet officia, facere præsumperit: pœnam viginti quinque ducatorum incurrat, præter alias arbitrio nostro imponendas, & moderandas pœnas: & qui non habebit in grege, luet in corpore, aut exilio maldabitur. Qui vero in Ecclesijs cum mulieribus impudicis, siue etiam honestis colloquium scurrile habuerit: aut alios inhonestos actus fecerit, viginti quinque ducatorum pœnam incurrat, & carceris per mensem. Qui in Ecclesijs, vt supra, obscœnis, & inhonestis verbis, aut sinis vsus fuerit, aut alias fœda colloquia cum personis quibuscunque habuerit, decem aureorum pœna multetur, aut alias corporaliter puniatur. Mandamus præterea omnibus, & singulis Cathedralium Collegiatarum, & Parochialium, Ecclesiarum Capitulis, Rectoribus, Vicarijs, sacristis, Ostiarijs, & alijs ipsarum Custodibus, quatenus præfatos omnes in Ecclesijs delinquentes admoneant, & vt in eis verita fieri non permittant vel saltè ipsis ordinarijs, vel officialibus nostris puniēdos deferant, quod si facere neglexerūt, pœnā duorū aureorū vice qualibet incurrent. Pauperes quoque mendicantes seu eleemosynas petentes per Ecclesias tempore missarū prædicationū

aliorumque diuinorum officiorum ire non sinant, sed eos ad valuas Ecclesiarum stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet vice, nisi eos eijs curauerint, & Parochijs dimidij aurei. Religiosis etiam Claustralibus, siue regularibus præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ vt in Ecclesijs suis deputet aliquem, qui tales eijsiat, & si negligentes fuerint, grauissime ab ordinario corripiantur, quod si illi parere recusauerint, grauissimas pœnas incurrant, & pro qualitate personarum etiam corporaliter punientur arbitrio nostro, siue Superiorum suorum. Et vt in Ecclesijs nihil indecens relinquatur, ijdem prouideant, vt capsæ omnes, & deposita, seu alia cadauerum conditoria super terrâ existentia omnino amoueantur, prout alias statutum fuit, & defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur. Cum vero dierum festorum obseruatio ad Dei cultum maxime pertineat, & in lege diuina præcipiatur: Cupientes abusus prauos, qui ex eorum in obseruantia inualuerunt: omnino corrigere, & antiquorum canonum statuta renouantes, mandamus vt omnes dies dominici, & præcipue in honorem dei, beatæ Mariæ Virginis, sanctorum Apostolorum ferjati cum omni veneratione obseruetur, & omnes in diebus præfatis Ecclesias frequentent: diuinis officijs deuote intendant: ab omni illicito, & seculi opere abstineant: Mercatus non fiant: Profane negociationes & Iudiciorum strepitus conquiescant. Qui vero in diebus præfatis opus aliquod illicitum fecisse deprehensus fuerit: præter diuinam ultionem, & amissione animalium, quibus ad vecturam veterum graues pœnas incurrit: arbitrio nostro, seu Vicarij nostri in vrbe. In alijs autem ecclis arbitrio ordi-

ordinariorum, vel aliorum magistratum, ita ut præ-
 uentioni locus sit. Quibus omnibus districte præci-
 pimus, ut hæc diligenter obseruari procurent: illas
 etiam festiuitates, quæ iuxta consuetudinem locorū
 solemniter celebrari consueuerunt, iuxta laudabile
 consuetudinem debita cum reuerentia obseruari fa-
 ciant, sub pœnis arbitrio ipsorum imponendis, &
 moderandis. Et ut simoniacæ prauitatis labes pro-
 fus aboleatur, Constitutiones antecessorum nostro-
 rum cōtra simoniacos editas, & præsertim Pauli I I.
 inuiolabiliter obseruari mandamus, & delinquentes
 tam in sacrorum ordinum receptione, quam in bene-
 ficiorum assecutione, statutis etiam inferius pœnis
 nostra auctoritate affici volumus. Quicumque igitur
 detestabile crimen simoniacæ prauitatis commisisse
 conuictus fuerit in consequendis ordinibus, eo ipso
 fit ab illorum executione per decennium sine spe dis-
 pensationis suspensus. & per annum carceribus man-
 cipetur. Qui dignitates Ecclesiasticas simoniacæ ac-
 quisierit, illis sit ipso iure priuatus, & in futurum
 inhabilis ad eas, & quascunque alias obrinendas. Qui
 beneficium, aut officium Ecclesiasticum simoniacæ
 adeptus fuerit: illis similiter sit ipso iure priuatus: &
 ad fructuum omnium, quos perceperit, restitutionē
 teneatur, & perpetuo sit inhabilis ad ea, & quacun-
 que alia beneficia Ecclesiastica obrinenda. si quis au-
 tem tale crimen pluries commisisse conuictus fuerit:
 præter supradictas pœnas etiam corporaliter punia-
 tur, & ab ordinibus Ecclesiasticis degradatus a fide-
 lium consortio eijciatur. Qui vero ordines, & bene-
 ficia simoniacæ contulerint: pœnis a Iure statutis
 puniantur, cuiuscunque gradus conditionis, & digni-
 tatis, etiam si Episcopi, Archiepiscopi, vel

fuerint. Caveant præterea quicumque ne in Sacramen-
 torum exhibitione Simoniacū aliquid faciant: Alio-
 qui in grauisime puniatur per locorum ordinarios,
 qui huiusmodi criminis reos cum maxima seuerita-
 te coercere procurent, iuxta Concilij Tridentini sta-
 tuta. Ad abolendum vero nefarium, & execrabile blas-
 phemiæ scelus, quod in antiqua lege Deus morte pu-
 niri mandat, & imperialibus quoq; legibus receptū
 est: nūc autem propter nimiam Iudicium in puniēdo
 segnicem, vel potius desuetudinem, supra modum
 inualuit, Leonis X. prædecessoris nostri in nouissi-
 mo Lateran. Concilio statuta innouantes, Decerni-
 mus, vt quicumque laicus Deum, & Dominum nostrū
 Iesum Christum, vel gloriosam Virginem Mariā eius
 genitricem expresse blasphemauerit: pro prima vice
 pœnam vigintiquinque ducatorum incurrat, pro
 secunda, pœna duplicabitur, pro tertia autem Cen-
 tum ducatos soluet, & ignominia notatus exilio mul-
 tabitur. Qui vero plebeius fuerit, nec erit soluen-
 do, pro prima vice manibus posttergum ligatis, ante
 fores Ecclesiæ constituetur per diem integrum: pro
 secunda fustigabitur per Urbem, pro tertia lingua ei
 perforabitur, & mittetur ad triremes: Quicumque
 clericus in hoc blasphemix crimen incurrerit: pro
 prima vice fructibus vnus anni omnium, & quo-
 rumcunque beneficiorum suorum, pro secunda, be-
 neficijs ipsis priuetur, pro tertia omnibus etiam di-
 gnitatibus exutus deponatur: & in exilium mittat-
 ur. Quod si clericus nullum obtinuerit beneficium,
 pœna pecuniaria, vel corporali, pro prima vice pu-
 niatur, pro secunda carceribus mancipetur, pro ter-
 tia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur:
 Qui in quos sanctos blasphemauerit, pro qualitate

blasphemiarum, atque personarum, arbitrio Iudicis puniatur. si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei venit in filios diffidentiarum, perpetraverit. Curiam saeculari puniendus tradatur. Et si Clericus fuerit omnibus ordinibus degradatus, simili poena subiiciatur: Monemus praeterea omnes locorum ordinarios & in virtute sanctae obedientiae eis praecipimus, ut statuta Tridentini Concilii contra Concubinos tam Clericos, quam laicos edita districte faciant observari, reddituri Deo, ac nobis, si id omiserint, rationem. Et ut praemissorum delictorum simoniae, blasphemiarum, ac stupri nefandi notitia facilius habeatur: Volumus quod in singulis casibus, non solum per accusationem, & inquisitionem, sed etiam ad simplicem, & secretam denuntiationem procedatur per quoscunque iudices, alias tamen de iure competentes, tam ratione delicti, quam personarum, ita quod inter eos locus sit praeventioni. Monemus praeterea omnes, & singulos, ut solum dei timorem praesentis habentes, & non alia animi prava affectione ducti, culpabiles tantum deferant: innocentes non vexent. Quod si aliqui ex calumnia aliquos denunciasse coeperti fuerint: eos ad poenam talionis teneri volumus, & mandamus. Multaem pecuniariae applicabuntur pro duabus partibus locis pijs arbitrio nostro in Urbe, extra vero, ordinariorum, pro tertia accusatori, qui delinquentes detulerit. Mandamus autem principibus, Comitibus, & Baronibus omnibus S. R. E. feudatarijs, sub poena privationis feudorum, quae ab ipsa Ecclesia Romana obtinent, reliquos vero Principes Christianos, & Terrarum Dominos hortamur in Domino, & in virtute sanctae Obedientiae mandamus.

diuini nominis reuerentia, & honore, præmissa omnia in suis dominijs, ac Terris exactissime seruari faciant, vberimam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, priuilegijs, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis, quibusuis Capitulis, Cōuētibus, Militijs, ordinibus, & personis cuiuscunque qualitatis, & conditionis existentibus, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiā Motu proprio alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus, illorum tenores pñtibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod pñtium transumptis etiam impressis manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ eisdem pñtibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostræ innouationis, relaxationis, admonitionis, confirmationis, mandati, statuti, decreti, ordinationis, præcepti, monitionis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit: Indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datū Romæ apud sanctum Petrū, Anno Incarnationis Dñicæ M. D. LXVI. Kal. Aprilis. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Ant. Florebellus Lauellinus.

de Curia Io. Riuetius,

H. Cumyn.

B V L L A S . D . N . P I I D I V I N A
 prouidentia papæ V. Super clausura, &
 reformatione quarūcunq; Monialiū.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

C I R C A P A S T O R A L I S Officij nobis me-
 ritis licet imparibus, desuper commissi curam
 quantum nobis ex alto permittitur inuigilan-
 tes assidue ad ea per quę singulis erroribus, &
 excessibus obuiatur, ac personis quibuslibet præser-
 tim fæminei sexus uirginitatem suam Altissimo vo-
 uentibus sub Religionis iugo Christo saluatori in ca-
 stitatis holocausto famulari affectantibus, à semita
 Iustitię, & honestatis declinantibus: ne quicquam in
 eis reperiatur incongruum quod in Regularis ponat
 honestatis gloria maculam, & diuinam merito possit
 offendere Maiestatem, opportune succurri libenter
 intendimus, ac in his nostrę uigilię partes pro
 pensius impartimur prout id in domino salubriter
 expedire conspiciamus. Hac igitur perpetuo ualitura
 Constitutione inherentes etiã Constitutioni fel. rec.
 Bonifacij Papę viij. prædecessoris nostri quę inci-
 pit Periculoso, & decretis Concilij Tridentini super
 clausura Monialium editis auctoritate Apostolica te-
 nore præsentium statuimus atque perpetuo decerni-
 mus, vniuersas, & singulas Moniales præsentis atque
 futuras cuiuscunq; Religionis ordinis, vel Militia-
 rum etiã Hierosolymitan. sint: quę, vel iam receptę
 sint, vel in posterum in quibusuis Monasterijs siue
 domibus recipientur, & tacite, vel expresse Religio-
 professę etiã si Conuersę, aut quocunq; no-
 mine

mine appellentur etiam si ex institutis, vel fundationibus earum Regulæ ad clausuram non teneantur, nec vnquam in earum Monasterijs, seu domibus etiã ab immemorabili tempore, ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis Monasterijs, seu domibus de cetero debere permanere clausura iuxta formam dictæ Constitutionis se. re. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri quæ incipit Periculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatæ, & innouatæ quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam districte obseruari mandamus, quod si aliquæ Moniales forsan reperiantur quæ consuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione regulæ suæ fretæ animo obstinato huic clausuræ resistent, aut quoquomodo reluctentur, ordinarij vna cum superioribus earum omnibus iuris, & facti remedijs compellant easdẽ tanquã rebelles, & incorrigibiles ad præcise subeundum dictam clausuram, & perpetuo obseruandum. Mulieres quoque quæ Tertiariæ, seu de pænitentia dicuntur cuiuscunque fuerint ordinis in Congregatione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint ita, vt solemne votum emiserint ad clausuram præcisæ, vt præmittitur, & ipsæ teneantur: quod si votum solemne non emiserint ordinarij vna cum superioribus earum hortentur, & persuadere studeant, vt illud emittant, & profiteantur ac post emissionem, & professionem eisdem clausuræ se subiiciant quod si recusauerint, & aliquæ ex eis inuentæ fuerint scandalose viuere seuerissime puniantur. Cæteris autem omnibus sic absq̃ emissionem professionis, & clausura Viuere omnino prohibemus, & perpetuo prohibemus ne inuicem yllam aliam prorsus in suum ordinem

Religionem, Congregationemue recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint eis ad sic viuendum omnino inhabiles redimus ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas, decernimus & nullas prout etiam præfenti decreto irritas facimus & annullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiariæ prædictæ propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus maxime impertinentibus ad illarum victum patiantur, sed vt eis opportune consulatur auctoritate Apostolica præfata statuimus decernimus præcipimus atque mandamus Ordinarijs, & superioribus earum, vt curent colligi fidelium eleemosynas per Conuersas quæ non sint professæ vel si professæ fuerint sint tamen ætatis annorum quadraginta, & in domibus contigujs, extra tamen Monasterium, degant, & non ingrediantur clausuram aliarum Monialium nisi in casibus ex earum Constitutionibus permissis, & de earum domibus exire non possint pro huiusmodi eleemosynis colligendis nisi de licentia Ordinarij, vel earum superiorum. Et de cætero nullæ aliæ Conuersæ professæ recipi amplius etiam de consensu suorum superiorum, vel Prælatorum possint, quod si aduersus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla irrita & inanis sit prout ex nunc nullam irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit mandamus ipsis Ordinarijs, & superioribus earum, vt ipsi provideant de alijs personis pijs, & Deo deus

fidelium eleemosynas colligant, vel alias eo meliori,
 & commodiori modo quo fieri poterit etiam ex ope
 re manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædi
 ctarum, arbitrio ordinariorum, & superiorum ear
 rundem, & prout eis congruentius expedire videbi
 tur provideatur, & succurratur. Et ne propter Monia
 lium numerum excessiuum clausuræ obseruatio vio
 letur, inhærentes etiam similiter dispositioni dictæ
 Constitutionis Bonifacij, & Concilij Tridentini de
 creto: Monialibus, prædictis, & illarum superioribus
 & ordinarijs districte inhibendo præcipimus, & mā
 damus, ne plures in earum Monasterijs recipiant, &
 admittant siue recipi, & admitti permittant quam ex
 proprijs redditibus ipsorum Monasteriorum, vel cō
 suetis eleemosynis commode sustentari possint. Mā
 dantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ sub
 obtestatione diuini iudicij, & interminatione male
 dictionis aternæ vniuersis venerabilibus fratribus
 Patriarchis Primatibus Archiepiscopis, & Episcopis
 quatenus in Ciuitatibus & Diœce. proprijs præsen
 tes nostras literas publicari faciant, ac in Monasterijs
 Monialium sibi ordinario iure subiectis, in his ve
 ro quæ ad Roman. mediate, vel immediate spectant
 Ecclesiam sedis Apostolicæ auctoritate vna cum su
 perioribus eorundem Monasteriorum clausuram vt
 præmittitur quamprimum poterint seruari procur
 rent. Contradictores atque rebelles per censuram Ec
 clesiasticam appellatione postposita compescendo,
 inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secula
 ris. Ac vt hoc tam salutare decretum facilius obserue
 tur, omnes principes seculares, & alios dominos, &
 magistratus temporales rogamus requirimus, & ob
 secramus per viscera misericordiæ domini nostri Iesu
 Christi

Christi eisdem in remissionem peccatorum iniungētes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis Primatibus Archiepiscopis, & Episcopis, & alijs Monialium superioribus assistant, ac suum fauorem, & auxilium præstent. Ac impediētes pœnis etiam temporalibus afficiant præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis statutis, & consuetudinibus etiam inmemorabilibus etiam per sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis priuilegijs quoq; indultis, & literis Apostolicis etiam in fundatione, & institutione eisdem Monasterijs, vel domibus, & Monialibus sub quibuscunque verborum formis, & clausulis irritatibus, & alijs decretis quibuslibet cōcessis, confirmatis ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferrentur pro sufficienter expressis habētes quo ad effectum validitatis nostrę constitutionis tantum derogamus contrarijs quibuscūque. Aut si aliquibus cōmuniter, vel diuim ab eadem sit sede indultū quod interdicti, aut suspendi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Per hoc autem in Monasterijs exemptis ordinarij locorū quoad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliquatenus eis attributam: volumus autem quod præsentēs literæ, ad valuas Basilicę Beati Petri Apostolorum principis, & in Cæcellariis

ac acie Campi Floræ publicentur, & inter Constitu-
 tiones extrauagantes perpetuo valituras conscriban-
 tur. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quæ-
 cunque loca deferri, volumus, & etiam declaramus
 quod earum Transumptis etiam impressis manu ali-
 cuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati
 munitis eadem prorsus fides vbicunque adhibeatur
 quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel
 ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
 paginam nostræ approbationis, innouationis, sta-
 tuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, an-
 nullationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis,
 obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declara-
 tionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temera-
 rio contraire. Si quis autem hoc attentare præsum-
 pserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum
 Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incur-
 surum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno
 incarnationis, Millesimo, Quingentesimo, sexagesi-
 mo sexto. Quarto kal. Iunij, Pontificatus Nostri
 Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia Ioan. Riuetius. ff.

H. Cumyn.

¶ Anno à natiuitate Domini, Millesimo, Quingente-
 simo, sexagesimo, sexto, Indictione nona, die vero
 nona mensis Iunij Pontificatus sanctissimi in Chri-
 sto Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina pro-
 uidentia Papæ Quinti, Anno Primo. Retroscriptæ
 literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Basili-
 cæ Principis Apostolorum sancti Petri de Vrbe Can-
 cellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ dimis-

lis Copijs earundem in retroscriptis literis affixis per
nos Ioan. Guerardi, & Nicolaum de Mattheis Curso.
Antonius Clerici Magister Curforum.

DECLARATIO CONCILII
Tridentini, De compaternitate, & af-
finitate, ex fornicatione, ac Matrимо-
nijs desuper contractis, &
contrahendis.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D.
Pius diuina prouidentia Papa Quintus, Ad cu-
ius noticiam peruenit, quod cum in decretis sa-
cri Concilij Tridentini certæ tantum personæ
enumerentur, inter quas duntaxat cognatio spiritua-
lis deinceps contrahatur, ab aliquibus reuocatur in
dubium, an qui ultra personas in dictis decretis enu-
meratas, quoquomodo cognatione spirituali ante cō-
firmationem dicti Concilij coniuncti erant, absq; dis-
pensatione apostolica matrimoniū post dictam con-
firmationem cōtrahere potuerint, ac hodie, & de cæ-
tero contrahere possint, cum ante prædictam confir-
mationem, id facere de iure minime liceret. Et insu-
per cum in eiusdem decretis statuatur, affinitatem,
quæ ex fornicatione cōtrahitur, in illis solūmodo at-
tendi debere, qui primo vel secundo affinitatis gradu
coniunguntur: ab aliquibus pariter dubitetur, an ma-
trimonia inter personas, quæ ante confirmationem
dicti Concilij, tertio, vel vltiori huiusmodi affi-
nitatis gradu coniunctæ erant, post confirmationem
eiusdem Concilij absque dispensatione Apostolica
contracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, diri-
mi debeant? sanctitas sua ad tollendum omne

eos, qui ante confirmationem prædicti Concilij cognationem spiritualement contraxerunt (dummodo non sint ex personis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi) hanc cognationem spiritualement matrimonij vinculo inter se absque dispensatione aliqua libere & licite copulari posse, ac matrimonia etiam post confirmationem huiusmodi, absque dispensatione sedis Apostolicæ inter eas iam contracta valere, plenamque roboris firmitatem obtinere. Et similiter matrimonia post confirmationem Concilij absque dispensatione apostolica sequuta, & quæ de cætero sequentur, inter personas, quæ ante dictam confirmationem, affinitatem (infra tamen secundum gradum ex fornicatione provenientem) contraxerant, propter huiusmodi affinitatem dirimi non debere, sed valida, & efficacia existere declaravit. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales (sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate) iudicari & diffiniri debere: ac quicquid secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decrevit.

Placet, publicetur & describatur. M.

¶ Lecta & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ M. D. L X V I. Die vero Martis, vigesima mensis Augusti. Pontificatus præfati S. D. N. Papæ Anno Primo.

A. Lomellinus Custos.

DECLARATIO REGVLÆ
 IIII. Super expressione gradus propin-
 quioris in dispensationibus matrimonialibus.

SANCTISSIMVS in Christo Pater & D. N. D.
 Pius diuina prouidentia Papa Quintus, Atten-
 dens per quandam constitutionem dudum per
 felicitis recordationis Pium Papam Quartū, san-
 ctitatis suæ prædecessorē editam (qua cauetur, quod
 in dispensationibus matrimonialibus, pro diuersis
 consanguinitatis, seu affinitatis ex eodem stipite pro-
 ueniētibus gradibus cōiunctis, non remotioris solū,
 prout olim fieri solebat, sed etiam propinquioris grā-
 dū expressa mentio fieri debeat, alioquin dispensa-
 tiones, ac desuper confectæ literæ nullius sint robo-
 ris, vel momenti, prout in dicta Cōstitutione plenius
 continetur) à dispositione iuris cōmunis, & laudabi-
 li, ac antiquo Romanæ Curie stilo nimirum recedi, ac
 fauorem matrimonij debitū restringi: Volensq; pro-
 pterea iuri & stilo prædictis, necnon piæ me. Grego-
 rij xj. & Clementis vj. Rom. Pont. etiam sanctitatis
 suæ prædecessorum vestigijs inhærendo, sacramento
 & libertati matrimonij, quantum cum Deo potest fa-
 uere, statuit, & ordinauit, Quod de cetero in quibus-
 cunq; dispensationibus, quas pro matrimonijs cōtra-
 ctis, aut contrahendis inter viros & mulieres, inuicē
 diuersis prohibitis consanguinitatis seu affinitatis,
 aut mixtis ex communi, seu ab eodem stipite surgen-
 tibus, quicunq; illi sint (dūmodo primū quoquo-
 modo non attingant, cū in eo sanctitas sua nunquā
 dispensare intendat) gradibus coniunctos, ab eadem
 sanctitate sua, & pro tempore existente Rom. Pont.
 aut sede Apostolica impetrari, vel alias concedi con-
 tingerit, ac literis cōmissionibusq; desuper etiam loco-
 rum ordinarijs faciēdis gradus remotior attēdatur,
 trahatq; secum propinquiorē, ac ob id sufficiat, re-
 motiorem tantum gradū exprimere, obtentis

postea super propinquiore literis declaratorijs iuxta
 Greg. & Clem. præd. huiusmodi constitutiones, quas
 quo ad hoc innouauit, & inuolabiliter obseruari
 mandauit: dispensationesq; seu dispensandi comissi-
 ones, ac desuper confectas literas, & processus habitos
 per easdē dispensatis, seu his cū quibus dispensari mā-
 datur, propter proximioris gradus huiusmodi non
 expressione, desurreptionis, vel obreptionis vitio
 seu intentionis defectu notari non posse: sed in omni-
 bus, & per omnia suffragari, perinde ac si in literis seu
 comissionibus huiusmodi de proximiore, seu vtro-
 q; gradu, specialis & expressa mentio facta fuisset. Sic-
 q; per quoscunq; iudices & commissarios, etiā S. R. E.
 Cardinales, sublata eis quauis aliter iudicandi, & in-
 terpretandi facultate, iudicari & diffiniri debere, ac
 quicquid secus super his à quocunq; quauis auctori-
 tate sciēter vel ignoranter attentari cōtigerit, irritum
 & inane decreuit, constitutione Pij præd. huiusmo-
 di cæterisq; contrarijs non obstantibus quibuscunq;

Placet, publicetur & describatur M.

¶ Lecta & publicata fuit supra scripta regula Romæ
 in Cancellaria apostolica, Anno incarnationis Domi-
 nicæ, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo sexto,
 Die vero Martis, vigesima mensis Augusti, Pontifica-
 tus præfati S. D. N. Papæ Anno Primo.

A. Lomellinus Custos.

¶ BREVE S. D. N. D. PII DIVI-
 na prouidentia Papæ V. Super reuocatione licen-
 tiarū ingrediendi monasteria, ac domus Carthu-
 sien. & aliorū quorūcunq; regulariū ordinū, etiā
~~in~~ conuentū, quibusuis Mulieribus concessarū.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

REGVLARIVM Personarum, quæ relicto
seculo, Dei se obsequio dedicarunt, pro cõmis-
so nobis officio, quieti consulere cupientes,
ad ea remouenda, quæ Religiosum earũ propo-
situm impedire possunt, curã nostrã libenter intedi-
mus, vt nulla re, quæ eas à diuino cultu auocet, præ-
pedite, secundũ ordinum suorum regularia instituta,
& decretũ sacri Tridentini Concilij, tranquillis mēti-
bus gratũ altissimo impēdere possint famulatũ Quia
igitur & Carthusiensũ ordinis, & aliorũ regularẽ vi-
tam professorũ quies non parum solet, sicut accipi-
mus, perturbari, propterea quod mulieres modestiæ
matronalis oblitæ, domos ac monasteria eorum, contra
ipsorum instituta, prætextu confessionaliũ, aut alia-
rum literarum apostolicarum ingredi audeant, ipsis
etiã Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs præsi-
dentibus aliquando recusantibus, & renitētibus, nõ
sine magna eorum molestia, nec sine graui laicorum etiã
offensione, ac scandalo, si quando admitti nimis faci-
le videtur, huic rei prouidere volētes, Motu Proprio,
& ex certa sciētia, ac de Apostolicæ potestatis plenitu-
dine, õnes & singulas facultates ac licentias ingrediē-
di Monasteria, ac domos Carthusien. & aliorũ quo-
rumcunq; regulariũ ordinum, etiam Mendicantium,
mulieribus cuiuscunq; status, gradus, ordinis, condi-
tionis, & quacunq; dignitate ac præeminentia prædi-
ctis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscunq;
verborũ tenoribus & formis, & cum quibuscunq;
derogatoriã derogatorijs, alijs-
que fortioribus, efficacioribus, & insolitis cla-
us, necnon irritantibus decretis ab Apostolica sede

quomodocunq; concessas, quarum tenores perinde,
 ac si de verbo ad verbum presentibus in sererentur,
 habere volumus pro expressis, tenore presentiū reuo-
 camus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus. Di-
 strictē prohibentes, mulieribus quidē prædictas fa-
 cultates & licentias præ tendētibus, sub excōmunica-
 tionis latæ sententiæ pœna, postquā harum literarū
 noticiam habuerint, à qua non possint nisi à nobis,
 aut à Ro. Pont. qui pro tēpore fuerit, absolui, præter-
 quam in mortis articulo, ne dictas domos, & mona-
 steria ingredi audeāt: ipsis vero monasteriorū, & Cō-
 uentuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs
 præfidentibus, quocunq; nomine vocentur, & eorū
 Monachis, Canonicis, & Fratribus, siue Mendicanti-
 bus, siue non mendicantibus, sub priuationis officio-
 rum, quę in præsentia obtinēt, & inhabilitatis in po-
 sterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à diuinis
 ipso facto, sine alia declaratione incurrendis pœnis,
 ne eas introducere admittereue præsumant. Non ob-
 statibus præmissis, ac constitutionibus & ordinatio-
 nibus apostolicis, cæterisq; contrarijs quibuscunq;
 Volumus autē & mandamus, vt hæc literæ ad valuas
 Basilicæ beati Petri Apostolorum principis, & in Cā-
 cellaria nostra, ac in acie Campi Floræ de more publi-
 centur. Quia vero difficile foret, has literas ad omnia
 loca deferri, volumus & declaramus, vt earum exem-
 plis, & transumptis manu scriptis vel impressis, &
 manu alicuius Notarij publici subscriptis ac sigillo
 alicuius Prælati munitis par vbiq; fides habeatur, ac
 si præsentibus exhibitæ essent vel ostensæ. Dat. Romæ
 apud sanctū Petrū, sub annulo piscatoris. Die xxiiij.
 Maioris M. D. L X V I. Pontificatus Nostri Anno
 Primo.

Ant. Florebellus Lanellinus.

ANNO

¶ Anno à Natiuitate Domini M. D. LXVI. Indi-
 ctione xj. Die xxvij. mensis Octobris. Pontificat.
 sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Pij diuina
 prouidentia Papæ V. Anno eius primo retrospectæ
 literæ affixæ & publicatæ fuerunt in locis suprascri-
 ptis, per nos Bernardinum Andreuntium, & Ioannē
 Andream Rogerium Apostolicos Cursores.

Philibertus Chapuis, Magister Cursorum.

¶ E D I C T V M D E N O N F A -
 bricando in Ecclesijs, neque in earum por-
 ticijs, de non sepellien. mortuis nisi in Cæ-
 meterijs: actūbis, necnon de fenestris Ec-
 clesijs introsipientibus remouendis, ac re-
 murandis.

¶ (Iacobus miseratione diuina tituli s.)
 Mariæ in Cosmedin. S. R. E. Presbyter)
 Card. Sabellus S. D. N. Papæ. In alma) Vic. Generalis.
 Vrbe, eiusque districtu, ac suburbijs.)

V N I V E R S I S & singulis Patriarchalium, &
 Collegiatarum Parochialium, & aliarum di-
 ctæ Vrbs, & suburbiorum Ecclesiarum Ar-
 chipresbyteris, Canonicis, Præpositis, Recto-
 ribus, & quorumuis Monasteriorum, & Conuentuū
 cuiuscunque Ordinis in eadem Vrbe, & suburbijs
 existen. Abbatibus, Prioribus, & Guardianis Capitu-
 lis & Præpositis, Hospitaliumque, & Confraternita-
 rum, aliorumque piorum locorum custodibus, p[ro]u-
 dianis, Gubernatoribus, & Administratoribus, seu

quouis alio nomine nuncupatis ne de cætero sub du-
 centorum ducatorum auri totiens quotiens contra-
 nentum fuerit persolutorum mandati executiui,
 & in iuris subsidium ex cõmunicationis alijsq; censu-
 ris Ecclesiasticis arbitrio nostro imponen. & erogan-
 pœnis audeant siue præsumant, aut aliquis eorũ au-
 deat siue præsumat per se vel alium, seu alios in di-
 ctis eorum Ecclesijs, & porticis fabricare, nec fabrica-
 ri facere etiam ex causa capellarum, altarium, & sepul-
 chrorum construere seu aliquid innouare, aut inno-
 uari facere, vel permittere: minusque quibusuis per-
 sonis cuiuscũq; status, gradus, & condition. existen-
 licentiam in dictis eorum Ecclesijs, & porticis fabri-
 can. seu fabricari facien. aut aliquid innouãdi, vt su-
 pra concedere sine nostra expressa licentia in scriptis
 õben. neque supra dictas Ecclesias, & porticus ceme-
 teria aliquas stantias mansion. vel habitation. cõstrue-
 re, & construi facere, aut id permittere, vel illas ad
 vsum priuatũ concedere. Minusque mortuos, nisi
 tantum in Cæmeterijs tumbis siue sepulchris ad hu-
 iusmodi officium fabricatis sepelire, vel sepeliri fa-
 cere, vel id permittere eosdemque prænominatos om-
 nes requirimus, & monemus quod infra quindecim
 dierum spatium à publication. præsentium die com-
 putan. sub similibus pœnis debeant, & quilibet eo-
 rum debeat quascunq; fenestras domorum vicina-
 rum, & contiguarum Ecclesijs suprãdictis etiã ipso-
 rum introsipientes dictas Ecclesias remouisse, obtu-
 rasse, remurasse, remouerique obturari, & remurari
 fecisse, nec non infra terminum prædictum, vbi cæ-
 meteria desunt tumbas siue sepulchras cõmunes in di-
 ctis eorũ Ecclesijs ad sepellien. capaces, & sufficien. lo-
 cis prius per nos seu nostrũ Vicegeren. assignã.

constru-

construxisse, & construi fecisse. Alioquin ad præno-
 minatas, & aliàs arbitrio nostro reseruatæ pœnas cõ-
 tra inobediens. & præmissa non obseruan. procedere
 curabimus: volumus autem & decernimus quod præ-
 sentibus in locis solitis affixis, & publicatis, ita earũ
 quemlibet arctet executio perinde ac si personal. in-
 timati fuissent. In quorum fidem, &c. Datum Romæ,
 in ædibus nostris, sub anno a Natiuitate Domini no-
 stri Iesu Christi, Millesimo, Quingentesimo, sexage-
 simo sexto. Indictione nona, Die vero vigesima octa-
 ua mensis Nouembris, Pontificatus sanctissimi in
 Christo Patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Pa-
 pæ Quinti Anno Primo.

A. Binarinus Vicegerens.

Triphon Victorellus Notarius.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D.
 pij diuina prouidentia papæ Quinti de veri-
 tate exprimenda, &c. In dispensationibus
 matrimonialibus, & alijs gratijs sub pœna
 falsi.

MOTV PROPRIO, &c. Cum sicut acce-
 pimus nonnulli suæ conscientiaæ prodigi,
 ac proprie salutis immemores, vt facilius à
 nobis, & sede Apostolica dispensationes ma-
 trimoniales, & alias gratias, & concessiones obtineat
 gradus consanguinitatis vel affinitatis aut cognatio-
 nis spiritualis ac scientiam illorum aliter quam eis, à
 principio ab ipsis partibus significatum vel narra-
 tum fuerit exponunt, & si matrimonia huiusmodi
 adhuc contracta non fuerint, pro contractis nã
 ac aliàs diuersimode veram facti speciem tam in
 D 4   ipsis

ipsis dispensationibus matrimonialibus, quam pro
 alijs quibuscunque gratijs, & concessionibus obtinē
 dis immutent, ac propterea cum non solum in impe-
 rationibus huiusmodi falsitas narretur, verum etiā
 in partibus plerumque pro verificatione gratiarum
 huiusmodi veritas immutetur, & falsitas committi-
 tur. Nos igitur huiusmodi abusibus, & erroribus ob-
 uiare cupientes. Motu proprio, &c. omnes, & singu-
 los procuratores tam officij sacrae pœnitentiariæ, seu
 contradictarum, quam alios quoscunque sollicitato-
 res, & scriptores, quos copistas vocant qui veritatem
 facti à narratione quam ab ipsis partibus habuerunt
 quo ad substantialia, & qualitates necessario expri-
 mendas diuersas faciunt, seu quoquomodo inuer-
 tunt, aut immutant, deprauant, & per subreptionem,
 & obreptionem gratias à nobis extorquent pœ-
 nam falsi incurrere, & ea puniri omnino debere de-
 cernimus, & declaramus, Mandantes propterea Al-
 mæ Urbis Governatori, Camerae Apostolicæ Audi-
 tori, & Vicario quatenus in præmissis reos, & cul-
 pabiles repertos pœna falsi: vt præmittitur puniant,
 cum potestate citandi etiam per edictū constituto sum-
 marie de non tuto accessu, aliaque dicendi, & facien-
 di in præmissis necessaria seu quomodolibet oppor-
 tuna. Non obstan. præmissis constitutionibus, & or-
 dinationibus apostolicis cæterisque contrarijs ne-
 quaquam obstan. irritum quoque, & inane, &c. di-
 cique, &c. iudicari & diffiniri debere, sublata, &c.
 decernen. Et quod præsentis motus proprii, & abs-
 que data, & registratura sola signatura sufficiat, &
 ubique fidem faciat in iudicio, & extra regula con-
 uentum non obstan. eiusque transumptis manu alicuius
 Notarij publicij subscriptis, & sigillo alicuius
 perso

personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibere, vel ostensæ, quodque Camera, & Cancellariæ Apostolicæ, ac audientiæ causarû Palatij Apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuisset.

Placet Motu Proprio. M.

Die quinta Decembris, M. D. L X V I . suprascriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis suprascriptis dimissis in eisdem locis copijs affixis. Per me Nicolaum de Mattheis, Curf.

Iohannes Guerardi Mag. Curf.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA
 prouidentia Pape V. Super declaratione decreti Concilij Tridentini de cognatione spirituali inter maritum, vel vxorem suscipientis, & baptizatum, batizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personastã ex parte suscipientis, quam baptizantis, & baptizati.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

C V M ILLIVS vicem, licet minime suffragantibus meritis, geramus in terris, de cuius vultu prodit Iudicium, & vident oculi equitatem, officij nostri debitam prosequimur actionem, si obscuros sacrorum Canonû sensus ita aperire studemus, vt pijs Christifideliû mentibus
 D 5   dubi-

dubitandi occasio relinquatur. sane licet ex eo quod
 in Concilio Tridentino decretum fuerit, cognatione
 spirituales inter eos tantum contrahi, qui suscipiunt
 baptizatum de baptismo, ac baptizatum ipsum, & il-
 lius patrem & matrem, necnon baptizantem, & bap-
 tizatum, baptizati que patrem & matrem, in reliquis
 personis, quæ per antiquos Canones occasione cog-
 nationis huiusmodi contrahere prohibebantur, om-
 ne impedimentum sublatum esse videatur: adhuc ta-
 men ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impe-
 dimētū cognationis spiritualis huiusmodi inter ma-
 ritum vel vxorē suscipientis, & baptizatum, necnon
 inter maritum vel vxorem suscipientis, & patrem ac
 matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitū
 de vno coniuge de altero etiam prohibitum esse vi-
 deatur. Nos piarum mentium quieti, & matrimonio-
 rum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) cō-
 sulere volentes, à præcis verbis Concilij minime
 discedendum in præmissis esse censuimus. Et prop-
 terea nullum amplius impedimentum ratione cogna-
 tionis huiusmodi subesse decernimus, & declaramus,
 quominus inter dictos maritum vel vxorem suscipiē-
 tis, & baptizatum, baptizati que patrem & matrem,
 & quascunque alias personas tam ex parte suscipien-
 tis quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio
 nominatim non expressas, Matrimonium liberè & li-
 citè contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debe-
 re mandamus atque statuimus: decernentes irritum
 & inane, si quid secus à quoquam quacunque digni-
 tate, auctoritate, & potestate prædito cotigerit iudi-
 cari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordina-
 tionibus apostolicis, alijsque cōtrarijs quibuscunque:
 Volumus autem, quod præsentès literæ in Cancellaria

ria nostra Apostolica, & acie Campi Florę de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quęque loca deferri, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quę præsentibus adhiberetur, si foret exhibite vel ostensę. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostrę declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorũ Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę, M. D. L X V I . Quarto Kal. Decembris. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia Ioan. Barenus.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. L X V I . Indictione nona, Die vero decima nona mensis Decēbris, Pontificatus sanctissimi. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papę V. Anno eius primo, Retroscriptę literę Apostolicę affixę, & publicatę fuerunt ad valuas Cancellarię Apostolicę & acie Campi Florę, vt notis est, per nos Antonium Clerici, & Io. Andream Rogerium præfati S. D. N. Papę Curs.

Stephanus de Olea Mag. Curs.

¶ B V L L A S. D. N. D. P I I D I V I -
na prouidentia Papę V. Super declaratiõ
decreti Concilij Tridētini de impedi. Rento
affinitatis ex fornicatione prouenien.

C P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

A D R O M A N V M Pontificem spectat Canonicas sanctiones, quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta ita de clarare, & alias prouidere, vt omnis dubietas de pijs Christifideliû mentibus euellatur. sane postquam ex eo quod Tridentin. synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non solum matrimonium contrahi prohibetur sed etiã postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo & secundo gradu coniunguntur, in vltioribus vero gradibus statuit. Matrimonium postea factum dirimi, a pluribus Christifidelibus vt accepimus est dubitatum, an licet in vltioribus gradibus huiusmodi matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati ac matrimonij liberati quantum cum deo possumus consulere volentes. Declaramus, & apostolica auctoritate decernimus nullum hodie impedimentum remanere, quo minus in vltioribus gradibus huiusmodi libere & licite matrimonium contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus atque statuimus, decernentes irritum & inane si quid secus à quoquam quacumq; dignitate, auctoritate & potestate prædico contigerit iudicari, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra apostolica & acie Campi Floræ de re publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur, & quia difficile foret eas ad singu-

singula quæq; loca deferri, quod earū transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mædati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud sanctum Petrū, Anno Incarnationis Dominicæ M. D. L X V I. Quarto Kal: Decembris. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Visa de Curia Io. Barengus. Cæ. Glorieius.
Registrata apud Cæsarem Secretarium:

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo sexto, Indictione nona, Die vero decima nona mensis Decembris Pont. sanctiss. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius primo retroscriptæ literæ Apostolicę affixæ, & publicæ fuerunt Romæ in valuis Cancellariæ Apostolicę, & acie Campi Floræ vt moris est per Ioan. Andream Rogerium, & Camillum Cherubinum Curs.
Stephanus de Olea Mag. Curs.

¶ **E D I C T V M S V P E R R E S I -**
dencia curatorum, ac de se præsentan. in
curia Reuerendissimi Domini Vica-
rij infra decē dies pro ordines sa-
cros, seu quęcunque Beneficia
Ecclesiastica habentibus.

¶ Iaco.

(Iacobus miseratione diuina tituli s.)
 Mariæ in Cosmedin. S. R. E. Presbyter)
 Card. Sabellus S. D. N. Papæ.)

Vic. Generalis.

CV M Alias ex auctoritate sanctissimi D. N. Pa-
 pæ viuæ vocis oraculo nobis concessa in alijs
 nostris literis sub datum Romæ in ædibus no-
 stris die trigesima Octobris, M. D. L X V I. In-
 ter alia in eisdem literis contenta omnes, & singulos
 Clericos sacris ordinibus initiatos aliosque Beneficia
 Ecclesiastica etiam simplicia obtinentes, & qui in Ro-
 mana Curia morabantur ad decem dies ab earundem
 literarum promulgatione: eos autem qui ad Urbem
 ipsam deinceps venturi essent, a die eorum aduen-
 tus numerandos in Curia nostra sisterent, & Nomen
 cognomen Patriam ordines, & beneficia profiteren-
 tur, ac literas vt vocant dimissorias ostenderent sub
 pœnis in eisdem literis contentis præceperimus, &
 post earundem literarum promulgationem, & pu-
 blicationem quamplurimi in eadem nostra Curia se
 præsentarint, ac nomen cognomen patriam ordines,
 & Beneficia professi fuerint, literasque dimissorias
 ostenderint, & omnes seu plerosque ex eis qui Bene-
 ficia Ecclesiastica Curam Animarum habentia obti-
 nent infra terminum vnius mensis & sub quibusdam
 etiam priuationis Beneficiorum pœnis, vt ab Vrbe
 hac recedere seque ad eorum Beneficia Curam Ani-
 marum requirentia conferre in eisdemque beneficijs
 personalem residentiam facere deberent monueri-
 mus, qui sic moniti nostris imo verius apostolicis
 monitionibus, & præceptis neglectis ab eadem Vrbe
 recedere seque ad eorum Beneficia curata conferre
 minime curarunt, & de præsentis non curant. Cum
 etiam

etiam sicut accepimus adsint non nulli alij qui eorū
 nomen cognomen, & Patriam ordinesque, & Bene-
 ficia profiteri, & literas vt dicitur, dimissorias osten-
 dere noluerunt, vt aliquando ab eorum erroribus
 rescipiscant, idcirco de expresso ordine eiusdem
 sanctissimi D. N. Papæ nobis iterum, & de nouo
 viua vocis oraculo facto. Tenore præsentium re-
 quirimus, & monemus omnes prænominatos vt
 præmittitur monitos aliosque omnes, & singulos
 Clericos Beneficiat. curam animarum requiren. ob-
 tinentes in Romana Curia præfata commorantes eis-
 que præcipimus, & sub priuationis Beneficiorum
 præfatorum, ac diutinæ carcerationis, & alijs ar-
 bitrio nostro etiam pecuniarijs imponendis, & ero-
 gandis pœnis mandamus quatenus. Hi videlicet qui
 citra montes Beneficia curata obtinent infra octo dies
 ab harum promulgatione computandos. Qui vero
 ultra montes Beneficia curam animarum requiren-
 tia obtinent per totum præsentem mensem debeant,
 & quilibet eorum debeat ab Vrbe hac Romanaque
 Curia recedere, seque ad eorum Beneficia curata quã-
 to citius conferre in eisdemque personalem residen-
 tiam facere, alioquin ad pœnas prædictas irremis-
 sibiliter procedemus. Eos autem qui se in Curia no-
 stra sistere, & profiteri eorum Beneficia Ecclesiastica,
 & alia facere prout in dictis nostris literis continetur
 nequaquam curarunt citamus, & requirimus, ac mo-
 nemus quatenus infra sex dierum spacium quorum
 sex dierum, duos pro primo, duos pro secundo, &
 reliquos duos pro tertio, & peremptorio termino, ac
 monitione canonica præmissa compareant personali-
 ter corā nobis, vel nostro Vicegerēte seu Locū tenente

ad videndum se pœnas in monitionibus nostris, ac
 lireris supradictis contentas quia illis non paruerunt
 incidisse, & incurrisse declarari Mandatumque execu-
 tium pro eisdem pœnis literasque etiam declarato-
 rias siue sententiam diffinitiuam desuper per nos, vel
 nostrum Vicegerentem, seu Locum tenentem decer-
 ni, ac ferri respectiue, & promulgari. Volumus autem,
 & decernimus quod præsentibus in locis solitis affi-
 xis, & publicatis ita earum quemlibet arctet executio,
 ac si personaliter intimata fuissent. In quorum om-
 nium, & singulorum fidem robur, & testimonium
 præsentibus, &c. Datum Romæ in ædibus nostris sub
 Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Mil-
 lesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo, Indi-
 ctione decima, die vero decima quinta Ianuarij, Pon-
 tificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij
 diuina prouidentia Papæ Quinti. Anno Primo.

A. Binarinus Vicegerens:

Triphon Victorellus Nor.

B V L L A S. D. N. D. PII DIVI
 na prouidentia Papæ Quinti, Super re-
 seruatione beneficiorum.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

C V M ex apostolatus officio nobis (meritis li-
 cet imparibus) credito cura dominici gregis
 nobis imminet generalis, & exinde teneamur,
 more vigilis Pastoris, vigilare, & attentius pro-
 uidere, vt Ecclesijs, Monasterijs, & quibusuis alijs
 beneficijs Ecclesiasticis nunc & pro tempore (propter
 crimen

crimen hæresis) vacantibus, & vacaturis, tales viri eis præficiantur idonei, qui detestandas ac nefarias hæreses diabolo disseminante contra veræ, & orthodoxæ fidei puritatem exortas, de agro Domini extirpare, & populos sibi commissos ad catholicæ Ecclesiæ veritatē reducere, doctrina, verbi & boni operis exemplo, valeant. Præmissorum itaq; consideratione inducti, & alijs ad id suadentibus rationalibus causis, nonnullis etiam prædecessorum nostrorum vestigijs inhærendo, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione omnia & singula beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, sæcularia, & quorumvis ordinum etiam sancti Iohannis Hierosoly. & aliarum quarumvis militiae regularia quæcunque qualiacunque sint, etiam si sæcularia canonicatus & præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in cathedralibus etiam metropolitanis, vel collegiatis, & dignitates ipsæ in cathedralibus etiam metropolitanis post Pontificales maiores, seu collegiatis ecclesijs huiusmodi principales, Regularia vero beneficia huiusmodi monasteria etiam consistorialia, prioratus præposituræ, præpositus dignitates etiam conventuales, personatus, administrationes vel officia etiam claustralia ac hospitalia & præceptorie & alias quomodocunq; qualificata fuerint ordinationi & dispensationi nostræ & sedis Apostolicæ hac perpetua constitutione valitura auctoritate apostolica tenore præsentium reservamus. Declinantes omnes & quascunque impetrationes de beneficijs, vt præfertur, quomodocunq; qualificatis certo modo in futurum faciendas & obtinendas, Beneficia huiusmodi propter hæresim, vacantia & in futurum

turum vacatura non comprehendere, nisi specialiter
 & dispositiue vacationis modus propter crimen hæ-
 resis expressus fuerit, & illū nullo modo sub quibus-
 uis clausulis & decretis comprehendendi quantumcun-
 que generalibus in quibusuis gratijs & concessioni-
 bus per nos & Romanos Pōtīfices successores nostros
 faciendis etiam per fiat signatis & concessis, Ac de-
 cernentes omnes & quascunq; impetrationes de qui-
 busuis beneficijs, vt præfertur qualificatis hactenus
 factas & obtentas, nisi earum vigore in iudicio per
 impetrantes crimen huiusmodi deductum fuerit, &
 super eo sententiam fauorabilem obtinuerint, vel di-
 ctorum beneficiorum possessionem assequuti fuerint,
 ad vacationem huiusmodi propter crimen hæresis,
 se non extendere, & illum neminem comprehende-
 re, sicque per quoscunq; iudices & commissarios
 quauis auctoritate fungentes etiam Sanctę Romanę
 Ecclesię Cardinales iudicari & interpretari debere.
 Irritū quoq; & inane si secus per quoscunq; quauis
 dignitate & auctoritate præditos, iudicatū fuerit, de-
 cernimus. Volumus autē quod præsentēs literę in Cā-
 cellaria nostra apostolica & acie Cāpi Florę de more
 publicentur, & inter constitutiones perpetuo valitu-
 ras describantur. Et quia difficile foret præsentēs ad
 singula quęque loca deferri. Volumus & etiam de-
 claramus quōd earum transumptis etiam impressis
 manu alicuius Notarij subscriptis ac sigillo alicuius
 Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę
 præsentibus adhiberetur si forent exhibitę vel ostē-
 sę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā
 reseruatiōis, declarationis, decreti & voluntatis in-
 fringere vel ei ausu temerario contraire. si quis au-
 tem hoc attentare præsumperit, indignationem om-
 nipo-

impotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominię, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo sexto, sexto Kal. Februarij. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius. rio

Visa Curia Ioan. Rouetius R.

H. Gumyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

Locus ✠ sigilli plumbei.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo septimo, Indictione decima, Pontificatus sanctissimi in Christo patris Pij Papę Quinti, Anno secundo, Die vero decima septima mēsis Februarij, Retroscriptę literę affixę & publicatę fuerunt ad valuas Cancellarię Apostolicę & in acie Cępi Florę per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andrea Rogerium prædicti sanctissimi Domini nostri Papę Cursores.

scipio de Octauianis Magister Cursorum.

¶ **B V L L A S. D. N. D. PII DIVI**
na prouidentia Papę V. Reuocatoria omnium indulgentiarum etiam perpetuarum, pro quibus consequendis manus adiutrices sunt porrigende, & quę quæstuarii facultatem quomodolibet continent.

¶ **P I V S** Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

ET si Dominici gregis salutem semper intenti, vni-
 gulis cum humilitate poscentibus ea benigne con-
 cedere nos, & predecessores nostri studuerint,
 per quae peccatorum mole deposita salus ipsis
 succedat, & hostis humani generis seruitute ereptas
 animas lucrifaciant Altissimo, qui eas nobis sua bo-
 nitate commisit: id tamen propensiori studio nos pre-
 cauendum esse censemus, ne cuiusvis indulgentiae, re-
 missionis, vel facultatis obtentu Christi fideles pro-
 cliuiosiores ad illicita in posterum committenda reddantur,
 aut facilitas veniae eis peccandi tribuat incentiuum,
 & exinde clauium auctoritas deducatur in contemp-
 tum, & Christi fideles quamplurimum scandalizentur.
 Sane cum ad auditum nostrum ex diuersis mundi
 partibus quamplurimae querelae perlatae fuerint,
 quod vigore diuersarum Indulgentiarum, & facultatum
 per predecessores nostros, ac etiam nos, vel auctoritate
 nostra tunc fabricae nostrae Basilicae Principis apostolorum
 & Ecclesiae s. Ioannis Lateranen. de Vrbe, ipsiusque
 Ecclesiae, necnon s. Ioannis, & s. Lazari Hierosolymita-
 tan. ac sancti spiritus in Saxia, & sancti Ioannis La-
 teran. ac s. Iacobi Incurabilium, de eadem Vrbe, nec-
 non sancti Elmi, & sancti Bouis, ac sancti Gothardi,
 & sancti Lenguzoni, necnon sancti Nicolai, & san-
 cti Bernardi Montis Iouij, necnon sancti Leonardi,
 ac sanctae Marthae, necnon sanctissimi Crucifixi Sira-
 cusan. ac sanctae Mariae de Monte serrato, Hospitali-
 bus, ac etiam sancti sebastiani prope, & extra muros
 dictae Urbis, necnon sancti Antonij de sancto Anto-
 nio Vienens. dioc. & Redemptionis captiuorum nu-
 per Neapoli instituto Monasterijs illorumque ac di-
 uersis alijs Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Mili-
 tibus, Confraternitatibus, Societatibus, & pijs locis
 concess-

concessarum, multi Quæstores ex eisdem Indulgentijs lucrum temporale tantum quærentes nominibus fabricæ Ecclesiarum, Hospitalium, Monasteriorum, Militiarum, Confraternitatum, Societatum, & piorum locorum prædictorum in diuersis Ciuitatibus, & diœc. quæstas facere, Confratres describere, Capellas, & oratoria erigere, illisque erectis Indulgentias huiusmodi communicare, & in diuersis gradibus à iure prohibitis dispensare, ac plura etiam concedere, quam eis vigore facultatum prædictarum licitum sit ipsique lucro intenti, pecuniasque potius quam Christi fidelium salutem quærentes, ac eisdem Indulgentijs sic abutentes, quæstum ex illis particularem facere conantur, variosq; & diuersos quæstores, Commissarios, Procuratores, Receptores, Thesaurarios, factores, Nuncios, & alios Ministros constituere, qui non solum supradicta, sed etiam plura alias eis nunquam concessa facere, & concedere. Necnon locorum ordinarios illorumque in spiritualibus Vicarios generales, & Officiales, ac Ministros, Ecclesiarumque & ordinum Prælatos, superiores, & personas quæstas huiusmodi impediens censuris ecclesiasticis innotare, & alias in pluribus grauiter excedentes in diuinæ maiestatis offensam, ac suarum, & Christifidelium animarum perniciem, ac ordinariorum perturbationem, & piarum mentium scandalum præsumunt. Nos qui Deo propitio gregis Domini meritis licet insufficientibus curam gerimus, & illum spiritualis Thesauri elargitione cupimus ipsi Deo reddere acceptabilem, ex præmissis, & alijs rationabilibus causis animum nostrum mouentibus, felicitis recordationis Calixti. 4. Clementis. 7. Pauli. 3. Iulij similiter 3. & diuersorum aliorum Roman. Pontificum prædecessorum

forum nostrorum vestigijs inherentes, Motu proprio
 non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis in-
 stantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatio-
 ne omnes, & singulas indulgētias etiam perpetuas, &
 peccatorū remissiones fabricæ, & ecclesiæ huiusmo-
 di necnon S. Iohannis Hierosolymitan. etiam pro cō-
 structione, & ædificatione illius nouæ Ciuitatis præ-
 dict. & quibusuis alijs Hospitalibus, Monasterijs,
 Ecclesijs, Domibus, Militijs ordinibus etiam Mendicā-
 rium Congregationibus Confraternitatibus, & Vni-
 uersitatibus, & pijs locis illorumque ordinibus Ca-
 pitulis, Conuentibus, Magistris, superioribus, & tam
 secularibus, quam quorumuis etiam Mendicantium
 ordinum Regularibus personis tam singulariter quā
 vniuersaliter per quoscunque Roman. Pontifices præ-
 decessores nostros, ac etiam nos sub quibuscunque
 tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis &
 decretis etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac
 ex quibusuis etiam vrgentissimis causis etiam causa
 redemptionis captiuorum, & alias quomodolibet cō-
 celsis, pro quibus cōsequendis manus sunt porrigē-
 da adiutrices, & quæ quæstuandi facultatem quo-
 modolibet continent, illarum omnium tenores for-
 mas derogationes, & decreta præsentibus pro expres-
 sis habentes auctoritate apostolica tenore præsentium
 perpetuo reuocamus, cassamus, irritamus, & annul-
 lamus, ac viribus vacuumus. Et insuper perpetuo
 hac nostra valitura constitutione decernimus, quod
 ex nunc de cætero sub indignationis nostræ poena
 prætextu indulgentiarum, & facultatum per quos-
 cunque Roman. Pontifices prædecessores nostros,
 ac nos & sedem Apostolicam etiam Motu simili, ac
 sedis Apostolicæ Legatos, & alias quomodolibet cō-
 cessarū,

cessarū, & quas à nobis, & sede prædicta in posterū
 verbo literis aut quavis alia scriptura etiā manu no-
 stra signata etiam cū clausula quod sola signatura suf-
 ficiat, etiam in fauorē fidei, aut Cruciatæ sanctæ, vel
 cuiuscūq; alterius piæ causę etiā priuilegiatæ cōcedi
 quomodolibet cōtigerit, nullus quavis etiā Episco-
 pali, Archiepiscopali, & Patriarchali aut maiori dig-
 nitate etiā Cardinalatus honore seu etiam Regali vel
 tēporali excellentia præfulgeat, audeat, vel præsumat
 quęstas facere, aut Nuncios, Quęstos, Cōmissarios,
 Thesaurarios, Receptores pro illis recipiendis in di-
 ctis Hospitalibus, Ecclesijs, Domibus, Monasterijs,
 Militijs, & alijs supra nominatis vel pro eis aut illo-
 rum nominibus alibi constituere, & deputare, nisi
 ex speciali licentia, & ex certa scientia nostris & Ro-
 Pontificis pro tempore existentis, de qua per literas
 nostras, & eiusdem Romani Pontificis pro tempore
 existentis locorum ordinarijs, vel eorum in spiritua-
 libus Vicarijs, seu officialibus derogationem præsen-
 tis nostrę cōstitutionis illius tenore de verbo ad ver-
 bum inserto expresse continentes. Nos enim ex nunc
 irritum decernimus, & inane quicquid secus super
 his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel igno-
 ranter cōtigerit attentari, constare debeat. Mandantes
 in virtute sanctę obedientię omnibus, & singulis ve-
 nerabilibus Fratrib' nr̄is Patriarchis Primatibus, Ar-
 chiepiscopis, & Episcopis, quatenus in ciuitatibus, &
 dioc. suis præsentēs nr̄as literas publicare, & obserua-
 re debeāt, Rogantesq; oēs, & singulos Principes sæcu-
 lares & alios Dños, & Magistratus tēporales eisq; per
 viscera misericordię Dñi nostri Iesu Christi in remis-
 sionē peccatorum suorū iniungētes, quatenus in præ-
 missis eisdē Patriarchis, Primatib' Archiepiscopis, &

Episcopis assistant, & suum auxilium, & fauorē præ-
 stent cum auxilio brachij sæcularis. Non obstanti-
 bus præmissis, ac quibusuis apostolicis, necnon in
 Prouincialibus & synodalibus Concilijs editis gene-
 ralibus, vel specialibus constitutionibus, & ordina-
 tionibus, necnon fabricæ ecclesiæ Hospitalium, Mo-
 nasteriorum, Militiarum, Confraternitatum, Ordini-
 um, Capitulorum, Conuentuum aliorumque loco-
 rum prædictorum, & quorumuis illorum membro-
 rum, & ecclesiarum etiam Cathedralium & Metro-
 politan. etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel
 quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetu-
 dinibus stabilimentis vsibus, & naturis, priuilegijs
 quoque indultis & literis apostolicis illis, & præfer-
 rim sancti Ioannis, & sancti Lazari, ac sancti Spiritus
 in saxia, Hospitalibus, necnon sancti Antonij de san-
 cto Antonio, & sanctorum Nicolai, & Bernardi Mon-
 tis Iouij Monasterijs ipsorumque Monasteriorū Hos-
 pitalibus singulorumque eorum Conuentibus, supe-
 rioribus, & personis præfatis per quoscunque Rom.
 Pontifices prædecessores, ac nos & sedem Apostoli-
 cam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum
 quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs alijs-
 que efficacioribus & insolitis clausulis necnon irri-
 tantibus, & alijs decretis etiam motu simili, & ex cer-
 ta scientia, ac quauis etiam Imperiali, vel Regali cō-
 sideratione, vel instantia, & alias quomodolibet cō-
 cessis approbatis, & innouatis: quibus omnibus etiā
 si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorūq;
 rotis tenoribus specialis specifica indiuidua, & ex-
 pressa, nō autem per clausulas generales idem impor-
 tantes mentio seu quauis alia expressio habenda aut
 alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores
 huius-

huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus
 omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti fo-
 rent presentibus pro sufficienter expressis habentes,
 motu scientia, & potestatis plenitudine similibus spe-
 cialiter & expresse derogamus, & sufficienter deroga-
 tum esse volumus contrarijs quibuscunque. Aut si
 aliquibus communiter, vel diuissim ab apostolica sit
 sede indultum quod interdicti suspendi, vel excom-
 municari non possint per literas apostolicas non fa-
 cientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbū
 de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem
 quod presentes literæ in Cancellaria nostra apostoli-
 ca, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter
 Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et
 quia difficile foret, easdem presentes ad singula que-
 que loca deferri, volumus, & etiā declaramus, quod
 earum transumptis etiā impressis manu alicuius No-
 tarij subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis
 eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur si
 originaliter forent exhibitæ vel ostensæ: Nulli ergo
 omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuo-
 cationis, cassationis, irritationis, annullationis, vaca-
 tionis, decreti, mandati, iniunctionis, derogationis,
 voluntatis, & declarationis infringere, vel ei ausu te-
 merario contraire. si quis autem hoc attentare præ-
 sumperit indignationem omnipotentis Dei, ac beato-
 rum Petri, & Pauli apostolorū eius se nouerit incur-
 surum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno
 incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo
 sexagesimo sexto: Sexto Idibus Februarij. Pontifica-
 tus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

E S

¶ Anno

Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo, quingentē-
 ſimo, ſexageſimo ſeptimo, Indiſtione decima, Die ve-
 rò decima ſeptima menſis Februarij, Pontificatus ſan-
 tiſſimi in Chriſto patris & D. N. D. Pij Papæ quin-
 ti, Anno ſecundo, Retroſcriptæ literæ Apoſtolicę af-
 fixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellarię Apo-
 ſtolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Antoniũ Cle-
 rici, & Ioan. Andream & Rogerium præfati S. D. N. Pa-
 pæ Curſores.

ſcipio de Octauianis Magiſter Curſorum.

**REVOCATIO LICENTIA-
 rum, ac facultatum celebrandi miſſas
 veſpertino tempore.**

SANCTIſſimus in Chriſto Pater, & Domi-
 nus Pius diuina prouidentia Papa V. ad cuius
 notitiam peruenit quod nonnulli Cathedraliũ,
 etiam forſan Metropolitanarum, Collegiatarũ,
 & aliarum Eccleſiarum, nec non Monafteriorum, Con-
 uentũ, Domorum, & aliorũ piorum locorũ ſecula-
 riũ, & diuerſorũ ordinum, ac militiarũ regularium
 Prælati, Capitula, Clerici, Fratres, aliq; ſuperiores, &
 perſonę, antiquũ S. R. E. ritum in ſtatutis miſſarũ ce-
 lebrandarũ temporibus peruertere ſatagentes, diuer-
 ſas licētias & facultates, miſſas, quæ media nocte, &
 cen in aurora Natiuitatis, ac de mane reſurrectionis
 Dñi noſtri Ieſu Chriſti, & forſan aliarũ feſtiuitatum
 iuxta prædictũ ritum celebrari conſueuerant, de ſero
 etiam forſan circa ſolis occaſum vigiliæ feſtiuitatum
 earundē in ſuis Eccleſijs, & Capellis celebrandi, ſeu
 celebrari faciendi, ab apoſtolica ſede, vel eius legatis,
 ac etiam maiori pœnitentiario pro tempore exiſtente
 varijs

Varijs prætextibus impetrauerunt, illisq; iam pridè
vtuntur. Hoc ab antiquo Catholice Ecclesie institu-
to, sanctorūq; Patrū decretis deniare considerans, ac
propterea hunc abusum ab Ecclesia Dei submouere
volens, omnes, ac singulas licentias & facultates hu-
iusmodi hætenus, etiam Motu proprio, vel quorum-
uis etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Princi-
pum contemplatione, & ex quibusuis causis quomo-
dolibet concessas, ac apostolicas, & alias literas desu-
per confectas, illarum omnium tenores pro sufficien-
ter expressis habens, Apostolica auctoritate ex certa
scientia reuocauit, ac omnino cassauit, & annullauit,
ac præsentī perpetuo valitura constitutione, quibus-
uis Prælati, Capituli, Clerici, Fratris, alijsq; su-
perioribus, & personis earundē Ecclesiarū, Monaste-
riorū, Cōuentuū, Domorū, & aliorū piorum locorū
in virtute sancte obediētię, & sub indignationis sue,
ac perpetue suspensionis a diuinis pœna districtius
inhibēs, ne deinceps missas vespertino tēpore hmōi,
licentiarū & facultatum hmōi, aut alio quouis præ-
textu celebrare, vel celebrari facere præsumat: ac mā-
dans locorū ordinarijs, vt eandē præsentem constitu-
tionē sub prædictis, & alijs sibi bene visis pœnis per
quoscūq; Prælatos, Capitula, Clericos, Fratres, supe-
riores, & personas hmōi inuiolabiliter obseruari fa-
ciāt, contradictores quoslibet auctoritate apostolica
cōpescēdo. Non obstantib; præmissis, ac quibusuis cō-
stitutionib; & ordinationib; apostolicis, necnō eccle-
siarū, monasteriorū, Cōuentuū, domorū, & aliorum
locorū prædictorū etiā iuramēto, cōfirmatione apo-
stolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, cō-
suetudinib; priuilegijs quoq; indultis & literis apo-
stolicis eisdē ecclesijs, monasterijs, domibus, & locis,
illo-

illorumque capitulis, conuentibus, superioribus, & personis, ac ordinibus sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs, alijsq; efficaciorib⁹, & insolitis clausulis, necnō irritantibus, & alijs decretis, etiā ad Imperatoris, Regū, Reginarum, Ducum, & aliorū Principū instantiā, aut eorum contēplatione, etiā motu proprio & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus ipsa sanctitas sua illorum tenores pro expressis habēs specialiter & expresse derogauit, illaque, quoad præmissa, cassauit penitus, & annullauit, ceterisq; cōtrarijs quibuscunq; : decernēs præsentēs, earūq; copias per aliquē ex suis cursoribus in Basilicę Principis apostolorū de Vrbe, & Lateranen. ac Cancellarię apostolicę valuis affixas, omnes, cum primū earum notitiā habuerint, perinde afficere, ac si illis personaliter intimatę fuissent.

Placet, & ita mandamus. M.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. L X V I I. Indictione nona, Die xxviiij. mensis Martij. Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia PP. V. Anno primo, superscriptę literę lectę affixę, & publicatę fuerunt in locis superscriptis, vt moris est, per me Bernardinum Andreulium Apostolicum Cursorem.

scipio de Octauianis Magister Curs.

¶ **REVOCATIO INDULTORUM S. R. E. Cardinalium, cum limitationibus pro futura illorum concessione.**

SANCTISSIMVS in Ch̄o Pater & D. N. D.
Pius diuina prouidentia Papa V. Ex tam mul-
tis S. R. E. Cardinalium super beneficiorū ec-
clesiasticorum dispositione indultis, & multi-
plicatione aliarum super alias facultatum, quæ quo-
ridie literis dictorum indultorum diffusiuè inserun-
tur, sæpe numero impeditus, quominus solitam ante
hac sedis huius benignitatem erga pauperes, & bene-
meritos liberaliter exercere possit: Idcirco rationem
capere volens, vt tanta de hinc eiusmodi Indulto-
rum & facultatum largitione præcisa, dictis personis
cōmodius benefacere diuina sibi libera recludatur: Om-
nia & quæcunque indulta, concessiones, facultates, &
alia priuilegia conferendi quæcunque beneficia Ec-
clesiastica, cum cura & sine cura, secularia & quorū-
uis ordinum regularia, qualitercunque qualificata,
ad collationem, prouisionem, præsentationem, ele-
ctionem, institutionem, confirmationem, & quam-
cunque aliam dispositionem dictorum Cardinalium
ratione Patriarchalium, Metropolitan. & aliarum Ca-
thedralium Ecclesiarum, necnon Monasteriorū, Prio-
ratorum, Dignitatum & aliorum beneficiorum eccle-
siasticorum, quæ quomodolibet obtinent, & in po-
sterum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, prouis-
io, & quæuis alia dispositio, illis ex causa factæ per
eos cessionis regiminis, & administrationis, seu cō-
mendæ, aut resignationis, ecclesiarum, monasterio-
rum, & aliorum beneficiorum huiusmodi apostolica
auctoritate reseruata existit, vel in posterum reserua-
bitur: necnon quorumcunque inferiorum collato-
rum, & collatricum, de iure, priuilegio, consuetudi-
ne, ac alias quomodolibet pertinentia, & etiam illa
cōmendandi ac alias de eis disponendi, omnibus &
singulis

singulis Cardinalibus prædictis etiam de dictorum
 inferiorum collatorum consensu, per quoscunq; Ro.
 Pont. ac sanctitatem suam, & dictam sedem, etiam
 motu proprio, & ex certa scientia deque apostolicæ
 potestatis plenitudine, & etiam ex pactis inter dictos
 Pontifices & Cardinales diuersis temporibus factis,
 firmatis & iuratis, ac quibusuis onerosis, & alijs cau-
 sis concessa, & etiam iteratis vicibus innouata atque
 extensa, quibuscunq; concepta formulis, ac etiam
 restitutiuis, mentis attestatiuis, præseruatiuis, dero-
 gatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, effica-
 cissimis, & insolitis clausulis, necnon vim cōtractus
 inducentibus, & alijs decretis suffulta (quorū omniū
 tenores sanctitas sua haberi voluit pro expressis) spe-
 cialiter & expresse reuocauit, literasque apostolicas
 desuper confectas, & quæ ad ea, in quibus illa nondū
 erat sortita effectum, inde secuta quæcunq; cassa-
 uit & annullauit, viresque & effectum de cætero nō
 habere decreuit. Præterea voluit & ordinauit, quod
 omnes deinceps literæ Apostolicæ facultatum, & in-
 dulgentiarum huiusmodi pro singulis Cardinalibus præ-
 dictis, præsentibus, & futuris, ad vnā tantum ca-
 thedralem vel maiorem Ecclesiam seu illius loco, vnū
 vel duo monasterium seu monasteria, aut vnū aliud
 vel duo alia beneficium seu beneficia in dictis literis
 exprimendam, seu exprimendum, vel exprimenda,
 quam, seu quod, vel quæ ipsi Cardinales vitra illas
 sex Episcopales ac presbyterales, & diaconales Car-
 dinalium Ecclesiam tunc temporis obtinebunt, seu
 cuius vel quorum collatio eis reseruata fuerit (vt præ-
 fertur.) Ac etiam sublata omnino altera huiusmodi
 indulgentiarum parte, super consensu ipsorum Cardina-
 rum requirendo in provisione beneficiorum apud
 sedem

Sedem prædictam, pro tempore vacantium, aliàs sub
 dictis indultis comprehensorum: De quibus omni-
 bus sanctitas sua posthac libere disponere intendit, &
 etiam citra facultates cõmendandi monasteria, aliãq;
 beneficia Ecclesiastica, sęcularia, & regularia: necnon
 disponendi de monasterijs, etiam cura & conuentu
 carentibus, & dignitatibus conuentualibus, & in Me-
 tropolitan. alijsque cathedralibus, post Pontificales,
 maioribus, & in collegiatis Ecclesijs principalibus.
 Ac etiam disponendi de beneficijs Referendariorum,
 causarum Palatii Apostolici Auditorum Prothono-
 tiorum: & aliorum officialium dictæ Sedis necnon
 familiarium, cæterumque omnium, qui constitutio-
 nibus declaratorijs sęcl. recor. Pauli Papæ iij. Ad
 perpetuam rei memoriam aditis continentur. Deni-
 que cum moderatione facultatum disponendi de be-
 neficijs familiarium ipsorum Cardinalium, ac con-
 cessionum eis etiam per regulas Cancellariæ Aposto-
 licæ factarum, de consensu per ipsos in prouisioni-
 bus Apostolicis præstando, ad eos solos familiares cõ-
 tinuos cõmensales eorundem, qui vera & actuali fa-
 miliaritate continua cõmensalitate huiusmodi du-
 rante extra Romanam Curiam, vel Cardinalibus ip-
 sis in dicta curia existentibus, apud dictam sedem de-
 cesserint: & ad ea sola beneficia, quę ipsi familiares cõ-
 tinui cõmensales viuentes, ad collationem dictorum
 Cardinalium pertinentia obrinebant, seu quę ex col-
 latione sibi ab eisdem Cardinalibus facta assecuti fue-
 rant, expeditantur. Aliter vero, etiam motu, scientia
 & potestate similibus, ac etiam cum præsentium spe-
 ciali, & expressa derogatione expeditæ, nullius sint
 prorsus roboris vel momenti: & nihilominus hu-
 iusmodi constitutiones: & regulas super beneficijs
 fami-

familiarium Cardinalium æditas, etiam quo ad Cardinales indulta huiusmodi non habentes, ad familiares, & beneficia prædicta dumtaxat restrinxit: & moderatus fuit. Decernens sic ijs, cæterisque omnibus præmissis per quoscunque, &c. etiam causarum dicti Palatij Auditores: ac etiam ipsos Cardinales, sublata, &c. necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscunque etiam prætextu indultorum, facultatû, & concessionum huiusmodi, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Statuto, ordinatione, decreto, & declaratione suæ Sanctitatis in crastinum eius assumptionis ad summi Apostolatus apicem æditis, quòd Cardinales in constitutionibus, & regulis per eam post priorum suorum constitutionum, & regularum æditionem & publicationem in posterum faciendis non includantur, nisi illæ eorundem Cardinalium fauorem concernant: vel ipsæ ædendæ constitutiones, de illorum seu maioris partis eorum consilio æditæ fuerint, cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque.

Placet publicetur, & describatur. M:

¶ Lecta & publicata fuit suprascripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo septimo. Die vero Mercurij vltima mensis Aprilis. Pontificatus præfati sanctissimi D. N. Papæ, Anno secundo.
A. Lomellinus Custos.

¶ **BVLLA S. D. N. PII DIVINA**
providentia Pape V. Super Collatione
parochialium Ecclesiarum.

¶ P I V S

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN C O N F E R E N D I S Beneficijs Ecclesiasticis,
& præsertim Parochialibus Ecclesijs personis dig-
nis & habilibus, quæ in loco residere, & per se ip-
sos curam exercere valeant, quantam diligentiam
adhiberi oporteat, Alexâdri. iij. in Lateranen. & Gre-
gorij, x. in Lugdunen. generalibus Concilijs, ac Inno-
centij similiter, iij. & aliorum Rom. Pont. prædeces-
sorum nostrorû editæ constitutiones testantur: quod
vt diligentius ac rectius perficiatur, statuit etiam sy-
nodus Tridentina, vt occurrente vacatione Parochia-
lis ecclesiæ etiam generaliter, vel specialiter, etiam vi-
gore indulti in fauorem. S. R. E. Cardinaliû, aut alias
quomodolibet reseruatae vel affectæ, debeat Episco-
pus habita notitia vacationis Ecclesiæ si opus fuerit,
idoneum in ea vicarium cum congrua eius arbitrio
fructuû porcionis assignatione constituere, qui onera
ipsius Ecclesiæ sustineat, donec ei de Rectoris prouideatur.
Et deinde Episcopus, & qui ius patronatus ha-
bet intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo
præscribendum aliquos clericos ad regendum eccle-
siam idoneos Examinatoribus, iuxta formam eiusdê
synodi deputatis, nominet, & non nisi ab eisdê Exa-
minatoribus per cõcursum aliorum Examinatorum
etiam tanquam magis idoneo ab Episcopo iudicato
& electo de ecclesia prouideatur: alias prouisiones seu
institutiones omnes præter formam prædictâ factæ,
surreptitiæ censeantur. sed quoniam res humanæ
semper in deterius prolabantur, nisi sit qui eas reti-
neat, ac debitæ executioni demandet, & verendum
sit ne propter Constitutionum huiusmodi transgres-
sionem maximi abusus orientur. Nos ad quorum no-
titiam

ritiam non sine graui nostra molestia peruenit non
 nullos ex venerabilibus fratribus nostris Archiepis-
 copis & Episcopis occurrente vacatione Parochialium
 Ecclesiarum eas nullo aut minus rite seruato exami-
 ne, praesertim illo quod per concursum fieri debet ex
 Concilio Tridentino, vel etiam examine rite seruato
 personis minus dignis, carnalitatibus aut alium huma-
 nae passionis affectum non rationis iudicium sequen-
 tes contulisse, & de eis prouidisse, volentes quantum
 cum Deo possumus hmoi ac etiam futuris periculis oc-
 currite, eorunde predecessorum nostrorum Constitutio-
 nes preteritas etiam innouando, auctoritate apostolica te-
 nore presentium oes & singulas collationes prouision-
 es, institutiones & qualuis dispositiones Parochia-
 lium ecclesiarum ab eisdem Episcopis & Archiepiscopis
 ac quibusuis alijs collatoribus tam ordinarijs quam de-
 legatis etiam S. R. E. Cardinalibus ac sedis apostolicae
 Legatis vel Nuncijs preter & contra formam ab eodem
 Concilio Tridentino praesertim in examine per con-
 cursum faciendo praescriptam, factas aut in futurum
 faciendas, nullas irritas ac nullius roboris vel momen-
 ti fore & esse, nullumque prouisis ius aut titulum etiam colo-
 ratum possidendi prebere, & Parochiales ecclesias hu-
 iusmodi ut prius ante collationes huiusmodi vaca-
 bant, ex nunc vacare statuimus decernimus, & decla-
 ramus, easque omnes pro tempore sic vacantes nostrae
 & sedis apostolicae seu eorum quibus ius conferendi eas,
 praeterquam Episcopis & Archiepiscopis, qui curam
 dicti examinis iuxta decretum eiusdem Concilij habere
 debent, competere, dispositioni reseruamus. Insuper ne
 Parochiales Ecclesiae diu in suspenso maneat in ma-
 ximum animarum periculum quarumcunque Paro-
 chialium ecclesiarum, quarum dum pro tempore va-
 cant,

cant, ad Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Pa-
 triarchas & quosuis alios ordinarios collatores in me-
 sibus ordinarijs collatoribus etiam per nostras Regu-
 las assignatis prouilio & collatio spectat & pertinet,
 de quibus ijdem Episcopi & Ordinarij predicti intra
 sex mensium spatium a die vacationis eorundem per-
 fecto examine iuxta formam Concilij Tridentini pre-
 faci non prouiderint, ac illarum etiam quarum col-
 lationes nobis & dictæ Sedi generaliter vel speciali-
 ter & ex quavis causa reseruata seu affecta existunt,
 aut alijs ex indulto sedis Apostolicæ competunt, ad
 quas occurrente illarum vacatione Episcopi & Ar-
 chiepiscopi præfati personas per examen concursu
 mutuo habito iuxta dicti Concilij Tridentini formam
 approbatas & magis idoneas non elegerint, aut ele-
 ctas nobis vel successoribus nostris, aut ijs ad quos
 collatio spectabit pro collatione obtinenda intra qua-
 tuor mensium spatium a die illius vacationis non
 significauerint, necnon Parochialium Ecclesiarum
 similium quæ Jurispatronatus Ecclesiastici, vel alio-
 rum seu Clericorum & laicorum simul fuerint, si præ-
 sentatus intra tempus eisdem patronis a iure præfi-
 xum præuio examine iuxta formam dicti Concilij
 approbatus petatur institui, institutioque ipsa per
 duos menses a die præsentationis dilata fuerit, col-
 lationem, prouisionem, institutionem, ac omnimo-
 dam dispositionem nobis & ipsi Sedi, ac personis
 indulta huiusmodi, conferendi, prouidendi seu
 instituendi obtinentibus respectiue reseruamus, da-
 ta tamen in Parochialibus Jurispatronatus optio-
 ne ipsis patronis, ut si institutio ad ordinarios spe-
 ctabit, ipsis ordinarijs illam facere negligentibus,
 & ultra dictos duos menses differencibus, possint

pro huiusmodi institutione obtinenda habere recursum ad Metropolitanum vel viciniorem Ordinariū, aut ad sedem Apostolicam, Prohibentes etiam eisdem Ordinarijs & patronis ab eodem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos clericos coram deputatis Examinatoribus præfixum ultra alios decem dies prorogare audeant vel præsumant, Districtius inhibentes ne quis præter Roma. Pont. aut alios indulta huiusmodi obtinentes, vt præfertur quacunque sit super hoc auctoritate munitus, de huiusmodi beneficijs sic reseruatis (vt præfertur) disponere vel circa illa etiã per viam permutationis vel alias inuoluare quoquomodo præsumat. Vt autem non solum dignis, sed magis idoneis repertis iuxta eiusdem Concilij decretum Parochiales ecclesiæ conferantur, volumus & eadem auctoritate decernimus, quod si Episcopus minus habilem posthabitis magis idoneis elegerit, possint ij qui reiecti fuerint à mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus aut exemptus fuerit, ad viciniorem ordinarium vti nostrum & sedis huiusmodi delegatum aut alias ad ipsam sedem Apostolicam appellare, ac præelectum ad nouum examen corã ipso appellationis Iudice & eius Examinatoribus prouocare, & constituto de prioris eligentis irrationabili iudicio eoque reuocato, Parochialis magis idoneo per eundem Iudicem appellationis auctoritate nostra (quatenus collatio ad Episcopum à quo appellatum fuit spectaret) conferatur, alias eidem magis idoneo per iudicem appellationis approbato conferenda remittatur ad eum ad quem collatio, prouisio, vel institutio spectabit. Hæc tamen appellatio interposita interim non impediat

diat aut suspēdat quominus electio per ordinarium primo loco facta interim debitæ demandetur executioni, & prouisus ab eadem Ecclesia causa appellationis huiusmodi pendente non amoueat. Et si quis a sententia per iudicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad sedem ipsam apostolicam appellabit. Si secus in præmissis omnibus & singulis actum aut attentatum fuerit: irritum decernimus & inane. Volumus autem quod præsentium Transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadē prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur; si forent exhibitæ vel ostensæ, quodque literæ ipsæ Camaræ & Cancellariæ Apostolicarum & Audientiæ causarum Palatij Apostolici valuis & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs publicatæ & affixæ omnes ita afficiant & ardeant, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis statuti decreti reservationis, prohibitionis, inhibitionis, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo sexto. Quintodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno secundo.

Ca. Glorierius.

Visa de Curia M. de Eneiso.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo septimo. Indictione decima, Die vero decima sexta mensis Maij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius secundo, Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris est per nos Alexandrum Astancolum & Iohannem Guerardum prælibati sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

BVLLA CONFIRMATIONIS & nouæ concessionis priuilegiorum Omnium ordinum Mendicantium.

Cum certis declarationibus decretis, & inhibitionibus Sanctiss. D. N. D. Pij Papæ Quinti, Motu proprio.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

TSI Mendicantium ordines, quibus sedulum in vinea Domini quotidie exhibere non cessant famulatû, summo semper studio (etiam dum in minoribus essemus) amplexi sumus, ad summi tamen Apostolarum apicem (meritis licet imparibus) diuina fauente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus quin eos propensiori charitate & paterno affectu amplectamur: ac exinde pro suis sanctis studijs, honestisq; laboribus, proq; salute animarû, ab apostolica sede (cuius continue pacem & dignitatem ordines ipsi fortiter

tutati sunt) tam spiritualia, quàm temporalia sublidia, ornamentaq; acceperint, & accipiat, quibus & sancta sua officia, ac vitã suam regularẽ facilius atq; expeditius exequi & transigere possint, & cætera religiosæ personæ ordinẽsq; alij, exemplo ipsorũ promptiores, alacrioresq; ad sua officia persoluenda reddatur. Hinc est quod nos attendentes, plerõq; ex venerabilibus fratribus nr̃is Archiepiscopis, & Episcopis, qui eosdẽ ordines præcipue tanquam fructiferos in agro dñi palmites, & colere & adiuuare deberet, non solũ id exequi negligere, verũ etiam Concilij Trident. decretis in prauũ sensum retortis, eos & eorũ quelibet varijs afficere incõmodis & perturbationibus, eorũque priuilegijs non modicũ asserre grauamen conatur. Quidam enim Episcopi (vt accepimus) nolunt admittere quosdã regulares ad prædicationem, etia in suis Ecclesijs faciendã, quãuis de eorũ habitate ad huius opus exercendũ, habeant bonũ testimonium a suis superioribus. Alij vero volunt, vt ne dum semel, sed etiam pluries in anno corã ipsis, vel eorũ Vicarijs Prædicatores presententur, ac pro licentia prædicandẽ (quam non nisi in scriptis dare volunt) aliquid quãdoq; exigunt. Alij etiam Episcopi maxima regularibus iniuriam irrogare videntur, dum præter ordinẽ & veterem consuetudinem absque vlla ratione quosdam reijciunt, & quosdam (pro eorũ libito) admittunt ad prædicationem huiusmodi habendam in locis suæ diocesis. Quorundam etiã locorum ordinarij, quosdam Religiosos probos viros, & idoneos (etiam a suis superioribus approbatos) ad confessiones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non solum singulis annis sed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eosdem confessores libri

præsentari. In aliquibus vero oppidis tam Episcopi
 seu eorum Vicarij, quam præbyteri Curati nolunt,
 ut fratres Mendicantes vocati ad audiendas confes-
 siones infirmorum (maxime si infirmitas est grauis)
 aut etiam sanorum, in priuatis illorum domibus,
 vel alibi, præterquam in suis Ecclesijs, aut Monaste-
 rijs possint accedere. Nonnulli etiam audent Con-
 fessores Monialium (qui pleno iure subsunt regula-
 ribus) examinare, cum tamen id minime per conci-
 lium decernatur, sicut & de fratribus, qui sunt audi-
 turi confessiones aliorum fratrum. Qui etiam in ali-
 quibus partibus nituntur asserere, seu facere, ne quis-
 quam infra annum possit sacram Eucharistiã in Ec-
 clesijs mendicantium recipere, neque etiam Monia-
 les Tertiarias nuncupatas suorum ordinum (ut ali-
 qui asserunt) in aliquibus partibus fieri, cum tamen
 solum in Paschate (quoad seculares duntaxat) iuxta
 priuilegia summorum Pontificum prædecessorum
 nostrorum eisdem ordinibus concessa id obseruari
 debeat. Alij vero Episcopi, seu eorum Vicarij audent
 ad eorum libitum dare licentiam quibuscunque que-
 runq; Monasteria Monialium etiam sanctæ Claræ in-
 grediendi, etiam si regulariũ curæ subdita sint. Qui-
 dam vero sub prætextu exquirendi voluntates puel-
 larum, ante professionem earum volunt eas extrahere
 a Monasterijs, & per longum tempus alibi detine-
 re, ipsasque puellas seu nouitias de pterisque rebus in-
 terrogant, neq; necessarijs, neq; in decreto Concilij
 Tridentini desuper contentis, ex quibus non modica
 potest oriri occasio scandali. Alij vero pleriq; nolue-
 rūt quosdam regulares aliarũ diocesum sacris ordinĩ
 bus initiare: ac etiam à sui ordinis Prælati approba-
 tos admittere nolunt. Aliqui yero singulis dominicis
 diebus

diebus in suos Parochianos ad sonum campanæ ex-
 communicationem promulgant, vt non possint inter
 esse missis, concionibus, & diuinis officijs, nisi in pro-
 pria Parochia. Alij vero ipsis prohibent, vt omnino
 in alijs Ecclesijs (etiam requisiti) non celebrent. Alij
 vero in aliquibus partibus in eorum Ecclesijs concio-
 nes sacræ scripturæ & sermones pro mortuis haberi
 nolunt: & si aliquid ipsis relictum fuerit, vt ab ipsis
 missæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebren-
 tur, ipsis sibi ea vsurpant, dicentes, quod ipsi ea exe-
 qui non possunt, quia ipsi sunt pastores. Alij vero
 sub excommunicationis latæ sententiæ, & exilij per
 decennium a dicecesi pœna, inhibuerunt, ne missæ
 in eorum Ecclesijs celebrentur in diebus festiuis, an-
 tequam rector Parochialis Ecclesiæ celebrauerit. Alij
 etiam nolunt, vt dum prædicatio in Ecclesia Cathedra-
 li habetur, alibi prædicetur. Ac insuper in qui-
 busdam locis omnem ordinem & quietem perturbat,
 dum controuersias iamdiu sopitas & extinctas super
 præcedentia excitant, & vbi nullæ erant, peperc-
 runt, dum pro arbitrio & voluntate eorum hos illis
 præferre voluerunt. Quidam etiam Episcopi volunt
 regulares à cura animarum excludi, & illam solis
 præbyteris sæcularibus committi. Quidam vero
 quartam funeralium extendere volunt etiam ad mis-
 sas, legata, & alia quæcunque, quæ domibus regula-
 rium relinquuntur. Alij autem volunt quartam par-
 tem omnium, eorumque etiam pro ornamento eccle-
 siæ palliorum, planetarum, cortinarum, pânorum,
 & eorum etiam quæ pro victu fratrum relinquuntur.
 Aliqui etiam in quibusdam partibus etiã volunt, vt
 non solum ius sepulturæ solui consuetum, quod sem-
 per soluitur, neq; denegatur, sed etiam omne illud,

quod ecclesijs ordinū ad eorum libitum partes dant, quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, Id totum curatis etiam de nouo soluat in instantur, impediētes ne aliter corpora defunctorū ad Monasteria fratrum deferantur, vnde in hoc maxime tam partes, quam ipsos fratres grauari contingit. Aliqui vero etiam ex locis Mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro seminario decimas exigere, ac in casu renitentia etiam pignus exigunt. Alij autem præfatos fratres ac Moniales sub eorum cura degentes subsidium regium persolvere cogunt, cum multæ earundem Monialium vix habeant pro eorum victu & vestitu necessaria vitæ. Alij etiā in quibusdam partibus pauperes mendicantes elemosynas petere prohibent pro eorum duntaxat sustentatione, & si inuenerint eos panem vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collatum portantes, quandoque ab eis auferre minantur, afficientes eos graui iniuria, & contumelia. Nonnulli vero Episcopi, vel capitula canonicorum, pauperes mendicantes tam fratres, quam moniales suorum ordinum, tam de redditibus bonorum si quæ habent, quam de possessionibus, vineis, agris, & alijs suis bonis quibuscunque non solum largitione fidelium sibi concessis, sed etiam alias iustis de causis ab eis acquisitis ac pecunijs emptis, sibi decimas, ac primitias alijs respectiue solvere cogunt. Alij autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos regulares, intra claustra delinquentes, vel de quorum delictis aliqua erat suspicio, non expectata suorum superiorum censura. Alij vero Episcopi monialium Monasteria ingredi & illa ingrediendi licentias alijs concedere, & aduersus illas processus formare, ipsorum ordinum superioribus

bus irrequisitis, præsumunt. Aliqui etiam dominium temporale super moniales habere prætendunt. Nonnulli vero frequentissime regulares citant, & iurisdictioni suæ subijcere tentant, ac eorum conventum occupant, ipsos expellendo, ac in ipsos iurisdictionem vel potestatem exercent. Aliqui vero, ipsos carceribus (absque causa cognitione) mancipant, ac manibus, pedibusque laborant, ut regulares mendicantes suæ ditioni subijciant, & usque adeo se intromiserunt in gubernatione conventuum, & in correctionibus fratrum, ut Provincialibus & Generalibus nullus amplius videatur relictus locus, aut vlla iurisdictionis. Aliqui autem conventuum Priores, & Guardianos rationes & computa facere cum syndicis conventuum huiusmodi prohibent. Fratres quoque qui ad Episcopos huiusmodi recursum habent, a Prioribus & Guardianis præfatis castigari & puniri interdiciuntur. Inhibent quoque superioribus ordinum, ne faciant processus contra fratres, ac in ipsos imperium, & brachium sæculare exercent. Alij vero, ipsos, extra claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosque sic permanere permittunt, eosque etiam inuitis suis superioribus detinent. Aliqui vero, bonorum ipsorum fratrum tanquam ad eos (si extra claustra defuncti fuerint) spectantium, possessionem occupare præsumunt, & ad habitum religionis reuersis, sua bona consignare nolunt. Ac etiam uniones a sede prædicta, aut alias rite factas de beneficijs Ecclesiasticis impediunt, & sibi relaxari debere volunt, & contraddictores excommunicationis gladio feriunt. Alij vero regulares canonicas diebus festiuis pulsare, vel eodem tempore, quo ipsi celebrant, missas celebrare nolunt. Aliqui et pro licentia

danda

Tanta ædificandi quandam domum regularem, tri-
 ginta vel quadraginta ducatos exigere non erubue-
 runt. Alij vero eos mortuorum corpora associare, alij
 autem illos cum Parocho similia munera subire non
 permittunt, nisi maior canonicorū pars interuenerit.
 Alij vero mortuorū officia in regulariū Ecclesijs pe-
 rari nolunt, nisi cum ipsorum præsentia, & ipsorum
 Moniales, vel alias personas, etiam si in earum fune-
 re Parochus interuenire non deberet, sepelire prohi-
 bent, nisi ipsi Parocho prius certum quid solutum
 fuerit, & si aliquem ipsi sciuerint in regularium Ec-
 clesijs sepulturam elegerit, eum (vt dicitur) non an-
 te ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam
 delatum, inibi que officium peractum fuerit. Postre-
 mo vero, testamenta sine præbyterorum præsentia
 fieri prohibent, & si quid ipsis regularibus relictum
 fuerit, id asserentes contra Concilij Tridentini cano-
 nes esse, reuocare omnino procurant. Ac propterea
 volentes, præmissis ac alijs similibus excessibus &
 grauaminibus, ex nostris pastoralis officij debito pro-
 uidere, attendentes etiam, illos, qui onus diei, &
 æstus tam in prædicationibus, quam in cæteris spi-
 ritualibus muneribus quotidie sustinent, nisi etiam
 aliquantisper subleuentur, facile fore, vt oppressi, à
 suis officijs omnino desistant, ne in posterum eis ali-
 quod inferatur grauamen. Concilij Tridentini hu-
 iusmodi decreta quorum falsa, seu minus vera intel-
 ligentia præmissis irreperunt, quorumque declara-
 tio non nisi ad nos spectat, modo & forma infra scri-
 ptis, declarandum censuimus. Nos igitur Motu pro-
 prio, non ad alicuius instantiam, sed de mera delibe-
 ratione, & ex certa scientia nostra ac de Apostolicæ
 potestatis plenitudine, declaramus. Canonem sessio-
 nis

nis. 24. cap. 4. per quem omnibus regularibus etiam
 in suorum ordinum Ecclesijs contradicente Episco-
 po prædicationis officium interdicitur, mendican-
 tium ordinum fratres huiusmodi quando a suis Ge-
 neralibus, vel eorum ministris Prouincialibus ad id
 deputati fuerint, non comprehendere, neque eos affi-
 cere posse. Imo volumus quod in suis Ecclesijs quan-
 do eis placuerit, licite, & absque vlllo impedimento,
 vel contradictione etiam Episcopi (nisi ipsæ prædi-
 cauerit) prædicare possint. Quod vero in sessione 23.
 cap. 5. circa confessiones a regularibus non audiendas
 statuitur, hoc etiam dictorum ordinum fratres, a præ-
 fatis suis Generalibus, vel ministris Prouincialibus
 ad audiendas confessiones vtriusque sexus Christi-
 fidelium approbatos (vt præmittitur) minime con-
 prehendati: ita vt a cōfessionibus audiendis, tam in-
 tra eorū Ecclesias, & domos, quam extra minime pro-
 hibebantur, super hoc literas felicis recollectionis Pau-
 li Papæ, iiii. etiam prædecessoris nostri, conceden-
 tes eisdem fratribus mendicantibus regularis obser-
 uantiæ, posse confessiones sæcularium personarum,
 etiam infirmarum, etiam extra domos, & monasteria
 sua, & vbilibet audire, approbando & de nouo con-
 cedendo. statuimus etiam quod ille qui semel in vna
 diœcesi admissus per Episcopum fuerit, semper in ea-
 dem diœcesi habeatur pro admissio, nec amplius exa-
 minari, vel præsentari in dicta diœcesi debeat tam
 quoad prædicationes faciendas, quam quoad confes-
 siones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi vel
 recipi debeat. Confessores vero Monialium quæ de-
 gunt sub cura regulariū ab ordinario examinari no-
 lumus, quemadmodum neque etiam fratres si debeant
 audire confessiones aliorū fratrum examinari debent.

Cores insuper ex eisdem fratribus, & in theologia
 graduari, qui cū licentia suorum superiorum ad gradū
 admisi fuerint, cū de ipsorum doctrina ambigendū
 non sit, tam confessiones audituri, quā prædicationis
 munus subituri, ab Episcopis minime examinentur.
 Cuiusmodi inhonestum sit, quemlibet in alienam messem
 falcem iniicere, cumq; monialium monasteria non
 nisi de Episcopi vel superioris licentia, & in casibus
 necessarijs, aliquis ingredi præsumat, in Sessione, 25.
 canon. 5. prohibetur: hoc tantum in illis monasterijs
 locū habere volumus, quæ ordinarijs ipsis pleno iu-
 re subsunt, in quibus in casibus necessarijs ipsi dare
 licentiam possunt, & non in alijs monasterijs. Ita vt
 in præfatis monasterijs quæ ordinarijs ipsis pleno
 iure nō subsunt, ipsi ordinarij illa ingredi non pos-
 sint, prout in regulis earum seu de iure statuitur: &
 eis aliquos processus aduersus moniales ipsas seu fra-
 tres huiusmodi, propterea, seu alias ipsorum ordinum supe-
 rioribus irrequisitis, quoquomodo formare, aut fa-
 cere posse omnino prohibemus, ita vt aliquam iuris-
 dictionem, seu aliud quodcūque dominium in mo-
 niales & fratres huiusmodi, respectiue habere, exer-
 cere, aut exequi nullatenus possint aut debeant: imo
 illas & illos omnes, ab eorum superioritate dominio,
 & iurisdictione, & potestate eximimus & liberamus,
 prout eis concessum est per sua priuilegia à Sede præ-
 fata obrepta: & ita præfata moniales, ac fratres sint
 exclusi à superioritate & iurisdictione ordinariorum
 respectiue huiusmodi, vt etiam in illarum, vel illo-
 rum syndicis, aut procuratoribus deputandis, vel in
 disponendis illorum facultatibus, vel alia sibi non
 competentia facienda, vllatenus non se intromittant:
 nec etiam ordinarij ipsi, regulares præfatos citare, &

iuris

Iurisdictioni suæ subijcere, ac eorum conuentus occupare ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos iurisdictionem aliquam & potestatem exercere (vt præmittitur) aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliquid aliud facere possint vt suæ ditioni subijciantur: neque etiam se intromittant vlllo pacto aut aliqua ratione in gubernatione conuentuum, tam fratrum, quam monialium huiusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista, & alia necessaria ad correctionem, & gubernationem fratrum, aut monialium huiusmodi, & eorū Generalibus, ac Ministris, seu Prouincialibus, vel alijs eorum aut earum respectiue superioribus, etiam ratione cõputa faciendi cum syndicis conuentuum huiusmodi, omnino relinquuntur, nec vllomodo in præmissis, & alijs, fratres & moniales huiusmodi tangentibus, ordinarij prædicti per se vel alios se intromittant. Fratres quoque si contigerit eos ad huiusmodi ordinarios recursum habere, a præfatis Generalibus ministris, seu Prouincialibus, Prioribus, Guardianis, & alijs suis superioribus castigari & puniri posse, & debere: neque ipsos ordinarios præfatis superioribus ordinum huiusmodi vllatenus inhibere, quinimo præfatos superiores processus contra fratres suos, & moniales huiusmodi, quãdo opus fuerit, circa delictorum Inquisitionem, vel castigationem facere posse decernimus. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis. Inhibemus etiam ipsis Ordinarijs, ne fratres extra claustra degentes, sub eorum protectione recipiant, eosque inuitis suis superioribus derineant. Prohibemus quoque eisdem Ordinarijs, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum Fratrum extra claustra suorum Monasteriorum pro tempore degen-

degentium, siue decedentium: & quamuis in habitu, siue absque habitu moriantur, volumus quod eorū bona mobilia, & immobilia, ad ordinem quem professi sunt, pertineant disponenda, iuxta constitutiones seu ordinationes præfatorū ordinum: neq; illi ordinarij præfati occupare præsumant, imo huiusmodi & ad habitum religionis reuertentium bona omnia monasterijs ipsis, cum ea quæ acquirat monachus de iure monasterio acquirantur, pertinere etiam decernimus. Ac ipsis ordinarijs, ne quascūq; vniones etiā perpetuas a sede prædicta, vel alias vt præfertur hactenus factas, & pro tempore faciendas de beneficijs Ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiantur effectum impediunt, omnino etiam prohibemus, & censuras Ecclesiasticas, & alias pœnas per eos in contradictores pro tempore latis, nullius esse roboris vel momēti, similiter decernimus & declaramus. Insuper volumus quod præfati regulares quibus cura animarum inest, possint per se ipsos iuxta suorum superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, seu Capellanos sæculares ipsorum regularium nutu amouibiles, ab eis deputatos, & ab ordinario pro idoneis nominatos & approbatos præfata curam exercere: neque in eorum deputatione, vel amotione, neque alicuius partis fructuum consignatione, pro præfatis Capellanis, seu Vicarijs sæcularibus, si per tales curam exerceri contigerit, Episcopi vlllo pacto se intromittant. Prohibemus insuper eisdem ordinarijs, ac alijs quibuscunque personis, ne impediunt ipsos fratres, quando eis placuerit tam in diebus dominicis seu festiuis, aut alijs totius anni temporibus, campanas pulsare: & etiam tempore quo ipsi celebrauerint, missas celebrare: nec non mortuorū corpora associare, & illa per

per fratres ipsos quando in ecclesijs suis præfatis delata fuerint, etiam absque præsentia rectorum ecclesiarum huiusmodi sepeliri facere, ac officia mortuorum huiusmodi peragi posse: necessariamque præsentiam rectorum, aut aliorum clericorum, quin infirmi libere sua possint cõcedere testamenta minime esse, ac ipsos regulares legata aut quevis alia sibi in testamentis relicta exigere & obtinere posse, neque aliud ius in contrarium esse, decernimus & declaramus. Volumus etiam, quod puellarum Deo dicendum, an scilicet coactæ vel seductæ fuerint examen faciendum, non nisi infra quindecim dies, postquam iuxta Concilium Tridentinum Episcopi vel eorum Vicarij requisiti fuerint, fieri possit, quibus elapsis, amplius in hoc illis se intromittere non liceat, cuius occasione nec Episcopus, nec eius Vicarius intra septa monasteriorum ingrediantur, sed stent ante cratæ ferream, & interrogaciones alias, quam eas quæ præfatum Concilium Tridentin. iuber, eis fieri omnino prohibemus: ac similiter volumus, quod puellæ seu nouitiæ ipsæ ad alias interrogaciones respondere minime teneantur. Sessionis vero, 23. capit. 8. neminem nisi a proprio Episcopo ordinari posse, statuens, in regularibus locum non habere omnino declaramus, ita quod fratres huiusmodi præfatos etiam sacros ordines a quolibet Antistite gratiam & communionem apostolicæ sedis habente (ordinarij loci minime requisita licentia) in locis seu domibus fratrum huiusmodi aut alibi recipere possint. Et insuper sessionis 22. decretum, per quod populum sæpe ad suas ecclesias saltem dominicis & maioribus festiuis diebus, conuenire debere monet insequendo: volumus quod fratribus mendicantibus hmoi non solum prohiberi

non possit, ne missas & alia diuina officia faciant in
 eorum ecclesijs, verum etiam in quibuscumque alijs
 vbi celebrari missas solitum est, etiam ipsis non vo-
 catis, seu ad id requisiti, celebrare valiant: ac etiam
 quod cōciones & lectiones sacre scripturæ, & sermo-
 nes pro mortuis etiã in ecclesijs suis facere: ac elemo-
 synas pro celebrandis huiusmodi missis, & alijs diuinis offi-
 cijs peragendis, si eis illas donari, seu relinquere con-
 tingat, recipere: nec non missas, & diuina officia hu-
 iusmodi, etiam in diebus dominicis, vel festiuis, etiã
 antequam rector Parochialis ecclesie celebrauerit, ce-
 lebrare & facere: & quando eis videretur, etiam si tunc
 in ecclesijs cathedralibus prædicare, prædicare, ac etiam
 quicquid & ubique sexus Christianis, totius anni tẽ-
 pore illas, & illas in ecclesijs fratribus huiusmodi audire
 possint: ipsique Christiani si quis vllatenus desuper mole-
 stari aut impediri per locorum ordinarios, seu recto-
 res Parochialium ecclesiarum, aut alios quoscunque
 vlllo pacto, causa vel occasione non valeant seu de-
 beant, sed præfati Christiani fideles audiendo missas, &
 alia diuina officia in ecclesijs fratribus huiusmodi die-
 bus dominicis, aut festiuis, præcepto ecclesie de illis
 audiendis, satisfecisse consueant. ipsique Christi fide-
 les, sacramentum Eucharistie (Resurrectionis domi-
 nice festiuitate duntaxat excepta) sumere, eisq; illud
 per fratres huiusmodi administrari valeat, nec ad
 aliud faciendum per locorum ordinarios, aut eccle-
 siarum rectores præfatos, seu alios quoscunque (illo-
 rum licentia minime requisita) etiam sub censuris ec-
 clesiasticis, & alijs pœnis cogi vel compelli possint,
 seu debeant, etiam decernimus & declaramus. Et licet
 in sessione, 25. cap. 12. caueatur, quod censuræ & in-
 gerdicta ecclesiastica etiam à locorum ordinarijs pro-
 mul-

vulgata mandante Episcopo, à regularibus in eorum
 ecclesijs publicari debeant, tamen si tempore celebra-
 tionis alicuius ex festis sanctorum ordinum eorun-
 dem, ac alias in alijs festiuitatibus iuxta eorundem
 ordinum priuilegia apostolica, interdictum huius-
 modi emanauerit, illud in prefatis festiuitatibus &
 eorum octauis suspendimus. Cōtrouersias autem om-
 nes de precedētia quæ eadem sessione, 25. cap. vero
 13. per Episcopum terminari mandantur, non nisi du-
 rantes, per illum dirimi, finitas autem, nullo pacto
 innouari posse statuimus. Cumque licet capit. 11. ses-
 sionis, 25. statuatur, quod in domibus virorum seu
 mulierum, quibus animarum personarum secula-
 rium cura imminet, nulli etiam ad nutum amouibi-
 les, inibi deputentur, nisi iuxta ordinarij consensu
 ac præuio examine huiusmodi præcedente, ad cu-
 ram huiusmodi admitti posse omnino volumus præ-
 fatos regulares. Quartam autem funeralium de qua
 sessionis, 25. cap. 13. nequaquam soluere teneantur
 monasteria, quæ à quadraginta annis citra fundata
 existunt, postquam Concillium ipsum loquitur tan-
 tum de monasterijs ante annos quadraginta fundatis,
 quæ ipsam quartam soluere cōsueuerunt & ubi sol-
 ui consuevit, id tantum ceræ, & aliorum quæ in ali-
 quibus partibus deferri contigerit, tempore quo de-
 functorum corpora ad sepulturam deferuntur, non
 autem de missis, seu legatis, vel alijs fratribus ipsis seu
 monialibus huiusmodi relictijs, aut alias quomodo-
 libet donatis, solui debet. sicque intelligi Concilij
 decretum, quoad quartam huiusmodi soluendam
 debere decernimus. Vbi vero non est cōsuetudo sol-
 uendi quartam huiusmodi, de nullo supra scriptorum
 solui debere declaramus. Nec ad quartam seu aliam partem

omnium eorum, quæ etiam pro ornamento ecclesiæ,
 palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, &
 aliorum quæ dictis ecclesijs relinqui vel dari cõtigerit,
 etiã si pro victu fratrum, aut alias relinquãtur, aliquid
 contribuere teneantur. Ac etiam ius sepulturæ solui
 tantum cosuerum curatis, & non aliquid aliud eis solui
 debeat, quamuis partes ad earum libitum ecclesijs or-
 dinum huiusmodi, seu eorum fratribus, alia quæcũ-
 q; tribuant, seu eleemosynas elargiantur quãdo sepe-
 liuntur ibidẽ corpora mortuorum hmõ, nec propter
 ea impediri debeant, quin possint defunctorum cor-
 pora præfata ad eorum ecclesias tumulanda deferri
 facere. Inhonestum quoque esse censentes. Mendican-
 tium ordines ad aliquorum onerum contributionẽ
 teneri, illos, illorumque loca, etiam si curam anima-
 rum habeant, ac quæcunque beneficia illis vnita, ad
 contributionem pro seminario, aut decimarum aliqua-
 rum solutionem, imo illos, & eorum domos, mona-
 steria, beneficia, & loca quæcunque & ab illis quomo-
 dolibet dependentia, eorumque possessiones, vineas,
 agros, & prata: ac alia bona quæcunque, tam ad ipsos,
 quam ad moniales præfatas, etiam largitione fidelium,
 seu alias iustis de causis ab eis acquisita, ac pecunijs
 empta, vel alias quomodolibet pertinentia minime
 teneri: illosque & illas, a quibuscunque decimis, pri-
 mitiis, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus,
 necnon subsidijs charitativis, etiam per nos conces-
 sis, ad quorumcunque etiam regum, principum, &
 dominorum temporalium instantiam, quacunque
 etiam v. gentissima & de necessitate exprimenda cau-
 sa, ac etiam alijs quibuscunque oneribus, tam ordi-
 narijs, quam extraordinarijs: etiam ratione fructuum,
 vilerum virgultorum, lignorum, beneficiorum, &
 aliarum

aliarum quarumcunque rerum, tam pro victu, quam vestitu, aut alias sibi necessariarum quomodolibet, etiam auctoritate apostolica, nunc & pro tempore impositis, ita ut penitus & omnino ad alicuius rei contributionem minime teneantur, omnino eximimus, & liberamus, illosque & illas, ad illos & illa, etiam si seculares & aliae personae quaecumque in eas exigendi possessione fuerint, minime teneri debere volumus: nec sub cap. 12. sessionis, 25. comprehendi posse vel debere decernimus. Quod vero de usu quæstorum elemosynarum auferendo loquitur sessionis, 21. capit. 8. id ad Mendicantium ordines nullo modo referri posse vel debere etiam decernimus, quin potius cum elemosynis huiusmodi vivere cogantur, eis id tacere liberum omnino esse declaramus. Quoniam vero ex nimia Episcoporum sibi irrogata auctoritate, ipsi personas regulares suae iurisdictioni subicere omnino student, ac decreto Concilii præfati sessionis, 25. cap. 14. edito, quo cauetur, quod si regularis intra claustra existens, & extra ea ita notorie deliquerit, ut populo scandalosus sit, termino ab Episcopo præfigendo, a suo superiore omnino puniatur, sin minus ab ordinario delinquens puniri possit, cõfisi: varijs indebitisque grauaminibus regulares afficiant, ordinarios prætatos aliquid contra regulares in claustris degentes huiusmodi quouis prætextu, occasione, vel causa innouare non posse vel debere: nec aliquos processus contra ipsas personas regulares formare aut facere posse volumus: nisi propter manifestum scandalum, & suorum ordinum superioribus prius consultis, & negligentibus: alioquin omnia & singula contra præmissa facta & gesta, ac facienda in tuturum, pro nullis & infectis habeantur. Licentias vero pro

cōstruēdis domib^o regularibus, quæ 4. cap. 25. Sessio
 nis, nisi de ordinarij licentia construi prohibetur,
 gratis omnino dari, & non nisi legitima subsistente
 causa (superioribus explicanda) illas recusari posse,
 necnon fratres præfatos (etiam solos) mortuorū cor
 pora associare. Ac mandatum in die cœnæ Domini fi
 eri solitum in ecclesijs seu domibus fratrum cuiusli
 bet ordinis prædictorum, solenniter facere, & præ
 dicta die prædicare hora qua eis videbitur: nec per
 locorum ordinarios, aut rectores ecclesiarum, seu
 alios quoscunque prohiberi posse etiam decernimus,
 & declaramus. Mandantes etiam vniuersis locorum
 ordinarijs, ne mortuorum officia agere Rectores pa
 rochialium in ecclesijs ipsorum fratrum, contra il
 lorum voluntatem, permittant. Ac moniales dictis
 fratribus subditas, vel personas sepulturam in eorum
 ecclesijs eligentes, nulla soluta Parocho portione, se
 pelire, vel si fratres ad mortuorum corpora associan
 da vocati fuerint, illa absque fratrum huiusmodi præ
 sentia sepelire facere audeant vel præsumant. Cumq;
 maxime deceat, liberam esse cuiusvis testantis volun
 tatem, prauum illum vsum, paruo adhuc tempore,
 vt præfertur, introductum, per quem testamenta
 absque præbyterorum præsentia fieri interdican
 tur, omnino abrogamus. Postremo quod cap. 13. ses
 sion. 25. cautum fuit, quod omnes scilicet tam clerici,
 quam regulares quicunque ad publicas processiones
 vocati, accedere compellantur: id quoad fratres præ
 fatos de illis tantum processibus intelligi volu
 mus, ad quas secundum consuetudinem antiquam
 locorum, soliti sunt accedere: vel quæ pro bono pa
 cis ecclesie, vel pro victoria contra infideles indicun
 tur.

tur: quod etiam de illis conuentibus, qui collegi-
nuncupantur, minime intelligi volumus, in quibus
fratres sub arctiori clausura degunt, ita vt nec in cho-
ro cantent, nec ad mortuos accedant: sed tantu studijs,
& lectionibus vacent. Præterea si forte inter
Episcopos, vel collegia, aut capitula, vel alias quas-
uis personas & præfatos fratres, seu moniales, aut
eorum aliquos super præmissis vel aliquo eorum,
coram quocunque seu quibuscunque iudicibus, etiã
causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac sanctæ
Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, tam in Rom. Cur.
quam extra eam, vbi libet sis, seu lites respectiue pen-
deant: nos litem seu lites, & causam vel causas hu-
iusmodi ad nos aduocamus, ac illam & illas, qua-
rum statum ac nomina & cognomina iudicium &
colligentiam, presentibus haberi volumus pro suf-
ficienter expressis, nullam, & extinguimus, ac parti-
tibus ipsis perpetuum silentium desuper imponi-
mus. Ac insuper vt facilius præmissa omnia illibata
perstent, omnia & singula prærogatiua, immunitates,
indulgentias, facultates, libertates, indulta, dis-
pensationes, fauores, & gratias, quæ decretis Con-
cilij Tridentini alius quam vt superius est dictum,
concessum, & declaratum, non contrariantur ex-
presso eisdem fratribus, nec non monialibus quibus-
cunque, & sororibus tertij ordinis prædictorum or-
dinum respectiue, ordinibus ac illorum Ecclesijs,
domibus, & personis, etiam vniuersi vocis oraculo in
genere vel in specie, tam per scli. recor. Eugenium iij.
Sixtum iij. Leonem i. Paulum iij. ac dictum Pau-
lum iij. & Pium etiam iij. quam alios quoscunq;
Romanos Pontifices etiam prædecessores nostros, ac
nos, & sedē eandē quomodolibet cōcessa, confirmata

& innouata: necnon nostras & prædecessorum nostrorum, ac alias quascunq; desuper cofectas literas, quarum omnium tenores ac eorundem prædecessorum nostrorum nomina, & alia de necessitate exprimenda, ac si de verbo ad verbum (nihil penitus omisso) & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, etiã præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus, eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obseruari debere, ac fratribus superioribus & personis ordinum huiusmodi, necnon alijs quibuscunq; quos illa concernunt, suffragari debere seu posse volumus. Necnon priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, dispensationes, exemptiones, faoueres, & gratias, tam spirituales, quam temporales, modo & forma quibus concessa sunt, etiam per viam communicationis & extensionis, actiue & passiuè inter se, & alios quoscunq; ordines respectiue, de nouo concedimus: illaque omnia & singula ad domos & loca quæcunq; dictorum Mendicantium ordinum, & monialium quarumcunq; ac sororum de tertio ordine nuncupatarum in cogregatione uiuentium dictorum ordinum (vt præfertur) hætenus recepta, & in posterum recipienda. Necnon eorum personas & bona, etiam si priuilegiorum & aliarum gratiarum præfatorum authentica originalia, propter temporis antiquitatem vel varias Urbis ruinas, deperdita existant (dummodo de eis alias legitime constet) extendimus & ampliamus. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunq; iudices & personas quauis auctoritate fungentes, etiam

Cardinales, & Auditores præfatos, sublata eis & eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere: necnon quicquid secus super his a quoqua quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Quo circa dilectis filijs nostro Prædicatorum Cardinali Protectori, & sancti Hieronymi Generali ordinum, ac curiæ causarum Camera Apostolicæ etiam Generali Auditori, nunc & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios, præsentibus literas & in eis contenta quæcunque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum aut monialium vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant (auctoritate nostra) præsentibus & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui & gaudere: non permittentes eos vel aliquem eorum desuper, contra præsentium tenorem per quoscunque (etiam locorum ordinarios) quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet & rebelles per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia (appellatione postposita) compescendo, legitimisque super his habendis, seruatis processibus, censuras & pœnas ipsas (etiam iteratis vicibus) aggrauando, & interdictum ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis & alijs apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus constitutio-

nibus & ordinationibus apostolicis, ac etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis eisdem Episcopis: vel quibusuis alijs personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis in genere vel in specie, etiam Motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quouis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac fide verbo ad verbum (nihil penitus omissio, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duxerit specialiter & expresse derogamus. Necnon omnibus illis quæ in literis confirmationis, & innouationis priuilegijs eorundem, alias per eosdem Paulum iij. & Pium etiam iij. prædecessores nostros prædictos, Ordini fratrum Minorum huiusmodi eorumque prædecessorum, concessum est, non ob stare contrarijs quibuscunque: aut si locorum ordinarijs, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab Apostolica sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret, earundem presentium literarum notitiam ad quascunque

quascunque personas peruenire, & vbiq; illas præ-
sentare, etiam motu & scientia similibus volumus, &
decernimus, quod transumptis earundem præsentium
literarum (etiam per impressionem factis) manu
alicuius Notarij publici subscriptis, aut sigillo alicui-
us personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigil-
latis, quemadmodum adhiberetur præsentibus liti-
ris originalibus (si præsentarentur vbiq;) adhi-
beatur tam in iudicio, quam extra illud, plena & in-
dubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat,
hanc paginam nostræ declarationis, prohibitionis,
exemptionis, liberationis, inhibitionis, auocationis
cassationis, extinctionis, impositionis, approbatio-
nis, confirmationis, adiectionis, concessio-
nis, extensionis, ampliacionis, voluntatis, & derogacionis
Infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis
autem hoc attentare præsumpserit, indignationem
omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli aposto-
lorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud
sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ,
M. D. L X V I I . Decimo septimo Kal. Iulij. Pontifi-
catus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cunyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ **B V L L A S. D. N. D. PII D I V I -**
na prouidentia Papæ V. Super celebra-
tione festiuitatis Angelici Doctoris
S. Thomæ de Aquino.

¶ **P I V S** Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Mira-

MIRABILIS Deus in sanctis suis: qui se da-
 turum illos in laudem, & gloriam, & hono-
 rem Prophetæ ore promittit: vt quos, sicut
 sol, in conspectu suo fulgentes ob merita san-
 ctitatis coronauit in cælo, admirabiliter etiam ho-
 noraret in seculo: & in eo, quod illis tribui iubet,
 laudis & venerationis officio, debitum quoque Ma-
 iestati suæ honorem, & gloriam agnosceret. Quorum
 non modo vitam, sed mortem, sepulchra, monumen-
 ta, reliquias, & imagines ad Catholicæ fidei confirma-
 tionem, & ad confutionem hereticæ prauitatis, vt fe-
 licius etiam, quam in præsentī vita, doceret viuere
 mortuos, qui in domino moriuntur, sæpissime di-
 gnatus est decorare, & illustrare miraculis. Ex quo
 sanctorum laudabili numero, qui Catholicam veri-
 tatem corde, opere, & ore roborarunt Angelici docto-
 ris sancti Thomæ de Aquino ordinis fratrum prædi-
 catorum in cælum assumptio, multis ante annis orbi
 terrarum & diuinis & proprijs est comprobata testi-
 monijs. Nam & miraculorum signis, quibus serui sui
 Thomæ perpetua veræ pietatis opera nobilitare vo-
 luit inexhausta Dei benignitas, & certissima Christia-
 næ regula doctrinæ, qua s. Doctor Apostolicam Ec-
 clesiam infinitis confutatis hæresibus illustrauit, ad-
 ductus feli. recor. Ioannes, 22. prædecessor noster, il-
 lo in sanctorum numero relato, eius diem festū non-
 nis Martij, quo die nunc etiam colitur, anniuersario
 honore celebrari iussit. sed quoniam omnipotentis
 Dei prouidentia factum est, vt Angelici Doctoris vi-
 & veritate doctrinæ, ex eo tempore, quo cælestibus
 ciuibus ascriptus fuit, multæ, quæ deinceps exortæ
 sunt, hæreses confusæ & conuictæ dissiparentur
 (quod & antea sæpe, & liquido nuper in sacris Tri-
 dentini

dentini Concilij decretis apparuit) eiusdem memoriam, cuius meritis orbis terrarum a pestiferis quorundie erroribus liberatur, maiore etiam quam antea, grati & pij animi affectu colendam statuimus. Quod officium nostrum, præter beneficia ex illius salutari disciplina indies magis profecta in sacrosanctæ Ecclesiæ filios, ad quorum pastoralementern paternamque curam Dei benignitati humilitate nostram placuit euocare, postulat etiam aliqua ex parte ordinis prædicatorum communio & societas: vnde, licet imparibus meritis, nos etiam tanquam ex fonte profuximus. Itaque primum vt in ciuitate & regno Neapolitano, quod in eam prouinciam, quæ ad salutarem omnium gentium institutionem, ex nobilissima familia Aquinate, clarissimum hoc edidit Ecclesiæ Dei lumen, tantum inde laudis, decorisque diuina bonitas redundare voluerit, de venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ ecclesiæ Cardinalium consilio, atque vnanimi assensu, ipsa die nonarum Martij, qua præstatissimus Doctor migravit in cælum, posthac semper vniuersi vtriusque sexus ab omnibus veteris ac feruilibus operibus laboribusque abstinentes, festum diui Thomæ solenniter sub duplici maiori officio, sicut cæteras eius generis solennes festiuitates, quæ de ipsius Ecclesiæ præcepto seruantur: in alijs autem orbis terræ partibus, quemadmodum sanctorum quatuor Ecclesiæ Doctorum festiuitates piæ memoriæ Bonifacii Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri præcepto celebrantur: sic eundem festum diem s. Thomæ in perpetuum post hac omnes item vtriusque sexus Christiani fideles celebrent & veneretur, Apostolica auctoritate statuimus, ac sancimus. Vt vero etiam memoriæ s. Doctoris maiori studio ac pietate cultus & debita

debita veneratio adhibeatur, de omnipotentis Dei, ac Beatorum apostolorum Petri & Pauli auctoritate cōfisi, omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus vere poenitentibus, & confessis, qui in ipso s. Thomæ festiuitatis die, facellum, vel altare in Ecclesia s. Dominici Neapolitan. situm, in quo scriptoris Angelici doctrina, saluatoris crucifixi ore (sicuti pia testatur historia) mirabiliter probata fuit, à primis eius diei vespere vsque ad occasum solis deuote visitauerint, septem annos & totidem quadragenas: In cæteris autem orbis terræ partibus, ijs, qui eundem festum diem, vt præfatur, sollemniter celebrauerint, & ad Ecclesiam, quæ apud eos fuerit, vel facellum, aut altare sub eiusdem sancti Thomæ inuocatione pie, ac deuote accellerint, quoties id fecerint, toties centum dies de iniūcta ipsius poenitentia per præsentis literas in perpetuum valituras (quas sub alijs cuiuscunq; generis indulgentiarum concessionibus, & illarum reuocationibus nullo modo cōprehendi volumus) misericorditer in Domino relaxamus. Et quia difficile esset, has ipsas literas ad singula orbis terrarum loca peruenire, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, vt eorum exemplis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis & sigillo alicuius Prælati munitis, vbique locorum & gentium, in iudicio, & extra, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ ijs ipsis, si exhibitæ essent, iure ab omnibus adhiberetur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, voluntatis, relaxationis, statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datū Romæ apud s. Petrum, Anno incarnationis Domini cæ
Mille

Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo octavo. Ter-
tio Idus Aprilis. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus,

Ego F. Car. Pisanus Episc. Ostien.	uelanus.
Ego Ioan. Card. Moronus Episcopus Portuen.	Ego F. Card. Paciecco.
Ego Christo, Card. Madru- cius Episcopus Præn.	Ego Mar. Ant. car. Amulf.
Ego A. Car. Farnesius, E- piscopus Tusc. Vicecā.	Ego Hieronymus Cardi. Corrigie.
Ego Ioan. Mi. Car. Sarace- nus, Episcopus sabin.	Ego Ioan. Frācisus Car. de Gambata.
Ego Ioan. Card. Politian ⁹	Ego Hyp. Card. Ferrarien.
Ego Ioan. Cicada Cardin- s. Clement.	Ego Iunicus Aualus Car. Arag.
Ego B. Card. Tranen.	Ego Ioan. Francif. Cardī. Commendonus.
Ego Scipio Cardi. Pifarū.	Ego Mar. Ant. Car. Bobba.
Ioan. Card. Capisuccus.	Ego Hugo Boncopagnus, Card. sancti Sixti.
Ego Clem. Card. Aræcæl.	Ego Alexa. Card. sforcia.
Ego Ia. Card. sabellus.	Ego Alexan. car. Cribellus
Ego Ioan. Antonius, Car. sancti Georgij.	Ego Benedictus cardinal. Lomellinus.
Ego Aloysius, Card. Cor- nelius.	Ego Guilielmus card. Sir- letus.
B. Card. saluiatus.	Fr. M. Bonelius car. Alex.
Ego Phi. Card. a Burdesie.	Ego Hier. card. Simoncel.
Ego Lud. Card. Simoneta	Ego Vitello cardi. Vitelli ⁹ Cam.
Ego Ant. Cardinal. Gran-	Ego F. Card. Alciatus.

Registrata apud Casarem secretarium.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo septimo, Indictione decima, Die vero, xxx. mensis Iunij. Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ, V. Anno secundo, Retroscriptæ literæ publicatæ & affixæ fuerunt in valuis sancti Petri de Vrbe, & sancti Ioan. Lateran. & Cancellariæ Apostolicæ, per nos Ioan. Andream Rogerium, & Christianum de Monte prælibati sanctissimi. D. N. Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus, M. Curforum.

¶ R E V O C A T I O P R I V I L E -
giorum Hospitalis Sancti Lazari Hiero-
solymitan. de Hospitalibus, & pijs
locis leproforum.

P I V S P A P A V.

GRAVES ad nos quotidie quærelæ deferuntur de Magistro, Conuentu, & fratribus Hospitalis s. Lazari Hierosolymitani, qui obtentu priuilegiorum suorum, multa secus, quam par esset, fidentius conati, præ studio dum habeant quod ambiunt, neque modum pietatis vllius, neque benignitatis erga se nostræ ponderantes, varijs artibus moliuntur, quemadmodum disturbent atque deiciant omnes alios à regimine, cura, & possessione illorum Hospitalium, & religiosorum locorum, quæ sub inuocatione s. Lazari leproforum aliquando fundata, constructa, & instituta, deinde aut Ecclesijs, Monasterijs, Xenodochijs, Collegijs, vniuersitatibus, etiam studiorum generalium, diuersisque alijs sacris

& religiosi locis vnita, aut in eorum commodū suppressa fuerunt: seu quorum curam, seu bonorum administrationem, seu fructuum dispensationem, vel ipsa Ecclesiæ, vel Conuentus, vel venerabilium locorum sodalitates, vel honesti ciues, vel etiam priuatim alij spectatæ probitatis viri habent: & aut in illis, aut ex illis prædictis Ecclesijs, Monasterijs, Xenodochijs, Collegijs, Vniuersitatibus, pijs locis, & pauperibus suarum quisque ciuitatum, & locorum vti diuersæ, & multiformes Charitatis, & Misericordiæ species suadere videntur, variæ item egestates necessitatesque expetunt, pie sancteque suppeditant. Quin etiam Magister, & cōuentus in vniuersum, singularim vero quidam fratres iam aliquot huiusmodi administratores & possessores, imo vero primarias quasdam Italiæ vrbes, litibus & controuersijs multifariam concitatis, grauitè infestarunt. Quo circa nos indignum rati, tot operum tantasque piorum rationes, iam pridem accommodatas, dictorum priuilegiorum causa impediri, volentesque sicut officij nostri munus pietatisque causa postulat, sedulo prouidere, vt Hospitalium, & locorum huiusmodi optimus status, rerumque dispositio commoda & utilis perpetuo constet, hoc quoque sacrosanctū Iesu Christi patrimonium pijs honestisque vsibus perpetuo illibatum conseruetur, ac simul Magistro, Conuentui, & fratribus prædictis omnis omnino molestandi via præcidatur, Motu proprio, & ex certa sciētia nostra, deque apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas causas in Ro. Cur. & extra eam, coram quibuscunque iudicibus ordinarijs, & delegatis, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus, inter Magistrū, Cōuentū, & fratres præ-

dictos, etiam collatione, comendam, aut aliam concessionem a dictis Magistro & Conuentu habentes, ac quoscunq; alios cura, regimen, & administrationem ac possessione Hospitaliu, locorum, & bonoru predictoru per viam vnionis, suppressionis, prouisionis, comende administrationis, alteriusue concessionis, aut etiam priuilegio, fundatione, consuetudine, permissione, vel alio quocunq; modo habentes, super eisdem Hospitalibus, locis & bonis, eorumq; regimine, administratione, possessorio, spolio, reb; alijs latius deductis, & illoru occasione tam coniunctim, quam diuim in quacunq; instantia pendentes, quaru singularu merita, necnon iudicium, & alioru colligantium nomina, cognomina, gradus, & nobilitates, litiq; & litiu huiusmodi statu presentibus haberi volumus pro expressis, in statu & terminis, in quibus reperiuntur, harum serie ad nos aduocamus, ac litem, & lites huiusmodi penitus extinguimus, dictisque Magistro, Conuentui, & fratribus, ac quibuscunq; alijs, etiam in quorum fauorem de dictis Hospitalibus, & locis s. Lazari leproforum, pretextu huiusmodi priuilegiu dispositum est, vt praefertur, perpetuum silentium imponimus. Praeterea omnes, & quascunq; collationes, prouisiones, commendas, concessiones, commissiones, & alias dispositiones de ipsis Hospitalibus & locis ab eisdem Magistro, & Couentu quibuscunq; factas, inde secutasq; a nobis, & apostolica sede, etiam Motu simili, confirmationes, vel nouas prouisiones, ac etiam concessiones, facultates, & licentias, quod Hospitalia leprofaru, & alia loca quaecunq; tam in vrbe, quam quibuscunq; terris, dominijs, & locis, sub inuocatione s. Lazari leproforum huiusmodi

di fundata, cōstruēta, erecta, & instituta, & quæ fundari, construi, erigi, & institui cōtinget, etiam si per Magistrū, Cōuentū, & fratres huiusmodi recepta, aut possessa non sint: vbi vllō vnquam tempore fuit, est, vel erit Hospitalitas leprosorū, seu infirmorū s. Lazari nuncupatorū, de qua legitime corā locorū ordinariis cōstet, etiam si iuris patronatus laicorū essent, cū omnibus vnionibus, annexionibus, incorporationibus, & applicationibus, illis pro tēpore factis, Hospitali s. Lazari prædicto subiecta, & incorporata, & ad ius, proprietatemque, & omnimodam dispositionē, institutionem, & collationem Magistri pro tempore existentis, & Conuentus prædictorum, iuxta ipsius Hospitalis stabilimenta pertinere censeantur, prout eius Hospitalia, Capellæ, Oratoria, beneficia, & loca spectabant, illaque per fratres prædictos, non autem per alias Ecclesiasticas aut seculares personas, etiam Ciuitatum, & Terrarum, Oppidorum, & Villarum Communitates, vel Vniuersitates regi, & gubernari, & in signum recognitionis superioritatis dicti Hospitalis, aliquo rationabili Canone, seu censu, per Magistrum, & Conuentum, ac diffinitores generalis Capituli dicti Hospitalis imponendo, singulis annis respondere. Præterea Hospitalia, & loca huiusmodi continentes, cuiuscunque dignitatis, ordinis, & conditionis fuerint, responsiones, & iura Annatarum, vacantium, mortuuariorum, arreragiorum, & passagiorum Hospitali s. Lazari, & illius A Erario communi soluere teneantur, & ad id etiam per Magistrum & Conuentū prædictos compelli, & non soluentes censuris, & pœnis Ecclesiasticis innodari, Hospitalibusq; priuari possint. Necnō quęcūq; alia priuilegia cōcessiones, facultates, & indulta dictis Magistro, Cōuentu

fratribus, & personis, super reuocatione hmoi Hospitaliũ ad pristinam Hospitalis S. Lazari Hierosolymitan. naturã, ac regimen, & administrationẽ, etiam per modificationes & reformationes nostras illis concessas & confirmata, quibuscunq; cocepta formulis, ac etiam restitutiuis, præseruatiuis, derogatoriãũ derogatorijs, alijsq; efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon vim cõtractus inducentibus & alijs decretis suffulta (quorũ omnium tenores etiam præsentibus haberi volumus pro expressis) auctoritate Apostolica, tenore præsentium specialiter & expresse reuocamus & apostolicas ac alias literas, necnon processus & inde secuta quæcunq; cassamus, & annullamus: volumusq; illa omnia vires & effectũ de cetero non habere: ipsaq; Hospitalia, & loca, eorumq; res & bona deinceps, vt antea regi & gubernari, ac de illis disponi, nec vllõ annuo censu, canone, subsidio, vel alio onere per Magistrum, Conuentum, & diffinitores prædictos grauari, nec ad aliam responsionem, aut iura aliqua eis præstanda vllõ vnquam tempore teneri, nec sub aliquo alio iure Magistri, Conuentus, & Hospitalis S. Lazari huiusmodi cõsistere debere. Districtius inhibentes eisdẽ Magistro & Conuentui, ac quibuscunq; alijs, etiam in quorũ fauorem de dictis Hospitalibus seu locis prætextu huiusmodi priuilegiorũ dispositum est, vt præfertur, ne illorũ occasione seu prætextu, vel alias quocunq; modo se se præmissis interponere, aut quẽpiam vltèrius super illis vexare, impedire, vel turbare quoquomodo præsumant. Quod si secus fecerint, eos & eorũ singulos excommunicationis sententia innodamus, ac magistratu, dignitatibus, officijs, beneficijs, iuribus, priuilegijs & indulcijs quibuscunq; eorũq; vsu & cõmodo priuamus,

mus, inhabilesq; ad omnia esse volumus, eo ipso. Ac decernentes, sic per quoscūq; iudice ordinarios, & delegatos, etiā causarū Palatii Apostolici Auditores, & s. R. E. Cardinales in quauis causa & instatia, subacta, & c. iudicari debere, & c. ac irritū, & c. attentari Et nihilominus vniuersis & singulis locorū ordinarijs honore præsentium mandamus, vt ipsi per se, vel aliū seu alios, Ecclesijs, Monasterijs, Xenodochijs, Hospitalibus, Collegijs, Vniuersitatibus, Sodalitatibus, Rectoribus, Comendatarijs, Administratoribus, & personis prædictis, eorumque singulis quandocunque requisiti fuerint, aut molestiam aliquam ab ipsis Magistro, Conuentu, & fratribus coniunctim vel diuisim irrogari intellexerint, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, procurent auctoritate nostra illos omnes in suis possessione, & iuribus pacifice conseruare: non permittentes, eorum quempiā per ipsos, Magistrum, Conuentum, & fratres, aut alios quoscunque super ijs quomodolibet molestari: contradictores quoslibet & rebelles per prædictas, aliasq; grauiores censuras, & pœnas, cæteraque iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, censurasque, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis: non obstantibus præmissis, & nostra de non tollendo iure quaesito, ac alijs constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon Hospitalis s. Lazari Hierosolymitani, & conuentus prædictorum, iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, naturis, alijsq; priuilegijs, & indultis apostolicis illis, ac eisdem Magistro Conuentui, & fratribus à quibuscunque Ro. Pontifi.

& nouissime tam à feli. recor. Pio Papa iij. prædeces-
 fore nostro in ipsius Hospitalis s. Lazari Hierosoly-
 mitani, & regulæ restitutione, & ampliacione, quàm
 etiam a nobis in illius modificacione, etiã motu, sci-
 entia, & potestatis plenitudine similibus cõcessis, cõsu-
 matis, & extensis, quibus inter cætera cauetur expres-
 se, quod vniones, annexiones, & incorporaciones si-
 miles vel dissimiles, ac quæcunq; aliæ distractiones
 huiusmodi Hospitalium & locorum quacunq; ratio-
 ne vel causa, etiam motu, scientia, & potestatis pleni-
 tudine similibus, & etiam cû expressa huiusmodi pri-
 uilegiolorum, & stabilimentorum derogacione, nullius
 penitus sint roboris, vel momẽti, & habeantur prorsus
 pro infectis, nec cõseatur in hac parte vnquã deroga-
 tum per quascunq; clausulas, & etiã derogatoriã de-
 rogatorias, fortiores, & efficaciores, nisi dum & quo-
 ties de illorum, ac etiam certarum in specie desuper
 confectarum literarum de verbo ad verbum vere, &
 non per clausulas idẽ importantes inserto tenore, de
 ipsorũ s. R. E. Cardinaliũ cõsilio derogetur: nec etiã
 tunc, nisi ad id Magistri & Conuentus prædictorum
 expressus accedat assensus, & semper in huiusmodi,
 quæ sic fient de cõsilio prædicto, derogacionibus
 censeatur apposita clausula. Quod tunc demum effe-
 ctum sortiantur, cum consensus Magistri, & Conuen-
 tus prædictorum accesserit, & non aliter, nec alio mo-
 do, quodq; priuilegijs, statutis, stabilimentis, alijsq;
 præmissis etiam per quascunq; literas apostolicas,
 etiam quasuis clausulas generales, vel speciales, etiam
 derogatoriã derogatorias, efficacioresque, & in-
 solitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacunq;
 verborum expressione, in se continentes, nullatenus
 derogari possit, nec quo ad illa derogatum censea-
 tur,

tur, nisi tenor illarum de verbo ad verbum, nihil pe-
 nitus omisso, insertus, & huiusmodi derogationes
 consistorialiter factæ, & per trinas distinctas literas
 eundem tenorem continentis, tribus distinctis simi-
 libus vicibus, Magistro, & Conuentui prædictis in-
 timatæ, & insinuatæ fuerint, ac ipsorum Magistri, &
 Conuentus ad id expressus accedat assensus, & aliter
 factæ derogationes nemini suffragentur: ac Magister,
 & Conuentus prædicti ad parendum literis deroga-
 torijs huiusmodi, & decretis super illis processibus,
 ac illorum executoribus, & subexecutoribus, eorum-
 que mandatis, & monitionibus minime teneantur:
 sed literarum huiusmodi executionem omnino im-
 pedire, nec ratione resistentiæ censuris ecclesiasticis
 per eosdem executores, vel subexecutores latis inno-
 dari possint. Quibus omnibus etiam si de eis, &c. te-
 nores, &c. in genere, & in specie ad effectum sufficien-
 tis derogationis eorum pro plene, & sufficienter ex-
 pressis habentes, harum serie specialiter & expresse de-
 rogamus: cæterisque contrarijs quibuscunque. Cæ-
 terum iubemus, præsentis consuetis vrbis locis pu-
 blicari, & exempla de more applicari, easque sic publi-
 catas Magistrum, Conuentum, & fratres prædictos,
 cæterosque omnes, & singulos quorû interest, æque
 obligare volumus, ac si ipsæ præsentis (quibus sola
 nostra signatura sufficiat, & vbique tam in iudicio
 quam extra illud, fidem faciat) essent omnibus sin-
 gulatim, ac personaliter intimatæ.

Placet Motu proprio. M.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1567. Indictione de-
 cima: Die vero vndecima, Mensis Augusti. Põtificatus
 S. D. N. Pij diuina prouidẽtia Pape, V. Anno eius ij.

Retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt Romæ in acie Campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apostolicæ, vt moris est, per nos Ioan. Andream Rogeriũ & scipionem de Octauianis S. D. N. Papæ Cursores.

Ioannes Andreas Panizza Magister Curs.

PROROGATIO EXPEDITIONUM.

PAVLI PAPAË IIII.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D. Pius diuina prouidentia Papa V. qui in crastino suæ assumptionis ad summi Apostolatus apicem, per certam constitutionem suam voluerat, quod cõcessa per fel. recor. Pium Papam Quartũ prædecessorẽ suũ, & de eius mandato, expedirẽtur in forma, Rationi congruit, sub die Coronationis suæ (vt moris est) & idẽ quo ad cõcessa per piẽ me. Paulũ iiii, etiam prædecessorẽ suum, ad sex menses dũtaxat ab ipsa die Coronationis suæ incipiendos obseruari voluerat, ac postmodum dictos sex menses ad alios sex menses prorogauerat, ac vltimo dictos sex menses ad alios sex menses, absque spe vltioris prorogationis etiam prorogauerat: volẽs ipsorum, qui literas super concessis per eundẽ Paulum prædecessorem nondũ expediuerunt, indemnitati cõsulere: quod literæ ipse infra tres menses, a die præsentium cõputandos, tantum expediri possint, de nouo concessit.

Placet publicetur & describatur. M.

¶ Lecta & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria apostolica. Anno incarnationis Dominiç, M. D. LXVII Die vero Iouis, Decimaquarta mēsis Augusti. Pontificatus prælibati S. D. N. Papæ Anno Secundo.

A. Lomellinus Custos.

¶ Bulla

¶ **BVLLA S. D. N. PII P A P A E V.**
 suspensionis facultatum, & auctoritatum
 conferendi beneficia per resignationem seu
 permutationem vacantia in manibus quo-
 rumcunque ordinariorum.

¶ **PI V S.** Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad futuram rei memoriam.

OFFICIUM creditæ nobis administratio-
 nis exposcit, vt non solû corrigamus ea quæ
 perperam attentantur, verum etiam ne in fu-
 turum illa contra ecclesiasticam puritatē at-
 tētari possint, debita animaduersione prouideamus.
 Sane cum sicut accepimus, in resignationibus, & per-
 mutationibus quæ tam apud sedem Apostolicā quā
 in partibus in Ordinariorum manibus fiunt, quam
 plurimi abusus irrepperint: Nos volentes huiusmodi
 abusus de Ecclesia Dei tollere, & futuris resignatio-
 num, & permutationum admissionibus eam normā
 præscribere, quæ sanctuarium Dei hominum pactio-
 nibus tradi non possit, ac vt omnis symoniæ labes:
 & fraudis suspicio, in beneficiorum ecclesiasticorum
 prouisionibus absit, decernimus supplicationes be-
 neficiorum quorumcunque resignationem, seu per-
 mutationem continentes, donec per nos illarum ad-
 mittendarum modus præscriptus fuerit, vltcrius nō
 per modernos, & pro tempore existentes Cardinālē,
 & alios signaturæ nostræ gratiæ præfectos (vt antea)
 sed per nos tantum, manu nostra signari debere. Et
 ne, dum præmissis occurrere intendimus, & a signa-
 turæ nostræ præfectis ab illis abstinendū censuimus,
 locorum Ordinarij, cæteri q; beneficiorum ecclesia-

ficorum inferiores Collatores præfati, vt antea à ple-
risque eorum factū esse au diuimus, ita se fiducialiter
cū ijs qui in eorū manibus beneficia ecclesiastica resi-
gnāt gerant, vt nō nisi illis quos ipsi nominauerint,
aut pro quibus intercesserint ea conferant, & de eis
prouideant, vel disponant, ac quos ecclesie plus pro-
desse posse cognoscunt, negligant, & contemnant, apo-
stolica auctoritate, ac de apostolice potestatis plenit-
dine, hac nostra constitutione omnibus, & singulis
dilectis filijs nostris, & sedis Apostolicæ Legatis, Nū-
cijs, ac venerabilibus fratribus Patriarchis, Primate-
bus, Archiepiscopis, Episcopis, ac quorumuis Cathe-
dralium, & Collegiararum ecclesiarum Capitulis, Ab-
batibus, cæterisque alijs quorumuis beneficiorum ec-
clesiasticorum quomodocunque qualificatorum in-
ferioribus Collatoribus, ad quos de iure, vel consue-
tudine eorundem beneficiorum resignationes, seu
permutationes admittendi facultas, spectat, & perti-
net, quacunque dignitatis prærogatiua etiam Cardi-
nalatus honore fulgentibus prohibemus, ne posthac,
donec debitus modus (vt præmittitur) statuatur,
ac decernatur, quorumuis beneficiorum ecclesiasti-
corum, tam sæcularium quam quorumuis ordinum
regularium, qualitercunque qualificatorum, etiam
si iurispatronatus & ad quorumuis presentationem,
nominationem, electionem, & quamuis aliam dispo-
sitionem pertineant, resignationes, seu permutatio-
nes recipiant, vel admittant, neque beneficia eadem
tanquam per resignationem vacantia, quibusuis per-
sonis conferant, vel de eis prouideant, aut quomodo
libet disponant. Nos enim beneficiorum præfatorū
collationes, prouisiones, aut quasuis alias dispositio-
nes per eosdem factas, nullas, irritas, & inanes, nul-
lumque

lumque ius, aut titulum etiam coloratum, tam in
 petitorio, quam possessorio prouisis tribuere, ac ip-
 sos sic prouisos ad eadem beneficia ecclesiastica obti-
 nenda perpetuo inhabiles fore, & esse, Ac omnes &
 singulos Collatores præfatos, in collatione, prouisi-
 one, & dispositione beneficiorum, in eorum ma-
 nibus sic resignatorum, quouis prætextu etiam de-
 uolutionis vacantium, se intromittere, nullatenus
 posse, beneficiaque præfata, tanquam vere vacantia
 per nos, & sedem Apostolicam & quosuis eorundem
 Collatorum in quorum manibus, contra huiusmo-
 di nostram prohibitionem, resignationes, seu per-
 mutationes factæ fuerint. Superiores, nullo alio de-
 uolutionis ordine seruato, sed quod locus sit præuē-
 tioni conferri, & de ijs prouideri, ac disponi libere
 & licite posse, Et sic per quoscumque Iudices etiam
 causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis,
 & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & inter-
 pretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac
 irritum, & inane si secus super ijs a quoquam qua-
 uis auctoritate scienter vel ignoranter cōtingerit at-
 tentari, statuimus atque decernimus. Non obstant.
 constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, &
 etiam iuramento confirmatione apostolica, vel qua-
 uis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudini-
 bus, etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque,
 indulcis, & literis apostolicis, quibusuis in genere,
 vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis,
 & sæpius innouatis, quibus omnibus, etiam si de
 illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifi-
 ca expressa, & indiuidua mentio habenda esset,
 eorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur
 presentibus pro sufficienter expressis habentes,
 illis

illis alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisq; contrarijs quibuscunque. Cæterum quia difficile foret præsentis literas ad singula quæque loca, in quibus opus fuerit deferri: Volumus etiam ac decernimus, quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem profus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque literæ ipsæ in Cancellaria Apostolica publicentur, ac omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ prohibitionis, statuti, derogationis, decreti, & volûtatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo, sexto Idus Augusti, Pontificatus Nostri Anno secundo.

B. Cyrillus.

Visa de curia Alfonso de Auila. H. Cumyn.

Registrata in secretaria Apostolica.

B. Cyrillus.

☞ Lectæ & publicatæ fuerunt retroscriptæ literæ Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo, Die vero Lunæ xvii. Mensis Augusti. Pontificatus sanctiss. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno secundo.

A. Lomellinus Custos.

☞ Bulla

B V L L A S. D. N. D. P I I D I V I E
 na prouidentia papę quinti, Super
 Spolijs.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

R O M A N I Pontificis prouidentia circumspecta ad ea sollicitudinis suę partes potissimum conuertit, per quę singulis Ecclesijs debita obsequia, & opportuna subuentionis auxilia minime subtrahantur. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli Patriarchę, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates seu Commendatarij, ac alij beneficia Ecclesiastica obtinentes, proprij honoris, & salutis immemores, etiã prętextu facultatum testandi eis per sedem Apostolicam concessarum, in eorũ vltimis voluntatibus res sacras, ac vasa, ornamenta, & paramenta Ecclesiastica, aliaque cultui diuino dicata quãdoque ex fructibus Ecclesiasticis per eos acquisita, non Ecclesijs, & Monasterijs, ac beneficijs, quibus præfuerunt, seu a quibus prouetus Ecclesiasticos, & stipendia acceperũt, prout rationi, & honestati consentaneum foret, sed alijs locis, etiam aliquando non pijs, ac interdum eorũ consanguineis, & affinibus relinquere, ac Camera Apostolicę Collectores, prętextu quod illa sub appellatione spoliatorum veniant, tanquam eiusdę Cameraę spolia exigere, & percipere non erubescant in maximum Religionis dedecus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum eorundem detrimentum, ac relinquentium animarum periculum scandalumque plurimorũ. Nos ab usibus scandalisque huiusmodi prouidere ac singularum Ecclesiarum, & Monasteriorũ,
 ac

ac beneficiorum indemnitati, animarumque quorumlibet salutem consulere volentes. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, quod de cætero omnia, & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa necnon Missalia, & gradualia, ac Cantus firmi, & musicæ aliisque quomodolibet nuncupati libri, & aliæ res sacræ etiam auri, & argenti, ac quæcunque alia bona per quoscunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, seu Commendatarios, & alios quoscunque quæcunque, & qualiacunque beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis ordinum regularia in titulum vel Commendam, aut alias quomodolibet obtinentes quocunque nomine, vel titulo censeantur, etiam si de illis, & eorum qualitatibus specialis, & expressa mentio habenda foret, ad usum, & cultum diuinum, etiam in eorum priuatis ædibus, & Capellis, vel oratorijs destinata tempore eorum obitus ex testamento vel ab intestato relicta sub quibusvis facultatibus testandi, & alias disponendi de bonis per eos ex altari, vel alias quomodolibet acquisitis per quoscunque Roman. Pontifices prædecessores, & successores nostros, ac nos sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodolibet concessis, & concedendis minime comprehendantur. Nec sub appellatione spoliatorum veniant, sed ad singulas Ecclesias, Monasteria, etiam Conuentu carentia, & beneficia, huiusmodi in quibus resederint aut quibus præfuerint, seu quæ alias obtinuerint omnino spectent, & pertineant, ac spectare, & pertinere illaque post eorum obitum

eisdem

dem Ecclesijs, Monasterijs, & beneficijs, etiam si Romana Curia, & procul ab illis decesserint, vel ad illa nunquam accesserint, etiam si antea Ecclesiarum & Monasteriorum regimini cesserint, vel beneficia huiusmodi renunciauerint eo ipso applicata, & incorporata sint, & esse censeantur. Ita quod liceat illis defunctis in eisdem Ecclesijs, Monasterijs, & beneficijs successoribus, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum, huiusmodi Capitulis, & Conuentibus, respectiue illa propria auctoritate, libere apprehendere, ac eorum Ecclesijs & sacristijs applicare & incorporare, ac quecunque donationes, ac relicta, & legata, testamenta, & codicilli, & alia vltimę voluntates, seu spolia desuper contra præsentis Constitutionis nostrę tenorem quomodolibet pro tempore facta, quo ad præmissa nulla, & inualida nulliusque roboris, & momenti existant, & personis, etiam Ecclesiasticis, seu locis, etiam pijs, aut Ecclesiasticis alijs quibuscunque in quarum seu quorum fauorem pro tempore facta fuerint minime suffragentur, nec per ea eisdem personis, seu locis vel alijs Ecclesijs huiusmodi aliquod ius in rebus prædictis, vel ad illas acquiri possit. Quinimo res sacras, ac alia bona prædicta quocunque nomine, vel titulo pro tempore detinentes ad illa Ecclesijs, & Monasterijs, ac beneficijs per deunctos quomodolibet acquisitis, vt præfertur iuxta præsentium tenorem realiter, & cum effectu restituendum, & consignandum, quibusuis dispositionibus de illis in contrarium quomodolibet factis minime attentis, omnino teneantur, & ad id per censuras & pœnas, etiam furti, & sacrilegij ac alia iuris, & facti remedia opportuna cogi

& compelli possint, & debeant. Et insuper ne deinceps contingat insolentia spoliatorum Camerae Apostolicae Collectorum, vel subcollectorum aliquas Ecclesias, nec hominum quemquam dāno, & iniuria affici, nec cuiquam de cetero vertatur in dubium, quares habendae sint nomine spolij, simili modo statuimus, decernimus, & declaramus, quod quaecunque scamna cathedrae arcae, & etiam lignae, vel lapideae, etiam Marmoreae Mensae, & Tabulae ac quaecunque dolia seu Vasa vinaria vacua, & alia similia suppellectilia domestica per quosuis presbyteros, seu clericos ab humanis pro tempore dedecentes, tempore eorum obitus in Ecclesijs seu eorum Domibus Ecclesiarum earundem vel alibi vbiuis locorum relicta, etiam si ex fructibus, & prouentibus beneficiorum quae dum viuerent obtinebant acquisita fuerint, sub spoliatorum appellatione minime veniant, nec pro spolijs vllomodo reputari possint, Praeterea quod nullum spolium Camerae praefatae, fieri, nec quicquam a quibusuis spoliatorum Camerae huiusmodi Collectoribus, vel subcollectoribus exigi possit per obitum illius qui dum viueret, vnum vel plura beneficia Ecclesiastica obtinuerit, cuius vel quorum infimul fructus redditus & prouentus, Triginta ducatorum auri de Camera secundum communem aestimationem valorem Annuum non excederint: aut qui pensiones Annuas super quibusuis fructibus Ecclesiasticis vsque ad dictum valorem Annuatim perceperit, dummodo tamen is se ab omni illicita negociatione, & a sacris Canonibus prohibita abstinuerit. Ita quod si quis dictorum Collectorum aliquid ex bonis quorumuis defunctorum qui similia beneficia obtinuerint seu similes pensiones perceperint praetextu spoliatorum eiusdem Camerae perci-

recipere, aut alias cōtra præsentes nostras literas, at-
 tentate præsumpserit, ad totalem bonorum per eum
 perceptorum restitutionem teneatur, ac ad id via iu-
 ris, etiam per similes censuras, & pœnas cogi & com-
 belli possit & debeat. Districtius inhibentes quibus-
 vis Cameræ præfatæ spoliatoribus nunc,
 & pro tempore existentibus, ne sub indignationis no-
 stræ, & priuationis eorum officiorum pœna in orna-
 mentis, & paramentis ac Vasis, Libris præfate cultui
 diuino dicatis, ac alijs rebus sacris, necnon suppellecti-
 libus præfatis quomodolibet se intromittant, nec
 in eorum inuentarijs tanquam spolia redigant seu
 describant, sed ornamenta, & paramenta, necnon
 Vasa, & libros aliaque diuino cultui dicata huiusmo-
 di Ecclesijs, Monasterijs, Capellis, & alijs beneficijs
 huiusmodi eorumque Rectoribus, & alijs præfatis
 libere dimittant, & consignent, ac consignari faciãt,
 cum effectu. Ac suppellectilia prædicta in locis vbi
 constiterint relinquunt. Ac decernentes, sic in præ-
 missis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices,
 & Commissarios, quavis auctoritate fungentes sub-
 lata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, &
 interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & dif-
 finiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus fu-
 per ijs a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ig-
 norante contigerit attentari. Quo circa dilectis fi-
 lijs Curie causarum Cameræ Apostolicæ generali Au-
 ditori, & singulis locorum ordinarijs, ac maiore dig-
 nitatem, post Pontificalem in vniuersis Ecclesijs Ca-
 thedralibus, & Metropolitan. pro tempore obtinen-
 tibus per Apostolica scripta, Motu simili mandamus,
 quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum præsentes li-
 teras, & in eis contenta quæcunque, vbi & quando

opus fuerit, ac quotiens pro parte quorumcunq; in
 præmissis interesse habentium, vt præfertur fuerint
 requisiti solenniter publicantes, eisq; in præmissis
 efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant au-
 ctoritate nostra præsentis literas, & in eis contenta
 quæcunque firmiter obseruari. Ac singulos quos li-
 teræ ipsæ concernunt illis pacifice gaudere. Non per-
 mittentes eos desuper quomodolibet indebite mole-
 stari. Contradictores auctoritate nostra appellatione
 postposita compescendo. Non obstantibus Apostoli-
 cis, ac in Prouincialibus, & synodalibus Concilijs
 editis Generalibus, vel specialibus, Constitutionibus
 & Ordinationibus, necnon Ecclesiarum, & Monaste-
 riorum, huiusmodi iuramento confirmatione Apo-
 stolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, &
 consuetudinibus facultatibus testandi, alijsque priuile-
 gijs indultis, & literis Apostolicis, quibusuis con-
 celsis approbatis, & innouatis etiam si de illis eorūq;
 totis tenoribus specialis, & expressa mentio facienda
 esset, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes
 illis in reliquis, in suo robore permanentibus cæ-
 terisque contrarijs quibuscunque, Volumus autem
 quod si aliquis ex Patriarchis, Episcopis, Abbatibus,
 seu Commendatarijs, & alijs beneficijs, præfatis plu-
 ribus Ecclesijs, seu Monasterijs, pro tempore simul,
 vel successiue præfuerit seu plura beneficia obtinue-
 rit ornamenta, & paramenta, ac res & bona prædi-
 cta ad illa omnia habita ratione fructuum, & tempo-
 ris quo eadem beneficia possedit omnino pertineat,
 & proportionabiliter inter ea diuidantur: quodque
 præsentis literæ in Cancellaria nostra Apostolica, &
 Acie Campi Floræ, de more publicetur, & inter Cō-
 stitutiones perpetuo valituras describantur: Et quia
 diffici-

difficile foret præsentibus ad singula quæque loca deferri, volumus & etiam declaramus earum Transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutę sigillatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si foret exhibitæ, vel ostentæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, decreti, declarationis, inhibitionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo. Tertio Kal. Septembris, Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Pro Domino summissa Ludouicus Ripa.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo septimo, indictione Decima, Die vero decima octaua mensis septembris, Ponti. sancti in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno secundo, Retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Cancellaria Apostolica, & ad illius valuas, & in Acie Campi Floræ, vt est moris, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquântulum temporis spatium affixis, & deinde amotis per me Iulium Parinum, & Bartholomæum sottocasam prælibati sanctiss. D. N. Papæ Curs.

Christianus de Monte Magister Curs.

BREVE SANCTISSIMI
 Domini Nostri Pij Papæ Quinti.

Super declaratione Ordinū Mendicantiū.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei
 memoriam.

ROMANVS Pontifex, tam vniuersalis Chri-
 stianæ, quam singularum eius Religionū præ-
 cipuus defensor, omnibus illarum incōmo-
 dis pro sui pastoralis officij debito libenter
 occurrit, & eorum indemnitati salubribus, iuxta tē-
 porum, morumq; exigentiā, declarationibus & alijs
 remedijs consulere solet opportunis. sane licet dile-
 cti filij Omnium Mendicantium ordinum fratres à
 contributione Seminarij Clericorum in qualibet Ci-
 uitate iuxta eiusdem Concilij formam erigendi per
 Tridentini Concilij decreta eximantur: Nosque in-
 ter alia eisdem Mendicantium Ordinum fratribus, con-
 cessa priuilegia eos & eorum quemlibet tam à semi-
 narij huiusmodi contributione quam subsidio quo-
 modolibet, necnon decimis quibuscunque, & certis
 alijs oneribus apostolica auctoritate limiliter exem-
 rimus, & liberauerimus, eosque ad illorum omnium
 contributionem, nullo vnquam tempore cogi & cō-
 pelli posse decreuerimus: Cum tamen, sicut non sine
 animi nostri molestia nuper accepimus, nonnulli lo-
 corum ordinarij, & forsan in Prouincialibus Conci-
 lijs, eo forsan sub prætextu, quod ordinum Mendicā-
 tium fratres huiusmodi bona stabilia ex indulto seu
 dispensatione apostolica retinere possunt, & propter
 ea Mendicantes re vera non sint, eos ad seminarij sub-
 sidij, Decimarū & aliorū onerum huiusmodi cōtri-
 butio-

butionem cogere forsan præsumperūt, & indies præsumunt, in graue ipsorum ordinū grauamen, & præiudicium non modicū. Nos animo reuoluentes eos ex fructibus bonorū huiusmodi varias Reipublicæ Christianæ vtilitates afferre, cum ex ipsis varios Magistros & Doctores manu teneant, ex quorum Doctrina ipsorū fratres Nouitij eruditi postmodū effecti, gregem Dominicum prædicationibus suis, consilijs, confessionibus, orationibus, alijsq; innumeris pietatis operibus iuuent, & pascant: eorumq; domos non minus, imo magis, quam eaque per Ordinarios, erecta sunt seminaria, vocari posse, & propterea Mendicantium nomen amittere nullo modo debere. Volentes idcirco omnē dubitandi materiam amputare, omnes & singulos Mendicantium ordinū fratres hmoi, ac eorum singulos a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon quarumcunque litium, & causarum coram quibusuis iudicibus, & vbicunque quomodolibet pendentium status, & merita, nominaq; & cognomina iudicum, & colligantium, necnon quorumcunque priuilegiarum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eorundem ordinum Mendicantium fratribus hætenus quomodolibet concessorum, tenores præsentibus pro expressis habentes, lites quoque, & causas præfatas, vt præfertur, pendentes, ad Nos harum serie auocantes, illasq; penitus extinguentes, & colligantibus hmoi perpetuum super præmissis silentium imponentes. Motu proprio non

ad ipsorum fratrum vel alicuius eorum nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, omnes & singulos Quatuor Mendicantium Ordinum. scilicet Sancti Dominici, & sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum, & quos etiam recenseri volumus seruorum Beatæ Mariæ nominibus comprehensos fratres, eorumque domus, Monasteria, & loca, etiam si in comuni propria bona tam mobilia, quam immobilia, & stabilia, ac alia quaecunque possederint Mendicantium vocabulo, & omnibus, & singulis Mendicantium priuilegijs eis quomodolibet concessis, uti posse, & debere, nec super præmissis vlllo vnquam tempore molestari posse, auctoritate apostolica per præsentem statuimus, & declaramus: ac tam Concilij Tridentini, quam omnia, & singula alia decreta, statuta, ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia ad omnes, & singulos ordines præfatos, eorumque domos, & loca, etiam propria bona, in communi tamen retinentes, extendimus, & ampliamus, illaque de illis loqui etiam auctoritate præfata per easdem præsentem declaramus. Ac insuper eisdem Ordinarijs, & quibusuis alijs tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis auctoritate fungentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, & alijs arbitrio nostro moderandis pænis similiter per præsentem mandamus, ut si quid per eos tam nostro, quam prædecessoris nostri temporibus, tam ratione seminarij, subsidij, & decimarum, quam aliorum onerum huiusmodi exactum fuit, id totum eisdem fratribus, omni mora, & dilatione postpositis restituant, districtius inhibentes eisdem locorum Ordinarijs, cæterisque personis tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis au-

tori-

auctoritate fungentibus, & cuiusvis dignitatis, gradus,
 & conditionis existentibus, ne eosdem Mendicantium
 ordinum fratres præfatos, bona huiusmodi retinen-
 tes quouis prætextu super Seminarij, sublidij, & de-
 cimarum contributione molestare, inquietare, vel
 perturbare audeant, vel præsumant. Decernetes quo-
 que, præsentis literas nullo vnquam tempore de sub-
 reptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis no-
 stræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impug-
 nari nullatenus posse, minusve sub quibusvis limi-
 lium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus,
 modificationibus, limitationibus, restrictionibus,
 & alijs contrarijs dispositionibus, tam per Nos, quam
 etiam successores nostros quomodolibet, ac cum qui-
 busvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque
 efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque
 decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcū-
 que tenorem existant includi, sed illis non obstanti-
 bus in suis robore & efficacia persistere, & quoties il-
 læ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas,
 repositas, & plenarie reintegratas, etiam sub Datum,
 etiam per ipsos eligenda de nouo concessas esse, & ita
 incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ
 esse: & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistant, vim
 validi & efficacis contractus inter sedem Apostoli-
 cam, & præfatorum ordinum Mendicantium huius-
 modi fratres habere debere. sicque per quoscunq; Tu-
 dices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes,
 etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac
 S. R. E. Cardi. sublata eis, & eorum cuilibet, quouis
 aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & aucto-
 ritate, iudicari debere: irritū quoque, & inane, quic-
 quid secus super his a quoquā quauis auctoritate sciē-

ger, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa dilectis filijs Curiaë causarum Camera Apostolicaë generali Auditori, necnon quarumcunque tam Cathedralium, quam Collegiatarum ecclesiarum Decanis, Præpölitis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Thesaurarijs, & quibusuis alijs in eisdem ecclesijs dignitates obtinentibus, vbilibet, & in quibuscunque Regionibus, terris, & locis existentibus per presentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi & eorū quilibet per se vel alium, seu alios præsentis literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorum fuerint requisiti solëniter publicantes, eisq; in præmissis efficaces defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdē fratres, & eorū singulos præmissis omnibus pacifice frui, & gaudere, non permittententes eos, vel eorū quempiam super illis quomodolibet indebite molestari. Cōtradictores quoslibet, & rebelles per sententias, cēsuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstant. fel. recor. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dūmodo vltra tres dietas quis vigore presentium ad iudicium non extrahatur, & alijs apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus constitution. & ordination ac quibusuis etiam iuramento cōfirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis,

dultis, & literis apostolicis sub quibuscunq; tenori-
 bus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoria-
 rum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis
 clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere,
 vel in specie, etiam motu simili, & ex certa scientia,
 ac apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quo-
 modolibet, etiã consistorialiter concessis, approbatis
 cõfirmatis, & sæpius innouatis. Quibus omnibus etiã
 si de illis, illorumq; totis tenoribus specialis, specifi-
 ca, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma
 ad hoc seruãda foret, tenores huiusmodi, ac si de ver-
 bo ad verbum nihil penitus omisso & forma in illis
 tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro ex-
 pressis habètes, illis alias in suo robore permansuris,
 hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus,
 cõtrarijs quibuscunque, aut si aliquibus cõmuniter,
 vel diuisim ab apostolica sit sede indultũ, quod inter
 dici, suspendi, vel excõmunicari non possint, per lite-
 ras apostolicas non facientes plenã & expressam, ac de
 verbo ad verbum de indulto huiusmodi. Volumus
 autem quod præsentiu transumptis manu alicuius
 Notarij publici subscriptis, aut alicuius prælati, vel
 in dignitate ecclesiastica constituti, sigillo munitis,
 eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsen-
 tibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.
 Quodque eadem præsentis in Valuis Cæcellariæ apo-
 stolicæ, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe,
 necnon in acie Campi Floræ per aliquẽ ex Cursori-
 bus nostris publicentur, & inter Extrauagantes cõsti-
 tutiones perpetuo valituras cõscribantur, ac postquã
 publicatæ fuerint, plenam, & indubiam fidem faciat:
 necnon omnes & singulos illas concernentes perinde
 ligent, ac si essent personaliter intimatæ.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub Annulo
Piscatoris, Die prima Octobris, M. D. LXVII. Ponti-
ficatus Nostri Anno secundo.

Joan. Alfons. Naldi.

A. Calorius.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingen-
telimo, Sexagesimo septimo, Indictione decima, Die
vero decima sexta mensis Octobris, Pontificatus san-
ctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini
Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius se-
cundo, Retroscriptæ literæ in forma breuis affixæ,
& publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris
est, per me Alexandrum Astancollum præfati sanctis-
simi D. N. Papæ Cursorem.

Idem Cursor.

Philibertus Chappius Magister Curs.

NOS Ludouicus miseratione diuina S. Rom.
Ecclesi. præbyter Cardinalis simonetta nun-
cupatus, Tituli sanctæ Anastasiæ, Vicepro-
rector fratrum ordinis Minoris Con. S. Fran-
cisci omnibus, & singulis præsens literarum Apосто-
licarum confessionis, declarationis, confirmationis,
& voluntatis sanctissimi D. Pij diuina prouidentia
Papæ Quinti, in fauorem Mendicantium, impressum
transumptum visuris, lecturis pariter & audituris,
notum facimus, & in verbo veritatis attestamus, qua-
liter cū supradictis originalibus Apostolicis literis,
quas non cassas, non abolitas, nec in aliqua sui parte
suspectas vidimus, & cum præmisso transumpto au-
scultauimus, concordat. In quorum omnium fidem,
& testimonium ad instantiam R. P. F. Magistri Anto-
nij Posij à Monte Cilicino ord. Minor. Con. Procura-
toris

toris in curia, has præsentis nostras attestationis literas etiam imprimi, & nostri soliti sigilli (quo in similibus utimur) impressione communiri, & per Notarium infra scriptum subscribi fecimus. Actum & datum Romæ, in ædibus nostris, Anno a Natiuitate Domini, M. D. LXVIII. Indictione decima, Die vero iij. Aprilis, Pontificatus eiusdem Sanctissimi D. N. Pij Papæ Quinti Anno Tertio.

EDICTVM SVPER DENVN- tiatione Clericorum, ac bireto Doctorum.

Jacobus Miseratione diuina tt. sanctæ)
 Mariæ in Cosmedin sanctæ Romane) Vic. General.
 Ecclesiæ. præbyter Cardinalis sabellus)
 Sanctissimi Domini Nostri Papæ.)

CVM alias ex auctoritate S. D. N. Papæ Viuæ vocis oraculo nobis concessa, quia difficile est propter multitudinem eorum qui in urbem ex diuersis partibus conuenire solent, Clericos à laycis internoscere: Præceperimus omnibus, & singulis clericis in sacris ordinibus constitutis aliisque beneficia ecclesiastica, etiam simplicia obtinent. qui in Ro. Cu. morantur: vt infra decem dies tunc proximos, & eis qui postea ad eandem Urbem venturi erant à die eorum aduentus numeran. deberent, in Curia nostra se sistere, & nomen, cognomen, patriam, ordines, & beneficia profiteri literasque vt vocant dimissionis ostendere. Qui autem eo gradu, & conditione aliquæ, vel hospitij, vel famulatus, aliaue causa domi haberent, vel essent in futurum habituri, illo de eadē nostra lege præmonito, ad prænarratū tēp°, & ad eandem

eandem nostram Curiam deferre tenerentur, prout in nostris desuper confectis literis sub dat. die xx. Mensis Octobris, 1566. datis latius continetur: Et ne ij, qui ad aliam Urbem prædictam successiue venient, & venerunt de eisdem nostris literis aliquam valeant ignorantiam allegare: Ideo iterum de nouo eadē auctoritate iubemus omnes & singulos clericos in sacris ordinibus constitutos aliosque beneficia ecclesiastica etiam simplicia obtinen. in Ro. Cu. commorantes, qui præmissa in nostris literis contenta non obseruarunt, ad decem dies ab harum literarum promulgatione, eos autem qui posthac eandem Urbem sunt ingressuri à die eorum aduentus numerandos se in Curia nostra præfata, vt præfertur, sistere & nomen cognomen patriam ordines, & beneficia profiteri literasque dimissoriales ostendere: Qui autem aliquem ex prædictis clericis, hospitij, vel famularus, aliaue, causa domi habent, seu in futurum sunt habituri, illo de nostra hac lege præmonito, ad præstitutū tempus ad eandem Curiam nostram deferre. Alioquin qui præmissa non adimpleuerint viginti quinque aureorum, & carceris, aliaue pœna arbitrio nostro irroganda punientur.

¶ Et quia vsu, & experientia compertum est laicos qui clericalibus vestibus vti consueuerunt, & vtuntur à clericis non posse internosci, quia leui, & modica differentia in bireti gestatione vtuntur.

¶ Eisdem auctoritate cōmissione, & mandato, & viuæ vocis oraculo nouissime nobis facto, monemus eosdem omnes laycos eisq; propterea præcipimus, & mandamus, vt infra decem dierum spatium à publicatione presentium computan. biretum rotundū cū suis plicis quo omnes layci vtuntur deferant, Et qui præmissa

præmissa non ad impleuerint, vestium omniū, & indumentorum amissione, necnon quinquaginta scutorū auri, & carceris aliāue a bitrio nostro imponē. pœnam incurrat: volumus autē, & decernimus vt his nostris literis in locis solitis publicatis, & affixis, ita eorū quoscunq; a cter executio, perinde ac si personaliter vnicuiq; intimata forent In quorū fidē, & c. Dat. Romæ in ædibus nostris, Die 30. Octobris, 1567.

Alfonfus Binarinus Vicegerens.

Simon Gugnetus Not.

B V L L A S. D. N. D. PII DIVI-
na prouidentia Papæ, V. Super declaratione assignationum portionū Vicarijs in vnione Beneficiorum facien.

P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

AD Exequendum Pastoralis officij debitum, vigilantibus studijs intendentes, ad ea, per quæ Cathedralium & Collegiatarum, aliarumue Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, beneficiorum, seu Collegiorum, ac aliorum piorum locorum prospero profectui, diuinique cultus augmento, & opportuna congruaq; sustentationi parochialium ecclesiarum eidem vnitarum statui sæliciter dirigendo, & personarum in illis curam animarum exercentium vtilitati recta ratione & prouida moderatione consuli, & salubriter prouideri valeat, libenter interponimus nostræ sollicitudinis partes. Hinc est quod nos, ad quorum aures (quod non sine animi nostri molestia referimus) peruenit nonnullos ex
venc-

venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in deputandis Vicarijs, ac in assignatione portionum Vicarijs perpetuis parochialium dictis ecclesijs, Monasterijs, Beneficijs, Collegijs, vel locis pijs perpetuo vnitarum ex Concilio Tridentino facienda, ita modum excelsisse, vt parum, aut nihil ex fructibus, redditibus, & prouentibus parochialium ecclesiarum sic vnitarum ecclesijs, Monasterijs, Beneficijs, Collegijs alijsue locis pijs remanserit, ob idq; multæ ortæ sint super hoc cotrouersie circa interpretationes decreti dicti Concilij. Nos ad eas tollendas animum intendentes, considerantesque vniones ipsas ideo a prædecessoribus nostris factas esse, vt ex redditibus, & emolumentis beneficiorum vnitorum Ecclesijs, Monasterijs, Collegijs, Beneficijs, & locis pijs, quibus illa vniuntur, facilius onera eisdem incumbentia supportentur, & præoptius a Ministris ecclesiasticis in eisdem diuina officia celebrentur, Hospitalitas seruetur, aliaq; charitatis opera exercentur, ac etiam vt nihilominus cura animarum dictarum parochialium laudabiliter exercetur: Motu proprio, & ex certa nostra scientia auctoritate apostolica hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, ac declaramus, quemadmodum etiam de ipsius Concilij mente fuisse colligimus, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos præfatos in assignatione portionis ipsis Vicarijs perpetuis ex prædicto Concilio ipsorum Prælatorum arbitrio facienda ita se continere & arbitrari debere, vt non maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annorum summa computatis omnibus etiam incertis emolumentis, & alijs obventionibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur: nisi Vicarijs temporarijs solitum fuisset plus

plus assignari siue in quantitate, aut quota fructuum, pecuniaque numerata, fundo, seu alia restabilis portio huiusmodi constituatur, cuiuscunque valor parochialis ecclesia vnita fuerit, & habita etiam ratione reddituum, & onerum loci, cui parochialis ipsa vnita fuerit, ita quod portiones vltra, vel infra dictas summas scutorum centum, & scutorum quinquaginta hactenus assignatae, vel in posterum forsitan assignandae quoad excessum, & defectum huiusmodi nullius roboris, & momenti existant, & ad summas praedictas reductae & auctae respectiue censeantur, nisi tamen valor annuus ipsius parochialis vnitae habita ratione (vt praefertur) minor sit quinquaginta scutis, quo casu portio assignata, vel assignanda Vicario perpetuo non debeat excedere summam annuam valoris dictae parochialis, sed sufficiat quod omnes fructus eius duntaxat attribuuntur ipsi Vicario perpetuo. Et quoniam iniquum esset, eos qui commodis priuantur, eadem onera quae prius sustinebant debere sufferre, volumus, & statuimus quod Ecclesiae, Monasteria, Collegia, Beneficia, & pia loca huiusmodi, in quorum parochialibus ecclesijs vnitis continget Vicarias praedictas erigi, pro quantitatibus fructuum ipsis Vicarijs perpetuis assignatorum, ad solutionem quinquenniorum quam nobis & Camerae Apostolicae solunt, vltius non teneantur, sed eis detractio fiat ad ratam certorum quae de fructibus dictarum parochialium percipiuntur. Ita tamen quod Vicarij perpetui, qui pro tempore deputabuntur, teneantur accipere a sede Apostolica nouam prouisionem suae deputacionis, & soluere Annatam pro portione fructuum, reddituum, & prouentuum certorum sibi assignata, & expedire litteras apostolicas, nec alias ad possessionem dictarum

Vicariarū perpetuarum, & seruitium earundem parochialium admitti possint, nisi soluta Annata, & expeditis literis apostolicis nouæ prouisionis, vt præfertur. Alioquin integrum Quindennium solui debere: nec Vicarij prædicti antea tuta conscientia fructu percipere possint. Volumus insuper & ita mandamus quod dicti Vicarij perpetui non ad liberam ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum ecclesijs vnitis ponentur, cum ipsorum ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine approbatione deputentur. Et si dictæ parochiales vnite erunt Monasterijs Regularium Mendicantium, possint à superioribus dictorum Monasteriorum nominari ex ipsis Mendicantibus, quos si ordinarij præuio examine per se, aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad curam animarum exercendā inuenerint, & ita pro idoneis approbauerint, teneantur in Vicarios ad nulum tamen superiorum suorum amouibiles deputare. Idemque etiam seruetur in Regularibus Monachis tantum, dummodo in ea parochiali, in qua vnus ex eis Monachis fuerit seruata forma prædicta Vicarius deputatus, habitent cum eo saltē quatuor alij ex dictis Monachis. sicque per quoscunque Iudices quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet quouis aliter iudicandi, & interpretandi potestate, iudicari, & interpretari debere. Nec non irritum, & inane decernimus quicquid secus à quoquam quauis auctoritate attentatum forsan est hætenus vel in posterum contingerit attentari. Non obstantibus Cōstitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra apostolica, & ad Valuas Principis Apostolorum

de Vrbe de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quęque loca deferri, quod earum trāsumptis etiā impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius prelati munitis eadē prorsus fides adhibeatur, quę præsensibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc pagina nostrę ordinationis, declarationis, statuti, mandati, decreti, & volūtatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autē hoc attētare pręsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrū Anno incarnationis Dominicę, 1567. kal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Dñi nostri Iesu Christi, 1567. Indictione decima, Die vero decima quinta mensis Nouembris, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papę Quinti Anno eius secundo, Retroscriptę literę Apostolicę affixę, & publicatę fuerunt ad valuas Basilicę Principis apostolorum de Vrbe, & Cancellarię Apostolicę ibidem dimissis copijs affixis per nos Ioan. Andream Rogerium, & Antoniū Clerici Cursores Apostolicos.

Ioannes Guerardi Magister Curs.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ **BVLLA S. D. N. PII PAPAE V.**
 Super prohibitionē agitationis Taurorum & Ferarum, & annullatione votorum & iuramentorum, super eisdem pro tempore interpositorum.

K

¶ P I V S

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

DE S A L V T E gregis Dominici nostrę Curie diuina dispensatione crediti, prout ex debito Pastoralis officij astringimur, sollicite cogitantes, fideles cunctos gregis eiusdem ab imminētibus corporum periculis etiam animarum pernicio perpetuo arcere studem⁹. Sanē licet detestabilis duellorum vsus à diabolo introductus, vt cruenta corporum morte animarū etiam perniciem lucretur, ex decreto Concilij Tridētini prohibitus fuerit: Nihilominus adhuc in plerisque Ciuitatibus, & alijs locis, quā plurimi ad ostentationem virium suarum & audacię in publicis priuatisque spectaculis, cum Tauris, & alijs feris bestijs congregari non cessant: vnde etiam hominum mortes, membrorum mutilationes, animarumque pericula frequenter oriuntur. Nos igitur considerantes hæc spectacula, vbi Tauri, & Feræ in circo vel foro agitantur, à pietate, & charitate Christiana aliena esse, ac volentes hæc cruenta turpiaque demonum & non hominum spectacula aboleri, & animarum saluti quantum cum Deo possumus prouidere, Omnibus & singulis Principibus Christianis quacūque tam ecclesiastica, quā mundana etiam Imperiali, Regia, vel quauis alia dignitate fulgentibus, quouis nomine nuncupentur, vel quibusuis Communitatibus & Rebus publicis, hac perpetuo nostra Constitutione valitura sub excommunicationis, & anathematis pœnis ipso facto incurrendis, prohibemus & interdiciamus, ne in suis Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis, huiusmodi spectacula, vbi Taurorum aliarumque ferarum bestiarum agitationes exercentur, fieri permittant. Militibus quoque ceterisque

is que alijs personis, ne cum Tauris & alijs bestijs in
 raris spectaculis, ipsi tam pedestres, quam eque-
 stres congregari audeant, interdiximus. Quod si quis
 eorum ibi mortuus fuerit ecclesiastica careat sepultu-
 ra. Clericis quoque tam Regularibus, quam sæculari-
 bus beneficia ecclesiastica obtinentibus, vel in sacris
 Ordinibus constitutis sub excommunicationis pœ-
 na, ne eisdem spectaculis intersint, similiter prohibe-
 mus. Omnesque obligationes, iuramenta & vota, à
 quibus suis personis, Vniuersitate vel Collegio de hu-
 iusmodi Taurorum agitatione, etiam vt ipsi falso ar-
 bitrantur, in honorem Sanctorum, seu quarumuis
 ecclesiasticarum solennitatum, & festiuitatum (quæ
 diuini laudibus spiritualibus gaudijs, pijsque ope-
 ribus, non huiusmodi ludis celebrari, & honorari
 debent) hæcenus factas, & facta, seu in futurum fiē-
 da, (quæ & quas omnino prohibemus) cassamus &
 annullamus: ac pro cæsis, nullis, & irritis haberi per-
 petuo decernimus, atque declaramus. Mandamus au-
 tem omnibus Principibus, Comitibus, & Baronibus
 S. R. E. feudatarijs, sub pœna priuationis feudorum
 quæ ab ipsa Ecclesia Romana obtinent: Reliquos
 Vero Principes Christianos, & Terrarum dominos
 prædictos hortamur in domino, & in virtute san-
 ctæ obedientiæ mandamus, vt pro diuini nominis
 reuerentia & honore, præmissa omnia in suis do-
 minijs, ac Terris huiusmodi exactissime seruari fa-
 ciant, vberriam ab ipso Deo mercedem tam boni
 operis recepturi: Ac vniuersis venerabilibus Fratri-
 bus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, &
 Episcopis, alijsque locorum Ordinarijs in virtu-
 te sanctæ obedientiæ, sub obtestatione diuini iu-
 dicij, & in terminatione maledictionis æternæ,

M O T V S

quatenus in Ciuitatibus, & dioc. proprijs præsentibus
 nostras literas sufficienter publicari faciant, & præmis-
 sa etiam sub pœnis, & censuris ecclesiasticis obseruari
 procurent. Non obstantibus quibusuis constitutioni-
 bus, & ordinationibus Apostolicis, ac exèptioni-
 bus, priuilegijs, indulgentiis facultatibus, & literis Apo-
 stolicis, quibusuis personis cuiuscunq; qualitatis
 conditionis existentibus, sub quibuscunq; tenoribus,
 & formis, ac cū quibusuis etiam derogatorijs de-
 rogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausu-
 lis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, vel
 in specie, etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet
 concessis, approbatis, & innouatis. Quibus, illorū te-
 nores præsentibus pro expressis habentes, specialiter,
 & expresse derogamus, ceterisq; cōtrarijs quibuscun-
 que. Volumus autem quod præsentibus literæ in Cæcel-
 laria nostra Apostolica, & acie Campi Florę de more
 publicentur. & inter constitutiones perpetuo valitu-
 ras describantur, & earum transumptis etiam impres-
 sis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & si-
 gillo, alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides
 ubiq; adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhibere-
 tur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omni-
 no hominum liceat hanc paginā nostræ prohibicio-
 nis, interdicti, cassationis, annullationis, decreti, de-
 clarationis, mandati, hortationis, derogationis, & vo-
 luntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire.
 si quis autem hoc attentare præsumpserit, indigna-
 tionem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pau-
 li Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum
 Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis
 Dominice, 1567. Kal. Nouembris, Pontificatus Nostri
 Anno secundo. Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo, Quingenteſimo, ſexageſimo ſeptimo, indiſtione decima, Die vero decima quinta menſis Nouëbris, Pontificatus ſanctiſſimi D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius ſecundo, Retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Cancellariæ Apoſtolicæ, & in Acie Campi Floræ ibidem dimiſſis copijs affixis per nos Antoniũ Clerici, & Ioan. Andream Rogerium præfari ſanctiſſimi D. N. Papæ Curſores. Ioannes Guerardus Magiſter Curſ.
 Registrata apud Cæſarem ſecretarium.

¶ M O T V S P R O P R I V S S. D. N.

Pij Papæ V. Auocationis ad ſe, & ſucceſſores ſuos Ro. pont. quarumcunque cauſarum confidentiarum, tam motarum, & pendèntium, quam in futurum quomodolibet mouendarum.

P I V S P A P A V.

MOTV Proprio, &c. Licet fel. recor. Pius Papa iiij. prædeceſſor noſter poſtquam certã ſimoniacę prauitatis ſpeciem beneficiorum, confidentiam vocatam, quæ etiam in Rom. Cur. atque adeo in ſacrũ Venerabiliũ fratrum noſtrorum, tunc ſuorũ S. R. E. Cardinalium collegiũ quaſi per cuniculos irrepſerat, ac nonnullos ex iſtis fratribus nimia quadam facultate, ſeu potius importunis amicorũ familiariũq; præcibus adductos, beneficia in cõfidentiã hmõi recepſiſſe, & tunc frequenter recipere intellexerat, hancq; illicitam beneficentię exercẽdę, ſeu amicitiaę colendę viam a tanto ſaltẽ collegio

prorsus eliminare cupiens, eosdem fratres in suo cō-
 sistorio secreto non semel admonuerat, huic aliena be-
 neficia custodiendi modo ne assuescerent, neue illa
 hoc pacto reciperent, sed lic recepta dimitterent. cūq3
 ad aures suas peruenisset, eorū aliquos monitionis hu-
 iusmodi, immo potius suimet oblitos, ea quæ custo-
 dienda receperant beneficia, nondū tamen dimisisse:
 & insuper illos, & nonnullos alios etiam Patriarchas
 Archiepiscopos & alios Episcopos, Ecclesias, Monaste-
 ria, dignitates, & alia beneficia in eorum fauorem re-
 signata, cessa, vel alias dimissa acceptasse, illaque in ti-
 tulum cōmendam, vel administrationē, aut alias au-
 ctoritate Apostolica cōcessa, quandoq3 in resignantiū
 vel cedentium, seu etiam aliorum fauorē cepisse, vel
 alias dimisisse, ac sibi propterea fructus Ecclesiarum,
 Monasteriorum, Dignitatum, & aliorum beneficio-
 rum huiusmodi in toto, vel in parte, ac regressus si-
 ne accessus & ingressus ad Ecclesias, Monasteria, & be-
 neficia huiusmodi sibi reseruari procurasse, & obti-
 nuisse (ad hoc videlicet, vt confidentes sic, decima-
 rum apostolicarum, vel cōmunis dicti Collegij, & an-
 natæ, aliorumq3 iurium dictæ Cameræ debitorum
 solutionem eluderent) & alia tunc expressa fecisse in
 animarum suarum periculum, & perniciosum exem-
 plum. His & alijs tunc expressis occurrere volens,
 per suas sub plumbō expeditas literas, Ecclesias, & Mo-
 nasteria, ac beneficia huiusmodi ipso iure à die recep-
 tionis eorum vacauisse, & vacare, ac factuum reser-
 uationes, vt præmittitur, factas, ac regressus, siue ac-
 cessus, & ingressus concessos huiusmodi cessasse, & ces-
 sare, ac extinctos esse: & alia similiter tunc expressa de-
 creuerit, & declarauerit, cū inhibitionis, & decreti, ac
 alijs clausulis etiā tūc expressis, prout in ipsis literis
 plenius

plenius continetur. Tamen pro eo quod ipse Pius prædecessor sibi ipsi, & successoribus suis præmissorum & in eisdem literis contentorum cognitionem, & dictarum literarum executionem, prout debeant, non reseruaui: cum ut plurimum istæ confidentiæ inter S. R. E. Cardinales, & Archiepiscopos, Episcopos, & alios potentes viros sint, & inferiores iudices ad eos, pro eorum dignitatibus, gradibus, vel officijs, aut potètia, respectum habentis, ac etiam quia nullus est, qui contra eos se instigatorem aut accusatorem ostendere, aut propalare velit in iustitia desuper exhibenda, & ministranda, ac præfatis Pij prædecessoris literis exequendis se negligentes aut morosos reddunt. Quo fit, ut ad aures nostras, non sine animi nostri displicentia peruenit ut nonnulli sacros Canones, seu literas Pij prædecessoris huiusmodi parui pendentes non vereantur in animarum suarum perniciem ecclesias, etiã Cathedralas & Metropolitanas, Monasteria, Prioratus, & alia beneficia secularia, & regularia in confidentiam (quam simoniacam prauitatem sapere non ignorant) acceptare & retinere, seu illa in vim assertorum regressuum, siue accessuum & ingressuum sic ut præferatur eis concessorum & effectum, ut aiunt, sortitorum consequi & habere velle: nos qui post nostrã ad summi Apostolatus apicem diuina fauente clementia assumptionem inter alias nobis imminentes curas, hoc præcipue & maxime cordi habuimus, prout habemus huiusmodi confidentias de medio tollere, & in sua pertinacia circa huiusmodi ecclesiarum, monasteriorum & beneficiorum detentionem, seu assencionem persistentes, nisi resipiscant, debitis nobis visis pœnis plectere ac vnicuique prout ex nostro vniuersali & pastoralis officio tenemur in his iustitiã ministrare, & ne

abusus, vel potius delictum huiusmodi vltcrius fidelium animas illaqueatas tenēdo, progrediatur, omni debito, & celeri remedio prouidere volentes. Motu simili, &c. Ac ex nostra certa scientia, & de apostolice potestatis plenitudine, præmissorum omnium cognitionem, & literarum prædictarum executionem nobis, & successoribus nostris Rom. Pont. canonice intrantibus reseruantes, prout harum serie reseruamus, omnes, & singulas confidentiarum huiusmodi contra quoscunque etiam eiusdem S. R. E. Cardinales Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscunque, coram quibuscunque iudicibus, etiam ad hoc specialiter delegatis, etiam sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, ac S. R. Ecclesi. Cardinalibus, motas & pendentes, in eisdem statu & terminis, in quibus reperiuntur: ac etiam alias quascunque similium confidentiarum causarum, contra supradictos & alios quoscunque de cætero mouendas, seu ad nos quomodolibet deferendas, per nos summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, etiam per viā Inquisitionis, seu ex nostro officio, aut alias, prout nobis expedire videbitur, procedendo, audiendas, cognoscēdas, decidendas, sineq; debito terminandas, & totaliter exequēdas, ad nos auocamus, decisionique & terminationi per nos super illis faciendæ (appellatione quacūque, etiam alias de iure admissibili reiecta, & postposita) standum ac acquiescendum, & omnino parendum & obediendum fore statuimus, & ordinamus: sicque mentis & volūtatis nostræ incommutabilis esse dicimus, decernimus, & declaramus: certificantes, prout certificamus, & attestamur omnibus & singulis supradictis, in ipsis causis eos in eorum prætensis iuribus,

& alijs quæ coram nobis dicere, & allegare, seu præ-
tendere voluerint, audiendo iustitiam, vt par est, nos
ministrare paratos existere, non obstantibus præmis-
sis, & quibusuis constitutionibus, & ordinationibus
Apostolicis, ac Cancellariæ Apostolicæ Regulis in cō-
trarium quomodolibet æditis, cæterisque contrarijs
quibuscunque: volentes solam nostrā per, placet, sig-
naturā sufficere, & vbiq; in iudicio fidē facere, qua-
cunq; regula cōtraria non obstante. Et vt præmissa ad
supradictorū & aliorum, quorū interest, notitiā de-
uenire possint, præsentem nostrū Motum proprium
per vnū ex nostris Cursoribus in Basilicæ Principis
Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ va-
luis, illius copia inibi affixa, vt moris est, publicari
mandamus. Quæ oēs supradictos perinde arctēt, ac si
eis ipse Motus proprius personaliter intimatus fuisset.
Placet Motu proprio. M.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indiçtione xj.
Die vero quinta mensis Ianuarij, Pontificatus sancti.
in Christo patris D. & D. N. Pij diuina prouidentia
Papæ V. Anno Secundo, suprascriptæ literæ, affixæ,
& publicatæ fuerūt in locis suprascriptis per me Ste-
phanum de Olea S. D. N. Papæ Cursorem.

Andreas de Grassis Not. à S. D. N. specialiter
deputatus.

Franciscus sotto casa Mag. Curs.

¶ **BVLLA S. D. N. PII DIVINA**
prouidentia pape v. Relaxationis prohibi-
tionis de non admittendis Resignationibus
per Ordinarios, cum modificationibus.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

QVANTA Ecclesiæ Dei incommoda omni tē-
pore attulerit, & nunc quotidie magis afferat
ministrorum in eam ingressio vitiosa, iam
late perspiciant, & cum mœrore expendant
Præsules oēs & pastores, quando hæc pernicies cetera-
rum omniū maxima, tā multas orbis Ecclesias impie
violarit. Quia vero hoc malū cum in ceteris frequēs,
tum maximè in beneficiorū, & officiorū ecclesiastico
rū dimissione admittitur, nemini molestū esse debet
quod pridem de reprimendis quotidianis fraudibus
quæ hac in re frequētiores internoscūtur, certam ali-
quam rationem tandē inuituri officij nostri partes in
prohibēda omnibus interim resignationū hmōi rece-
ptione paulo seuerius interposuerimus, omnesq; be-
neciorū interim resignandorū dispositiones quæ fie-
rent in irritū reuocauerimus, ac etiam decreuerimus
nullū per eas in illis ius, neq; titulū, vel coloratum,
tām in petitorio, quām in possessorio ipsis prouisis
tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda
perpetuo inhabiles fore, collatores vero alias in illo-
rū dispositione etiam tanquā deuolutionis iure sese
interponere nō posse: sed de eis vt vere vacātibz, si-
ue per Romanum Pontificem, siue alios collatorum
eorundem superiores, vt præuentum esset, libere pro-
uideri. Nunc autem intendentes institutum hoc no-
strum, quo sanctuarium Domini cupimus illibatum
auctore Domino persequi, ac simul quantum in no-
bis est cauere ne resignationes ipsæ de hinc pro cuius-
q; arbitrio, nullisque vel certe leuibus causis passim,
& temere admittantur. Prohibitionē, & alia prædicta
ac cetera ōnia nostras super his literis contenta cate-

nus relaxamus, vt posthac Episcopi, & alij facultatem habentes eorum duntaxat resignationes recipere, & admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetudinarij, aut corpore impediti, vel vitiati, aut crimini obnoxij, censurisq; ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt aut non debent ecclesiæ, vel beneficio inservire, seu qui vnum aliud vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoueri, Religionē quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exequantur: denique cum quid ex alijs casibus acciderit, qui constitutione scilicet recordationis Innocentij Papæ iij. de dimittendis cathedralibus ecclesijs, edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt vel non audent in loco beneficij residere securi, sed nec horum vllus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus valeat vllō modo beneficium, vel officium ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit quo in vita possit commode sustentari. Ad hæc beneficiorum, & officiorum permutationes admittere, quæ canonicis sanctionibus, & apostolicis constitutionibus permittuntur. Caueant autem Episcopi, & alij prædicti itemq; omnes electores. præsentatores, & patroni tam ecclesiastici, quàm laici quicumque sint, ne verbo quidē, aut nutu vel signo futuri in huiusmodi beneficijs, & officijs successores ab ipsis resignantibus, aut alijs eorum significatione vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualiscunque intercedat. Cæterum præcipimus, atque interdiciamus, ne ipsi Episcopi, aut alij collatores de beneficijs & officijs resignandis prædictis, aut suis, aut dimittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multi-

multiplicatarum in extraneos collationum, audeant
 prouidere, quod si secus, ac etiam quicquid præter
 vel contra formam prædictorum fuerit a quocunq;
 temere attentatum, id totum ex nunc vires, & effectū
 decernimus non habere. Qui vero contra fecerint, vt
 in eo quo deliquerint puniantur, a beneficiorum, &
 officiorum collatione, necnon electione, præsentati-
 one, confirmatione, & institutione prout cuique cō-
 petierit, tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem
 a Romano Pontifice meruerint obtinere, & qui
 talia beneficia seu officia receperint, eos prædictis pœ-
 nis volumus subiacere. Et nihilominus in eos qui sic
 suspensi conferre, eligere, præsentare, confirmare,
 vel instituere ausi fuerint, excommunicationis quo
 ad personas, quo vero ad capitula, & conuentus à
 diuinis suspensionis sententias ipso facto promulga-
 mus: quibus etiam nullus alius quam ipse Romanus
 Pontifex, siue absolutionis, siue relaxationis gratiam
 (excepto mortis articulo) valeat impetiri. Prohibi-
 tione, & literis nostris prædictis nihilominus in cæ-
 teris omnibus perpetuo valituris. Non obstantibus
 quibuscunque priuilegijs, indulgentijs, & literis apo-
 stolicis generalibus, & specialibus quibuscūque, Epil-
 copis, & alijs superioribus, ac inferioribus ecclesia-
 rum prælatis, necnon Ecclesijs, Monasterijs, Capitu-
 lis, Conuentibus, Collegijs, & Vniuersitatibus eorū-
 que, & alijs personis etiam Regia & Imperiali maie-
 state prædictis sub quacunque verborum forma, & cō-
 ceptione concessis, per quæ effectus præsentium im-
 pediri posset quomodocunque vel differri, etiā si de
 eis ipsorumque totis tenoribus ad verbum, ac de pro-
 prijs nominibus eorū, necnon Ecclesijs, Monasterijs,
 locis ordinibus, & dignitatibus quibus necnon cau-
 sis

his propter quas illa cōcessa sunt, specialem, & expressam presentibus fieri oporteret mentionem. Ceterum iubemus easdem presentes ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi: volumusq; eas sic publicatas omnes & singulos perinde afficere, & obligare, ac si illis ipsis fuissent singulariter intimatę: Exemplis quoq; prædictis etiam impressis, manuque Notarii publici, & sigillo prælati ecclesiastici vel eius curię obsignatis, eandem prorsus fidē adhiberi, quæ ipsis presentibus si forent exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostrę relaxationis, præcepti, interdicti, decreti, promulgationis, iussionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præsumperit, indignationē omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, M. D. LXVIII. Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæsar Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, sexagesimo octauo: Indictione vndecima, Die Vero decima mensis Aprilis, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti. Anno Tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florę dimissis ibidem eorundem exemplis affixis per nos Iulium Parinum, & Ioan. Andrea Panizzam prælibati sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Bartholomæus sotto casa Magister Cursorum.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Bulla

BVLLA S. D. N. PII DIVINA
 prouidentia Pape Quinti, Super deponēdis
 fructibus, & distributionibus beneficiorum
 ecclesiasticorum lite pendente.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

CORDI nobis est lites minuere, & à labori-
 bus subditos, maxime personas ecclesiasticas
 diuino cultui deditas, releuare: sane cū (sicut
 accepimus) in plerisq; Cathedralibus, & Colle-
 giatis Ecclesijs earū constitutionibus, & statutis etiā
 a sede apostolica approbatis, & cōfirmatis cautū sit,
 quod occurrentibus litibus, & cōtrouersijs inter pro-
 uisos de dignitatibus, officijs, canonicatibus, & præ-
 bendis, portionibus, & prestimonijs ceterisq; benefi-
 cijs ecclesiasticis qualitercūq; qualificatis, tā ordina-
 ria, quā apostolica auctoritate tam super illorū pro-
 uisione, seu institutione, aut possessione, quā illorū
 idoneitate, & habilitate, aut alias ex quauis causa, &
 eorundem ad dignitates, canonicatus, & præbendas,
 ceteraque beneficia ecclesiastica prædicta admissio-
 ne, & receptione, & capitulo, & canonicos, ceteras-
 que capitulares personas ad quos admissio, & recep-
 tio tam de iure, quam ex cōsuetudine spectat, & per-
 tinet, aut etiam alias personas ecclesiasticas asserentes
 beneficia prædicta ad se de iure spectare, ipsi sic pro-
 uisi interim beneficiorū huiusmodi fructus, ac distri-
 butiones non percipiant, sed capitulū, & canonici il-
 la: vel in suos usus, & utilitatem conuertendas, seu re-
 stituendas ei, cui de iure restituede erunt, recipiant,
 prout in dictis cōstitutionibus, & statutis, seu cōsue-
 tudinibus cōtinetur, quo factū est vt lites hmōi im-
 morta-

mortales efficiantur, nec earum optatus finis videri possit. Hinc est quod nos hac nostra perpetuo valitura constitutione auctoritate apostolica statuimus, atque decernimus, quod fructus, redditus, & prouentus, ac distributiones, ceteraque emolumenta, quae vigore constitutionum, consuetudinum, & statutorum praedictorum a capitulo, & canonicis recipienda (ut praemittitur) erant, amplius non ab eisdem capitulo, & canonicis recipiantur, sed penes personam fide, & facultatibus idoneam per iudicem, coram quo causae huiusmodi pendere reperta fuerint, eligendam, & nominandam deponantur, restituenda ei, cui de iure postea restituenta fuerint. sicque per quoscunque iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes in quauis instantia iudicari debere, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate. Irritum quoque, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac quibusuis apostolicis, necnon in prouincialibus, & synodalibus Concilijs & dicit generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, & quorumuis ecclesiarum praedictarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque, indultis & literis apostolicis illis, eorumque capitulis, & superioribus per quoscunque Rom. Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & sedem apostolicam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac quauis etiam Imperiali

vel Regali consideratione, vel instantia, & alias quomodolibet concessis approbatis, & innouatis. Quibus omnibus (etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, indiuidua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes metice seu quouis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, perinde ac si tenores huiusmodi de verbo ad verbum nihil penitus omissis inserti, & forma in illis tradita obseruata foret, pro sufficienter expressis habentes) specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod presentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quodq; literæ ipsæ Cameræ, & Cancellariæ apostolicarum, & audientiæ causarum Palatii Apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs publicatæ, affixæ omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, decreti, derogationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursum Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo octauo, Terrio kalen. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

P. Episcop. Summist. H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno

Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione vndecima, Die vero secunda mensis Iunij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij, diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno tertio retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Camerae, & Cancellariæ Apostolicarum, & audientiarum causarum Palatii Apostolici, ac in acie Campi Floræ, dimissis in omnibus locis præfatis earundem retrospectarum literarum copijs affixis, per nos Iuliū Parinum, & Ioannem Bornorum prælibati sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Ioan. Freile Magister Curs.

**SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE
V. Constitutio.**

De proprietate sublata Fratibus ordinis Minorum Conuentualiū, & de ambitu officiorū.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

AD Extirpandos cupitæ proprietatis abusus, summum bonum in frugifera religione fratrum Minorum Conuentualium nuncupatorum peruertentes, simulq; frangendam pessimam corruptelam, quæ de administrationibus, & officijs huius ordinis, per gratiam, & sortes consequendis, perpetuam inoleuit, De nobis attributæ potestatis plenitudine, omnes & singulos fratres prædictos, etiam si Magistri Generales, Prouinciales, Custodes, & alij quicunq; sint, priuato rerum, bonorumq; omnium immobilium, & se mouentium dominio, vsu, vsufructu, possessione, & proprietate, quocunq; per eos modo acquisitis, & ad ipsos obuētis, perpetuo priuamus, dictaq;

L Posses-

possessione amouemus, & amotos nunciamus, illaq; omnia & singula, in communes suarum cuiusque domorū, & prædictæ Religionis vsus conuertenda concedimus. Ac omnia, & quæcunq; priuilegia, dispensationis, licentias, permissiones, & indulta, eis, & ipso- rum singulis, super his, ac domibus, cellis, hortis, pecunijs, alijsq; rebus, etiam causa senij, infirmitatis, parentum subuentionis, congerendæ sororibus dotis & cuiusque alterius pij officij intuitu, habendis, retinendis, & fruendis, etiam per quoscunq; Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac nos & sedem apostolicā, etiam Motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata, & innouata, quibuscunq; concepta formulis, ac clausulis, & decretis suffulta (quorum omnium tenores præsentibus habemus expressis) specialiter & expresse reuocamus. Volumusque illa omnia, & singula, vires, & effectum, de cætero non habere. Et nihilominus mandamus Magistris, & superioribus omnibus, in virtute sanctæ obedientiæ, vt rerum, & bonorum omnium prædictorum possessionem, nominis domorum, & locorum suorum capiant, vt illa illorumq; fructus, in communes omnium vsus conuertantur, statuentes vt deinceps nullus omnino fratrum dicti ordinis, siue priuatus, siue Custos, siue Prouincialis, siue Generalis Magistri officio fungens, etiam prætextu huiusmodi priuilegiorum, dispensationum, permissionem, & indultorū, seu inueteratæ consuetudinis, voto repugnantis, aut quacunq; alia causa, proprium quicquam, aut priuatum habeat, sed omnia vbiq; communia, & indiuisa omnibus religiosiis esse, Quin etiam Magistri, Custodes, & Guardiani, vitam cū fratribus suis communē ducere debeāt in refectorio semper comedāt, Nullas
ædes

ædes separatas, siue in Claustro, siue alibi habeant, sed
unica cella, eademq; cum ceteris aliorum fratrum con-
iuncta, contenti esse debeant, Pari quoq; ratione ce-
teri fratres, nil libi proprii vendicantes, necessarium
victum, & vestitum, à sua quisque domo, & per
eius Ministros capiant, Pecuniæ vero & quæcunque
aliæ res, quæ cuiq; priuacim, etiam intuitu personæ,
vndeunque donatæ, & relictæ fuerint, Superiori, ho-
rarum viginti quatuor interuallo exhibeantur, qui il-
las statim deposito committat, & inde tantum exhibi-
tori, ministrari iubeat, quantum præsens rei conue-
nientis necessitas videbitur postulare, Eam præterea
diligentiam superior adhibere debet, vt singulorum
maxime infirmorum necessitatibus, iuxta cuiusque
exigentiam debite consulatur, Ad hæc nullus omni-
no Magistrorum, Custodum, & Guardianorum, admi-
nistrationem prædictorum bonorum, & aliarum re-
rum temporalium dispensationemque pecuniarum,
& reddituum suæ custodiæ, vel domus, etiam no-
mine Conuentus habere, siue exercere, vel sese in eis
interponere possit, sed vniuersum id onus tribus re-
ligiosis à Magistro Generali ita demandetur, vt pri-
mus rerum, & bonorum custodiæ, siue domus, infe-
rendorumque in eam reddituum curam habeat: Al-
ter tanquam depositarius pecunias, & cætera ab illo
importata fideliter asseruet, Reliquus de pecunijs, &
rebus a depositario captis, Custodi, Guardiano, &
fratribus, ac domui vniuersæ, de necessarijs, velu-
ti dispensator, cum ipsius Custodis, seu Guardiani
auctoritate prouideat. Officiorum huiusmodi inui-
cem confusione penitus interdicitur: sed & ij tres, tam
accepti, quam impèsi, singulis mēsis, suo Custodi,
vel Guardiano, adhibitis etiā duobus, vel tribus fra-
tribus

tribus eiusdem domus probatoribus, rerumque usu peritis, deinde ipsimet rursus presentibus Custode, Guardiano, & peritis, Magistro generali, vel Visitatoribus, quotiescunque vilitationis officium fecerint. Denique ipse Magister generalis, in proximo sequenti Capitulo generali, coram tribus Iudicibus, ab ipso Capitulo deputatis, illorum omnium, & etiam vniuersae administrationis suae publicae, & privatae rationem reddere teneatur. Caterum praecipimus, atque interdiciamus omnibus & singulis, ne pro Magistratibus & Officijs praedictis, quaecumque sint, vlli ambitus fiat, aut pecuniae, etiam pro confirmationibus, sigillo, vel scriptura, aut quacumque alia re, vel causa soluantur, aliquae pactioes, seu promissiones intercedant, seu munera, aut xenia, quocumque modo mittantur, neue quisquam, etiam in officio existens, pecunias, aut aliud quicquam de domo, vel Custodia sibi commissa, vel aliunde Generali, seu alij cuiquam conferat, vel remittat, Quicumque secus fecerint, in penam priuationis Magistratum, & Officiorum suorum incidant, & ad futura inhabiles, & infames reputentur, & pro culpis, etiam tanquam fures puniantur, prout nos illos priuatos, inhabiles, & infames declaramus eo ipso, Decernentes irritum, & inane, quicquid secus in praemissis, per quoscumque, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Procuracionibus tamen, Generali ex vniuerso ordine, ac Prouincialibus Magistris, ex sua cuique Prouincia, & Visitatoribus ex domibus, & locis visitandis debitibus, & necessarijs, nequaquam per praesentes sublaris: Non obstantibus praedictis, & nostra de non tollendo iure quaesito, alijsque constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ac dicti ordinis iuramento confirmatione apostolica,

lica, vel quauis firmatis, & roboratis statutis, & consuetudinibus, Necnon Bulla aurea, & Maremagnum nuncupate vel quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis apostolicis, generalibus & specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quæ presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & quibus, quorumque totis tenoribus, ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, Quæ omnia, contra prædicta nolumus cuiquam in aliquo suffragari: Cæterum quia difficile valde esset, easdem præsentibus ad singula loca, vbi illis opus erit transferre: Volumus vt earum exemplis, etiam impressis, manuq; Notarij publici, & sigillo Prælati ecclesiastici, vel eius curiæ ob signatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ priuationis, amotionis, nunciationis, concessionis, reuocationis, declarationis, mandati, statuti, præcepti, interdicti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apost. eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1568. Sexto idus Iunij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.
Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione vndecima, Die vero decima mensis Iunij Pontificatus sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina providentia Papæ quinti: retrospectæ literæ apostolicæ le-

etæ & publicatæ fuerunt in generali retroscriptorum
 fratrum conuentualium videlicet Magistri generalis
 & Prouincialium congregatione habita in Conuen-
 tu Apostolorum de Vrbe per me Robertum Fontanũ
 Clericum Mutinensem Archiuij Romanæ Curia scilicet
 ptorem præsentibus ibidem Illustriss. & Reuerendis.
 Domino Alexandro Cardinale Cribello Viceprotecto-
 re, & Reuerendis. patre domino Episcopo sancte Aga-
 thæ restibus, &c. In quorum fidem hic me subscripsi.
 Robertus Fontanus Archiuij Rom. Cu. scriptor.

● SANCTIS. D. N. D. PII PAPAE V.
 Translatio Curæ Monialium à Fratribus
 ordinis Minorum Conuentualium ad
 ordinarios locorum.

P I V S P A P A V.

AD perpetuam rei memoriam. Cum sicut acce-
 pimus diuersa Monialium Monasteria curæ, &
 regimini dilectorum filiorum Fratrum ordi-
 nis Minorum Cōuentualium s. Francisci sub-
 iecta esse reperiantur: Nos volētes pro nostri Pastora-
 lis officij sollicitudine eosdē fratres, vt cōmodius, &
 liberius sacrarū literarum studijs incumbere valeant,
 ab onere, & impedimento gubernij Monialiũ huius-
 modi liberos esse, motu proprio & ex certa scientia,
 maturaque deliberatione nostra, ac de apostolicę po-
 testatis plenitudine, Fratres Conuentuales prædictos
 ubicunque existentes, ab omni cura, gubernio, regi-
 mine, & administratione quorumcunque Monasterio-
 rum Monialiũ, seu Bighinarum, aut Bizocherarum,
 vel alias quomodocunq; nuncupatarum cuiuscunq;
 ordi-

ordinis existant, claustraliter viuentium eis quomodolibet cōmissorum & per eos hactenus regi, & gubernari solitorum, ex nunc in perpetuū auctoritate apostolica tenore præsentium penitus absoluiamus, ac totaliter liberamus: eosque ab huiusmodi onere absolutos, liberos, & immunes fore: & esse, nec deinceps in illis quouis pretextu, aut quaesito colore se vllatenus intromittere posse, neque debere decernimus, ac ipsorum Monasteriorum Monialium: curam, & guberniū eisdem Fratribus de cætero omnino interdiciamus. Ne autem ipsa Monialium Monasteria propterea in spiritualibus, aut temporalibus detrimentum aliquod patiantur: nostræ prouidentia diligentia opportunè prospicere cupientes, eadem Monialium Monasteria omnia, & singula locorum ordinarijs, in quorum Ciuitatibus: aut dioc. respectiue cōsistunt, per eos feliciter regenda, & prospere dirigenda auctoritate & tenore prædictis motu simili subiicimus, atque supponimus, eaque ab ipsis ordinarijs regi, & gubernari debere volumus, ac mandamus: Et vt id promptè, libenterque suscipere, & exequantur, eis in virtute sanctæ obedientia iubemus, curamque Monasteriorum huiusmodi bene, ac diligenter gerere, & exercere, donec aliter per nos, seu successores nostros Romanos Pontifices desuper fuerit ordinatum districte præcipimus, Mandantes eiusdem ordinarijs, vt contradictores quoslibet, & rebelles, præsentibus nostris literis parere recusantes, seu differentes, etiam si dicti Fratres fuerint, per pœnas sibi beneuolas etiā pecuniarias, ac demum per excommunicationis, & alias sententias & censuras ecclesiasticas cæteraque opportuna iuris, & facti remedia omni & quacunque appellatione postposita, ac prorsus remota au-

Et oritate nostra comprimant & compescant, eosque
 ad parendum, & cum effectu statim obediendum præ
 sentibus literis cogant, & compellant, inuocato etiã
 ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis: super
 quibus dictis Ordinarijs plenam & liberam harum
 serie facultatem concedimus, & potestatem: Non ob
 stantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordina
 tionibus apostolicis, necnon Monasteriorum & ordi
 nium huiusmodi etiam iuramento, confirmatione
 apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statu
 tis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indul
 tis, & literis apostolicis etiam Mari magno, & Bulla
 aurea, seu concordia, aut alias nuncupatis, & cum
 quibusuis clausulis etiam derogatorijs derogato
 rijs, irritantibusque & alijs decretis quomòdolibet
 concessis, confirmatis, & sæpius innouatis, quibus
 omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus
 specialis, specifica & indiuidua mentio, seu quavis
 alia expressio habenda foret, eorum tenores, ac si de
 verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in
 illis tradita obseruata insererentur præsentibus pro
 sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robo
 re permansuris, hac vice duntaxat ad effectum præ
 sentium specialiter & expresse derogamus, cæterisque
 contrarijs quibuscunque, aut si Fratibus, vel Mo
 nialibus prædictis, vel quibusuis alijs communiter
 vel diuissim ab apostolica sit sede indultum, quod
 interdici, suspendi, vel excommunicari non pos
 sint per literas apostolicas, non facientes plenam,
 & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hu
 iusmodi, mentionem. Volumus insuper quod præ
 sentium transumptis manu alicuius Notarij publici
 subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate
 eccle-

ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus literis adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ, Quodque eadem præsentibus per aliquem Notarium publicum, vel vnum ex Cursoribus nostris in generali dictorum fratrum Capitulo quod nunc in Alma Vrbe nostra celebratur, lectæ, omnes, & singulos arctent, perinde ac si omnibus & singulis quos concernunt personaliter intimatæ fuissent. Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, Die iij. Iunij, M. D. LXVIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Gæ. Glorierius.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione xj. Die vero x. mensis Iunij Pontificatus S. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Retroscriptæ literæ apostolicæ lectæ, & publicatæ fuerunt in generali retrospectorum Fratrum Conuentualiū videlicet Ministrorū Generalis, & Prouincialium congregatione habita in Conuentu sanctorū Apostolorū de Vrbe per me Robertum Fontanum Archiuij Romanæ Curia scriptorem Clericū Mutinensem Præsentibus Illustris. & Reuerendis. D. Alexandro Cardinale Cribello Viceprorectore, & Reuerendis. patre D. Episcopo sanctæ Agathe testibus, &c. In quorum fidē hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Rō. Cur. scriptor.

¶ **BULLA S. D. D. PII DIVINA** prouidentia Papæ V. Reuocationis facultatum concessarum Comitibus Palatinis, & alijs etiam Collegijs Romanæ Curia.

Super promouen. ad Doctoratus licentiaturæ, & magisterij gradum.

L 5 . . . . . ¶ P I V S

PIVS EPISCOPUS seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

QVAMVIS a Sede Apostolica ad quam negotiorum multitudo vndique confluit, curis omnino plena innumeris nonnulla interdum ex iustis causis concedantur, quæ successiuis temporibus in publicum detrimentum, & alieni iuris præiudicium tendere noscuntur, non debet reprehensibile videri, si Romanus Pontifex, ad cuius prouidentiam pro debito Pastoralis officij spectat super ijs debite prouidere, illa rationabilibus & iuridicis superuenientibus causis deinde cognitis quandoque reuocat & annullat, ac in statum redigit rationis. Sane cum fide digna plurimorum relatione non sine animi nostri molestia intellexerimus nonnullos Comites Palatinos, & diuersos alios prætextu facultatum sibi a Romanis Pontificibus & Sede Apostolica concessarum, quam plurimos, tam Laicos, quam Clericos, tam iure Ciuili, quam Canonico, & Theologia, nullo, aut non debito examine præuio indoctos & inhabiles, Doctores, Licentiatos, & Magistros creasse, & promouisse, vti ad dignitates cæteraque beneficia ecclesiastica facilius assumerentur, & de eis prouiderentur in animarum suarum iacturam, & quam plurimorum scandalū: Nos huiusmodi scandalis quantum in nobis est obuiare, & alias ne de cætero inhabiles ad hmoi gradus admittantur prouidere volentes, Moru proprio non ad alicuius super hoc nobis oblatę petitionis instantiã, sed ex mera deliberatione & ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura Cõstitutione omnia & singula facultates. & indulta eisdẽ Comitibus, ac etiam quibusuis Officialiũ Romanę Curie

rię Collegijs, singulisque alijs personis cuiuscunque status, gradus, ordinis, & præminentiaę existentibus, ad Doctoratus, Licentiaturę, & Magisterij gradū promouendi per quoscūq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, & sedem apostolicam, ac etiā nos etiam Motu scientia & potestatis plenitudine similibus quomodolibet concessa, confirmata, & innouata, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, auctoritate apostolica tenore præsentium perpetuo reuocamus, cassamus, & annullamus: ac decretis Concilij Tridentini inherētes decernimus & declaramus, eos, qui a Comitibus & alijs præfatis promoti fuerunt quo ad dignitates cæteraque beneficia ecclesiastica, nulla gradus prærogatiua frui & gaudere posse vel debere. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Iudices etiam causarum Palatij apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, interpretari, iudicari, & diffiniri debere: Necnon irritum & inane quicquid secus super ijs à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac præfatis, & quibusuis alijs facultatibus priuilegijs, & indultis, & literis apostolicis eisdem Comitibus, & Collegijs, necnon quibusuis alijs etiam ex quauis causa etiam vrgentissima, aut in vim contractus inter eos, & sedem prædictam iniri, vel ex causa onerosa, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, & alias quomodolibet concessis ac etiam iteratis vicibus approbaris, & innouatis, quibus omnibus, illorum omnium tenores ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, quo ad hęc effectum

effectum specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentis literæ ad omnium noticiam deducantur, volumus quod in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula queque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, annullationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntaris infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, M. D. LXVIII. Kal. Iunij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Dñi, 1568. Indictione. xj. Die vero vigesima octaua Iunij Pontificatus sanctissimi in Christo patris & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ quinti, Anno Tertio, Retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ apostolicæ, & in acie Campi Floræ vt est moris, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spaciū affixis & deinde amotis per nos Iulium Parinum & Philibertum Chappus prælibati sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE
V. Constitutio.

De extinctione Officiorum Ministri, Vicarij,
 & Visicatoris generalis in ordine Fratrum
 Tertij ordinis S. Francisci, Et de submis-
 sione huius ordinis Ministro generali, & pro-
 uincialibus Fratrum Minorum de obseruati-
 a. Cum reformatione dicti Tertij ordinis, &
 eius Domorum vtriusque sexus.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

EA est officij nostri ratio, vt cum de ceteris Ec-
 clesiae nobis commissae ordinibus, vel in sua
 integritate continendis, vel ad institutum re-
 uocandis curam perpetuam capiamus, maiore
 tamen sollicitudine eadem illa in Religiosorum sodali-
 tatibus requirimus, quos ideo Altissimus in suum sibi
 sanctuarium segregauit, vt caeteros fideles viam do-
 ceant, qua & ipsi aeternae salutis beatitudinem conse-
 quantur: Itaque inter caeteras Religiones fratrum quo-
 que Tertij ordinis sancti Francisci de penitentia nu-
 cupari in Congregatione viuentium, ac Tribus votis
 substantialibus astrictorum status, nos commouet,
 vt ad illum reformandum studia nostra conferamus,
 quando vel ex tam multis quae bonae memoriae Ro-
 dulphus Episcopus Ostien. Cardinalis Carpenfis nu-
 cuparus dicti ordinis protector sedis apostolicae au-
 ctoritate fretus in reparanda horum disciplina praecle-
 re, & salubriter edidit, Religionem hanc parum admo-
 dum profecisse agnouimus. Proinde nos hac praecipua
 morbi

morbi causa ex priorum praesidentium, & aliorum
Ministrorum negligentia, vel inscitia comperta in co-
munem dicti ordinis salutem alia ratione intenti, De
nobis attributa potestatis plenitudine officia Mini-
stratus, & Visitatoris generalis dicti ordinis perpetuo
extinguimus, & abolemus, ac Ministrum, Visitato-
rem, & Vicarium generalem eiusdem ordinis officio:
vsu, & exercitio omnimode interdiciamus, edicto que
prohibemus ne vllus posthac Minister, Vicarius, ac
Visitator generalis de dicto ordine habeatur. Cate-
rum vt deinceps ordo ipse vtiliorum Rectorum co-
silio, & opera dirigatur, nos diuersorum etiam pra-
decessorum nostrorum ordinationes sequentes vni-
uersos, & singulos Fratres, sorores, Professos, & Con-
uersos, necnon Domos Monasteria, & loca Virorum,
& Mulierum, ac custodias, & prouincias per vniuer-
sum orbem constitutas, gregemque ipsum vniuersum Ter-
tij ordinis vtriusque sexus Generali, & Prouincialibus
Ministris ordinis Fratrum minorum de obseruantia
nuncupatorum, prout in eorum Prouincijs consistunt,
ita perpetuo supponimus, vt Minister generalis in
vniuerso ordine, Prouinciales vero ordinis minorum
de obseruantia in suis quisque Prouincijs plenum
ius, liberamque, auctoritatem, ac in spiritualibus, &
temporalibus Iurisdictionem omnimodam habeant
Domos omnes, ac Monasteria, & loca quaecunque,
necnon personas vtriusque sexus, tam in capite,
quam in membris visitandi, & corrigendi, vagantes,
& quoscunque alios puniendi, carcerandi, mutan-
di, transferendi, orsinibus, officijs, & administra-
tionibus deponendi, excommunicandi, suspenden-
di, interdicendi, & restituendi, ac etiam super ijs &
caeteris omnibus ordinem ipsum, illiusque domos, &
perfo-

personas vtriusque sexus quomodolibet concernen-
 tibus, eorum tamen regulæ prædictæ, & sacris canonibus,
 ac præsentibus literis non contrarijs statuendi,
 mutandi, innouandi, & exequendi, quemadmodum
 illis est in suo proprio ordine attributum. Præcipi-
 mus igitur in virtute sanctæ obedientiæ vniuersis,
 & singulis Fratribus, & sororibus Tertij ordinis præ-
 dicti vbilibet constitutis, vt Generalem, & Prouincia-
 les ministros ordinis fratrum minorum de obseruan-
 tia, tanquam patres & superiores suos, eorumque mo-
 nita & mandata humiliter & deuote recipiant, & re-
 ipsa adimplere procurēt alioquin cōtradictores quos-
 libet, & rebelles sententiæ, cesuræ, & pœne quos quis-
 que ipsorum rite tulerit in eisdem ipso facto volu-
 mus subiacere. Pari quoque ratione eis Cardinalem
 protectorem fratrum de obseruantia in protectorem
 tribuimus, qui eam in eisdem omnes curam & aucto-
 ritatē obtineat, quā alius quisq; plenissime hucusq;
 comperitur habuisse. statuentes præterea quod futu-
 ris omnibus capitulis prouincialibus fratrum Tertij
 ordinis huiusmodi pro Visitatorum prouincialium
 & aliorum officiorum electione, fratrum diuisione,
 & salubri cuiusq; Prouinciæ directione annis singu-
 lis celebrandis, aut Generalis, aut eius Cōmissarius,
 aut in cuius prouincia capitulum illorū habebitur,
 Prouincialis Minister ordinis minorum de obseruan-
 tia huiusmodi semper præsideat, aliter vero celebra-
 ta, ac omnia in eis decreta pro irritis habeantur. In
 ipsis autem Capitulis prouincialibus Visitatorum
 prouincialium electio de idoneis fratribus Tertij
 ordinis huiusmodi per secreta suffragia, & alias eo
 modo, quo de fratrum minorū de obseruantia Prouin-
 cialibus celebretur celebrata per Ministrū generalem,

prædi-

O I 3

prædictum ante omnia confirmetur. Hæc verò officia Annalia duntaxat esse, & in singulis capitulis provincialibus prædictis, resignari debeant, ita vt lapsò primo anno illa vacare censeantur. Poterunt tamen ipsimet Visitatores provinciales rursus in sequentem annum, & eo finito, etiam in tertium, si idonei reperiantur, eodem modo eligi & confirmari, sed omnes suis huiusmodi officijs quodocunque perfuncti, denuo ad illa nisi transacto sexennio nequeant reuocari. Ceterum omnes & singuli fratres, & sorores Tertij ordinis huiusmodi in sua quisque provincia visitatori suo tanquam superiori in omnibus quæ suis regularibus institutis non aduersantur obediât. Omnes vero Visitatores provinciales huiusmodi sic electi, tanquam vices gerentes Ministrorum provincialium ordinis fratrum Minorum de obseruantia, & illis subditi prædicandi, & docendi munus in singulis vtriusque sexus domibus conuentibus, & locis suæ cuiusque provincie obire, eamq; in libi subditos fratres & sorores iurisdictionem quam ipsimet Ministri provinciales ordinis Minorum de obseruantia obtinent in omnibus, & per omnia exercere, ac quâdocumq; opus erit confessiones omnium & singulorum fratrum, & sororum Tertij ordinis huiusmodi per se vel alios suæ regulæ sacerdotes idoneos audire illosque ab omnibus & singulis sententijs excommunicationis, suspensionis, & interdicti alijsq; censuris, & pœnis ecclesiasticis, necnon peccatis criminibus & delictis (dummodo talia nõ sint propter quæ sedes apostolica merito cõsulenda foret) in foro conscientie duntaxat absoluerè, & pro commissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac cum Clericis & Præsbyteris eius ordinis super irregularitate, si qua sententijs & cõsu-

is huiusmodi illaqueati missas, & alia diuina officia non tamen in contemptum clauium celebrauerint, vel alias se se illis immiscendo contraxerint, dispensare libere valeant. Ad hæc nullus omnino fratrum, & sororum Tertij ordinis huiusmodi qui prædicta tria vota substantialia fecerint, etiam prætextu quorūcūq; priuilegiolorum dispensationum indultorū permissionum apostolicorū, aut etiam inueteratæ consuetudinis voto repugnantis, seu quacūq; alia causa proprium quicquam aut priuatum liceat obrinere, sed omnia etiam priuatim, ac intuitu cuiuscunque personæ donata oblata & concessa, vbique communia & indiuisa omnibus Religiosis esse debeant. Quicūq; vero pecuniā aut aliam rem qualēcūq; sibi quacūq; causa concessam prælato suo celauerit furti reus censetur, & tamquam fur puniatur. Eam tamen diligentiam superior cuiusque domus adhibeat, vt de communi ipsius domus singulis iuxta exigentiā consulatur. Præterea sorores dicti Tertij ordinis in communi in domibus monasterijs, vel hospitalibus aut alia congregatione viuētes, & dicta tria vota substantialia Religionis emittētes sub perpetua clausura maneant. Nullusque frater aut confessor earum, vel quicunque prælatus ad domos monasteria, vel alia loca sororum huiusmodi in communi & collegialiter uiuentium, nisi quibus ex officio incumbit, & in casibus necessarijs a iure permissis, & tunc cum vno vel duobus socijs prouectis, & honestis ingredi audeat, qui secus fecerit carceribus mācipetur, ab omnibusq; administrationibus, & officijs deponatur. Ipsarū vero sororum & omnes alij Confessores, & sacri Concionatores, per Generalē vel Prouincialē ministrū approbentur. In cæteris autē omnibus quæ ad religiosam

vitam pertinent illa prædicti fratres & Sorores Ter-
 tij ordinis obseruare teneantur, quæ a prædicto Ro-
 dulpho Episcopo, & protectore vigesima octaua Aprī-
 lis, Anni Dñi millesimi, quingentesimi quadragesimi
 noni fuerunt ordinata, substantiã totius hmõĩ regulæ
 maxime cõtinentia, quam fœlicis recordationis Nico-
 laus PP. iij. prædeceſſor noster ad incrementũ fidei
 catholicæ approbavit, ita tamen vt præſentibus nul-
 latenus aduerſentur, quæcunque vero dubia in eis
 contigerit exoriri illa omnia Generalis, & Prouincia-
 les miniſtri ordinis Minorum huiusmodi debeant de-
 clarare, quorum declarationi & determinationi eorũ
 regulæ, & præſentibus non contrariæ ſtari debeat: Ac
 decernentes præſentes literas de ſurreptionis, vel ob-
 reptionis vitio ſeu intentionis noſtræ defectu nullo
 vnquam tempore notari ſeu impugnari poſſe, aut de-
 bere, nec aduerſus eas, & in eis contenta quæcunque
 reſtitutionem in integrum, aut reductionem ad ter-
 minos iuris, vel aliud quodcunque gratiæ, ſeu iuſti-
 tiæ remedium quiſquam impetrare, vel etiam ab alijs
 impetrato, aut Motu proprio conceſſo vti valeat ex
 quauis cauſa quantumlibet rationabili, ac omnia &
 ſingula præmiſſa aliquibus eiſmodi ordinis ſtatu-
 torum, aut quibusuis alijs reuocationibus, ſuſpen-
 ſionibus, limitationibus & alijs contrarijs diſpoſitio-
 nibus generalibus vel ſpecialibus per quoscuque Ro-
 manos Pontifices ſucceſſores noſtros pro tempore fa-
 ctis non comprehendantur, ſed ſemper ab illis excep-
 ta ſint: ſicque per quoscuque Iudices quauis aucto-
 ritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolicĩ
 Auditores, ac S. R. Ecccl. Cardinales, etiam de Late-
 re Legatos in qua vis cauſa, & instantia, ſublata eis,
 & eorum cuiſlibet quauis aliter iudicandi, & inter-
 pretan-

pretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffini-
 ri debeat, Nec non irritum & inane quicquid secus
 super ijs per quoscunque quauis auctoritate etiam
 prætextu priuilegiorum, facultatum, dispensationum,
 & indultorum apostolicorum quæ quoad hoc peni-
 tus abolemus, aut quouis alio quæsito colore scien-
 ter, vel ignoranter contrigerit attentari. Insuper vni-
 uersis, & singulis fratribus, & sororibus Tertij ordi-
 nis huiusmodi, eorumque domibus, monasterijs, & locis
 omnia, & singula Priuilegia, indulgentias, dispensa-
 tiones, & indulta apostolica fratribus, & sororibus di-
 cti ordinis Minorum de obseruantia, etiam quod sacra-
 mentorum Ecclesiasticorum administrationem, & re-
 ceptionem quomodolibet concessa, & concedenda
 quæcunque sint, & fuerint, præsentibus tamen non
 repugnantia, ita vt illis omnibus & singulis pari for-
 miter, & æque principaliter vti potiri & gaudere libe-
 re, & licite valeant concedimus, & indulgemus. Cæ-
 terum omnibus & singulis fratribus & sororibus Ter-
 tij ordinis huiusmodi districtius iniungimus, vt præ-
 sentes nostras literas humiliter recipiant, & quæcun-
 que in eis expressa, ac per eas statuta, decreta, & man-
 data sunt, alia desuper a nobis non expectata iussione,
 aut metis nostre declaratione firmiter custodiât, & in
 omnibus studiose obedire procurêt. Quin etiam dile-
 ctis filijs nostris Carolo et. S. Prædixi Præbytero Car-
 dinali Borromeo nuncupato dicti ordinis Protectori,
 & illius Ministro generali per apostolica scripta man-
 damus, vt ipsi vel eorum alter easdem præsentibus, ac
 quicquid pro earum executione & obseruatione in
 dictis futuris capitulis prouincialibus, vel etiã extra
 illa ab Generali, & prouincialibus ministris ordinis fra-
 trum minorum de obseruatiã huiusmodi statuatur, ordinabitur

& decerneretur in omnibus domibus, monasterijs, & locis virorum, & mulierum ac ab omnibus, & singulis fratribus, & sororibus Tertij ordinis huiusmodi inuolare faciant per se, vel alium, seu alios obseruari, Contradictores quoslibet, & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisq; auxilium, consiliū, vel fauorē publicę, vel occulte, directę, vel indirectę quouis quæsito colore vel ingenio præstantes, tam Ecclesiasticos, quam Laicos cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, vel cōditionis fuerint per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas cęteraq; iuris, & facti remedia opportuna appellatione postposita cōpescendo, legitimisq; super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas prædictas etiam iteratis vicibus aggrauādo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus nostrā de non tollendo iure quæsito, & pię memorię Bonifacij PP. viij. etiam prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali ædita de duabus dietis, alijsque Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, Necnon Tertij ordinis illiusque domorum, & etiam mulierum monasteriorum prædictorum iuramento confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs quoq; indultis, & literis apostolicis illis, eorumq; superioribus, & personis, ac eorum singulis per quoscunque & om. Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati cōtractus, ac alias sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cū quibusuis clausulis & decretis in genere, & in specie concessis, cōfirmatis, ac etiā alijs reformationibus quorūcunq; ac quocunq; tēpore factis, & promulgatis, etiā Mare magnū,

& Bulla aurea nūcupatis, ac quibuslibet alijs indulgētijs, & exēptionibus apostolicis specialibus, & generalibus quorūcunq; tenorū existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter no inserta effectus earū impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorūq; totis tenoribus habēda sit in nostris literis mētio specialis. Quę oia contra earundē presentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Per prædicta tamen nō intendimus reformationi fratrum, & sororū Tertij ordinis hmoi in Hispaniarū Regnis cōstitutis in aliquo præiudicare, quominus literæ nostræ desuper ædite, & quęcūq; illarum vigore pro rerū, locorum, & personarū qualitate, & exigentia facta sunt præsentibus non cōformia possint quoquo modo impediri, vel retractari. Deniq; volumus quod ipsarū presentium exempla etiam impressa, dictiq; pro tēpore existentis Protectoris, aut Ministri generalis, vel prouincialis sigillo, & secretarij cuiusuis eorū, vel Notarij publici manu obsignata eandē illā fidem vbiq; locorū in iudicio & extra illud faciant, quā ipsę præsentibus si forent exhibitæ, vel ostēse. Nul li ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostrę extinctionionis, abolitionis, prohibitionis, suppositionis, tributionis, concessionis, interdicti, statuti, indulti, præcepti, decreti, mandati, iniūctionis, intētationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attētare præsumpserit, indignationē omnipotētis Dei, ac Beatorū Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit incursum. Dat. Romę apud s. Petrum. Anno incarnationis Dominicę, 1568. Quinto Non. Iulij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H Cumyn.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA
 prouidentia Papæ V. Super residentia faci-
 enda in parochialibus per obtinentes eas,
 ac Canonicatus, aut dignitates, seu aliud be-
 neficium.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

CVPIENTES pro nostri pastoralis officij mu-
 nere Christifidelium animarum saluti quantū
 cum Deo possumus salubriter consulere, & pa-
 rochialibus ecclesijs ab earū parochis, prout te-
 nentur, in diuinis debite & laudabiliter deseruiri, in-
 herendo etiā decretis sacri Concilij Trid. Motu pro-
 prio, & ex mera deliberatione certa q3 scientia nostra,
 ac de apostolicæ potestatis plenitudine hac nostra per-
 petuo valitura Constitutione oēs, & singulos Recto-
 res parochialium ecclesiarum cuiuscunq3 dignitatis,
 status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentie
 fuerint, in quibuscunq3 regnis, prouincijs, ciuitati-
 bus, diœc. ac alijs Christiani orbis partibus consisten-
 tes, qui parochialem ecclesiam, ac canonicatum, aut
 dignitatem, etiam post Pontificalem maiorem, seu
 principalem in quibusuis Patriarchalibus, aut Metro-
 politanis vel Cathedralibus, seu collegiatis ecclesijs,
 seu aliud quodecunq3 beneficium ecclesiasticum, etiā
 quarumcunq3 dispensationum à Roman. Pontifici-
 bus prædecessoribus nostris, seu etiam a nobis hacte-
 nus quomodolibet impetratarum, ac literarum apo-
 stolicarum desuper expeditarum titulo, quas omnes
 hac præsentî Constitutione abolemus, & reuocamus,
 seu quocunq3 alio prætextu obtinēt, cū prima, & præ-
 cipua

cipua debeat esse cura animarū, eos ad residendum in
 ecclesia parochiali, & ibi in diuinis deseruiendū, de-
 biroq; eorū officio fungendū omnino teneri, & obli-
 garos esse, ac ad id per Episcopos, & aliorū locorū or-
 dinarios, etiā tanquā apostolicę sedis delegatos, sub-
 sentētijs, & censuris ecclesiasticis, ac pecuniarijs arbi-
 trario eorū declarādis, ac etiā priuationis dictarū paro-
 chialium, & aliorū quorūcunq; beneficiorū pœnis,
 quacunq; appellatione remota, cogi, & cōpelli posse,
 & debere auctoritate apostolica tenore præsentiu sta-
 tuimus, præcipimus, & ordinamus. Eos tamen sic re-
 sidentes in ecclesijs parochialibus omnes, & singulos
 fructus redditus, & proventus, etiā Canonicatus sui,
 vel dignitatis seu alterius cuiuscunq; beneficij, exce-
 ptis duntaxat quotidianis distributionibus, & alijs,
 quæ ex iusta causa absentes percipere nō solent, lucra-
 ri volumus. Sicq; per quoscunq; Iudices, & Cōmissa-
 rios, etiam causarum Palatij apostolici Auditores, ac
 S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet qua-
 uis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, inter-
 pretari, iudicari, & diffiniri debere: Necnon irritum
 & inane quicquid secus super his à quoquam quauis
 auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum for-
 san est hætenus, vel in posterum contigerit attentari,
 decernimus, & declaramus. Non obstantibus præ-
 missis, ac quibusuis dispensationibus, & exemptio-
 nibus, literisque apostolicis desuper confectis, nec-
 non apostolicis in prouincialibusque, & synodalibus
 Cōcilijs editis generalibus, vel specialibus cōstitutio-
 nibus, & ordinationibus, & etiā iuramēto, cōfirmatio-
 ne apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statu-
 tis, & cōsuetudinibus, priuilegijs quoq; indultis & lris
 apostolicis quibusuis personis in genere, vel in specie

& aliàs quomodolibet concessis, & approbatis, in posterumque concedendis, & approbandis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice duntaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod harum literarum Transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides, tã in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã nostræ abolitionis, reuocationis, statuti, præcepti, ordinationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrũ, Anno Incarnationis Dominicę 1568. octauo Idus Iulij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn:
Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, 1568. Indictione vñ decima, Die vero decima quinta mensis Iulij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Tertio, Retroscri-

proscriptæ literæ Apostolicæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ apostolicæ, & in acie Cæpi Floræ dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium, (vt est moris) affixis, & deinde amotis per nos Ioannem Bornotum, & Iulium Parinum prælibati sanctiss. D. N. Papæ Cursor. Antonius Clerici Magister Curs.

B V L L A S. D. N. PII DIVINA
 prouidentia Papæ V. per quam declaratur decretum Sacri Concilij Tridentini, super impedimento publicæ honestatis æditum.

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

A Romanum spectat Pontificem sua sollicitudine diligenter prouidere, vt sacrorum Conciliorum decreta ita suæ declarationis adminiculo dilucidentur, quod nulla desuper dubitandi occasio cuiquam relinquatur. sane ad aures nostras peruenit multos esse, qui dubitent, an decretum œcumenici Concilij Tridentini sessione vigesima-quarta de reformatione Matrimonij capitulo tertio, quo cauetur impedimētū publicæ honestatis, vbi sponsalia valida non fuerint, prorsus tolli: vbi vero valida fuerint, non excedere Primum gradum: cum in vltioribus gradibus non possit huiusmodi prohibitio seruari, de sponsalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantū cōceptis intelligatur, vel etiā Matrimonia per verba de præsentī cōtracta, non tamen cōsummata, quæ interdū sponsalia appellatur, cōprehendat,

ita vt etiam eo casu impedimentum inde proueniens sublatum fuerit. Nos itaq; vt omnis difficultas, dubitatioq; tollatur, attendentes, quod sponsaliorum appellatione, qua dictum Concilium vtitur, non nisi improprie Matrimoniu verbis de praesenti conceptis contractum continetur. Quodq; agitur de correctione Iuris veteris, quo casu secundum proprietatem verborum duntaxat procedendum est, praesertim cum longe maiorem rationem prohibitionis in Matrimonio per verba de praesenti contracto, quam in sponsalibus de futuro vigere a nemine dubitetur: Idcirco motu proprio auctoritate apostolica tenore praesentium declaramus, & diffinimus decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro duntaxat, non autem in Matrimonio sic (vt praesertur) contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante praedictum decretum Concilij introductum erat & ita ab omnibus iudicari debere, mandamus, atq; statuimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsq; contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod praesentes literae in Cancellaria nostra, & acie Capituli Florae de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur: Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeq; loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Praelati munitis eadem prorsus fides ubicumque adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae declarationis, diffinitionis, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei

ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attempta-
re praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei,
ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se no-
uerit incursum. Datum Romae apud sanctum Pe-
trum, Anno incarnationis Dominice, millesimo, quin-
gentesimo, sexagesimo octauo, kal. Iulij. Pontificatus
Nostri Anno Tertio.

Ca. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini, 1568. Indictione vn-
decima, Die vero vigesima prima mensis Iulij, Pon-
tificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij di-
uina prouidentia Papae Quinti, Anno Tertio, Re-
troscriptae literae Apostolicae lectae, affixae, & publi-
catae fuerunt ad valuas Cancellariae apostolicae, & in
acie Campi Florae, vt moris est dimissis ibidem praes-
entibus literis per aliquantulum temporis spatium
affixis, & deinde amotis per nos Iulium Parinum Cle-
ricum Terdonen & Ioannem Bornotum praelibati san-
ctissimi Domini nostri Papae Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Curs.

P I V S P P . V .

¶ Reuocatio facultatum concedendi commis-
siones alienationum bonorum ecclesiastico-
rum, aut piorum locorum, Camerario, & Ca-
merae apostolicae Clericorum Collegio con-
cessarum.

P I V S P A P A V .

Motu proprio, & c. Volentes indenitati ecclesia-
rum, aliorumque piorum locorum, quantum cum Deo
possumus, consulere, ac prouidere, ne illorum bona
sine

sine nostra, aut successoris nostri scientia & licentia alienentur, aut perpetuo, vel ad longum tempus, aut vnam vel plures illa conducere volentes vitam, locentur, aut de his alio titulo disponatur: Omnes & singulas facultates, & licentias concedendi commissiones alienationum vel permutationum, aut affran-
 cationum, aut illarum confirmationum quorumuis bonorum ecclesiasticorum, aut locorum piorum cuiuscunque valoris existentium, etiam summam annuam quinque ducatorum auri de Camera non excedentium, aut alterius minoris in forma, quæ dicitur: si in euidentem Dilecto filio Vitellio sanctæ Mariæ in vialata diacono Cardinali Vitellio nuncupato S. R. E. Camerario, eiusque antecessoribus, & clericorum Camerae nostræ Apostolicæ Collegio rati per fel. recor. Gregorium, ix. Bonifacium, ix. Urbanum, vj. Martinum, v. Gregorium, v. Sixtum, iij. Innocentium, viij. Iulium, ij. Leonem, x. Paulum, iij. & Iulium similiter, iij. ac alios quoscunque Roman. Pontific. prædecessores nostros, etiam Motu proprio ex certa scientia ex quavis causa etiam vrgentissima, cum quibusuis clausulis etiam derogatori-
 rum derogatorijs, ac quibusuis decretis, etiam irritantibus, & in vim contractus concessas confirmatas, & innouatas, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes perpetuo reuocamus, cassamus & annullamus, interdicentes, & expresse prohibentes eidem Camerario, & clericis, ac alijs eiusdem Camerae Apostolicæ officialibus sub pœna indignationis nostræ, ne in futurum licentias, & facultates, ac commissiones alienationum huiusmodi sub quouis prætextu concedant: ac commissiones, & concessio-
 num huiusmodi contra voluntatem, ordinationem, &

& decretū nostrū, nullas, inualidas, & irritas esse decernimus, & declaramus. sicq; in præmissis omnibus, & singulis per quoscūq; Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungētes, & c. sublata, etc. iudicari, etc. debere: Nec non irritum & inane quicquid secus super his a dictis Camerario, clericis, & alijs officialibus & iudicibus præfatis, vel quibusuis alijs quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Non obstantibus præmissis, constitutionibus, & ordinationibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis prædictis, & alijs quibusuis quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus illorum tenores, & c. pro sufficienter expressis habentes, derogamus, illaque quoad præmissa cassamus, reuocamus, & annullamus, cæterisque contrarijs quibuscunq; Volumus autem, quod præsentis nostri Motus propriij, etiam absque illius data & registratura, sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat, tam in iudicio quàm extra, quacunque regula seu constitutione Apostolica contraria non obstante. Volumus autem quod præsens noster Motus proprius in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Florę de more publicetur, & inter constitutiones perpetuas describatur. Et quia difficile foret, præsentem ad singula quęque loca deferri, volumus, & etiam declaramus quod eius transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentem Motui proprio adhiberetur, si foret exhibitus, vel ostensus.

Placet Motu proprio. M.

¶ Lectus & publicatus fuit supradictus Motus proprius Romę in Cancellaria apostolica, Anno incarnationis
tionis

tionis Dominicæ, M. D. LXVIII. Die vero Martis,
xvij. Augusti. Pontificatus sanctissimi D. N. Pij Papæ
V. Anno Tertio.

A. Lomellinus Custos.

Franciscus Sellier Archiuij Ro. Cur. scriptor subsc.

CONSTITVTIO S. D. N. PII
diuina prouidentia Papæ V. Super modo
& forma publicandi ecclesiasticorū benefi-
ciorum resignationes, ac eorum consensuū
extensione.

SA N C T I S S I M V S in Christo pater, & Domi-
nus noster Dñs Pius diuina prouidētia Papa V.
Animo repetens, quæ & quam grauia inconue-
nientia & absurda ex occultis beneficiorum ec-
clesiasticorum resignationibus & cessionibus in dies
oriuntur, Cum sæpe contingat quod occultè resig-
nantes vel cedentes huiusmodi, etiam post resignatio-
nem vel cessionem per eos factas, non solum fructus
ex beneficijs sic cesis, vel resignatis prouenientes, in-
debitè percipiunt, sed etiam (quod grauius est do-
lendum) tanquam veri Prælati vel Beneficiati, sacra-
menta ministrant, ordines conferunt, & indulgētijs
Christifidelibus concedunt, in maximū animarum pe-
riculum, & scandalum plurimorum, Nonnunquam
etiam cum eisdem resignantibus, vel cedentibus tan-
quam cum veris Prælati, aut beneficiati contrahen-
tes, illisque decimas, census, oblationes, & alia iura ec-
clesiastica persoluentes, illa postmodum veris Præla-
tis seu beneficiati iterum soluere, & ab illis intrusis
non sine maximo ipsorum soluentium dāno & incō-
modo repetere coguntur: plerumq; etiam ordinarij
collatores, ac etiam Romani Pontifices pro tempore
existen-

existentes, beneficia huiusmodi occultè resignata vel
cessa per obitum ipsorum resignantium vel cedentiũ
vacare existimantes, illaque tanquam per obitum va-
cancia conferentes, detecta postea resignatione vel ces-
sione prædicta simul cum personis prouisis grauiter
deluduntur, & fraudantur. Ac etiam considerans
quantum in beneficijs ecclesiasticis eaque heredita-
riæ successionis imaginem referunt, canonicis san-
ctionibus sint odiosa, ac sanctorum Patrum decretis
contraria: Quodque propter varias & diuersas frau-
des & malitias quæ in dictorum beneficiorum resig-
nationibus, seu iurium in illis vel ad illa competen-
tium cessionibus (quas maxime puritas simplicitas-
que decet) quotidie excogitantur & adhibentur, ple-
rumque beneficia huiusmodi, quasi iure hæredita-
rio occupata detinentur: Et propterea ne absurda &
inconuenientia prædicta de cætero oriantur prouide-
re, illaque a templo & sanctuario Dei quam longissi-
me submouere, ac animarum periculis, necnon fraudi-
bus & malitijs huiusmodi occurrere cupiens, præsen-
ti sua perpetuo valitura constitutione, voluit, statuit
& ordinauit, quod quæcunque dictorum beneficio-
rum resignationes, aut iurium cessiones, tam in mani-
bus suæ sanctitatis, quam cuiuscunque Romani Pon-
tificis sui prædecessoris, aut successoris, aut cuiusuis
alterius etiam loci ordinarij vsq; in diem publicatio-
nis præsentis constitutionis factæ, & quas in posterũ
fieri cotigerit sub infra scriptis modo & forma, & nõ
aliter publicari, ac ad eorum ad quos spectat notitiã
deduci debeant, videlicet resignationes & cessiones
iam factæ (si illarum vigore, possessio nondum fue-
rit per resignatarium vel cessionarium apprehensa,
etiã si super illis consensus præstiti fuerint) necnõ eã
quas

quas infra tēpus inferius designatum, à quo præfer-
 constitutio obtinere incipiet, si quidem extra Roma-
 Curiam factæ extiterint infra vnum, si vero in eadē
 Curia, infra sex menses a die qua eadem constitutio
 sic vt præfertur obtinebit, numerandos: Reliquæ Ve-
 ro quas post dictam diem fieri continget, si quidem
 extra curiam similiter infra vnum: si vero in ipsa Cu-
 ria fiant, infra sex menses a die datæ supplicationis re-
 signationum seu cessionum eorundem: non autem à
 die præstiti seu præstandi consensus computan. in Ec-
 clesia ipsius beneficij, ac etiam in Cathedrali, vel Me-
 tropolitana, vel alia superiori Ecclesia, cui beneficiū
 ipsum resignatū vel cessum immediate subest, si qui-
 dem beneficiū extra Cathedralē Ecclesiam situm
 est vel fuerit: si vero beneficiū huiusmodi in Ca-
 thedrali vel alia superiori Ecclesia extiterit, in ipsa
 sola dum inibi populi multitudo ad diuina audien-
 tia conuenerit, publicè ac alta & intelligibili voce,
 ita quod ad omnium in eadem ecclesia præsentium
 notitiam verisimiliter peruenire possit, per ipsos re-
 signantes vel cedentes, aut resignatarios vel cessiona-
 rios, vel alium seu alios eorum nomine publicentur:
 Ipsique resignatarij vel cessionarij realem & actualem
 possessionem beneficiorum huiusmodi realiter & cū
 effectu apprehendere, vel saltem illam infra prædictū
 vnius vel sex mensium terminū ab his ad quos illius
 traditio de iure vel de consuetudine spectat, vere &
 non fictè seu perfunctorie congruo loco & tempore
 petere debeant. Etsi beneficia ipsa etiam quo ad posses-
 sionem tantum litigiosa & per alios possessa fuerint,
 vel eorum possessio ex quauis causa capi seu appreh-
 endi non possit, si litem huiusmodi in dicta Curia
 nunc aut in futurum pendere contigerit, ultra præ-
 missa,

missa, literas desuper expeditas vel saltē instrumentum consensus cum data supplicationis, ac etiam cū designatione libri & folij in quibus supplicatio huiusmodi registrata fuerit, infra mensem a die eiusdem datę: non autē a die præstiti consensus numerandum in actis Notarij causę & litis huiusmodi realiter, & cū effectu præsentare, illumq; in eisdē actis annotari facere: Et insuper quod in omnibus & singulis casibus supradictis, resignatarij seu cessionarij eorumq; successores vel causam ab eo quomodolibet habetes consensus ante obitum resignantis vel cedentis, etiam si supplicatio per eundē resignantem vel cedentem, seu eius procuratorē porrecta fuerit, in libris Camerę vel Cancellarię, si quidem resignatio vel cessio huiusmodi in ipsa Curia, alias si extra Curiam facta fuerit vel fiat, in actis Episcopalis, seu Archiepiscopalis vel alterius superioris curię, cui beneficiū ipsum immediate subest, extensum fuisse legitime docere seu probare teneantur: alioquin resignationes & cessiones ac extensiones consensuū huiusmodi aliter, quam vt præfertur publicatę seu factę cū omnibus inde sequutis & sequēdis, etiam nouis prouisionibus, ac alijs cessionibus & retrocessionibus cęterisque quibusuis gratijs nullas & inualidas nulliusq; roboris vel momenti fore ac fuisse & esse, statuit, & ordinauit. Et præmissa omnia & singula etiam in quibuslibet beneficijs consistorialibus & vt præfertur litigiosis, etiam si resignantes vel cedentes extra possessionem eorundem beneficiorum ciuilitur vel naturaliter decesserint, ac etiam si resignationes & cessiones præfatę ex causa permutatio nis vel cū reseruatione omnium & singulorum fructuum reddituum & prouentuū, ac quotidianarum distributionū propria auctoritate vel alias percipien-

& cum reservatione tituli, administrationis seruitij ac stalli, & alias quomodocunq; & qualitercunq; etiã in fauorem alicuius ex scriptoribus apostolicis, aut alijs Romanæ Curiaë officialibus, ac etiam in fauorem alicuius ex sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus hæcenus factæ extiterint, aut etiam in futurũ fieri, & resignatarios vel cessionarios ipsos infra dictum unius vel sex mensium spacium cedere vel retrocedere contingat locum habere, & suum locũ obtinere voluit & expresse declarauit: sicque & non aliter per quoscunq; Iudices & Commissarios quauis etiã apostolica auctoritate fungentes etiam causarum Palatij apostolici Auditores, & ipsius sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in quauis causa & instantia, sublata eis & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate iudicari & diffiniri debere, irritum quoque, &c. decreuit. Caterum vt præsens constitutio facilius omnibus innotescat: sanctitas sua voluit & mandauit quod eadem constitutio non solum in Cancellaria apostolica (vt moris est) sed etiã ad valuas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicetur, illiusque exempla in eisdem locis affixa demittantur, & inter constitutiones perpetuas describatur & annotetur: Quodque omnes & singulos, quos illa concernit, præsentis quidem in curia statim lapsa mense a die dictæ publicationis numerando. Ceteros vero intra montes degentes, tribus: ultra vero ipsos montes commorantes, sex mensibus decursis perinde arctet, ac si eisdem personaliter intimata fuisset, cum non sit verisimile apud eos manere incognitũ, quod tam patenter fuerit publicatũ.

Placet, describatur, & publicetur. M.

¶ Lecta

¶ Lecta & publicata fuit supradicta Constitutio & ordinatio Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Die vero Iouis secunda mensis Septembris, Pontificatus præfati sanctiss. D. N. Pij Pape Quinti, Anno Tertio.

A. Lomellinus Custos:

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Indictione vndecima, Die vero Iouis secunda mensis Septembris, Pontificatus sanctiss. D. N. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Tertio suprascripta sanctio, & constitutio Apostolica affixa, & publicata fuit ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ dimissis in supradictis locis illius copijs affixis per nos Ioan. Freile, & Iulium Parinum prælibati sanctiss. D. N. Papæ Cursores,

Ioan. Andreas Panizza Magister Curs.

¶ **SANCTISS. D. N. D. PII PP. V.**
 Constitutio, De priuatione Clericorum propter incōtinentiam, & eorum traditione brachio seculari.

Ad perpetuam rei memoriam.

Horrendum illud scelus, quo polluta fœdataque Ciuitates tremendo Dei iudicio conflagrunt, acerbissimum nobis dolorem inurit, grauiusque animum nostrum commouet, vt ad illud quantum potest comprimendum, studia nostra conferamus. sane Lateranensi Concilio dignoscitur constitutum, vt quicumque Clerici, illa inconten-

etia quæ contra naturam est, propter quam ira Dei ve-
 nit in filios diffidentia, deprehensi fuerint laborare
 a Clero deiciantur, vel ad agendam in Monasterijs
 pœnitentiam detrudantur. Verum ne tanti flagitij co-
 tagium, impunitatis spe, quæ maxima peccandi ille-
 cebra est, fidentius inualescat, Clericos huius nefarij
 criminis reos, grauius vlciscendos deliberauimus,
 vt qui animæ interitum non horrescunt, hos certe
 deterreat ciuiliu legum vindex gladius secularis.
 Itaque quod nos iam in ipso Pontificatus nostri prin-
 cipio, hac de re decreuimus, plenius nunc, fortiusque
 persequi intendentes: Omnes & quoscunq; Præsbyte-
 ros, & alios Clericos seculares, & regulares, cuiuscun-
 que gradus & dignitatis, tam dirum nefas exercentes,
 omni priuilegio clericali, omni que officio, dignita-
 te, & beneficio Ecclesiastico præsentis Canonis aucto-
 ritate priuamus ita quod per Iudicem ecclesiasticum
 degradati, potestati statim seculari tradantur, qui de
 eis illud idem capiat supplicium, quod in laicos hoc
 in exitio deuolutos, legitimis reperitur sanctionibus
 constitutum Nulli ergo omnino hominum liceat hæc
 paginam nostræ priuationis, & decreti infringere, vel
 ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attē-
 tare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei,
 ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noue-
 rit incursum. Datum Romæ, apud sanctum Petrum
 Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingen-
 tesimo, sexagesimo octauo, Tertio kal. Septembris.
 Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingen-
 tesimo, sexagesimo octauo, Indictione vndecima, Die ve-
 ro tertia mensis Septembris, Pontificatus sanctiss. in
 Chri-

Christo patris Pij Papæ Quinti, Anno tertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerūt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Antonium Clerici, & Christianum de Monte prælibati sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Ioan. Andreas Panizza Magister Cursorum.

SANCTIS. D. N. D. PII PAPAE V.

Reuocatio priuilegiorum concessorum Officijs Ro. Cu. Quod Laici, Bigami, & Clerici coniugati de cetero non possint habere pensiones, aut alias res Ecclesiasticas, nec ipsi, nec Clerici, eas quas habent transferre

Reuocatio similium priuilegiorum, concessorum Militijs, & Hospitalibus.

Moderatio priuatarum dispensationum, concessarum Militibus, & fratribus Militiarum singulatim.

Reuocatio priuilegiorum Militiarū, & Hospitalium concedendi expectatiuas, vniendi, & supprimendi beneficia, erigendi preceptorias, appropriandi fructus, & proprietates beneficiorum suis Militijs, & Hospitalibus.

Reuocatio facultatum testandi concessarū Militijs, & Hospitalibus, eorundemque Militibus, & Fratribus.

AD perpetuam rei memoriam.

Sacrofanctum Ecclesiæ Dei statum integrum, & incolumi-
 em præstare officij nostri cum sit, quæ-
 cunque illi detrimentum asserre noscuntur no-
 stra nos decet consideratione mouere. sane tan-
 tæ tanque immoderatae de rebus dominicis, etiã ex-
 tra ordinem Ecclesiasticum largitiones, ijs nouissi-
 mis temporibus succreuisse perhibentur, vt iam opi-
 ma quæque alieni sensim exhauriant, & quod in fo-
 uendis multiplicandisque Ministris Ecclesiasticis, fun-
 dandis seminarijs, aliendis pauperibus, recreandis in-
 firmis, instaurandis Ecclesijs, fulciendis & dibus ve-
 rustate consumptis, & ducendis Viris religione & do-
 ctina claris, quibus ecclesia ipsa tantopere dignosci-
 tur indigere, id fere vniuersum multitudo præri-
 piat Laicorum: Hinc manifesta nos impellit neces-
 sitas, vt hac indomita cupiditate repressa de cõmuni ec-
 clesiæ salute cõsulamus. At quia omnia incommoda
 statim vbiq; facile subducere non valemus, ea sal-
 tem quæ nobis proxima sunt, & ante oculos frequen-
 tius obuersantur, in primis tollere curabimus, vt ce-
 teri omnes cum venerit vsus, & quiore animo similia
 patiantur: Itaque de nobis attributæ potestatis ple-
 nitudine, Reuocamus, & abolemus omnia, & quæ-
 cunque priuilegia, facultates, dispensationes, & in-
 dulta Militium sancti Petri, sancti Pauli, sancti Geor-
 gij, Pij, de Laureto, & de Lilio, necnon secretario-
 rum Cubiculariorum, & Scutiferorum apostolico-
 rum, ac quibuscunque alijs Romanæ Curia, & apo-
 stolicæ sedis Collegijs, & officijs, tam in dicta Cu-
 ria, quam extra eam constitutis, ipsorumque perso-
 nis, necnon Conclauis, de pensionibus, fructibus,
 & alijs rebus Ecclesiasticis, etiam ad certam, & deter-
 minatam summam, & quantitatem cõstitutis per cle-
 ricos.

ricos coniugatos, Bigamos, & alios Laicos obtinendis, & eisdem per ipsos, ac alijs similibus per alios Clericos in alium, vel alios transferendis, per quoscunque Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac nos, & prædictam sedem, tam in ipsorum officiorum institutione, quam deinceps quodocunque, & quotiescunque, etiam per modum statuti perperui, ac iniiti & stipulati contractus, & alias sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusvis restitutionibus, præseruationibus, mentis attestationibus, derogatorijs derogatorijs, alijsq; fortioribus efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque simili potestatis plenitudine, etiam pro defensione fidei catholicæ, aut dicte sedis, & quibuslibet alijs causis quantumlibet grauib; urgentibus necessarijs & onerosis, ac etiã consideratione intuitu contèplatione, vel ad instantiã Imperatoris, Regum, Ducũ, aliorumq; Principũ, necnon sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinaliũ, deq; illorum consilio, & matura deliberatione prius desuper habita, cõcessa, cõfirmata, ac etiã multiplicatis vicibus innouata, extensa, & moderata: Ita quod deinceps illorum sic reuocatorum prætextu: Laici etiam extra coniugium, & in cælibatu viuẽtes, ac Bigami, & Clerici coniugati nullas nouas pensiones, aut fructus, aut omniã alias res Ecclesiasticas habere, nec ipsi, etiam qui coniugati non sunt, si ad primas, aut alias nuptias transferint, antiquas deinceps percipere, Clerici vero, & alij matrimoniũ etiam cum vnica, & virgine contracturi, postquã illud contraxerint, nec antiquas retinere, nec nouas assequi possint: sed nec vlli laici, nec clerici privilegio transferendi pensiones, fructus, aut alias res huiusmodi

cætero potiantur. Decernentes omnes transferendi facultates ex nunc: Antiquas vero pensiones, & alias reservationes, tam Laicis, quam Clericis concessas, & quas ipsos Clericos habere contigerit, per futurum contractum Matrimonij huiusmodi extinctas esse. Ac etiã geuocamus, & abolemus omnia, & quæcunque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta obtinendi, & transferendi similes, vel dissimiles pensiones, fructus, & alias res Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, secularium, & regularium sancti Iacobi de spatha, de Calatraua, de Alcantara, Iesu Christi, & sancti Stephani, cæterisque militijs, necnon sancti Lazari Hierosolymitani, ac omnibus, & singulis alijs Hospitalibus, eorumq; militibus, fratribus, & personis, tam clericis, quam coniugatis, etiam modo, & forma predictis, & ex eisdem, ac quibuscunq; alijs fortioribus causis concessa, approbata, & etiam à nobis moderata, & restituta: Ita quod ipsi siue coniugati, siue Bigami siue Clerici, siue etiam præbyteri nullas de cætero recipiant, sed eas solas quas nunc habent sine facultate ipsas transferendi retineant, & eæ quoq; per futurum contractum matrimonij extinctæ censeantur. Omnes vero priuatas dispensationes, & gratias habendi & retinendi pensiones, fructus, & alias res ecclesiasticas Militibus, & Fratribus quibuscunq; Militiarum, & Hospitalium prædictorum, tam à nobis, quam à prædecessoribus nostris, & dicta sede hucusque singularim concessas, ita moderamus, & restringimus, vt illarum vigore soli Milites, & Fratres non coniugati, nec Bigami, nouas deinceps pensiones, aut fructus, aliasq; res Ecclesiasticas recipiant, & in cœlibatu viuentes illas, & alias iam receptas duntaxat percipiant. Alij vero,
etiam

etiam cum vnica, & virgine coniugati, si rursus matrimonium contraxerint, eas omnes, quas nunc habent per huiusmodi contractum amittant, nec illę ipsi vltius debeantur, simili facultate transferendi, tã antiquas, quã futuras pensiones fructus, & res huiusmodi omnibus prædictis etiã non coniugatis ex nunc penitus interdicta, & suppressa: sed nec vlli Milites, aut fratres, & simplices Clerici, vel præbyteri pretextu huiusmodi dispensationũ, & gratiarũ aliqua simplicia, aut alia beneficia ecclesiastica secularia, aut aliorum ordinũ regularia etiam nullum omnino onus, aut seruitium habentia, aut præstimoniam deinceps recipere, & retinere possint: Ad hæc quoq; reuocamus, & abolemus omnia, & quęcũque priuilegia facultates, licentias, & indulta Magistris, & cõuentibus, alijsq; personis, & locis Militiarũ, & Hospitalium prædictorum, eorumq; personis, etiã vt prædictum est concessa, confirmata, extensa, & moderata concedendi expectatiuas, reseruationes, & alias gratias præuentiuas ad Prioratus, Præceptorias, Hospitalia, & alia beneficia, & officia Militiarum, & Hospitalium prædictorũ. Itemq; vniendi, & incorporãdi perpetuo, vel ad tempus, & supprimendi beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumuis ordinum regularia, necnon Præstimoniam, Eremitoria, & Hospitalia, etiam de iure patronatus Laicorum ex fundatatione, & dotatione existentia, ac etiam nullum penitus seruitium, aut ordinem annexũ, seu aliud onus qualecunq; habentia, etiam ruinosa, & deserta, ac etiã sponte a patronis oblata, vel donata, illorumque fructus, res, & proprietates applicandi, & appropriandi Militijs, & Hospitalibus supradictis, seu beneficia ipsa in monasteria Prioratus Præceptorias, beneficia, hospitalia,

alia, & alia loca Militiarum & Hospitalium eorundem
 erigendi, & instituendi, ac alias commutandi, & refor-
 mandi: ac etiam omnes, & singulas expectatiuas, re-
 seruationes, & alias gratias praeuentiuas speciales, &
 generales: necnon vniones, annexiones, & incorpora-
 tiones perpetuas, & temporales, suppressiones, appli-
 cationes, appropriationes, & alias dispositiones hu-
 iusmodi beneficiorum, & fructuum per Magistros
 conuentus, & alios praedictos hucusque factas, & con-
 cessas, ac etiam dicta apostolica auctoritate, & ex certis
 scientia confirmatas, quae plenarium nondum sunt
 suum sortitae effectum. Praeterea omnes & quascun-
 que licentias, & facultates testandi, & alias quomodo-
 cunq; disponendi, etiam ad certam, & quantumuis modi-
 cam summam, & quantitatem, de rebus, fructibus, &
 bonis immobilibus, mobilibus, & se mouentibus ad
 Magistros, Priores, Praeceptores, Milites, Fratres, & per-
 sonas Militiarum, & Hospitalium praedictorum ratio-
 ne illorum, necnon Praeceptoriarum, Hospitalium, &
 beneficiorum ecclesiasticorum, etiam secularium, & alio-
 rum ordinum regularium, ac pensionum, & fructuum
 quoruncunq; prouenientes, necnon facta hucusque,
 non tamen effectum sortita vigore licentiarum, & facul-
 tatum praedictarum testamenta, & alias dispositiones hu-
 iusmodi, etiam si per easdem licentias, & facultates dis-
 ponatur, quod dimidia, vel alia pars rerum, & bono-
 rum praedictorum Militijs, Hospitalibus, Domibus,
 & locis, unde illa prouenerint, aut alijs pijs locis re-
 linquantur: Decernentes omnes, & singulas reseruationes,
 assignationes, translationes, vniones, annexiones
 incorporationes, suppressiones, applicationes, appro-
 priationes, testamenta, donationes, & alias dispositio-
 nes quascunq; quas praetextu privilegiorum, facul-
 tatum,

tatum, dispensationum, & indultorum prædictorum
sic reuocatorum ac contra præsentium tenorem per
quoscunque, etiam dicta apostolica auctoritate fieri,
vel facta persequi contigerit, tanquam, surreptas, &
extortas nullius prorsus roboris & momenti esse, nec
per eas ius, aut titulum etiam coloratum cuiquã ac-
quiri, nec quẽquam quocunq; tempore quauisq; cau-
sa restitutionem, in integrum reductionem ad termi-
nos iuris, aut quoduis aliud gratiæ, vel iustitiæ reme-
dium impetrare, aut etiam ab alio, vel alijs impetra-
tis, aut motu simili concessis vti, nec præsentis lite-
ras de surreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vi-
tio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu
notari, vel impugnari, nec sub vllis reuocationibus,
suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dis-
positionibus similiũ, vel dissimilium reuocationũ &
ordinationũ ab ipsa sede quocunq; & quomo-
docunq; emanandis comprehendere, sed semper ab
illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in pri-
stinum, & validum statum restitutas, & plenarie rein-
tegratas esse, & censeri: sicque in ijs, ac omnibus, &
singulis alijs supradictis per quoscunque iudices or-
dinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Aposto-
lici auditores, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardina-
les in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorum
cuilibet quauis aliter interpretandi, & iudicandi fa-
cultate, & auctoritate vbique interpretari, iudicari, &
distingui debere, nec non irritũ, & innane quicquid se-
cus per quoscunq; quauis auctoritate scienter, vel igno-
ranter cõtingerit attentari. Volumus autem similiũ pri-
uilegiorũ, dispensationum, facultatum, et indultorũ
cõcessionẽ nostris explodi temporibus, & quod nõ
bis licere nõ patimur, nostris successoribus indicantibus.

Non obstantibus præmissis, & nostra de non tollendo iure quaesito, alijsq; constitutionibus, & ordinacionibus apostolicis, ac collegiorum officiorum Militiarum Hospitalium, Conuentuum, necnon sancti Benedicti Cisterciensis, sancti Augustini, & aliorum ordinum & regularum quorum Militia, & Hospitalia prædicta sunt iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus stabilimentis, vsibus, & naturis quantocunque tempore obseruari, necnon foundationibus eorundem, alijs quoque priuilegijs, indultis, exemptionibus, & literis apostolicis illis omnibus ipsarumque Militiarum & Hospitalium, Magistris, Conuentibus, Prioribus, Præceptoribus, Militibus, Fratribus, & personis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros ac nos, & prædictam sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, seu quasi, necnon motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consideratione intuitu contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum, sanctæque Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ac de eorum consilio, & assensu, etiam consistorialiter habito, tam pro Militiarum, Hospitalium, & regularum huiusmodi restitutione, & ampliatione, quam alias quomodocunque, ac sub quibuscunque tenoribus, & formis, necnon cum quibusuis restitutiuis, præseruariuis, annullatiuis, derogatorijs, derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis quotiescunque cõcessis, cõfirmatis & etiam iteratis vicibus extensis, & moderatis, etiam si in eis, ac statutis, stabilimentis, & foundatione prædictis caueatur expresse, quod nunquam prædicta reuocata,

rata, vel moderata, aut immutata intelligantur, nec il-
 lis in toto, vel in parte derogatum censeatur per qual-
 cunq; literas, etiam derogatoriaram derogatorias, ac
 alias tortiores, & efficaciores clausulas in se continetes,
 nisi dū, & quoties de illorū, ac etiam certarū specia-
 lium literarū apostolicarū inde confectarū vere, non
 autē per clausulas generales, vel speciales idē importā-
 tes inserto tenore, ac de simili Cardinaliū consilio, &
 semper in hmoi quæ sic fierent de consilio prædicto
 derogationes, & aliæ dispositiones censeretur apposi-
 ta clausula, quod tunc demū, nec aliter, nec alio mo-
 do effectum sortiantur, cum Magistrorum, & Conuē-
 tum prædictorum ad id accedat assensus, quodque
 derogationes, & aliæ dispositiones huiusmodi aliter
 effectum non habeant nisi huiusmodi derogationes,
 & aliæ dispositiones consistorialiter factæ, & per tri-
 nas distinctas literas eundem tenorem continentes tri-
 bus distinctis vicibus Magistris, & Conuentibus præ-
 dictis fuerint intimatæ, eorūq; pariter ad id expressus
 accedat assensus, aliter vero factæ viribus, & effectum
 omnino careant, ac Magistri, & Cōuentus prædicti ad
 parendum illis, & decretis desuper processibus, eorū-
 que executoribus: & subexecutoribus ac ipsorū man-
 datis, & monitionibus minime teneantur: sed litera-
 rum huiusmodi executionem omnino impedire, nec
 ratione resistentiæ censuris ecclesiasticis, etiam per
 ipsos executores, vel subexecutores latis innodari
 possint. Quibus omnibus etiam si alias de eis eorum-
 que totis tenoribus specialis specifica expressa & in-
 diuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clau-
 sulas generales idem importantes mentio, seu quæuis
 alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita for-
 ma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si
 de

de verbo ad verbum infereretur presentibus pro sufficienter expressis, et insertis habentes, harum serie specialiter, et expresse derogamus: Et quatenus effectum presentium quoquomodo impedire, vel retardare, vel illis obesse possent omnino tollimus, et abrogamus, exterisque contrariis quibuscunque. Ut autem presentes literæ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, et in Cancellaria Apostolica, necnon acie Capiti Floræ publicari, earumque exempla de more affigi, et in dictæ Cancellariæ libro Quinterno nuncupato describi. Volumusque, et decernimus ipsarum presentium exempla etiam impressa, manuque Notarij publici, et sigillo Prælati Ecclesiastici, aut illius Curie obsignata, eandem illam ubique locorum fidem faciant quam ipsæ præsentibus facerent si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, moderationis, restrictionis, derogationis, mandati, decreti, sublationis, abrogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Quinto idus septembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo, Die vero decima tertia mensis septembris, indictione vndecima, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, et D. N. D. Pij diuina prouidentia

dentia Papæ quinti, Anno tertio, Retroscriptæ licen-
tæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas
Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apo-
stolicæ, ac acie Campi Floræ, ibique dimissis copijs
affixis per nos Ioannem Andream Rogerium, & Ioã.
Andream Panizzam prælibati sanctissimi. D. N. Papæ,
ac sanctæ sedis Apostolicæ Cursores.

Iulius Parinus Magister Cursorum.

¶ S A N C T I S . D . N . D . P I I P A P A E V :

Extensio, Concilij Tridentini, Sess. xxj cap.
ij. quod incipit Cum non deceat, loquendo
de clericis secularibus ad clericos regulares,
non professos, quod non promoueantur ad sa-
cros Ordines, nisi seruata forma dicti De-
creti.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

R O M A N V S Potifex sacrorum Conciliorum
auctor & interpret, illa quæ in huiusmodi
Concilijs a prudentibus patribus in spiritu san-
cto legitime congregatis salubriter sancita sunt
pro sui Pastoralis officij debito dum æquitas, hone-
stas, & decus suadet sicuti declarare, & moderare, ita
etiam ad alios casus extendere consuevit. sane cum
non deceat diuino ministerio ascriptos cum ordinis
dedecore medicare, aut sordidum aliquem questum ex-
cere, sacro Tridentino Concilio inter alia decretum
fuit, nequis deinceps clericus secularis, quauis alias
moribus, sciëntia, & ætate esset idoneus, ad sacros ordi-
nes promoueretur, nisi prius legitime constaret eum be-
neficio ecclesiasticum, quod sibi ad viduum honeste
suffi-

sufficeret, pacifice possidere, vel alias ordinari non
 posset, nisi iuxta Decreti ab ipso cōcilio desuper edi-
 ti formam, & tenorem. Cū autem nulla huiusmodi de-
 creto religiosorum clericorum mentio facta fuerit, ac
 propterea nonnulli (vti moleste accepimus) certorū
 ordinum religiosi, seu canonici, vel clerici intra clau-
 stra monasteriorum, seu domorum more regularium
 in communi viuentes, qui nunquam, seu non nisi ad
 certum tempus professionem emittunt, & ex claustro
 exire, vel dimitti, & ad seculum redire libere & li-
 cite possunt, religionis prætextu absque titulo suffi-
 cientis beneficij, nec iuxta dicti Decreti tenorem, ad
 sacros ordines se promoueri prætendunt, & a non-
 nullis Episcopis passim promoueantur, atque inde
 plerumq; illud inconueniens eueniat, vt sic promoti,
 & e claustro exeuntes, & per seculum vagantes vel
 mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non si-
 ne ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quanti-
 plurimorum Christifidelium scandalo cogantur. Nos
 igitur qui singulorum Dei Ministrorum honorem, &
 decus (quantum in nobis est) sinceris exoptamus af-
 fectibus, Motu proprio, & ex certa nostra sciētia de-
 que apostolicæ potestatis plenitudine hac perpetuo
 valitura sanctione decretum prædictum de clericis
 secularibus loquēs ad omnes & singulos etiam cuius-
 cunque ordinis clericos religiosos, siue seculares mo-
 re religiosorum viuentes in cōmuni non professos ha-
 rum ferie extendimus, & ampliamus: ac religiosi, &
 alijs prædictis non professis, vt ad sacros ordines pro-
 moueri, nec non omnibus & singulis venerabilibus
 fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Epis-
 copis gratiam, & communionem sedis apostolicæ ha-
 bentibus, vt ordines ipsos huiusmodi religiosi per-
 sonis

sonis impendere, nisi obseruata forma dicti decreti non valeant in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ pœna interdicimus, & prohibemus, ac contrafacientes per annū a præstatione taliū ordinū ipso iure suspendimus. statuentes, & decernētes promotiones quarūlibet religiosarum personarū prædictarū ad ordines huiusmodi contra ipsius decreti Concilij Tridētini formam, etiā cuiusuis licentiæ illis ab apostolica sede, vel illarum superioribus cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, & præeminentiæ existant, etiā si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant cōcessę prætextu factas, executione prædictorū ordinum omnino carere, nullasq; prorsus, & irritas existere, sicq; promotas personas in altaris ministerio ministrare non posse: quinimo ministrantes priuilegijs, exemptionibus immunitatibus, & alijs gratijs clericis concessis omnino priuari, & irregularitatis, aliasque in dicto decreto contentas pœnas eo ipso incurrere, a quibus nisi à Romano Pontifice, vel in mortis articulo minime absolui possint. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac quorūuis Monasteriorum, & ordinū etiam iuramento, & confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & cōsuetudinibus, priuilegijs, quoque indultis, & literis apostolicis, illis, illorumq; superioribus, & personis sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatorijs, derogatorijs, alijsq; efficacioribus, efficacissimis, restitutiuis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiā iteratis vicibus concessis, confirmatis, in nouatis. Quibus omnibus etiā si alias pro illorum

o   suffi-

sufficienti derogatione de illis illorumque totis tenoribus specialis specifica expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquiritæ forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, formas, data, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes: illis alias in suo robore permanturis hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Et vt præsentis literæ ad omnium notitiam perueniant, neque quis illarum ignorantia excusari possit, volumus, & apostolica auctoritate decernimus præsentis literas ad valvas principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ apostolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarumque exemplis etiam impressis manu alicuius Notarij publici, & sigillo prælati ecclesiastici, vel eius curiæ ob signatis eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ extensionis, ampliacionis, interdicti, prohibitionis, suppositionis, statuti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo octauo. Pridie idus Octobris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno

¶ Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo, quingentefi-
mo, ſexageſimo octauo, Indictione vndecima, Die ve-
ro duodecima menſis Nouembris, Pontificatus San-
ctiſſimi in Chriſto patris, & Domini noſtri Domini
Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno tertio, retro-
ſcriptæ literæ Apoſtolicæ affixæ & publicatæ fuerūt
ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe
Cancellariæ apoſtolicæ, & in acie Campi Flore dimiſ-
ſis in ſuperius expreſſis locis præſentibus literis per
aliquanculum temporis ſpaciū affixis, & deinde vt
moris eſt amoris per nos Thomam Gallarum, & Iuliū
Parinum prælibati ſanctiſſ. D. N. D. Papæ V. & ſan-
ctæ Apoſtolicæ ſedis Curſores.

Christianus de Monte Magiſter Curſ.

¶ S A N C T I S S. D. N. D. P I I P P. V.

Conſtitutio de trium voſorum profeſſione
ab ijs emittenda, qui in cōgregationibus ſub
obedientia voluntaria viuunt, quorum habi-
tus à ſecularibus præſbyteris eſt diſtinctus.

¶ P I V S Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

L Vbricum vitæ genus eorum veriti, qui regula-
rium formam præſeferentes, nec proprijs renū-
ciant, nec vllam profitentur ex regulis approba-
tis, quando horum pleriq; proprio inſtinctu
obſequentes, alij odio incenſi, alij dū quod ambiūt,
minus cōſequūtur, alij vel dilapidatis, vel interuerſis
reb^o, & ad ſeſe, vel propinquos trāſlatis, vt ratiocinia
effugiant, quidā etiam in ſuos ipſorum mores inquit
tū iri præſentiētes, quaſi impunitatē adepturi, e ſoda-

litio suo, vt lubet, exiliunt, eiectisq; illius insignibus vestem recipiunt secularem. Hinc graues & periculosa quotidie offensiones in populos cocitantur, dum quos disciplina regulari perpetuo mancipatos credunt, rursus eos, etiam vbi consenuerint, contempto post tot annos, & relicto (indignis sæpe modis) eius cui sese dediderant vitæ instituto, liberos vident & solutos in seculum euagari. Cum igitur conueniat, vt cuius arma induit, eam miles militiâ persequatur, hanc de prædictis rationem capere instituimus, vt vel permanendi, vel abscedendi facultate semel singulis proposita, certus deinceps & immobilis disciplinæ regularis cultus debeat in ipsis sodalitatibus perpetuo obseruari. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine, statuimus, vt omnes, & singuli Priores, Præpositi, & alij Præsidentes, Generales, Prouinciales, & Conuentuales, necnon Canonici, & fratres S. Georgij in Alga Venetiæ, ac Eremitarum S. Hieronymi, alias beati Petri Pisarum, & omnium ac quarumcunque aliarum congregationum, necnon ecclesiarum, domorum, & conuentuum in communi, & sub obedientia voluntaria, & extra votum solene religionis viuentes, quorû habitus à secularibus præbyteris est distinctus, qui religionem amplecti, & professionem regularem solennem emittere voluerint, id in suis quisq; Conuentibus, & domibus, intra viginti quatuor horarum spatium, postquam delegatus noster præsentis literas eis significauerit, palâ & sponte deliberet, & declarent: inde conuocato quamprimû per singulas huiusmodi cōgregationes generali vel alio supremo, iuxta morè cuiusq; congregationis, capitulo, ibique electa vna, sub qua degant, ex regulis approbatis, in quam maior pars vocum ipsius capituli consenserit,

trium

trium votorum substantialium professionem regularem intra mensem solenniter emittant, & in ea tam ipsam quam illam deinceps ingressuri, atque professuri, perpetuum ferant altissimo famulatum: sicque professi vel in suis quisque prioratibus, præposituris, præsidetijs, administrationibus, & officijs confirmentur, vel ad alia transferantur, prout cuique congregationi, & superioribus suis videbitur vtilius expedire. Qui vero excursu iam anni spatio, in ipsa congregatione morati, refugerint intra tempus prædictum profiteri, detracto religionis habitu, ac redditis, etiam in vinculis si opus sit, receptorum, & administratorum omnium rationibus, eiiciantur, nec deinceps patiantur in vllis eiusdem congregationis domibus, seu cõuentibus amplius cõuersari. Quo circa mādamus vniuersis & singulis Prioribus, Præpositis, Generalibus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac alijs cuiuscunque dignitatis, & nominis Ministris, necnon conuentibus, canonicis, fratribus, & personis congregationum huiusmodi, vt statutum nostrum prædictum, non expectata alia iussione, aut mentis nostræ declaratione, humiliter recipiant, & studiose obseruare procurent. Quod si forte aliqui in eo, quo nunc sunt statu (quæ omnino tollimus & abolemus) contra nostrum hoc statutum persistere contenderint, singulos omni dignitate, officio, administratione, & beneficio priuamus, & ad futura perpetuo indignos decernimus, excommunicationis quoque sententia innodamus eo ipso. Non obstantibus fundationibus, & institutionibus, ac statutis & consuetudinibus congregationum, domorum & conuentuum prædictorum, iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, exemptionibus, & in

dultis Apostolicis, illis eorūq; superioribus, & per-
 sonis, ac eorum singulis per quoscunq; Ro. Pont. præ-
 decessores nostros, ac nos, & sedem Apostolicam, etiā
 per modum statuti perpetui, ac iniiti & stipulati con-
 tractus, ac alias sub quibuscunq; tenoribus, & for-
 mis, ac cum quibusvis clausulis & decretis in genere,
 & in specie concessis, & confirmatis, ac etiam alijs re-
 formationibus, quotiescunq; ac quocunq; tempo-
 re factis, & promulgatis, & quibuslibet alijs indulgē-
 tijs & literis Apostolicis, specialibus, & generalibus,
 quorumcunq; tenorum existant, per quæ præsentibus
 non expressa, vel totaliter non inserta, effectus ear-
 um impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de
 quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in no-
 stris literis mentio specialis, quæ omnia tanquam ab-
 rogata, contra eorundem præsentium tenorem nolui-
 mus cuiquam in aliquo suffragari. Cæterum manda-
 mus præsentibus ad valvas Basilicæ Principis Apostolo-
 rum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Cā-
 pi Floræ publicari, & earum exempla de more appli-
 cari. Ac etiam volumus quod ipsarum præsentium
 exempla etiam impressa, & Prælati Ecclesiastici, vel
 eius Curie sigillo, & Notarij publici manu obigna-
 ta, eandem illam fidem vbique locorum in iudicio &
 extra illud faciant, quam ipsæ præsentibus facerent, si
 ibi ostenderentur, aut exhiberentur. Nulli ergo omni-
 no hominum liceat hanc paginam nostræ sublatio-
 nis, abolitionis, priuationis, statuti, mandati, inno-
 dationis, & voluntaris infringere, vel ei ausu temera-
 rio contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpse-
 rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Pe-
 tri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurū.
 Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarna-
 tionis

tionis Dominicæ, M.D. LXVIII. Quintodecimo kal.
Decembris. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M.D. LXVIII. Indictio-
ne vñdecima, Die vero iij. mensis Decembris. Ponti-
ficatus sanctiss. in Christo patris, & D. N. D. Pij diui-
na prouidentia Papæ V. Anno tertio, retroscriptæ li-
teræ apostolicæ, affixæ & publicatæ fuerunt ad va-
luas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancel-
larie Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis in
omnibus supradictis locis earundem retroscriptarum
literarum copijs affixis, vt est moris per nos Ioannem
Freile, & Iulium Parinum prælibati sanctissimi Do-
mini nostri Papæ Cursores.

Pompeus Vallerius Curie Casarum Camera
Apostolicæ Notarius.

¶ SANCTIS. D. N. D. PII PAPÆ V.
Constitutio, Super Forma creandi cœsus.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

C V M onus Apostolicæ seruitutis obeuntes, co-
gnouerimus innumeros celebratos fuisse, & in-
dies celebrari censuum contractus, qui nedum
non continentur intra limites à nostris ante-
cessoribus eisdem contractibus statutos, verum etiam
quod deterius est, cōtrarijs omnino passionibus pro-
pter ardentem auaritiæ stimulum, legum etiam diui-
narum manifestum contemptum præseferunt, non
potuimus animarum, pro vt tenemur, saluti consu-
lentes, ac piarum mentium petitionibus etiam satis-
facientes, tam graui morbo, lætiferoque veneno

salutari antidoto non mederi. Hac igitur nostra constitutione statuimus, censum, seu annum redditum creari, constituive nullo modo posse, nisi in re immobili, aut quæ pro immobili habeatur, de sui natura fructifera, & quæ nominatim certis finibus designata sit: Rursum nisi vere in pecunia numerata, præsentibus testibus, ac Notario, & in actu celebrationis instrumenti, non autè prius recepto integro, iustoq; pretio. Solutiones, quas vulgo anticipatas appellat, fieri, aut in pactum deduci prohibemus. Conventiones directe aut indirecte obligantes ad casus fortuitos eum, qui aliis ex natura contractus non teneatur, nullo modo valere volumus: Quemadmodum nec pactum aufereus, aut restringens facultatem alienandi rem censui suppositam: quia volumus rem ipsam semper & libere, ac sine solutione laudemij, seu quinquagesimæ, aut alterius quantitatis, vel rei, tam inter viuos, quàm in vltima voluntate alienari. Vbi autem vendenda sit, volumus dominum census alijs omnibus præferri, eique denuntiari conditiones, quibus vendenda sit, & per mensem expectari. Pacta continentia, morosum census debitorem teneri ad interesse lucri cessantis, vel ad cambiũ, seu certas expensas, aut certa salaria, aut ad salaria, seu expensas medio iuramento creditoris liquidandas, aut rem censui subiectam, siue aliquam eius partem amittere, aut aliud ius ex eodem contractu, siue aliunde acquisitum perdere, aut in aliquam pœnam cadere, ex toto irrita sint, & nulla. Imo & censum augeri, & novum creari super eadem, vel alia re in fauorem eiusdem, aut personæ per eum suppositæ pro censibus temporis vel præteriti, vel futuri omnino prohibemus. sicuti etiam annullamus pacta continentia solutiones onerum ad eum spectare,

ad

ad quem aliás de iure, & ex natura contractus non spectarent. Postremo census omnes in futurum creandos non solum re in totum, vel pro parte perempta, aut infructuosa in totum, vel pro parte effecta, volumus ad ratam perire, sed etiá posse pro eodem pretio extingui: non obstante longissimi etiam temporis, ac immemorabili, immo centum, & plurium annorum præscriptione, non obstantibus aliquibus pactis directe, aut indirecte talem facultatem auferentibus, quibuscunque verbis, aut clausulis concepta sint. Cum vero traditione pretij redditus extinguendus erit, volumus per bimestre ante id denunciari ei, cui precium dandum erit, & post denunciam, intra annum tamen, etiam ab inuito pretium repeti posse, & ubi pretium, nec volens intra bimestre soluat, nec ab inuito intra annum exigatur, volumus nihilominus quodcumq; redditum extingui posse, præuia tamen semper denuntia de qua supra, & non obstantibus his, de quibus supra: idque obseruari mandamus etiam quod pluries, ac pluries denunciatum fuisset, nec unquam effectus secutus fuisset. Pacta etiam continentia, pretium census extra casum prædictum ab inuito, aut ob pœnam, aut ob aliam causam repeti posse, omnino prohibemus, contractusque sub alia forma posthac celebrandos, fœneratitios iudicamus: Et ita illis propterea non obstantibus, quicquid vel expresse, vel tacite contra hæc nostra mandata dari, remitti, aut dimitti contingat, à Fisco volumus posse vendicari. Hanc auté salutiferam sanctionem nedú in censu nouiter creando, verú etiam in creato quocumq; tēpore alienando, modo post publicationem constitutionis creatus sit, perperuo, & in omnibus seruari volumus. Declarantes, pretiú semel censui constitutú nunquam

O 5   posse

posse ob temporum, aut contrahentium qualitatem,
 seu aliud accidens, nec quoad vltimo contrahentes
 minui vel augeri. Et licet legem ipsam ad contractus
 iam celebratos non extendamus, illos tamen omnes,
 in quos sub alia forma peruenerunt census, hortamur
 in Domino, vt singulos contractus censuræ bono-
 rum religiosorum subiiciant, & animarum saluti cō-
 sulant. Non obstantibus quibusuis constitutionibus
 & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetu-
 dinibus, necnon priuilegijs, & literis etiam per quos-
 cunque Romanos Pontifices prædecessores nostros,
 ac etiam nos, sub quibuscunque tenoribus & for-
 mis, ac cum quibusuis clausulis etiam derogatoria-
 rum, derogatorijs, necnon irritantibus decretis, ex
 quauis causa, etiam per modum legis vniuersalis, aut
 alias quomodolibet editis, siue in fauorem Vniuer-
 sitatum, Communitatum, Collegiorum, Congrega-
 tionum, Ciuitatum, & locorum concessis, approbaris
 & innouatis. Quibus omnibus & singulis, illorū te-
 nores præsentibus pro expressis habentes, quatenus
 directe, vel indirecte præsentis nostræ constitutioni
 in toto, vel in parte contrariantur, specialiter & ex-
 presse derogamus, cæterisque cōtrarijs quibuscunque.
 Volumus autem, quod præsentis in Cancellaria, &
 acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutio-
 nes extrauagantes perpetuo valituras conscribantur.
 Et quia difficile foret, præsentis ad singula quæque
 loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod ea-
 rum transumptis etiam impressis, manu alicuius No-
 tarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati mu-
 nitis, eadem prorsus fides vbiq; adhibeatur, quæ præ-
 sentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostense.
 Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā no-
 stræ

stræ prohibitionis, annullationis, statuti, mandati
iudicij, hortationis, derogationis, declarationis, &
Voluntaris infringere, vel ei ausu temerario contrai-
re. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indig-
nationem omnipotētis Dei, ac beatorum Petri & Pauli
Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum
Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Do-
minicæ, M. D. LXIX. Quarto decimo Kal. Februarij.
Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Gloricius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini M. D. LXIX. Indiçione
xij. Die vero xxix. Mensis Ianuarij, Pontificatus san-
ctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prou-
dentia Papæ V. Anno eius quarto, retroscriptæ lre-
ræ Apostolicæ, affixæ & publicatæ fuerunt Romæ in
locis retroscriptis, videlicet ad valuas Cancellariæ A-
postolicæ, & acie Campi Floræ, per nos Camillū Che-
rubinum, & Christianum de Monte Prælibati S. D. N.
Papæ Cursores.

Ioannes Guerardus Magister Cursorum.

¶ Lectæ & publicatæ fuerunt retroscriptæ literæ Ro-
mæ in Cancellaria apostolica, Anno incarnationis Do-
minicæ, 1569. Die vero sabbati, xxix. Ianuarij. Po-
tificatus Domini nostri Domini Pij Papæ quinti An-
no Quarto.

A. Lomellinus Custos.

Ego Franciscus Aluares, Hæctor de Mena publicus Apo-
stolica auctoritate Notarius in Archiua Romane Cu-
riæ descriptus subscripsi.

¶ San-

¶ S A N C T I S . D . N . D . P I I P A P A E V .
 Noua cōstitutio, De cōfidētijis beneficialibus
 earumque casibus, præsumptionibus, & pro-
 bationibus, Cum relaxatione cognitionis
 causarum, præterquam pendentium. Itēque
 futurarum de collatoribus Episcopis & supe-
 rioribus, beneficijsque consistorialibus,

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

INtolerabilis multorum peruersitas, qui sacrosan-
 ctas constitutiones nouis quotidie fraudibus elu-
 dere nituntur, sæpe illarum authores in necessitatem
 adducit cautijs prouidendi, quo pertinaciū
 animi ab im probis conatibus grauiore sanctione pro-
 posita reprimantur. Bene quidem & prouidenter feli-
 recor Pius PP. iij. prædecessor noster ad tollendam
 fiduciariæ mancipationis beneficiorum ecclesiastico-
 rum corruptelam, statuit & decreuit, vt ipso iure va-
 carent ecclesiæ, monasteria, cæteraque beneficia eccle-
 siastica in confidentiam à quibuscunque, etiā S. R. E.
 Cardinalibus cuiusuis personæ contemplatione vel
 intuitu recepta, liberam illorū dispositionem sibi &
 apostolicæ sedi reseruando: Nec valerent ipsorū col-
 lationes, seu concessiones, nec fructuum, nec pensio-
 num reservationes, nec facultates illas transferendi,
 nec regrediendi, seu accedendi, & ingrediēdi ad eccle-
 sias, monasteria, & beneficia supradicta, illaq; recipiē-
 tes, fructus, pensiones, & alias res eorundem indebite
 perciperēt. Prohibēs quibuscunq; etiā sub censuris
 ecclesiasticis ne quod hmōi amplius auderēt. Ac etiā
 decre-

decreuit oēs & quascūq; prouisiones, præfectiones, collationes, cōmendas, & alias dispositiones de ecclesijs, monasterijs, & beneficijs, nec non reseruationes fructuū, pensionū, rerū, & iuriū, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediēdi, aliasq; facultates, siue per se, siue futuros Romanos Pōtifices, etiā Motu proprio, ac consistorialiter, siue etiam per ordinarios collatores, etiam ad patronorū præsentationē, cum interuētu confidentiæ huiusmodi, siue expresse siue occulte, ac de iure præsumpto, & alias contra prædicta pro tēpore factas, nullius in omēti fore nec cuiquam suffragari, sed ecclesias, monasteria, & beneficia hmōi ipso iure vacare, ac prædictæ dispositioni reseruata esse, sicq; per quoscunq; etiam per præsumptiones, & coniecturas legitimas, & alias eorū arbitrio procedendo (cū alioqui confidentias hmōi in lucē erui & probari non posse constaret) iudicari & diffiniri debere: Necnon irritū & inane quicquid secus contingeret attentari, quēadmodum confectis super his literis suis plenius cōtinetur. Verūtamen propter improbas multorum cupiditates, prædicta, quæ ad purgandam hac pernicie ecclesiam, & animarū salutem ab ipso prædecessore edita sunt, in multis deprehendimus viam aperuisse grauius delinquendi. si quidē cum frequentibus p'uriū querelis pridē concitati, quod iudices causis hmōi confidentiarū expediendis remissiores essent, oēs & singulas causas ipsas vbicūque, & inter quoscūq; motas ad nos aduocauissemus, ac omnimodā huiusmodi causarū præsentium, & futurarum, rerū, inq; omniū ex ipsis resultantium cognitionem nobis & successoribus nostris reseruauissemus, & super quibusdam corā nobis processum fuisset, varijs in, de, nec leuibus coniecturis intelleximus vitiū quidem

quidem confidentiæ occulte irrepſiſſe, ſed in pleriq; cauſis præſumptiones, & coiecturas, quæ ad illud probandũ deducuntur, minime ſufficere, eiufq; rei cauſa plurimos qui ante literarũ prædictarũ editionẽ hmoi confidentias exercent, vbi cognouerunt obſtrictã veritatẽ propter difficultates probandi in iudicio cõſidentias ipſas, contẽpta conſtitutione prædicta, eccleſias, monaſteria, & beneficia ſic recepta, vt prius retinere: alios fructus, penſiones, & alias res percipere: alios eorũ exemplo ad ſimilia & grauiora fidentius cõmoueri: Multi enim ipſa beneficia iure retinere nequẽtes: alij ne cogantur ad ſacros ordines, ad reſidentiam, ad incedendũ in habitu clericali, vt ad bellum proficiſcantur, vt inimicos occidãt: alij vt alieno nomine lites agant, aut defendant: alij propter crimina incapaces: quidam vt purgato delicto, vel abſolutione conſecuta illa repetant, eadem in alios deponunt, & in plerisque fructus ipſorum aut eis miniſtrantur, aut quibus ipſi ſtatuunt, ſeꝛpe laicis, & inhabilibus. Pleriq; vel ſenes, vel infirmi, vt beneficia in domibus ſuis perpetuent, illa renũciarunt & renũciãt in alios, qui vel profanã familiã cedentiũ de fructib; eccleſiaſticis alãt, vel illa etiãnũ infantib; aut nãſcituris aſſeruent, factõ interdum circuitu retroceſſionis, cum reſeruatione fructuum & aliarum rerum, aut accẽſſu, præſertim ab illis qui præſtandorum iurium Cameræ Apoſtolicæ ſunt immunes: alij aut incapaces, aut alijs beneficijs eccleſiaſticis onuſti, aut eccleſiaſtico ordini ſe ſe mancipare refugientes, aut mere laici beneficia eccleſiaſtica alijs conferenda procurant, vt de illis poſtmodum ad libitum ſuum diſponatur, fructus etiam percipientes illorum. Adhæc plerique ordinarij, & alij collatores, ac etiam patroni laici curãt

deponenda beneficia, vt fructus, seu pensiones capiant eorundem, alijque faciant ministrari: Alia item per multa eiusmodi admittuntur, quibus immaculata rerum diuinarum puritas impie violatur, disciplina ecclesiasticæ nervus dirumpitur, & imminens patrat exitium animarum. Quare nos volentes periculosam talium audaciam noui iuris subsidio cohibere, præsentium auctoritate statuimus, vt si quis quacunq; auctoritate Ecclesiam, vel monasterium, aut aliud beneficium ecclesiasticum qualecunq; ex resignatione, vel cessione cuiuscunq; personæ simpliciter, aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu, vel accessu, etiam sola dimittentis intentione receperit, vt illa vel illud etiam in euentum regressus vel accessus, eidem dimittenti vel alteri postea conferatur, aut illius fructus, vel eorum pars alij vel alijs concedantur, vel pensiones soluantur ex eisdem hæc confidentia censeatur. Item si ordinarius, vel alius collator contulerit antehæc, aut conferat in futurum beneficium ecclesiasticum quouis modo vacans, ea conditione tacita, vel expressa, vt postea in alterum pro arbitrio Collatoris, seu alterius cuiuscunq; contra iuris communis ordinationem disponatur, siue vt de eo prouisus, fructus illius, vel partem ad utilitatem, vel libitum conferentis vel cedentis, aut alterius relinquat & remittat, seu pensionem illi, vel illis, quæ vel quos idem collator aut cedes, vel alius per se vel aliû scripto, aut verbo iusserit seu significauerit, persoluat, & pariter si a patrono etiã laico vel alteri presentatori, seu electori cõtigerit, aut cõtingat id fieri. Adhuc si clericus prædictæ camere aut cardinalis, aut alius a solutiõe iuriû ipsius camere, vel et cancellarię

Aposto-

Apostolicæ exemptus, post resignationē, vel cessionē
 alicuius extranei, de ecclesia, monasterio, vel alio be-
 neficio ecclesiastico in se, apostolica vel alia auctori-
 tate factam & admissam, illam vel illud etiam cōfectis
 literis Apostolicis, & possessione apprehensa, in eun-
 dem resignantem, vel cedentem, modico spatio inter-
 iecto, veuti duo-ū aut trium mensium retrocesserit,
 aut retrocedat in futurum, & ex illa retrocessione fru-
 ctus ecclesiæ, seu monasterij, aut beneficij, vel eorum
 pars, seu pensio, seu quid aliud super illis reseruatū,
 aut regressus, seu accessus, & ingressus ad illam vel il-
 lud, ipsi clerico, vel Cardinali, aut alij exēpto sit fue-
 rituræ concessus: Postremo si quis crimine aliquo ab-
 solutus, aut cum quo super irregularitate dispensatū
 est, denuo receperit, quacunq; auctoritate ecclesiam,
 monasterium, vel aliud beneficium ecclesiasticum:
 quod ante, vel post commissum delictum, aut cōtra-
 ctam irregularitatem dimiserit, in quouis horum ca-
 suum confidentiæ prætita sit contracta, casusque hu-
 iusmodi literis prædictis comprehendantur, ac si il-
 lis speciatim expressi fuissent: licet ipsum confidentiæ
 crimen alterius tantum partis conscientia sit admis-
 sum. Ad probandum vero plene confidentiarū abu-
 sum, inter alias etiam hæc præsumptiones: & coniectu-
 ræ habeantur legitimæ. Videlicet: si quis post cessam
 ab se ecclesiam, vel monasterium, aut beneficium: &
 publicatam resignationem, seu cessionem, captamque
 a successore possessionem, se se in illa, vel illo, seu re-
 bus illius: per se, vel alium, seu alios de facto ingesse-
 rit, aut fructus perceperit, aut quicumque successor il-
 li, vel eius propinquus ipsos: aut partem aliquam re-
 miserit eorundem. Si recipiens beneficium constitue-
 rit dimittentem: vel eius parentes: aut propinquos
 procu^r.

procuratores ad percipiendum: vel locādum fructus beneficij dimissi: & illi vel illis de fructibus perceptis aut percipiendis donationē fecerit. si vel sola procuratoris depositione, vel libris rationalibus mensuriorum ex parte dimittentis, expeditio, quæ personā recipientis concernit, prosecuta sit, simulque expensæ pro ea necessariæ ab illo factæ fuerint. Denique si quis pro concessione alicui facta, quacunque auctoritate de beneficio ecclesiastico per se, vel aliū, seu alios intercesserit, vel alias in negotio concessionis se se immiscuerit quoquomodo, deinde aliquid de fructibus talis beneficij de facto etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo perceperit, seu de illo postmodū ad voluntatem intercessoris fuerit depositū quodocunque. Testes autē de quaq; re singulares singulas probare valeant præsumptiones, & coniecturas, pluresq; huiusmodi præsumptiones, & coniecturæ plenam probationē faciant in prædictis. Ceterum criminosi, & cæteri omnes, qui ad perhibendū in casibus simoniæ testimonium recipi possunt, ad prædicta omnia admittantur. sed ne quisquam etiā vana fiducia fretus, non intendendi contra se iudicij in crimine perseveret, utq; hoc malum grauioris censure stimulo vsquequaque prohibeatur, omnes & singulos, qui hucusque ecclesias, monasteria, beneficia, fructus, pensiones, aliasue res, intercedēte hoc confidentiæ vitio receperunt, ac retinent, nisi statim ad se reuersi, & resipiscētes celeri dimissione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurū, etiam omnibus & singulis alijs ecclesijs, monasterijs, dignitatibus, administrationibus, officijs, & beneficijs obtētis quæ pariter sub dicta reservatione cōprehendi volumus, necnon fructibus, pensionibus, & alijs rebus ec-

eleſtaſticis, ac etiã Romanæ Curia, & alijs officijs
 temporalibus, præſentium auctoritate priuamus, &
 ad futura inhabiles decernimus, & in iuris ſubſidium
 excommunicationis ſententia innodamus, à qua nul-
 lus, niſi in mortis articulo conſtitutus, ab alio quã à
 Romano Põrifice, abſolutionis beneficiũ valeat obti-
 nere. Nos enim aduocatione cauſarũ hmõĩ, & reſerua-
 tione cognitionis illarũ, rerumq; omniũ inde emer-
 gentiũ, nobis, & prædictis ſucceſſoribus, vt prædictũ
 eſt facta(cauſis illis dũtaxat exceptis, quæ iam coram
 nobis pendere noſcũtur, ac etiã ijs quas ratione eccle-
 ſiarũ, & monaſteriorũ, quorũ diſpoſitio in cõſiſtorio
 fieri conſueuit, aut debet, itẽq; contra ordinarios col-
 latores Epiſcopos, & alios ſuperiores Prælatos, etiam
 Cardinales haberi contigerit, vti iam alijs noſtris li-
 teris ſtatutum eſt, audiẽdis, decidendis, & terminãdis)
 harum ſerie prorsus relaxata, decernimus ita deinceps
 quoscuque iudices ordinarios, & delegatos, etiam
 cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac prædictæ
 Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis, & ipſorum
 cuiuſcunque quauis aliter iudicandi, & interpretandi
 facultate, & auctoritate, vbique iudicare, interpretari
 & diſſiniri debere, necnon irritum & inane quicquid
 ſecus in prædictis per quoscuque, quauis auctori-
 tate, ſcienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quo-
 circa omnibus locorũ ordinarijs diſtrictius iniungi-
 mus, vt in ſuis quiſq; eccleſijs, Ciuitatibus, Dioceli-
 bus, & locis etiam exẽpris, ad prædicta ſtudioſe attẽ-
 dant, & quatenus illis relaxauimus, in delinquentes ſe-
 uere animaduertãt, ſi diuinæ maieltatis iudiciũ, di-
 ctæq; ſedis cenſuram voluerint evitare. In cæteris ve-
 ro cauſis, & negotijs nobis, & prædictis ſucceſſoribus
 exceptis, eoſdẽ locorum ordinarios præſentiũ aucto-
 ritate

itate delegamus, vt gratia & fauore postpositis, pro se quisque, cum venerit vsus contra prædictos omnes sub ipsa exceptione comprehensos diligenter inquirant, suoq; inquisitiones omnes sigillo obsignatas ad prædictam sedem quamprimum transferant, vt nos & prædicti successores in causis huiusmodi procedentes, quod iustum fuerit decernamus. Nos enim singulis ordinarijs ipsis, prædictos omnes & quoscunq; alios, etiam exemptos, etiam per edictum publicum, cõstito prius summarie, & extraiudicialiter de non tuto ad illos accessu, citandi, & monendi eisq; ac iudicibus ordinarijs, & delegatis, alijsq; personis quibuscunq; ne prædictorũ executione quoquomodo impediant, vel alias in illis se se interponant, etiã per simile edictũ inhibendi, eosdẽq; ac alios contradictores, & rebelles quoscunq; per censuras, & pœnas ecclesiasticas, ac omnia alia iuris & facti remedia opportuna cõpellendi, auxilium brachij secularis, quandoquẽ opus erit, innouandi, cæteraq; in prædictis omnibus & singulis necessaria faciendi, & exequendi, plenam & liberam tenore præsentium concedimus facultatem. Non obstantibus fel. recor. Bonifacij Pape octauĩ prædecessoris nostri de vna, & in concilio generali edita de duabus dietis, alijsq; apostolicis constitutionibus & ordinationibus, quodq; episcopis, collatoribus, & prælatis prædictis, etiam Cardinalibus, vel quibusuis alijs cõmuniter vel diuisim a prædicta sit sede indultũ, vel in posterum indulgeri contingat, quod interdici, suspendi, vel excõmunicari, aut contra indulta hmõĩ ad iudiciũ trahi nõ possint per literas apostolicas non faciẽtes plenam & expressam, & ad verbũ de indulto hmõĩ mentionẽ, & quibuslibet alijs priuilegijs, indulgẽtijs, & literis apostolicis, generalibus vel

Specialibus, quorūcunq; tenorū existant, per quę præsentibus non expressa, aut in totū non inserta, effectus præsentium, aut attributæ prædictis ordinarijs iurisdictionis explicatio, seu exercitiū, vel executio impediri valeat quomodocūq; vel differri, & de quibus quorūq; totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, ceterisq; contrarijs quibuscūque, Literis prædecessoris huiusmodi, nihilominus in suo robore duraturis. Volumus autem vt præsentium exempla etiam impressa ædantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscunq; curæ ecclesiasticæ, eiusue Prælati sigillo obsignata, eādem illam prorsus fidem in iudicio, & extra vbique locorum faciāt, quam ipsæ præsentēs facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę priuationis, statuti, decreti, innodationis, iniunctionis, delegationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autē hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo nono, Kal. Iunij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo nono, Indictione duodecima, Die vero sabbati sexto Augusti. Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidētia Papæ Quinti, Anno quarto, Retroscriptæ literæ affixę, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Lateranę. & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ apostolicæ, & in acie

in omnibus supradictis locis earundem retroscriptarum literarum, copijs affixis per nos Iulium Parinũ, & Ioan. Andrea Panizza predicti S. D. N. Papæ Curf. Christianus de Monte Magister Cursorum.

IN SANCTIS. D. N. D. PII PAPAE V.
 Reuocatio priuilegiorum de non recipiendis vel retinendis fratribus alterius ordinis.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

Quæcunque sacrarum religionum statũ offendere noscuntur, nostrum nos incitat officium de medio remouere. Quanquam enim de cohibendis regularibus ad aliũ ordinem translatis sancta synodus Trident. salubri consilio decreuit, vt nemo cuiuscunque ordinis prælatus vel superior vigore cuiuscunque facultatis illorum quenpiã ad habitum & professionem admittere possit, nisi vt de ordine ad quem trãsfertur sub sui superioris obedientia in claustro perpetuo maneat, multi tamen superiores & Prælati obtentu priuilegiorum quamplurimos apostatas & alios diuersorum ordinum ad se ob iurgia, contentiones, leuitatem, & malefacta vt maxime fugientes, eo etiam consilio receptare non desinunt, vt illorum opera in curandis infirmis gerendis que eorum locorum rebus & negotijs vtantur. Ex qua re plerique solutiores effecti & quasi impunitatem assecuti non personas tantũ eorum ordinũ, vnde animaduersionis metu exierant, sed & ipsorum ordinum ritus moresq; maledictis insequuntur. Quo circa cũ huiusmodi priuilegia veniãt abroganda que cũq; insigniter cõperiuntur nocere, vel etiã scandala

generare. Nos his alijsq; rationabilibus causis addu-
 cti, & vt quibuslibet hmōi effugia præcludamus, De
 nobis attributę potestatis plenitudine reuocamus &
 abolemus oīa, & quicūq; priuilegia, facultates, dispē-
 sationes & indulta recipiendi, vel retinēdi fratres, mo-
 nachos, canonicos & alios etiā laxiorū ordinum pro-
 fessores quibuscunq; ordinibus, monasterijs, hospita-
 libus, militijs, & pijs locis etiam S. Antonij Viēnensis
 S. spiritus in saxia de Vrbe, S. Ioannis Hierosolym.
 Iesu Christi, S. Iacobi de spatha, S. Lazari Hierosoly.
 corūq; ecclesijs per quoscunq; Rom Pont. prædeces-
 sores nostros ac nos & sedem Apostolicam, tam in
 ipsorum monasteriorum, hospitalium, & locorum
 institutione, quam deinceps quomodocunq; ac quo-
 riescunq; etiam per modum statuti perpetui ac ini-
 ti & stipulati contractus, & alias sub quibuscunq;
 tenoribus & formis, ac cum quibusuis restitutioni-
 bus, præseruationibus, mentis attestationibus, dero-
 gatorijs, derogatorijs, alijsque fortioribus, effica-
 rioribus efficacissimis & insolitis clausulis, necnon
 irritantibus & alijs decretis etiā motu proprio & ex
 certa scientia, deq; similis potestatis plenitudine, etiā
 pauperum, infirmorum miserabilium & cuiuscunq;
 alterius pij operis intuitu, ac etiam ex quibuscunq;
 alijs causis quantūuis grauib; charitatiuis & neces-
 sarijs, etiam cōsideratione vel ad supplicationē impe-
 ratorum, regum, aliorumq; principū: necnon S. R. E.
 Card. deq; illorum consilio & matura deliberatione
 prius habita, concessa confirmata, & etiam multiplica-
 ris vicibus innouata extensa vel etiam moderata. Cas-
 samus quoq; & annullamus quoad illa omnes aposto-
 licas & alias literas super his confectas, ac processus &
 alia inde sequuta quecūque. Ac volumus ea oīa vi-

res & effectum de cætero non habere, ita vt posthac illorum sic reuocatorum prætextu prælati & superiores prædicti, aut alij quicumq; nullum profus, alterius etiã laxioris ordinis vel obseruatię regularē etiã spiritualē trafeundi ad ipsos licentiã ferentem ad habitũ & profersionem regularē in suis quisq; monasterijs domibus locis vel ordinibus, etiã vt in claustro perpetuo maneat admittat: nec onino quẽquã recipiant vel retineant. Eos vero, quos iam habent translatos ad eorũ superiores & loca eius ordinis vnde erãt profecti quamprimũ remittat. Decernentes admiffiones, receptiones & retentiones huiusmodi nulla firmitate subsistete, nemineq; profus vlli voto vllie regulæ vel obseruantie etiam iuramento aliaue solennitate promiffie obligare, nec non irritũ & inane quicquid secus per prædictos aut quoscunq; alios quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quicumque vero aliquem contra huius nostræ reuocationis tenorem admiserint aut receperint illos vt quos iam habent translatos aut receptos retinuerint, eos omnibus & singulis dignitatibus administrationibus, beneficijs, officijs, fructibus & pensionibus ecclesiasticis præsentium auctoritate priuamus & ad futura inhabiles esse volumus eo ipso. Quo circa omnibus locorum ordinarijs quorum diocesis loca prædicta consistunt, per apostolica scripta mādamus, vt per se vel alium seu alios de translatis prædictis auctoritate nostra cognoscentes in eos, quos contra præscriptum nostrum degere inuenerint, ac etiam recipientes vel retinentes, reiecto quocunq; exēptionis priuilegio animaduertant, ipsosq; præterea translatos vel retetos ad priores ordines & disciplinã remittere

procurent cōtradiētores quoscūq; per censuras & pē-
 nas ecclesiasticas, cēteraq; iuris & facti remedia oppor-
 tūna, quacūq; appellatione postposita cōpescendo: in-
 uocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij se-
 cularis. Non obstante, cōstitutionibus & ordinationi-
 bus apostolicis ac monasteriorū, hospitaliū, militiarū
 ordinum & locorum prædictorum iuramento cōfir-
 matione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis,
 statutis, consuetudinibus stabilimentis vsibus &
 naturis: quodque Prælati & superioribus prædictis,
 vel quibusuis alijs communiter vel diuisim à prædi-
 cta sit sede indultū quod literis reuocatorijs sub qua-
 cūq; formula æditis nullatenus, vel nisi modis &
 formis in huiusmodi indultis contentis parere, & ob-
 non paritionem aliquas censuras & pœnas incurrere,
 aut alias interdicti vel excommunicari non possint
 per literas apostolicas non facientes plenam & expres-
 sam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi,
 nec non monasterijs, hospitalibus, militijs, & ordini-
 bus huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs pri-
 uilegijs, exemptionibus, indulgentijs & literis aposto-
 licis generalibus & spetialibus etiam motu scientia,
 & potestatis plenitudine cōcessis, cuiuscunq; teno-
 ris existant, per quæ præsentibus non expressa, vel
 omnino non inserta effectus earum impediri valeat
 quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque
 totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio
 spetialis. Quæ omnia nolumus cuiquam contra præ-
 dicta in aliquo suffragari, cæterisque contrarijs qui-
 buscunq;. Volumus autē vt ipsarum præsentium exē-
 pla ædantur, eademq; etiam impressa Notarij publici
 manu & Prælati ecclesiastici, eiusue Curia sigillo ob-
 signata, eandem illam vbiq; locorum fidem in iudi-
 cio

cio & extra illud faciant, quæ ipsæ præsentés face-
rent si essent exhibitæ vel offensæ. Nulli ergo omni-
no hominum liceat hanc paginam nostræ reuocatio-
nis, abolitionis, cassationis, annullationis, priuatio-
nis voluntatis, mandati, & decreti infringere vel ei
ausu temerario contraire. si quis autem hoc attenta-
re præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac
beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit
incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum,
Anno incarnationis Dominicæ, M. D. LXIX. pridie
Idus Octobris, Pontificatus Nostri Anno Quarto.
Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

BVLLA S. D. N. PII PAPAE V.
Reuisionis, & Recuperationis bonorû Ec-
clesiasticorum male alienatorum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

ET si de singulis pastoralis officij cura nos ad-
monet esse sollicitos: Fabricam tamen sancti Pe-
tri, quam speciali quadam cura nobis cognosci-
mus esse commissam, specialis intentionis fau-
ore prosequimur, eamque gratis attollimus opportunis.
Accepimus sane nuper quod diuersæ personæ tam
ecclesiasticæ, quam seculares quamplura bona, posses-
siones, & terras ad ecclesias etiam Metropolitan. Mona-
steria, Beneficia, Domos, & alia regularia, ac alia pia
loca, necnon Hospitalia pertinentia & spectantia, præ-
textu diuersarum alienationum eis contra tenorem li-
terarum fœlicis recordationis Symachi, & Pauli ij.
ac aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostro-
rum, aut sine Apostolicæ sedis licentia, seu illarum

forma non seruata, set aliàs in euidentis damnum, & præiudicium ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum, & piorum locorum huiusmodi factarum occupauerunt, & detinuerunt, ac de præfenti occupent, & detineant. Nos præmissa conuiuentibus oculis pertransire nequeutes, utpote quæ in diuinæ maiestatis offensam, ac ecclesiarum, & ordinis clericalis detrimentum tendant, utque Fabricæ Basilicæ præfatæ maximis necessitatibus succurramus, Dilectos filios Collegium, & deputatos Fabricæ præfatæ, eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum deputatorum, & Collegij, ac Auditorum, & ministrorum præfatorum, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac de mera nostra liberalitate, & apostolicæ potestatis plenitudine eisdem Collegio, & deputatorumque pro tempore Auditoribus & ministris præfatis, ut omnes, & singulas alienationes in emphyteusim, seu censum perpetuum, aut tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus ultra trienniū locationes, vel concessiones, seu permutationes aut occupationes, de quibusuis terris, possessionibus, aut alijs bonis immobilibus, seu rebus & iuribus, tam spiritualibus, quam temporalibus ecclesiarum, monasteriorum, domorum, beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine sedis Apostolicæ licetia, aut illius

forma

forma non seruata in damnum ecclesiarum, seu solennitatibus à iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum monasteriorum seu domorum minime seruatis, aut alias nulliter hactenus factas reuiderere, & constituto sibi quantum sufficere videbitur de præmissis, illas & contractus superinde sub quibusuis formis, & verborum expressionibus habitos, & celebratos, etiã si iuramento vallati existant, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur pro expressis habentes, auctoritate apostolica ad solius præfatæ Fabricæ procuratoris instantiam, etiã parte inuicta, & contradicente, facta sibi prius intimatione per tres menses, tenore præsentium rescindere, irritare, cassare, & annullare, ipsosque detentores, & occupatores ad terras, possessiones, & bona, res, & iura præfata, vt præfertur detenta, & occupata relaxandum, & de fructibus tam hactenus perceptis, & qui percipi potuerunt, quam in posterum percipiendis realiter satis faciendum cogere, & compellere, bonorumque, & fructuum recuperandorum huiusmodi, tertiam partem ipsi Fabricæ, reliquis duabus partibus ecclesijs, monasterijs, beneficijs, domibus, hospitalibus, & pijs locis ad quæ bona ipsa spectabunt, cum effectu consignatis, vendicare, & applicare possint & valeant, facultatem & auctoritatem concedimus, & impartimur. Ita vt eisdem Collegio, deputatis, eorūq; auditoribus, & ministris liceat dictæ tertie partis hmoi bonorū præfatæ Fabricæ, vt præmittitur applicatorū corporalē possessionē propria auctoritate libere apprehendere, illāq; in dictæ Fabricæ vsus & utilitatem absq; alia sedis apostolicæ, & superiorū ecclesiarū, monasteriorū, domorū, beneficiorū, hospitalium, & aliorum piorum locorū, ad quæ bona ipsa

& fructus spectabunt, licentia alienare, vendere, & cō-
 uertere, dioecesani loci, vel cuiusuis alterius licentia
 desuper minime requisita. Decernentes præsentēs li-
 teras nullo vnquam tempore de subreptionis, vel ob-
 reptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam
 alio defectu notari, impugnari, aut inuolidari, etiam
 ex eo capite quod interesse habentes vocati non fue-
 rint, aut ad iuris terminos reduci, minusque in con-
 trouersiam vocari posse, sed semper validas & effica-
 ces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minus-
 que sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratia-
 rum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus
 & derogationibus comprehendi vllatenus posse, sed
 ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in
 pristinum statum restitutas esse, & censeri. sicque per
 quoscunque Iudices, & Commissarios quauis aucto-
 ritate fungentes etiam causarū Palatij apostolici Au-
 ditores, sublata eis & eorum cuiilibet quauis aliter iu-
 dicandi facultate, iudicari debere. Irritum quoque,
 & inane si secus super his à quoquam quauis aucto-
 ritate scienter, vel ignoranter cōtigerit attentari. Nō
 obstantibus præmissis, ac quibusuis apostolicis, ne-
 non in prouincialibus & synodalibus Concilijs edi-
 tis specialibus vel generalibus, constitutionibus, &
 ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, con-
 firmatione apostolica, vel quauis firmitate alia robo-
 ratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque
 indultis, & literis apostolicis quibusuis personis in
 genere, vel in specie quomodolibet concessis, confir-
 matis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiā
 si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifi-
 ca, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exqui-
 sita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi
 præsen-

præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis, manu secretarij, & sigillo Collegij dictæ Fabricæ subscriptis, & munitis, eadem prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ absolutionis, concessionis, impartitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, sexagesimo nono, vndecimo Kalendas Ianuarij. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius.

C. Rouyer.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

SANCTIS. D. N. PII PAPAE V.

Extensio constitutionis Bonifacij papæ V.

Quæ incipit, Felicis, ad scientes & non reuelantes eos, qui offendunt S. R. E. Cardinales.

CP I V S Episcopus servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

IN felicitis seculi pericula miserati, dolorem comprimere non valemus, quod nefarij homines, iustorum sanguinē sitientes, ad illorum quoque perniciē infestiore animo incubant, quos spiritus sanctus membra

acqui-

acquisiuit. Magna igitur ratione post alios felic. recol.
 Bonifacius Papa viij. de fratrum suorum consilio,
 perpetua constitutione sanciuit, vt si quis S. R. E. Car-
 dinalem fuerit hostiliter insecutus, aut percusserit,
 aut ceperit, aut mandauerit id fieri, socius ve fuerit fa-
 cientis, factum ve ratum habuerit, seu dederit consi-
 lium, vel fauorem, aut receprauerit, aut defenderit
 scienter eundem, tanquam læsæ maiestatis reus, per-
 petuo sit infamis, & præterea diffidatus bānitus, &
 intestabilis. Omnia eius ædificia ruinæ perpetuæ sub-
 jaceant: nullus ei debita reddere, nullus ei in iudicio
 respondere teneatur, bonis omnibus fisco, vel rei pu-
 blicæ applicatis. Idem etiam feudis, beneficijs, & of-
 ficijs spiritualibus & tēporalibus sit ipso iure priua-
 rus: sed & ipse insecutus ex cōmunicationis sententiā
 incurrat, quam solus R. O. Pont. excepto mortis articu-
 lo, valeat relaxare. sed ne hæc quidem cōstitutio, pro-
 pter abdita conscleratorum cōsilia, omnino satis esse
 noscitur ad huiusmodi sacrilegia amplius prohi-
 benda. Qui enim alicui vim inferre sibi proponunt:
 id secreto, in occulto vt maxime machinantur, vel ut
 si impium illud facinus indicat in personam dilec-
 tili nostri Caroli tituli sanctæ Prædixis præsbite.
 Cardinalis Borromæi, Ecclesiam Mediolanensem san-
 ctissimis institutis studiose informantis proxime at-
 tentatum. Quæ res nos grauius commouet, vehemen-
 tiusque excitat omnia exquirere, vt nobilissimæ cor-
 poris nostri partes vndiq; protegātur. Quibus enim
 pro subsidio erimus? quibus suppetias asseremus? quos
 denique tutabimur? si templi Dei bases, si clarissima
 ecclesiæ lumina, si speciales filios, qui pro animabus
 populorum: pro fide, pro iustitia, pro vnitrate per-
 uigilant, inultos deseramus? Itaq; sanctioni prædicte
 de

de simili fratrum nostrorum consilio adijciētes, statuimus, vt quisquis, etiam a nudo consilio, aut simplici fauore, aut omnino à cæteris prædictis alienus, quempiam authorum, administratorū, vel conscriptorū cōiurationis siue conspirationis, aut cōmissi, cōmittēdiue criminis in personam Cardinalis, illorumve fautorum, receptorum, vel occultatorum, siue ex renunciatione sibi protinus, vel per interpositam personam, aut literas, facta cognouerit, siue ex scripturis, cœtu, conatu, concursu, insidijs, alijsve signis & indicijs qualēcunque scientiam habuerit, vel etiam coniecerit, quive horum quicquam intellexerit, quantumcunque res alias occulta sit, quamprimum id R. Pont. si in Curia fuerit: sin autem Ordinario loci: vel si Cardinalis ipse Ordinarius extiterit, propinquiori Episcopo, & si crimen nondum commissum fuerit, etiam ipsi Cardinali properet reuelare. Quicumque vero, etiam non subditus, & omnino extraneus defecerit, cuiuscunque dignitatis fuerit, prædicto sit excommunicationis laqueo innodatus, pariterque maiestatis reus infamiam, & omnes pœnas prædictas eo ipso incurrat. Eadem nihilominus constitutione quoad reliquas eius partes, ac cæteris omnibus sanctionibus Canonicis, & Ciuilibus, ad talium coercionem æditis, in suo robore duraturis. Porro si quis ad sanitatem reuertens, rem adhuc incognitam retexerit, omni noxa penitus liberetur. Cæterum loci Ordinarius secreto curet casum ad se delatum prædicto Pontifici primo quoque tempore nuntiare, & interim rem omnem ab stirpe exquirere, & si necessitas tunc postulet, seculare quoque brachium adhibere. Sed ne quisquam horum ignorationem valeat excusare, iubemus præsentis valuis ecclesię S. Io. Lateranen.

& Basilicæ Principis Apostolorū de Vrbe, vbi publicabuntur, appendi, eisq; detractis earum exempla eo in loco relinqui, & ea pariter ab omnibus locorū ordinaris in suis Ecclesijs, locisq; insignibus promulgari. Quia vero difficile nimis esset, ipsas præsentibus, quocūq; illas opus erit perferre, volumus earum exempla etiam impressa Notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici, eiusue Curie sigillo obfirmata eandem illam prorsus fidē in iudicio, & extra illud vbiq; gentium facere, quam ipsæmet præsentibus facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ adiectionis, statuti, iussionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. D. LXXIX. Quartodecimo Kal. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ioan. Car. Moronus Epif.
Portuen.

Christophor^o Car. Madru-
cius, Episcop^o Prenesti.

Otho Truchses de Vald-
bur. episcop. Car. Alba.

Ego A. Car. Farnesius epif-
copus Tuscul. Vicecan.

Ego Ioā. B. Cicada episco.
sabinen. Car. S. Clemē.

Ego Iu. Car. Vrbinus.

Ego Io. Card. Policianus.

Ego Scipio Car. Pisarum.

Ego Ia. Cardi. Sabellus.

Ego Io. Ant. car. S. Georg.

Ego Phi. Card. Burdesius.

Ego A. Car. Granuellanus,

Ego F. Cardi. Paccieco de
Toledo.

Ego M. Ant. Car. Amuli^o.

Ego Hier. Car. de Corrig.

Frâcisus Car. de Gâbara.

Ego

Ego Hip. Card. Ferrarien.	Ego A. Car. Cribellus.
Ego Ind. Aual ^o Car. Arag.	Ego Guido Car. Verceilē.
Ego P. Car. de S. Cruce.	Ego B. Card. Lomellinus.
Ego Z. Car. Delphinus.	Ego Guiliel. Car. sirletus.
Ego Ioā. Fran. Cardi. Co- mendonos.	Ego F. M. Bonellus Card. Alex. Camer.
Ego Marcus Ant. Cardin. Bobba.	Ego F. Car. Alciatus.
Ego Hugo Boncompagn ^o Card. S. Sixti.	Ego Hiero. Cardinal. si- moncellus.
Ego Alexander Cardinal. sfortia.	Ego Fer. Card. de Medicis
Ego Flavius car. Vrsinus.	Ego Ioan. P. Cardinal. ab Ecclesia.
	A. Card. Carafa,

Cæ. Glorierius:

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini, M.D.LXX. Indictione
xiiij. Die v. Ianuarij, Pōtificatus sanctissimi in Chri-
sto patris & Domini Nostri Domini Pij diuinā prou-
dentia Papæ V. retrospectæ literæ affixæ, & publi-
catæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ S. Ioan. Lateranen. &
Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe Cancellariæ
Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per
nos Iulium Parinum & Ioannem Bornorum S. D. N.
Papæ cursores, dimissis in omnibus supradictis locis
earundem literarum copijs impressis affixis.

Io. Gerardi Magister Cursorum.

SAN-

Q SANCTISSI. D. N. D.
 Gregorij Papæ XIII. Constitutio,
 Ne Agnus Dei benedicti minio
 inficiantur, nec venales
 proponantur.

GREGORIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

MNICERTE studio & opē-
 ra a nobis procurandū est, vt ea
 collantur quæ non conueniūt,
 ac nostrum & aliorum bonorū
 piorumq; Christi fidelium ani-
 mos offendūt, Itaq; prouide cō-
 siderantes certas formas innocē-
 tissimi Agni imagine figuratas,
 & per R. O. Ponti. statutis rēpori-
 bus consecrari solitas, sicut Agni puri & mūdi a sum-
 mo Pontifice benedicuntur, ita ab omnibus postmodū
 immaculatas, non autem auro & coloribus vllis depi-
 ctas, sed in sua albedinis munditie sanctificatas cōgru-
 enti cum reuerentia teneri & conseruari debere: sta-
 tuimus & ordinamus, ac sub ex cōmunicationis pænā
 ipso facto incurrēda prohibem⁹ & interdici⁹ ne quis
 piā siue vir, siue mulier, secularis aut ecclesiastici etiā
 regularis ordinis ille sit, & quocūq; gradu, conditione,
 statu, nomine, dignitate, & honore præcellat, post hac
 in perpetuū Agnos Dei per R. O. Pont. pro tēpore exi-
 stentē benedictos depingere, inficere, minio notare,
 vel

Vel aurū, aut colorē aliquem illis imponere, aut quicquam aliud superinducere, neq; depingi, aut miniari facere, nec illos venales proponere, seu tenere quouis prætextu, qualibetve de causa audeat: verū eos albos, & mīdos Agnū illum purū & innocentē representantes, qui occisus preciosissimo sanguine suo nos redemit, decenter ac reuerēter a cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipimus: & ita ab omnibus fieri & censeri debere decernimus. Mandates omnibus & singulis locorū ordinarijs per vniuersum Christianū orbem cōstitutis, eorūq; Vicarijs in spiritualibus generalibus, ve præsentē nostrā constitutionē, & prohibitionem in suis quisq; ciuitatibus, & diœce. statim publicare procurent, ita vt ad omniū notitiā quamprimū peruenire possit. Quicumq; vero inobediētes fuerint, præter excommunicationis pœnā quam, vt præfertur, incurrerent, etiā alijs pœnis ipsorū ordinariorū seu Vicariorū arbitrio plecti & mulctari volumus & iubem⁹. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisq; cōtrarijs quibuscunq;. Volum⁹ etiam quod præsentium literarum exēplis etiā impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicui⁹ prælati ecclesiastici ob signatis plena eademq; pro fusis vbiq; adhibeatur, quę ipsis præsentibus adhiberetur, si forēt exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Petrū, Anno incarnationis Dominicę, M. D. LXXII. Octauo kal. Iunij, Pont. Nostri Anno Primo.

Cæ. Glorierius. M. Datarius. H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, M. D. LXXII. Indictione xv. Die vero xj. mensis Iunij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Primo, Retroscriptę literę Apostolicę

Stolica affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, per nos scipionē de Octauianis, & Antonium Clerici Curs.

Camillus Cherubinus Magister Curs.

IN SANCTIS. D. N. D. GREGORII
 Pape xij Constitutio, De eleemo-
 synis Monialibus præstandis.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorū Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

DE O sacris virginibus, quæ contemptis illecebris seculi, diuinis se obsequijs manciparunt, æquissimum est præcipua quadam a nobis ac singulari sollicitudine prouideri, tum vt ab eis omnia, quæ sanctum ipsarum propositum impedire possent, remoueantur, tum etiam vt eis in cultu Dei caste ac religiose permanentibus, quæ ad victum necessaria sunt, subministrantur. Et quidem post sacri Concilij Tridentini decretum, quo constitutio fel. rec. Bonifacij Pape viij. prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoso, renouatur, prohibens ne aut ipsis Monialibus ex Monasterijs suis egredi, aut vlli cuiuscunque sexus, aut ordinis persona ad eas ingredi liceat, Et præterea vniuersis Episcopis præcipitur, vt in omnibus Monasterijs sibi subiectis, in alijs vero sedis Apostolicæ auctoritate clausuram sanctimonialium, vbi violata diligenter restitui, vbi vero inuiolata, conseruari maxime pro-

Procurent. Piæ memoriæ Pius Papa V. etiam præde-
 cessor noster victui quoque & necessitatibus ipsarum
 prospicere cupiens, cum superiora illa approbasset,
 atque innouasset, eademque omnia etiam in Moniali-
 bus quarumcunque Militiarum etiam Hierosolymita-
 nã, omnibusque alijs tacite vel expresse religionem
 professis, quocunque nomine censerentur, locum ha-
 bere decreuisset, ne illæ quicquam detrimenti in ne-
 cessitatibus suis hac occasione paterentur, etiam præ-
 cepit locorum ordinarijs, & superioribus earum, vt
 fidelium eleemosynas per conuersas non professas, vel
 professas quidem, sed ætatis saltem quadraginta anno-
 rum, & iam pridem conuersas, quæ in domibus, con-
 tigujs extra tamen Monasterium degerent, colligendas
 curarent, ita tamen vt prædictæ Conuersæ neq; clau-
 suram aliarum Monialium, nisi in casibus permissis
 ingrederentur, nec ex illis ipsis habitationibus suis
 ad tales eleemosynas colligendas sine permisso ordina-
 riorum, aut superiorum suorum exire possent. Quod
 sine hoc quidem sufficere videretur, idem Pius præ-
 decessor mandauit ipsis ordinarijs & superioribus,
 vt negotium darent aliquibus personis pijs tales ele-
 mosynas colligendi, aliaque arbitrarij suo prospice-
 rent, quæ ad subleuandam Monialium inopiam ex-
 pedire iudicarent. Cum autem sicut accepimus, mul-
 tæ Moniales, etiam quæ Tertiariæ vocantur, sub so-
 lenni religionis voto, perpetuaq; clausura degentes,
 aliæque talibus literis comprehensæ, & in ipsa clau-
 sura permanentes, multis præterea ad se sustentandas
 necessarijs egeant, neque vsque ad hoc tempus vllò
 sufficienti remedio earum necessitatibus subuentum
 sit: Quin etiam alię Tertiariæ citra vllum solenne hu-
 cusque votum viuant, quæ ad suas suorumue domos

neutrquam reditura essent, sed sub solenni religionis voto, & clausura predictis permanerent, si earum congrua sustentationi prouideretur: Nos, qui illas necessarijs rebus destitui nolumus, certioresque facti sumus in multis ciuitatibus, oppidis, villis, aut alijs locis tam in Ecclesijs, & Monasterijs, quam Hospitibus, Collegijs, Contraternitatibus, & alijs locis pijs, etiam quae a priuaris hominibus, tum Ecclesiasticis, tum Laicis multas ac diuersas elemosynas Christi pauperibus erogari, Considerantes in eiusmodi personas vel in primis exercendam esse charitatē, quae uoluntaria paupertate suscepta ab omni hominum commercio segregata Deo seruiunt, & assiduis precibus, iram ipsius ob peccata conceptam a Christiano populo deprecantur, Illud quoque cogitantes, si eis ad tales elemosynas petendas ad loca praedicta conferre se liceret, vix fore, ut praedicta Monasteria, Ecclesiae, loca, ac personae eis singulis non tantum saltem tribuerent, quantum singulis alijs pauperibus eodem concurrentibus solent, vniuerso illi Deo deuotarum mulierum generi de opportuna ac sufficientis subuentionis auxilio prouidere cupientes, De nobis attributae potestatis plenitudine statulimus, & ordinamus, ut omnes, & quicumque Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, & alij Ecclesiarum Praelari, necnon Abbates, Priores, Praepositi, & alij Ecclesias Patriarchales, Primaticales, Metropolitanas, Cathedralis, & alias Ecclesias, necnon Monasteria Prioratus, Praepositorum, Canonicatus, Praebendas, Dignitates, Personatus, Administrationes, Officia, ceteraque beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & sancti Benedicti, sancti Augustini, Oisterciens. Cluniacens. Praemonstraten. Carrusien. Camaldulsen. sancti Basilij, Cassinen. alias sanctae Iustinae Montis

Montis Oliueti, sancti saluatoris, ac Lateranen, & Cru-
 ciferorum, seu Fratrum sancti Hieronymi, necnon Præ-
 dicatorum, Minorum, Minimorum, & Carmelitarum, Ere-
 mitarum eiusdem Sancti Augustini, seruorum beatæ
 Mariæ, sanctæ Claræ, & quorumcunque aliorum tam
 virorum, quam mulierum etiam Mendicantium ordi-
 num, & Congregationum, & Militiarum regularia,
 etiam de iure patronatus laicorum etiam nobilium
 Ducum, Regum, & aliorum Principum existentia in
 titulum, commendam, administrationem, & alias quo-
 modocunque obtinentes, necnon Rectores, Guberna-
 tores, Confratres, Administratores, ceterique omnes,
 qui ratione illorum, necnon Capitulorum, Conuen-
 tuum, Mensarum, Hospitalium etiam Laicorum, & per
 Laicos administrari solitorum, Christianorum Con-
 fraternitatum, Scholarum, Collegiorum, ac aliorum
 piorum locorum quocunque nomine nuncupatorum,
 & in quibusuis mundi partibus consistentium, quæ
 singulis annis, mensibus, hebdomadis, vel diebus ex
 Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Officiorum,
 Dignitatum, & Beneficiorum, ac Congregationum,
 Hospitalium, Confraternitatum, Scholarum, Collegio-
 rum, piorum, & aliorum locorum prædictorum fru-
 ctibus, redditibus, & prouentibus pauperibus Christi
 aliquas elemosynas in pane, frumento, farina, vino,
 edulij, pecunia, seu alijs ad victum vel vestitum perti-
 nentibus, etiam ad supplicationem & preces & per ce-
 dulas & bolettina, aut alias distribuere, & largiri ab
 immemorabili tempore consueuerunt, aut alio quocun-
 que iure tenentur ex dictis fructibus, redditibus, &
 prouentibus, & quoad Hospitalia prædicta ex ijs, quæ
 seruata in illis actuali Hospitalitate supersunt, seu su-
 pererint, necnon quæcunque personæ particulares

etiam laicæ, vel Vniuersitates etiam laicorum, quæ testamento, vltima voluntate, vel alia dispositione, etiã inter viuos aliquas tales eleemosynas facere tenentur, dimidiam partem omnium, & quarumcunque eleemosynarum, & largitionum huiusmodi quocunque nomine nuncupatarum, quocunque tempore, & modo distribui solitarum, etiam si speciali nota dignæ, & secundum pias defunctorum, aut aliorum voluntates sub certa forma ab eis in testamento, vel alia quacunque dispositione distribuendæ sint, dummodo nõ in certas personas, nec ad certos vsus pios alios, quã victus, & alimenta pauperum distribuuntur, quibuslibet prædictarum Monialium etiam Tertiariarũ sub solenni religionis voto, & perpetua clausura de cæteris viuentibus, & in terris & locis quorum pauperibus huiusmodi eleemosynæ distribuuntur, consistētibus, vere, realiter, & cum effectu, & absque vlla eleemosynarum & largitionum huiusmodi petitione, extractione, & conquisitione, aut alia desuper a nobis expectata iussione, aut mentis nostræ declaratione, ac quibusuis mora, subterfugio, ac exceptione cessantibus, & electis, dare atque distribuere omnino teneantur, & quam dimidiam partem nos illis applicamus. Vt autem præmissa omnia cum charitate, & pietate procedant, & efficaciter suum effectum sortiantur, vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum ordinarijs per Apostolica scripta mandamus, vt quisque per se vel alium seu alios ad præsentium executionem in suis Ciuitatibus, & Diocæsiibus procedens, ab Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Confraternitatibus, scholis, Collegijs, locis & ecclesiasticis, ac laicis personis prædictis, etiam quomodolibet exemptis, dimidium eleemosynarum huius-

huiusmodi exigat, ac pro portione, vt ordinarijs ip-
 sis locorum æquum esse videbitur, singulis pauperū
 Monialium etiam Tertiariarum Monasterijs huiusmo-
 di suarum Ciuitatum, & Diœcesum, etiam si alijs su-
 perioribus subiectæ sint, cum effectu distribuât. Nos
 enim eisdem locorum ordinarijs etiam tanquã Apo-
 stolicae sedis delegatis, ac cuiuslibet illorum tam per se,
 quam alium vel alios præmissa faciendi, ac etiam con-
 tradictores quoslibet & rebelles per pœnas pecunia-
 rias eorundem ordinariorum, & cuiuslibet illorum
 arbitrio infligendas & applicandas, ac in subsidium
 sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque
 opportuna iuris & facti remedia quacunque appella-
 tione postposita respectiue compescendi, auxiliumq;
 brachij secularis inuocandi, aliaque in præmissis &
 circa ea necessaria & opportuna faciendi, gerendi, mā-
 dandi, & exequendi, plenam & liberam facultatem, &
 auctoritatem concedimus, & impartimur. Insuper,
 quia valde rationi consonum est, vt etiam ij, qui ip-
 sis Monialibus etiam Tertiarijs indigentibus præfatis
 consanguinitate aliqua sunt cõiuncti, aliquod in præ-
 missis subsidium conferant, cum ratio sanguinis, &
 debitum charitatis & honestatis id expostulet, singu-
 lis locorum ordinarijs committimus, vt omni eos of-
 ficio & diligentia monere, eisque persuadere studeât,
 parentes vero & fratres ac alios, ad quos illas, si in se-
 culo permãssent, dotare pertinebat, vel ad quos bo-
 na & successiones deuenerunt, & qui si eas nuptui tra-
 didissent, multo amplius, quàm ingredientibus Mo-
 nasterium dedissent, vel qui si eas nunc domi retine-
 rent, vel si ad illorum domos redirent, eas alere tene-
 rentur, quibuscunq; vijs ipsi beneuolis inducant, vt
 Monialibus etiam Tertiarijs prædictis iuxta eorū fa-

cultates charitatiuè subueniant, scituri id sibi etiam ad animarum salutem plurimum profuturum. Ceterum quod attinet ad conuersas professas, quas prædictus Pius prædecessor per prædictas literas sub certis conditionibus ibi contentis permittit posse manere extra monasteria pro colligendis eleemosynis, eisdem locorum ordinarijs iniungimus, vt quibus monasterijs prædictarum Monialium quotidianis laboribus computatis, supradicta, vel alia qualibet ratione de sufficienti subuentione, & sustentatione prouisum esse cognouerint, easdem Conuersas sub eadem clausura cū alijs Monialibus reducant, neque a suis monasterijs amplius exire permittant: Conuersas vero non professas, & profiteri nolentes dimisso habitu domum remittant, neque alias in futurum, nisi professionem suo tēpore emissuras, atque sub perpetua clausura mansuras in monasteria huiusmodi recipi permittatur, Quod autem idem Pius prædecessor statuit de cætero nullas alias Conuersas professas recipi amplius etiam de consensu suorum superiorum posse, ita esse intelligendū declaramus, præter illas Conuersas, quæ extra monasterium in domibus contigujs degerent. Eleemosynarum vero prædictarum contributionem & applicationem durare, & valere decernimus, ac suos effectus ad plenum forriri debere, donec numerus Monialium etiam Tertiariarum huiusmodi (quem per ipsos locorum ordinarios etiam in Monasterijs ab eorum cura, & regimine quomodocunque exemptis, cum illarum superiorum interuentu stabiliri, & ordinari, neque supra illum numerum alias recipi posse, etiam de consensu superiorum suorum, volumus, & mandamus) ita imminutus fuerit, vt reliquæ Moniales & Tertiariæ ex proprijs redditibus Monasteriorum ipsorum, vel

Vel cōsuetis eleemosynis se cōmodē sustentare quēat
 super quo eorundem ordinariorum conscientia oneramus,
 ita tamen vt decedentibus singulis ex tribus earundem
 Monialium partibus, tertiæ quoque earundem eleemosynarum
 partis distributio, & sic successiue in totum extingatur,
 atque in pristinum statum sub debitis, aut solitis oneribus
 reuertantur, & remaneant. Declaramus præterea nullis
 Monialibus etiam Tertiarijs licere habere ostium, per quod
 ex Monasterio introiri possit in ipsarum Monialium ecclesiam
 exteriorem, in quam secularibus ad missas & diuina officia
 patere solet accessus, sed omnino muro struendum,
 neque itidem licere Monialibus etiam Tertiarijs egredi
 à ianua Monasterij, quæ est pro clausura ipsius Monasterij,
 etiam ad claudendum aliam vltiorem ianuam, qua patere
 solet aditus secularibus venientibus vel ad rotam, vel ad
 crates, seu loca colloquijs destinata, quæ vulgo parlatoria
 vocantur, vel ad pulsandum ipsam ianuam clausuræ, quæ
 loca, cū saltem pro causis prædictis patere soleant
 secularibus, extra clausuram censi debent, etiam quo tempore
 clauia sunt. Insuper quoscunque Dominos & Magistratus
 temporales in Domino hortamur, monemus, & requirimus,
 vt ad omnem ipsorum ordinariorum, aut alicuius ipsorum
 petitionem, vel simplicem requisitionem illis in præmissis
 assistentes omnem opportunum fauorem, & auxiliū præstent,
 & exhibeant. Ipsis denique Patriarchis, Archiepiscopis,
 Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs præcipimus,
 & mādamus, vt has presentes nostras literas (quarū
 trāsumptis etiā impressis manuali cuius Norau publici
 subscriptis, & sigillo persone in dignitate ecclesiastica
 constitutæ munitis, eandem vbiq; fidē in iudicio &
 extra adhiberi debere volumus)

quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent
 exhibitæ vel ostensæ) singuli in sua Ciuitate & Dio-
 cesi publicent, ac publicari, easque iuxta earum conti-
 nentiam, & tenorem vna cum prædictis ac alijs præ-
 dicti Pij V. & aliorum prædecessorum nostrorum li-
 teris, & constitutionibus, & iussionibus pro integra
 clausuræ instauratione, custodia, & firmitate editis
 inuolabiliter obseruet, & obseruari faciant. Non ob-
 stantibus testatorum, & aliorum voluntatibus, ac fun-
 dationibus, & Bonifacij prædicti de vna, & Concilij
 generalis de duabus non tamen tribus dietis, ac qui-
 busuis alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus, &
 synodalibus Concilij editis specialibus vel generali-
 bus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibus-
 uis ecclesiarum, monasteriorum, & illorum ordinum
 Hospitalium, Militiarum, Confraternitatum, Colle-
 giorum, & aliorum piorum locorum prædictorum,
 etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel qua-
 uis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudini-
 bus, etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque in-
 dultis, exemptionibus, libertatibus, gratijs, & literis
 Apostolicis ecclesijs, monasterijs, & ordinibus, Hos-
 pitalibus, Confraternitatibus, Collegijs, & pijs locis,
 ac eorum superioribus, & personis sub quibuscunq;
 tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogato-
 riarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & in-
 solitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in
 genere vel in specie ac alias quomodolibet concessis,
 confirmatis, approbatis, & pluries innouatis, etiam si
 in eis caueatur expresse, quod illis nisi sub certa inibi
 expressa forma, aut alias derogari non possit: Quibus
 omnibus & singulis, etiam si de illis, eorūq; totis te-
 noribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac
 de

de verbo ad verbum, non autem per clausulas genera-
 les idem importantes mentio, seu quæuis alia expres-
 sio habenda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo
 ad verbum infererentur præsentibus, pro plene, & suf-
 ficienter expressis habétes, illis alias in suo robore per-
 mansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse de-
 rogamus, contrarijs quibuscunque, aut si supradictis
 vel quibusuis alijs ab Apostolica sit sede indultum
 quod interdici, suspendi, vel excommunicari non
 possint per literas Apostolicas non facientes plenam
 & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hu-
 iusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum
 liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, ap-
 plicationis, concessionis, impartitionis, commissio-
 nis, iniunctionis, declarationis, decreti, voluntatis,
 onerationis, hortationis, monitionis, requisitionis,
 præcepti, mādatorum, & derogationis infringere, vel
 ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc atten-
 tare præsumperit, indignationem omnipotētis Dei,
 ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se no-
 uerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Pe-
 trū, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quin-
 gentesimo, septuagesimo secundo, Tertio Kal. Ianua-
 rij, Pontificatus Nostri Anno Primo.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Casarem Secretarium.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingente-
 simo, septuagesimo Tertio, Indictione prima, Die
 Vero vigesima prima mensis Ianuarij, Pontificatus

SAR-

sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno primo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis Principis Apostolorum de Vrbe, sancti Ioannis Lateranensis, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos scipionē de Octavianis, & Alexandrū Astancollum Curs. Apostolicos. Petrus Sprengerius Magister Curs.

DE SANCTIS. D. N. D. GREGORII
 Papæ xij Reductio literarum & constitutionum fæl recor. Pij Papæ V. Pro Mendicantibus, & alijs regularibus contra locorū Ordinarios, ad terminos iuris communis, & decretorum Concilij Tridentini.

GREGORIUS Episcopus, seruus seruorū Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

NONTANTA RERVM, & negotiorum mole, qua Romanus Pontifex ex omnibus mundi partibus assidue premitur, vix vitari potest, ne aliqua interdū exiliant, quibus postea recognitis necesse est moderatioⁿis remedium adhibere. Cum itaque alias felictis recordationis Pius Papa V. prædecessor noster auditis grauaminibus, quæ Fratribus Ordinum Mendicantium ab Ordinarijs locorum, & parochialium ecclesiarum Rectoribus multis modis inferri dicebantur super sacris concionibus, & lectionibus habendis, confessionibus audiendis, pænitentijs iniungendis, Fratibus ad ordines promouendis, celebratione Missarum, cura animarum, sacramentorum ministrat-

nistracione, sepulturis, quarta funeraliū, legatis, donationibus, elemosynis, collectionibus alijsque huiusmodi iuribus, necnon decimis, & diuersis oneribus, ac etiam super statu, & regimine sanctimonialiū ipsius fratribus subiectarum, formatione processuum, censurarum publicatione, processionibus, præcedentia, locorum acquisitione, cæterisque alijs rebus tunc expressis, multa per quasdam suas literas pro dictis fratribus non modo statuerit, sed & quæ iam in Concilio Tridentino decreta fuerant ad hæc pertinentia declarauit: multaque præterea priuilegia eisdem xvij. Kal. Iunii, Pontificatus sui, Anno secundo, Et deinde ea omnia diuersis alijs ordinibus, & congregationibus regularium non mendicantium, etiam per modum communicationis concesserit, postea per quandam suam constitutionem de Vicarijs perpetuis in parochialibus ecclesijs unitis per ordinarios locorum instruendis, & portione illarum Vicarijs assignanda edita, alia super constitutione fratrum eorundem ad exercitium curæ animarum in eis parochialibus ecclesijs quæ domibus, & locis suis unita sunt, decreuerit: Demum animaduerso quod ea omnia multis dubitationibus inuoluta, magnisque difficultatibus obstructa multas magnasque dissensiones, altercationes, & lites inter prædictos locorum Ordinarios, & fratrum ipsorum ordines, non sine graui diuini cultus, & animarum detrimento, ac populorum scâdalo concitauerant, contra ac ipse sperabat & præter suam expectationem, ut qui interdum conquereretur multa aliter alioque sensu a se prolata fuisse, quàm literis expressa esset: Cupiens his mederi incommodis primùm illa omnia quæ regularibus aliorum ordinum, quàm mendicantium comunicauerat, & secundùm præmissa concesserat, motu proprio restrinxerit: Deinde pleniùs prouidere volens

prio-

prioribus literis à se quoad ipsos Mendicantes magna in parte moderatis, omnes & quascunque alias literas, quæ de alijs ordinibus, & congregationibus extra Mendicantiũ ordines de obseruantia nuncupatos emanauerant, omnino aboleuerit, causas omnes iam de his etiam in Romana Curia pendentes ad se aduocando, lites extinguendo, ac formatos super illis processus latusque sententias annullando, quæadmodum alijs suis literis in registro proxime compertis, nunquam tamen publicatis, plenius continetur: Postremo circa confessariorum regularium etiam Mendicantiũ approbationem iuxta Concilij prædicti decretum faciendam, etiã lectores in Theologia graduatos, & certos alios tunc expressos comprehendi debere declarauerit: Nos has tanta varietate cognita, quæ etiã ex multiplici literarum, & constitutionum editione procedit, præsentibus & futuris discriminibus occurrere volentes, De nobis attributæ potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus de prædictis, & alijs omnibus literis, & constitutionibus, quæ ab eodem prædecessore eisdem de rebus pro quorumcunque regularium, etiam Mendicantium ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanarunt, ac omnibus, & quibuscunque in eis contentis, eam deinceps dispositionem atque decisionem pro subiecta materia futuram esse, quæ siue ex iure veteri, siue ex sacris dicti Concilij decretis, siue alias legitime ante dictarum literarum, & constitutionum editionem erat, & si ipsæ non emanassent futura fuisset, ad quam dispositionem & decisionem, suumque pristinum & integrum statum, ac terminum illa omnia reducimus. Quin etiam tollimus, & abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, necnon prohibitiones, declarationes, madata, & quæcunque

cunque alia ipsis literis, & constitutionibus apposita, & alias eorum occasione vel causa facta, his nostris statuto, ordinationi, & reductioni aduersantia, quibuscunque illa sint concepta formulis, ac præseruationibus, declarationibus, modificationibus, restitutionibus, mentis attestationibus, derogatoriis derogatorijs, alijsque fortissimis, efficacissimis, & inuiolabilibus clausulis, etiam motu & potestatis plenitudine similibus, & ex certa scientia, etiam pro conseruatione status regularis, & ex quibuscunque alijs vrgentissimis causis quotiescunque roborata, Decernentes illa omnia pro nullis, & infectis haberi, omnesque supradictos illarum vsu, commodo, & effectu carere. Ac omnes lites, & controuersias, quæ coram quibusuis iudicibus siue ordinarijs, siue commissarijs, etiã causarum Palatii Apostolici auditoribus, & S. R. E. Cardinalibus, etiam de Latere Legatis, prædictarum literarum & constitutionum occasione super præmissis iam morè sunt, nec dum decisæ, aut finitæ, vel etiã quæ iam decisæ sunt, si modo tractum habeant successuum, easque rursus, & inter quoscunque excitari in posterum contingat, secundum prædictam dispositionem, nec aliter decidendas, futura vero dubia, & difficultates quandocunque, & vbi cunque orientur, ad nos & sedem Apostolicam, vbi & cætera, quæ ad decreta dicti Concilij pertinent, quotidie declarantur, omnino referenda esse, Nec non irritum, & inane quicquid secus super his per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attestari. Mandamus itaque in virtute sanctæ obedientiæ præsentibus ab omnibus vbi que Episcopis, & locorum Ordinarijs, nec non ecclesiarum Prælatibus, Rectoribus, Fratribusque prædictis, ac ceteris, ad quos pertinet, semper inuiolata obseruari. Non

obstan. præmissis; ac constitution. & ordination. apo-
 stolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, conue-
 nium, domorum locorum, & ordinum quorumcunq;
 iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis fir-
 mitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, pri-
 uilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis, etiam
 Maremagnum, & Bulla aurea nuncupatis, dictis eccle-
 sijs, Ordinibus, & Congregationibus quomodolibet
 concessis & confirmatis: Quibus omnibus, etiam si de
 illis, eorumque totis tenoribus specialis, expressa, in-
 diuidua, & ad verbum, non autem per clausulas gene-
 rales idem importantes mentio, seu quæuis alia expres-
 sio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc
 seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad
 verbum infererentur præsentibus, pro sufficienter ex-
 pressis habentes, illis alias in suo robore permanens,
 hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus,
 cæterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præ-
 sentes omnibus plenius innotescant, volumus earum
 exempla fieri, & etiam imprimi, illisque Notarij pu-
 blici manu, & Curie ecclesiasticæ, vel prælati, aut per-
 sonæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo ob-
 signatis, eandem illam prorsus fidem in iudicio, &
 extra illud vbique locorum adhiberi, quæ adhibere-
 tur eidem præsentibus, si essent exhibitæ vel ostense.
 Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam no-
 stræ ordinationis, statuti, reductionis, ablationis, ab-
 rogationis, decreti, mandati, derogationis, & volun-
 tatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si
 quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatio-
 nem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli A-
 postolorum eius se nouerit incursum. Datum Ro-
 mæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis do-
 mini-

minicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo se-
cundo, Kal. Martij, Pontificatus Nostri Anno Primo,
M. Datarius. Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, Mil-
lesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Tertio, indi-
ctione prima, Die vero vigesima tertia mensis Martij,
Pontificatus S. D. N. D. Gregorij diuina prouidentia
Papæ XIII. Anno Primo, Retroscriptæ literæ affi-
xæ & publicatæ fuerunt ad valuas basilicarum Prin-
cipis Apostolorum, & sancti Ioannis Lateranensis, de
Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Flo-
ræ, per nos Ioannem de soya, & Marcum Antonium
Brutum, eiusdem sanctis. Domini Nostri Papæ Curs.

Antonius Ludouicus Magister Cursorum.

¶ S A N C T I S. D. N. D. G R E G O R I I
Papæ xiiij. Constitutio, De obseruatione
literarum fæl. rec. Pij Papæ III. con-
tra prætensas franchifias Vrbs.

G R E G O R I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

T ipsa ratio, & vsus docet nihil perni-
ciosius in Ciuitate cōtingere posse, quā
legum, iudiciorumq; impedimentum.
Quod malum satis opportune prohibe-
re volens fæl. rec. Pius Papa iiij. præde-
cessor noster, cui post alias hac de repre-
sentim à piæ memoriæ Iulio PP. iiij. promulgatas con-

stitutiões inotuerat quā plurimos adhuc esse in Vrbe,
 qui vel ob comūda crimina, vel ob æs alienū cōtractū,
 sibi a Ministris, Iustitiæque Executoribus timentes,
 ad ædes Primatum, etiam S. R. E. Cardinaliū, ac Ora-
 torum Principum, vti loca tuta, quas franchisias ap-
 pellabant, confugerent, eaque ratione impuniti evade-
 rent, & creditores eluderent, aliam edidit Constitutio-
 nem, qua etiam sub arbitrarijs pœnis sanxit, ne vllus
 post id tempus cuiuscunque dignitatis, ac præmi-
 nentiæ foret, ædes prædictas, aut alia quæcunq; loca
 franchisias appellare auderet: neue Cardinales, Orato-
 res, ac Primates prædicti, etiam si sui, & Romani Pon-
 tificis pro tempore existentis nepotes, aut alio consan-
 guinitatis vel affinitatis vinculo coniuncti essent,
 eorumque familiares, aut in ipsorum domibus com-
 morantes, in eisdem domibus, seu locis circumuicinis
 maleficos quosuis etiam indemnatos, aut ære alieno
 obstrictos (contra quos tamen mandata executiua
 instantibus creditoribus iā decreta & relaxata essent)
 vt e potestate Curiaë secularis sic eximerentur, recep-
 tare, vel prætextu franchisias securos reddere, aut iu-
 stitiæ executores, quo minus libere officio suo con-
 tra eosdem fungi possent, quocunque modo impedi-
 re auderent: alioquin receptantes huiusmodi, aut se-
 curitatem præstantes, seu executores iustitiæ impe-
 dientes, vel excitatis clamoribus, Cardinalium, Ora-
 torum, seu Primatum quorumlibet nomen auxiliij
 causa inuocantes, aut quoscunque alios in ipsos iusti-
 tiæ ministros concitantes, velut criminis læsæ maie-
 statis rei dignis pœnis afficerentur: contra quos etiam
 ad alias pœnas, quibus malefici ipsi puniti fuissent,
 vel quas promeruissent, necnon ad satisfactionem cre-
 ditorum, etiam ex officio, & ad Fiscij, partiumq; in-
 stantiam

stantiam inquiri, procedi, & condemnari debere, voluit atque decreuit. sed cum hæc ipsa Pij prædecessoris constitutio propter nimiam corruptelam minime postea sit eum quem decuit effectum consecuta, Nos volentes omnino in alma Vrbe nostra ita iustitiæ debito ab omnibus satisfieri, vt perpetua subditis nostris quies, & salus inde pariatur, & cæteris præbeatur exemplum, Constitutionem prædictam exacte ab omnibus & omni tempore præcipimus obseruari. Mandantes Gubernatori, Magistratibus, Iudicibus, & Executoribus dictæ Urbis, ac cæteris omnibus ad quos spectat, vt gratia & fauore postpositis, illam, & contenta in ea quæcunque omnino exequantur, ac poenis in ipsa propositis supradictos, & quosuis inobedientes, & contrafacientes iuxta illius tenorem afficiant: Et alioquin in prohibendis vsquequaque his incommodis inuigilent, si nostram & Apostolicæ sedis vltionem voluerint euitare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum præcepti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius senouerit incursum. Datum Romæ, apud sanctum Marcum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Tertio, Noni. septembris, Pontificatus Nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.

A. De Alexijs.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, septuagesimo Tertio, indictione prima, Die vero vigesima quarta mensis septembris, Pontificatus Sanctiss. D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xij.

Anno Secundo, Retroscriptæ literæ affixæ & publicæ fuerunt ad valuas Basilicarum sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt motis est, per nos Ioannē Gerardum, & Ioannem de Soya Apostolicos Cursores.

Alexander Astancollus Magister Cursorum.

IN SANCTIS. D. N. D. GREGORII
Papæ XIII. Noua. Constitutio, De
ædificijs & Iure Congruu.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorū Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

VÆ publicè utilia, & decora esse huic al-
 mæ Vrbi ratio ipsa atque vsus docuit, ea
 priuatis cupiditatibus, ac commodis præ-
 ferenda censemus. Cum itaque fel. memo.
 Pius Papa V. prædecessor noster nonnul-

las per fel. rec. Sixtum iij. Leonem x. & Pium etiam
 iij. similiter prædecessores nostros ad ornatum Vr-
 beditas constitutiones, vna cum decreto Camera Apo-
 stolicæ de Inquilinis in emptionibus domorum præ-
 ferendis, tanquam iuris communis correctorias, &
 quæ nimis late à Iudicibus interpretatæ causam in-
 iuriæ quamplurimis pauperibus inferendæ præbe-
 rent, duobus editis scriptis, quorum solam signaturā
 sufficere voluit, motu proprio abrogasset, & ad viam
 Iuris communis reduxisset: Dilecti filij senatus Po-
 pulusque Romanus abrogationem & reductionem hu-
 iusmodi ægreferentes, initio Pontificatus nostri, &
 alias persæpe publico decreto à nobis enixè postula-
 runt supplices, vt literas præfatas Pij V. vti decori
 publi-

publico, ac multorum ciuium commoditati infensas tollere pro nostro erga hanc Almā Urbē paterno amore dignatemur. Quam rem dum nos diutius differimus, plurimorum eandem ob causam querimonias ex postulantium sustinuimus: quin etiam intelleximus publicum ipsius Urbis ornatum deserui, & magnifica ædificia iam pridem inchoata, propter nimiam quorūdam cupiditatem interrupta pendere, plurimosq; ea de causa ædificandi consiliū abiēcisse. Quibus malis quod minimo Ciuiū nostrorum, ac Curialiū detrimento fieri possit mederi cupiētes, cum etiā in literis Sixti, ac Leonis, & Piorū literis antiquatis, & abrogatis, quę ab illis ad publicū Urbis illiusq; districtus ornatū, aëris salubritatē, ac priuatorū etiā cōmoditatē prouidē tunc ordinata fuerāt, ea magis accōmoda his temporibus ratione moderata, simulq; ea quę nos de nouo statuenda duximus, vnica constitutione complecti omnia, ne publicum bonum, ac decus iacere diutius pateremur.

Itaque dictas ac quascunque alias prædecessorum literas, quatenus ad aliquod eorum, quę his nostris literis continebuntur, pertinent, deque aliquo eorum statuunt, aut disponunt, antiquantes & abrogantes, atque penitus reuocantes & tollentes, de potestatis nobis tributæ plenitudine statuimus, Quod qui pro tempore fuerint S. R. Ecclesi. Camerarius atque ædificiorum, & viarum Urbis Magistri, quacunque Urbis parte necessarium atq; vtile fore cognouerint, possint pro vijs, areis, plataeis, alijsq; locis publicis, siue vere ribus dirigendis, & ampliādis, siue nouis ducēdis, & cōstituendis, cogere dominos domorū, & locorū quorumlibet, tam ecclesiasticos quā seculares quacunque dignitate præditos, vt vendant Conseruatoribus,

aut Sindico eiusdem Urbis domos & loca, quæ Camerarius & Magistri prædicti ad id necessaria duxerint, siue illa domini ipsi habitent, siue alijs locare soliti sint, precio a Magistris prædictis statuendo.

Vbi vero aliquas ruinas esse perceperint, locaue aperta vijs publicis hærentia, ne lacere atq; inhabitate domus, interruptaq; spatijs interiacentibus viarum septa, Urbis deformitatem atq; incommoditatē afferant, curēt ipsi Camerarius, & Magistri eas celeriter sarciri.

Itaque quoscunq; dominos, siue directos, siue utiles domorum dirutarum, vel arearum aliorumue locorum vacuorū, secus vias publicas iacentiū, grauibus pœnis propositis, breuiq; ipsorum arbitrio præfinito tempore, cogant domos dirutas, vel areas aliaue loca huiusmodi ab eis possessa, muro saltem claudere, murumq; ipsum ad eam altitudinem, quæ proxima edificiis proximisq; muros æquet, vel ad aliam quam ipsi præscripserint attollere. Eamque ob causam iidem Camerarius, & Magistri, si ipsis visum fuerit interdiciant interim inde dominis exactionem, ac conductoribus, si qui forte fuerint, solutionem pensionum, seu canonum, aut censuum, easque faciant in huiusmodi opus, ipsosmet conductores impendere, quas cum conductores ita impenderit, domini acceptas ferre debeant, cū vero impendere iussi neglexerint, opus quod in tempore iuxta huiusmodi præscriptum factū non fuerit, sua ipsi impensa perficiant. Quod si vel nulli sint conductores, vel pensiones interea temporis debite satis operi non sint, neque tamen domini Possidentes domos dirutas aut areas locaue aperta huiusmodi sic clauserint, ex tunc præfinito tempore elapso, si utiles tantū domini sint, ab utili eorū dominio omniq; iure quod inde eis cōpetebat, cecidisse intelligatur, loca q;

ipsa

ipsa ad directos dominos libere, cum onere tamen illa ita claudendi, deuoluta sint eo ipso. si vero etiã directum dominiũ, siue per proximẽ dictam deuolutionem, siue alias habeant, liceat prædictis Camerario, & Magistris, postquam sic præfinitũ iplis dominis tẽpus effluerit, tum exigendis propositis pœnis, tum alijs crescente cõtumacia etiam grauioribus, & sæpius incutiendis eos plectere, tum vero etiam captis ex alijs illorũ bonis pignoribus, eisq; per subhastationẽ demore distractis pecuniã cogere, vnde murus, & præscriptũ opus omnino perficiatur. Vel si hac quoq; ratione non profecerint, loca eadem, modo domini ipsi illa non incolant, propositis ad hoc semel, vel pluries edictis, quibuscunq; personis illa nouis ædificijs instaurare, vel saltẽ sic claudere volẽtibus locare, aut in emphyteosim etiã ad longum tempus, vel ad vnius, aut pluriũ personarum siue successurarũ, siue nominandarum vitas, atq; etiam perpetuo concedere, vel etiam vendere, aut alias alienare pro pensione, aut canone, aut precio quod reperiri poterit, ita quidem vt ex pluribus, hoc casu, oblatorib; si quis rei particeps, aut consors fuerit, is præ õnibus obtineat, nisi forsan & ipse in claudendo negligẽs fuerit: præter hũc autẽ vicini cæteris: & inter vicinos qui magis indiget, vel qui vicinus est à pluribus partibus: inter cæteros vero qui plus, quiq; ad maiorẽ vrbis ornatũ, ædificare voluerit præferatur, Iudicio eorundem Cameraij, & Magistrorum.

Pro priuatis autẽ ædificijs similiter aut nouis construendis, aut veteribus ampliandis, liceat cuiunque quouis muro sibi propinquo libere vti, eiq; tigna lapides aliãq; materiã ædificij sui, totũq; ipsum ædificium iniũgere, & annectere, etiã si murus is ad vici-

num suum totus pertineat, persoluto tamen eiusdem muri dimidio precio, ad eam æstimationem, quam duo periti, quorum singulos singulæ partes elegerint, vel illis discordibus, ipsi viarum magistri declarauerint. Et si inter duas domos viculus forte siue intercapedo triū circiter, vt solet, palmorum intersit, liceat ei qui primus in altera earundem domerū edificare cæperit, habita tamen ab ipsis magistris licentia, totū sibi viculum nullo persoluto precio occupare, ac domui suæ adiungere, domumque ad vicini murum producere, muroque vt supra dictum est, communiter vti.

At si quis domum fundum solumue habes, ibi edificare voluerit, illi, Camerarius & Magistri præfati, cogant vendi domos aliaque loca eidem domui fundo soloue vicina, quæ eorū domini non incolunt, sed locare solent, quæq; ijdem Camerarius, & Magistri huiusmodi ædificio vtilia, & necessaria putauerint, precio tamen aucto duodecima eius parte, vltra æstimationem modo prædicto faciendam. Et nihilominus si ædificium ipsum insigne futurum sit, eiq; perficiendo aliqua domus etiam a domino habitata, vel hortus aliusue locus muris clausus opportunus cohereat eo casu, dummodo ædificium iam cæptum sit, idque à duobus saltem lateribus cohereat domui, horto, vel loco huiusmodi, illiusque æstimationem quadruplo sit excessurum, cogant dominum etiam sic habitantem, vt domum, hortum, vel locum vendat, aucto tamen dicto precio ad quintam eius partem, dataque ipsi domino sex mensium dilatione post factam venditionem, quo interim ibidem permanens aliam sibi habitationem parare possit.

Præterea cum ob ducendam siue dirigendam viam, vel ob aliud opus publicum aliqua pars alicuius domus,

mus, quam dominus sine vlla fraude tunc habitaret; mandato dictorū Magistrorū diruta fuerit, vnde domus habitationi domini incōmoda efficiatur, vt familiā nō capiat, si iuxta illā fuerit alia domus annua pensione, vel alias locari solita, cuius coniunctione hmōi incōmoditati subueniri possit, vt id fiat, cogāt eam domino domus dirutę, si ibi deinceps habitaturus sit vendi, precio, quod supradictō modo estimatū fuerit. Quod si diuersorū dominorū domus hmōi iacturam passę locari solebant, non autē habitari, alio ipsorum dominorū petente, cogatur alius domū suā sic dirutam vel excisam vendere, constituto precio ad estimationem prædictam, hac tamen distinctione habita, vt detur optio illi, qui minorem iacturā in sua passus fuerit, an ipse velit aliam emere. Quinetiam, si quis post hmōi ruinas propter publicū aliquod opus factas, propriam domum ea de causa aliqua parte dirutā vel excisam, quam ipse habitare solebat, sarserit, eiq; alia domus similem passa iacturam contigua sit, quam dominus similiter habitās intra tempus a Magistris præfinitū neq; sarserit, neq; muro clauerit, sed deformē reliquerit, velitq; is, qui suam sarfit, truncā illam sibi contiguā suā coniungere, & ædificare, ac propterea precio vt supradictū est æstimando, & amplius addita eiusdem precij quinta parte emere, cogatur eius dominus, licet habitans, ita vendere.

sed & cū aliqua domus siue fundus aut solū volente sua sponte dño vendendum erit, teneatur venditor perquirere a vicinis, quotquot erunt, qui rem aliquā immobile illi contiguā habuerint (etiam si se emptos nullo modo antea professi sint) an aliquis eorum velit rem vendendā emere, eisq; preciū atq; omnia pãta & conditiones quibus cum alio vere, omniq; procul

cul fiftione, cōtraxit intimare, Perquisitio autē & intimatio fiant per vnū ex Cursoribus, seu Madatarijs, personaliter quidem si reperti fuerint, hñ autem duorum Cursorum, seu Mandatariorū diligentia reperti commodè non poterint, fiant domi dimiffa copia: abfentibus autē ab Vrbe, docto extraiudicialiter, & fummariè corā eisdem Camerario, & Magistris eos abefle, fiant per publicum edictum locis, quibus in Vrbe cōfuetum est, affigendum. Quibus ita factis, iurent tam venditor quā emptor apud acta Notarij dictorum Magistrorū, venditionem de huiusmodi re iam factā & intimatam, efle veram, & in ea eiusq; precio non interceffiffe dolum, fraudem, simulationem e aliquam. Post hæc si vicini prædicti, se eisdem precio ac pactis, & conditionibus empturos non declarauerint, & ibi ædificaturos nō promiferint, præfentes fcilicet intra quindecim dies, abfentes vero intra triginta, à die præftitorū huiusmodi Iuramentorum: Rurſus ſi tam præfentes quā abfentes intra alios quindecim dies ab huiusmodi declaratione, & promiffione (ſi fiat) omnia iuxta ea quæ in venditione intimata continebuntur, non præftiterint, præiūque, ſi quod in illa ſolutū fuerat, non perſoluerint, & de ædificādo ibi ad certā ſummam certūq; tempus, ac ſub certa pœna, prout ab eisdem Magistris præſcriptū fuerit, ſe non obligauerint, illis poſthabitis, venditio cuiq; alij facta maneat & rata ſit. Qui vero intra vtrūq; dictorum terminorū prædicta impleuerit, ei ceteris excluſis veditio ſi fieri debeat. At ſi perquisitio, & Intimatio ita facte, iuramentaq; ita præſtita non fuerint, quæcunq; venditio de ea domo, ſiue ſolo cuiq; alij facta, nullū. Ius emptori tribuat, & quo ad illū pro infecta ſit, quā diu vicini intra annū à die quo illam reſciuerint ſe oppoſuerint.

fuerint. si quidem aliquo ipsorum intra dictum annum
 petente, sequere, ut prædictum est, obligante ad ædifican-
 dam, & precium emptori (si is illud accipere, & emp-
 tioni suæ renunciare, ac ratione illius, prout Camera-
 rius & Magistri madauerint, cauere voluerit) restituē-
 te, alioqui precium ipsam deponere, venditio ei facta
 censeatur, & perinde ex illa in rei possessione induca-
 tur, expulso inde dicto primo emptore, ac si cum eo,
 & ad eius commodum celebrata esset. Rescuisse autem,
 quod ad hoc atinet, intelligatur quocumque modo per-
 ceperint, vel hoc solum, rem scilicet fuisse venditam, li-
 cet neque precium neque alias condiciones aut qualita-
 tes perceperint. Post dictum vero annum maneat prima
 venditio, neque hac de causa a quoquam amplius impe-
 tatur. Cæterum eo casu quo perquisitio, & Intimatio
 prædictæ fient, si in illa venditione aliqua simulatio
 præsertim circa precium augendum admissa fuerit, tum
 venditio nulla sit, tum simulatores ipsi alter re, alter
 precio priuati sint, ipsumque precium ipsaque res Came-
 ræ Apostolicæ applicentur eo ipso. Et præterea iidem
 simulatores pœnis falsi, & si iurauerint, etiam periu-
 rij puniantur.

Eadem omnia, & cum inquilino locum habeant, cum
 domus volente domino venalis erit, videlicet ut etiã
 ipsius domus inquilino (si quis erit) perquisitio & in-
 timatio fiant modo prædicto: ipseque, si emere volue-
 rit, tum intra eosdem terminos, tum deinceps eadem fa-
 ciat, quæ vicini facere debent, excepta duntaxat obla-
 tione, & obligatione de ædificando. Etenim inter in-
 quilinum & vicinos ea sit distinctio, ut volentibus ædi-
 ficare vicinis, inquilini nulla ratio habeatur: sed tan-
 tum vicinorum. At illis non promittentibus ædificare,
 inquilino, etiam si ædificaturus non sit, idem ius in
 emptio-

emptione competat, quod vicinis, si ædificare vel-
lent, secundum prædicta competeret.

Veruntamen quando in singulis casibus prædictis
sive coactæ sive spontaneæ venditionis duo vicini fue-
rint, quorû ædificijs vendēda res opportuna existat,
& propterea illā sibi quisq; ex hac constitutione vèdi
postulet, is obtineat, qui magis illa indiguerit. Aut si
vterq; æq; indigeat, inter vtrumq; diuidatur, quate-
nus vtriq; cōmoda portio tribuatur. At si huiusmo-
di portiones vtriq; forent inutiles, tota illi detur, cu-
ius ædificio à pluribus partibus, vel alias magis adhe-
serit. si vero alteri tantū diuisio inutilis futura sit, ni-
hil illi, sed tota alteri detur. Quod si nulla fuerit ædifi-
cantiū indigentia, is præferatur, qui magis fuerit vici-
nus, vel in vicinitate pari, is qui plus, quiq; ad maio-
rem Urbis ornatum Iudicio eorundem Camerarij, &
Magistrorum ædificare voluerit.

Præter supradictos autem vicinitatis casus, si quis
domum aliūue fundū aut solū in emphyteosim aliū-
ue titulum perpetuo, vel ad vnius, aut pluriū perso-
narum vitam pro annuo canone aliaue responsione
concessum habeat, ibiq; ædificare velit, liceat eisdem
Camerario & Magistris, eo petente, domum fundū aut
solum huiusmodi ab eius directi domini, licet nolentis,
proprietate, dominio, ac Iure, necnon à canonis
seu responsionis præstatione eximere, & liberare, alia
re stabili prius constituta, precij, commoditatis, red-
ditus, ac bonitatis saltem paris, quæ loco illius libera-
tæ sit quoad omnia, & ad eundē directum dominū ra-
tione proprietatis, dominij, deuolutionis, & alias cu-
iusq; Iuris, & oneris eisdē modo, & forma pertineat,
quibus illa pertinebat: translato quoque ad istam, hu-
iusmodi canone siue respōsione, cū augmento quin-

tæ illius partis: & insuper præstita idonea cautione, & etiam facta per illū qui edificaturus est obligatione omnium suorum bonorum, tum quod res in quam facta est huiusmodi translatio libera est, tum etiam de euictione in ea forma, qua in Vrbe præstari solet.

In rusticis quoque prædijs, vt & illorū nitori ad honestā in illis hominum comoditatem, salutaremque siue animi siue corporis refectionem aliqua ratione consulatur, illud obseruetur. Vt qui vineas, aut caneta intra tria ab Vrbe milliaria, siue partiarijs colonis aliqua parte fructuū, siue alijs pecunia solent locare, cogi possint eadem vendere precio æstimādo, vt supra dictum est, & amplius duodecima ipsius precij parte ijs, qui prope illa vineas possident, quas colunt sua impensa, dūmodo emporum vineæ sint, non solum maioris precij, & mensuræ, sed magis etiā, & cultæ, & ædificiorum structuris conspicuæ: hisque omnibus illa tantopere superent, vt magna inter vtraque adsit inæqualitas, iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum. Non possint autem cogi, vt partem tantūmodo earum vendant.

Si vero qui vsq; ad duodecim ab Vrbe milliaria habent prædiola mensuræ decem duntaxat, vel pauciorum rubrorum (quas linguas seu Pedichas dicunt) contigua maioribus aliorū prædijs, quæ casalia appellantur, Item ij quoque ex quorū Casalibus similes linguæ seu Pedichæ eiusdem mensuræ, in aliorū intra idē spatium duodecim milliarium constituta Casalia excurrunt, eaque intersecant, vt à duobus, ad minus, lateribus linguæ ipsæ à vicinis Casalibus circudentur, cogi possint (siue ipsi colant, siue alijs locent) illas vendere, constituto precio ad estimationē de qua supra dictū est, adiectaque eiusdem precij quinta parte.

Quæ-

Quæcunq; autem supra statuta sunt, tum de Urbani-
 nis tum de Rusticis prædijs aut sponte aut coacte vên-
 dendis, vel etiã a directis dominis liberandis, ea locũ
 habeant omnino, siue prædia ipsa sint ecclesiastica, &
 ad quascunq; ecclesias, & basilicas, etiã dicte Urbis,
 etiam Patriarchales, aut cuiusvis ordinis monasteria,
 & etiam mendicantium domos, aliaq; loca religiosa,
 necnon hospitalia etiam nationũ, aut regulariũ, mili-
 tiarum, sodalitatesque, aut confraternitates, cæteraq;
 pia loca pertinentia, dũmodo neq; contigua ecclesijs
 monasterijs, hospitalibus, religiõisq; ac pijs locis
 huiusmodi, neq; intra illorum septa consistant: siue
 sint priuatarũ personarum Capelle, & oratoria, vel do-
 mus, aut loca seruande hospitalitati destinata, modo
 hospitalitas inibi iam, neq; exerceatur actu, neq; an-
 plius exerceri debeat: siue sint laicalia, & cuiusq; fi-
 dei commissio substitutioni, successiõi, vel dispositioni
 obnoxia: & tã hæc laicalia, quã illa ecclesiastica, eorũ
 qui illa reliquerunt seu dederũt vltima vel alia volũ-
 tate alienari prohibita, ac quocunq; onere grauata.

sed quoties casus euenerit, quo res aliqua hac cõ-
 stitutione vendi debeat, si is ad quem pertinet eã vên-
 dere bis monitus a Camerario. & Magistris, cũ assigna-
 tione conuenientis termini ad vendendũ, id recusa-
 uerit, vel malitiose distulerit, tunc Camerarius, & Ma-
 gistri vice ac nomine recusantis, vel differentis rē ip-
 sam vendant, cũ promissionibus, obligationibus, re-
 nunciationibus, pactis etiam pœnalibus, & clausulis
 consuetis, preciumq; quod inde cum eius augmento
 proueniet, apud eãdem sacram, vel personam fide, &
 facultatibus idoneam deponant, Deinde si res ecclesia-
 stica erat, vel etiam si laicalis, sed (quod sciatur) fidei
 commissio, similiue dispositioni subiecta, alienariue
 prohi-

prohibita, aut onere grauata, antequam emptor eius possessionem assequatur, precium ipsum totum in aliquorum bonorum immobilium emptionem, vtiliter couertatur, cauente de euictione etiam ipso emptore, & ad id omnia bona obligante, Denturque bona inde empta domino rei venditæ. Quo facto, venditio rei illius nequaquam rescindi, aut etiam impugnari possit, prætextu quarumvis obstantium dispositionum, siue etiam inutilitatis ecclesiæ, aut loci, vel personæ cuiusquam. Et insuper res illa vendita libera sit & exempta ab omnibus huiusmodi dispositionibus, prohibitionibus, & oneribus, eaque ad bona, in quæ illius precium conuersum est, sint translata. Et exinde bona ipsa dictæ venditæ rei loco maneant, eisdemque prorsus dispositionibus, prohibitionibus, & oneribus subiaceant, quibus illa subiacebat: sintque nihilo minus de euictione illius emptori obligata eo ipso. Sin autem res vendita neque ecclesiastica erat, neque eiusmodi vinculis obnoxia habebatur, & qui eius dominus fuerat, venditioni ita factæ consentire velit, ac fideiussores de euictione præstare, precium illi soluat. Quod si huiusmodi fideiussores præstare noluerit, vel etiã non potuerit, emanant ex ipso precio arbitrio eorundem Camerarij, & Magistrorũ, vel loca montium non vacabilium, vel alia bona immobilia de quorum euictione idoneis fideiussoribus sit cautum, eaque dicto domino tradita, sint loco similis cautionis pro re vendita, donec aliter emptori idonee caueatur, & interim vendi, aut alias alienari nullo modo possint. Verũ vsquequo precium, vel ex precio alia res empta, vt præfertur domino tradatur, pensio, quæ ex ipsius rei venditæ locatione percipi solebat, vel percipi verisimiliter potuisset, eidẽ ab emptore persoluatur.

Curent autem Camerarius, & Magistri, vt quisquis per causam edificandi huius cōstitutionis fauore vti voluerit, ei ante omnia, consideratis tum ipsius, tum loci qualitatibus summā quam ædificando, vt minimum, impendere, ac tempus quo inchoasse, quoq; perfecisse, debeat, propositis quas voluerit pœnis prescribant. Isq; ad præscriptū huiusmodi promittat, & se bonaq; sua omnia arctissime obliget, subiturus omnino pœnas ipsas nisi promissa præstitit, omni purgatione morę ex quocūq; iure, & etiā canonica equitate competēti penitus sublata. Et nihilominus compellendus ab eisdem Camerario, & Magistris vel promissa perficere, vel quæ propterea emit, & etiā illis vicina quorum occasione emit, & in quibus se edificaturum proposuerat, loca, & domos alijs ædificare volentibus iusto precio, sic vt supradiētum est, æstimando, absque villo augmento vendere.

Sed ne aliquorum impunitas, qui (vt accepimus) beneficio literarum Sixti, & Leonis ac Pij Quarti dum illæ vigerent abusi, domos, & loca ex illarum dispositione acquisita infabricata adhuc retinent, alijs admittendi similia audaciam præbeat, ijsdem Camerarius, & Magistri illos omnes qui a viginti annis circa loca aliqua ex dictarum literarū dispositione emerūt: seque in illis ædificaturos promiserunt, nec præstiterunt, cogant ea omnia quæ tunc facere debebāt, intra spatium sex mensium, a die præcepti eis hac de refaciendi implere, alioqui pœnas promissas ab ijs exigāt omnino. Et præter illas, loca eadem dominis quibus ablata fuerunt, si ipsi velint, eodem precio quod tunc solutum fuit restitui, vel illis nolentibus, alijs qui ibi edificaturi sint, precio vt supradiētum est, æstimando, vendi compellant.

Cæterum pœnæ omnes quas incurrent qui aduersus constitutionem hanc, seu Camerarij, & Magistrorum pro ipsius constitutionis executione mandata, vel decreta admiserint, locis pijs dictæ Urbis ita applicata sint, vt illi ex locis ipsis irreuocabiliter debeantur, pro quo primum pœnæ ipsæ post illarum incursum petite fuerint, Ad quam petitionem, lapsis ab huiusmodi incursum triginta diebus, (nisi dicti Camerarius, & Magistri illas iam pro eorū debito exegerint) quilibet in dicta Vrbe, vel in Romana Curia Iudex ad illarum exactionem indefinēter procedat, donec eidē loco verè & integrè persolūtæ fuerint. Nullo autē dictorum locorum petente, noster in Vrbe Vicarius eis de manu dictorum Camerarij, & Magistrorum acceptas, vel eis ab ipso interpellatis negligentibus, ab eorum debitoribus exactas, inter dicta loca, iuxta eorū indigentiam arbitrio suo distribuat.

Nos enim ad supradicta omnia, & singula faciendū & exequendum, inque illis, & pro illis summarie simpliciter & de plano, solaque veritate inspecta, ac manu regia, etiam ex officio, procedendum, plenam, expeditam, liberamque auctoritatem, & potestatem, Camerario scilicet in ecclesiasticas, eidemq; & Magistris viarum prædictis in laicas, ac quoad pœnas prædictas Vicario, ac singulis Urbis, vel Curiaë Iudicibus huiusmodi, in quascunque personas, de eadem potestatis plenitudine præsentis constitutionis auctoritate tribuimus, & demandamus.

Decernentes eadem omnia, & singula quæ supra statuta sunt, si quando in aliquo casu de eorum sensu controuersia continget, in eam partem interpretanda esse, quæ ad Urbis ornatum magis facere videbitur. Ac semper & ybique, siue in iudicio, siue extra iudicium

fauorabilia ceneri. Et ita ab omnibus iudicibus etiã Palatij Apostolici Auditoribus, & Cardinalibus, sublata quauis aliter interpretandi, & iudicandi potestate, interpretari, & iudicari debere. Et si secus fiat, fore irritum & inane.

Non obstantibus præmissis, ac sçl. recor. simachi, & Pauli ij. de rebus ecclesiæ non alienandis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, legibus etiam imperialibus, dictæque Urbis, atque ecclesiarum, monasteriorum, & locorum religiosorum, siue piorum, ordinumque, quorũ bona huiusmodi fuerint, statutis & consuetudinibus, necnon testantiũ uoluntatibus, alijsq; dispositionibus etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Priuilegijs quoq; & literis apostolicis eisdem ecclesijs, monasterijs, & locis, eorumq; superioribus, capitulis, & conuentibus, seu Populo Romano, alijsque quibuscunque concessis, Et quibusuis alijs sedis Apostolicæ indulgentijs, per quæ præsentium exequutio, & per eas tributæ iurisdictionis explicatio posset quomodolibet impediri, vel tardari. Quibus omnibus, eorum tenores pro plene, & integre expressis habentes, de potestatis plenitudine prædicta derogamus, Cæterisq; contrarijs quibuscunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ antiquationis, abrogationis, reuocationis, sublationis, statuti, tributionis, demandationis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Marcum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, septuagesimo

gesimo Quarto, kalendis Octobris. Pontificatus No-
stri Anno Tertio.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

¶ Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Mil-
lesimo, Quingentesimo, septuagesimo Quarto, indi-
ctione secunda, Die vero decimaquinta mensis Octo-
bris, Pontificatus sanctiss. in Christo patris, & D. N. D.
Gregorij diuina prouidentia Papæ xiiij. Anno eius ter-
tio, & retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt
ad valuas basilicarum ecclesiarum Lateranen. & Prin-
cipis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ,
& acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Petrum A-
loyfium Gaytam, & Ioan. Guerardi Curs.

Alexander Astancollus Magister Curs.

¶ **SANCTIS. D. N. D. GREGORII**
Papæ xiiij. Innouatio, Censurarum & pæ-
narum quas fæl. recordat. Bonifacius Papa
viiij. edidit contra paciscentes seu dantes &
accipientes, aut promittentes & acceptantes
pro expeditionibus gratiæ vel iustitiæ, & ip-
sarum extensio.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam,

B I P S O Pontificatus nostri principio
quam maxime possumus enitimus atq;
contendimus, vt domus & curia nostra
a sordibus expurgeretur. Cui rei salubri
consilio incumbens fæli. recordat. Bo-

nificius Papa viij. excommunicauit & anathematiza-
 uit omnes Clericos, Religiosos, & Laicos vtriusq; se-
 xus, siue familiares Curie, siue vndecunque alios, qui
 aliquod pactum facerent, seu quid paruum vel mag-
 num promitterent, vel promissionem reciperent, aut
 ex pacto vel promissione occulta vel manifesta, siue
 sub verbis generalibus & plenè non expressis, siue spe-
 cialibus & aperte expressis facta, quicquam darent aut
 reciperent pro iustitia, siue gratia, siue pro se, siue pro
 alio, in causis vel iudicijs, seu alias per literas aposto-
 licas, & quibuscunque alijs modis apud sedem apo-
 stolicam obtinenda: & eam sententiam ad promitten-
 tes & acceptantes, dantesque & recipientes duxit ex-
 tendendam. Illos etiam qui sibi intra triduum non re-
 nunciarent eum, quem in culpa esse scirent, vel alicui
 per quem ad se fideliter referretur, simili voluit sen-
 tentiæ subiacere. Ac decreuit, vt nullus hanc incurrens
 excōmunicationis sententiam, absq; speciali mandato
 suo absolutionis beneficium valeret obtinere, nisi in
 mortis articulo constitutus: sed nec quisquam admit-
 teretur ad absolutionis gratiam, nisi prius erogatum
 esset pauperibus quantum ille dedisset, vel etiam re-
 cepisset. Iustitiæ verò, siue gratiæ expeditiones sic ob-
 tentæ nullius prorsus essent roboris vel momenti: &
 scienter illis vtentes simili sententia innodauit: ac re-
 seruans sibi absolutionem eorum cum prædictis ad
 poenas similes in omnibus obligauit. sed hoc scelus
 ira hodie in mores inductum est, vt plerique cupidi-
 tate improbi quæstus potentiorum suffragationibus
 adnixi huiusmodi negotiorum expeditiones hac illac
 conquirentes turpissime nundinētur. Alij alios, quos
 gratia præstare arbitrantur, donis pollicitationibusq;
 ambiant. Quidam etiam se talium operam atq; indu-
 striam

striam pretio & muneribus quesisse affingant. Quæ cū pessima sint, & Curia prædictæ existimationem grauiissime offendant, in eos qui talia agunt animaduertendum fore arbitrati, Constitutionem prædictam cū suis censuris & pœnis omnibus innouamus: easdèq; omnes extendimus ad audentes quaecunque horum facinorum quæ adscripsimus, dantesque illis & alijs supradictis auxilium, consilium, vel fauorem. Quinetiam eos omnes omni beneficio, & officio ecclesiastico & seculari, siue temporali siue perpetuo, ipso iure priuamus, ac priuatos esse declaramus: & præterea infamia subiectos perpetuo ac inhabiles ad illa & alia esse volumus. A quibus etiam, prout quæque res erit, tales pœnæ exigantur, quæ cæteris sint exemplo. Illis tamen qui rem adhuc incognitam, complicesque, ac fautores, & socios retexerint, impunitas concedatur. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Quarto. Nonis Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

M. Datarius. Cæ. Glorierius. A. de Alexijs.

¶ Anno à Natiuitate Domini, Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo Quarto, Indictione secunda, Die vero octaua mensis Nouembris, Pontificatus sanctissimi in Christo patris & Domini nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno Tertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum sancti Ioannis Lateranen. & principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Alexandrum Astancollū, & Anteniū Clerici sanctissimi D. N. Papæ Curs. Petrus Aloyfius Gayta M. Curs. Registrata apud Cæsarem Secretarium.

SANCTIS. D. N. D. GREGORII
 Pape xiiij. Reuocatio omniũ licētiarũ ingre-
 diēdi Monasteria Monialiũ & Virorum, &
 prohibitio ne habentes licentias ab Episco-
 pis, vel Superioribus in casibus necessarijs,
 ingrediantur Monasteria Monialium, nisi
 vrgentibus necessitatibus.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad futuram rei memoriam.

BI Gratia & indulta ab hac Sede conces-
 sa successu temporis incommodum asier-
 re noscuntur: expedit illa salubri præsi-
 dentis consilio submoueri. Proinde san-
 ctimonialium quieti, & tranquillitati cõ-
 sulere, ac omnia quæ illas a spiritualium rerum cogi-
 tatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere, pe-
 riculique, & scandala ab eis remouere cupientes, au-
 ctoritate præsentium reuocamus, & abolemus omnes
 & quascunque licentias ac facultates ingrediendi Mo-
 nasteria, Domos, & loca Monialium, ac etiam Virorũ
 quorumuis ordinũ, quibusuis etiam Comitissis, Mar-
 chionissis, Ducissis, & alijs cuiuscunque status & con-
 ditionis mulieribus, ac etiam omnes & quascunque li-
 centias ingrediendi Monasteria, Domos, & loca ipsarũ
 sanctimonialium, quibuscunque viris etiam eiusdem
 status & dignitatis tam a prædecessoribus nostris, quã
 etiam a nobis, & Sedis Apostolicæ Legatis, aut alijs ex
 quibusuis quantumcunq; vrgentibus causis sub qui-
 buscunque tenoribus, & etiam derogatoriarum dero-
 gato-

gatorijs, reuocatorijs, restitutorijs, alijsque efficacioribus clausulis, irritantibusq; & alijs decretis etiã Motu proprio & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumue Principum contemplatione vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renouatas: Cassamusque & annullamus literas desuper confectas, & processus habitos per easdem. Inhibentes eisdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, super qua à nemine nisi à Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo) absolutiōis beneficiũ possit impertiri, ne ipsarum licentiarum prætextu Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatissis vero, necnon Abbatibus, Conuentibus, ac alijs Monasteriorum vtriusque sexus superioribus, & personis quocunque nomine vocentur, districtè præcipimus sub eadem excommunicationis pœna, necnon priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, ne in Monasteria, Domos, & loca sua quenquam prætextu huiusmodi licentiarum & facultatũ ingredi faciant vel permittant. Quin etiam sub eisdẽ pœnis ipso facto incurrendis prohibemus atque interdiciamus omnibus & quibuscunque personis ecclesiasticis & secularibus, ac etiam ordinum quorumcũque etiam mendicantium regularibus, ne prætextu licentiarum ab Episcopis, vel superioribus, quibus illas concedendi in casibus necessarijs tantum ex decreto Concilij Tridentini tribuitur, ne Monasteria ipsa Monialium pro libito, sed necessitatibus vrgentibus duntaxat ingredi, neue Moniales sub eisdem pœnis illos aliter admittere præsumant. Non obstantibus præ-

missis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Monasteriorumque & ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis, illis eorumque superioribus prædictis, ac alijs quibuscunque per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam sedem sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis concessis, confirmatis, ac etiã iteratis vicibus innouatis: quibus omnibus, eorum tenores, perinde ac si ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Quoniam autem difficile esset præsentibus ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiã impressis manu Notarij publici, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandem fidem in iudicio & extra illud ubiq; locorum adhiberi, quæ adhiberetur præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre revocationis, abolitionis, cassationis, annullationis, inhibitionis, præcepti, prohibitionis, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel eius ausu temerario contraire. si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. D. LXXV. Idibus Junij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

M. Datarius. Cæ. Glorierius. A. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem secretarium.

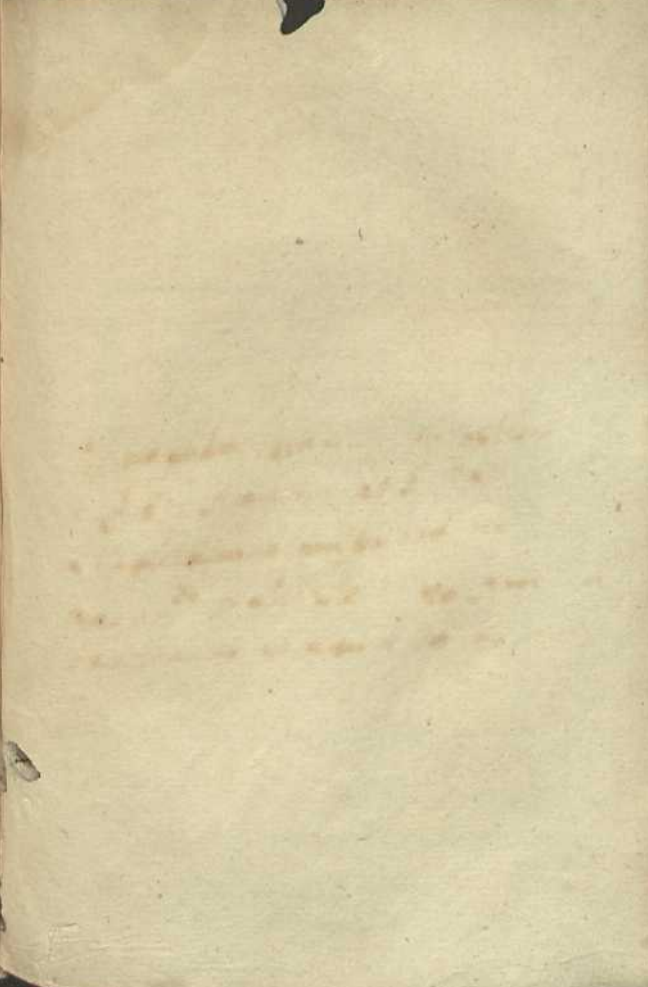
¶ Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo, Quingentaſimo, Septuageſimo Quinto, Indictione Tertia, Die Vero vigefimoquarto menſis Iunij, Pontificatus autem ſanctiſſimi in Chriſto Patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Quarto, Retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ publicatæ & aſſixæ fuerunt in valuis eccleſiæ S. Ioannis Lateranenſis, ac Baſilicæ principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ, per nos ſcipionem de Octauianis, & Ioannem Andream Panizam Apoſtolicos Curſores.

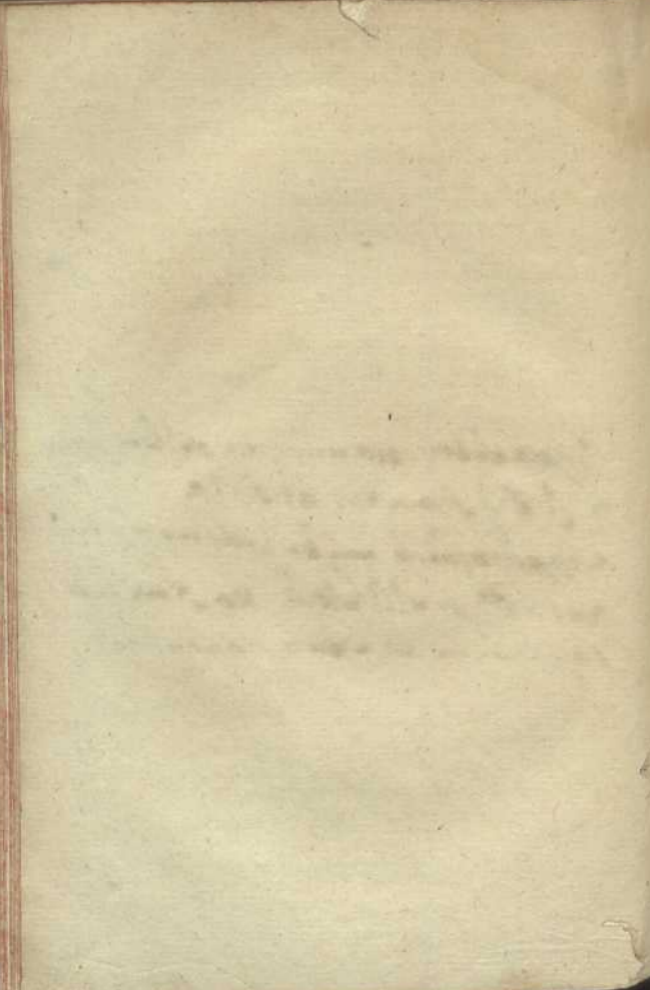
Ioannes Freile Magiſter Curſorum.

*Vejae sobre esta materia o Motu proprio
de S. S. de Acaarias as fl. 26.
a explicação de ambas estas motu proprio
de S. S. de M. D. N. no fim da
explicação da Bulha da Cruzada*

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

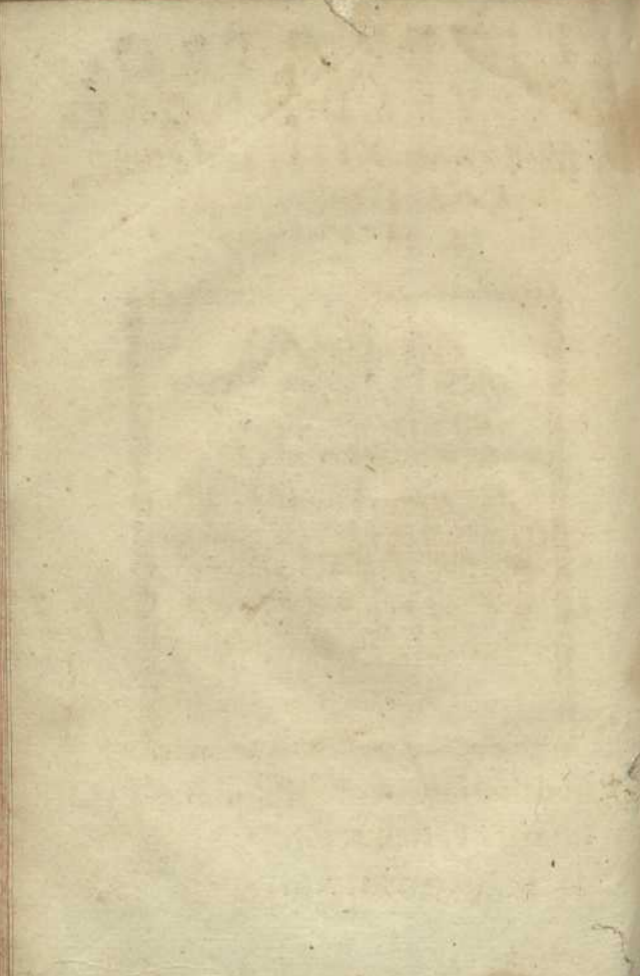
Handwritten text, likely a signature or a list of names, written in a cursive script. The text is difficult to decipher due to its orientation and fading.

Comptroller General
M. S. L. M.

LITERÆ PRO-
CESSVS S. D. N. D. GRE-
gorij Papæ. XIII. Lectæ die
Coenæ Domini, Anni
M. D. LXXV.

In nomine sanctæ, & indiuiduæ Tri-
nitatis, Patris, & Filij, & Spiri-
tus sancti, Amen.

Initiū
transū
pti li-
cerarū.

Nouerint vniuersi hoc praesens pu-
blicum transumptum inspecturi,
quod nos Alexander Riarius Pa-
triarcha Alexandrinus, Curiae Caesariensis
Camerae Apostol. Auditor, Romanaeque
Curiae Iudex ordinarius, Sententiarumque
& Censurarum latorum, ac quarumcunque
literarum Apostolicarum vniuersalis exe-
cutor ab eodem S. D. N. Papa deputa-
tus, vidimus, & diligenter inspeximus li-
teras Apostolicas S. D. N. Gregorij di-
uina providentia Papae xij. hodie, qua
& solenniter more solito lectas & publi-
catas, eiusque vera Bulla plumbea cum
cordula rubei croceique colorum more
Ro. Cu. pendente Bullatas, & omni sus-
picione carentes subsequentis tenoris.

GREGORIVS SEPTIMVS

copus Seruus Seruorum Dei
ad futuram rememoriam.

Consueverunt Roma-
ni Pōtīfices prædeces-
sores nostri, ad retinē-
dam puritatem reli-
gionis Christianæ, &
ipsius vnitatem, quæ
in coniunctione membrorum ad vnum
caput, Christum videlicet, eiusque Vica-
rium, principaliter consistit, & sanctam
fidelium societatem ab offensione seruā-
dam, arma iustitiæ per ministeriū Apo-
stolatus in præfēti ce'ebritate exercere.
Nos igitur vetustum, & solennē hūc
morem sequentes, ex cōmunicamus, &
anathematizamus ex parte Dei omni-
potentis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti
auctoritate quoque beatorum Apostolo-
rum Petri & Pauli, ac nostra quoscunque
Vsitas, Vicleuitas, Lutheranos, & vni-
glianos, Calvinistas, Vgonottos, Anabas-
ptistas, Triniarios & omnes & singu-
los alios Hæreticos, quocunque nomine

I
In hæc
reticos
& fauto-
res eo-
rū, ac
recedē-
tes ab
Apost.
sedis
obediē-
tia.

MOTVS

nuncupentur, & cuiuscunque sectæ existant, & eorum credentes, ipsorumq; receptatores, & fautores, & generaliter quoslibet defensores, ac eorundem libros sine auctoritate nostra & sedis Apostolica, scienter quomodolibet legentes, aut tenentes, imprimentes, seu quomodolibet defendentes ex quavis causa, publice vel occulte, quouis ingenio, vel colore: necnon Schismaticos, & eos, qui se à nostra, & Rom. Pont. pro tempore existētis obedientia, pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedere præsumunt.

2 Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos cuiuscunque status, gradus seu conditionis fuerint, & interdiciamus Vniuersitates, Collegia, & Capitula, quocunque nomine nuncupentur, ab ordinationibus, sententijs, seu mandatis nostris, ac Rom. Pont. pro tempore existentium, ad vniuersale futurum Conciliū appellātes, necnon eos quorum auxi-

In appellantes a papa ad futurum Concilium.

lio consilio, vel fauore appellatū fuerit;
 3 Item excōmunicamus, & anathemati- In Pira-
 zamus omnes Piratas, Latrūculos ma- tas, &
 ritimos, & illos præcipuè, qui mare no- fauto-
 strum à Monte argentario vsque ad Ter- res eo-
 racinam discurrere, & nauigantes in il- rum &
 lo depradari, mutilare, interficere, ac re- in rapi-
 bus & bonis suis spoliare præsumunt, ac ètes bo-
 omnes receptatores eorundē, & eis au- na nau-
 xilium scienter dan es, vel fauorem. Ac fragan-
 omnes, & singulos, qui Christianorum tium,
 quorumcunque, nauibus tempestate in
 transuersum (vt dici solet) iactatis, aut
 etiam submersis, & naufragium passis,
 siue in ipsis nauibus, siue ex eis dilapsa, &
 in mari, vel littore inuenta, cuiuscūque
 generis bona, tam in nostris Tyrrheni, et
 Adriatici, quam in quibuscunque alijs
 cuiuscunque maris regionibus, & littori-
 bus rapuerint, aut sciēter ipsi sibi accepe-
 rint, aut ab alijs rapta, seu accepta scien-
 ter receperint: ita vt nec etiam ob quod-
 T 3 cunque

cunque priuilegium, consuetudinē, aut longissimi etiam immemorabilis temporis possessionem, seu alium quemcumque pretextum excusari possint.

4
In imponen-
tes vel augen-
tes no-
ua pe-
dagia
vel ea
exigen-
tes.

4 Item excommunicamus, & anathematizamus omnes qui in terris suis noua pedagia, seu gabellas ad id potestate non habentes imponunt, vel augent, aut imponi vel augeri prohibita, exigunt.

5
In falsi-
ficato-
res lite-
rarum,
& sup-
plicati-
onū A-
postoli-
carum.

5 Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios Literarum Apostolicarum, & in forma Breuis, ac supplicationum gratiam, vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontificem vel S. R. E. Vicecancellarium, seu gerentes vices eorum, aut de mandato eiusdem Rom. Pont. signatarum, aut sub nomine eiusdem Rom. Pont. seu Vicecancellarij, aut gerentium vices predictorum signantes supplicationes easdem: Extendentes constitutionem fel. re. Innocentij pape. iij. quæ incipit: Ad falsariorum

cum omnibus pœnis in ea contentis, ad falsificantes, seu mutantes supplicationes per nos, seu de mandato nostro signatas & datas, sine nostra, aut Datarij nostri licentia.

6 Item excomunicamus, & anathematizamus omnes illos qui Equos, Arma, Ferrum, Filum ferri, Stannum, Chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapē, funes tā ex ipso canape, quā ex quacunque alia materia, & ipsam materiam aliaque huiusmodi, quibus Christianos impugnant deferunt Saracenis, Turcis, & alijs Christi nominis inimicis: Nec non illos qui per se vel aliū seu alios de rebus Christianæ reip. statum concernentibus, in Christianorum perniciem, & danum, ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos certiores faciunt, illisque auxilium, vel fauorē quomodolibet præstant: Non obstantibus

6
In deferentes
prohibita in
fidelibus, eosque
certiores facientes
de rebus
concernentibus
statum reip.
Christianæ.

quibuscunque priuilegijs, & concessioni-
bus quibuscunque Principibus & Domi-
nijs, siue priuatis personis per nos & se-
dem predictam hactenus cōcessis, quæ
illis nolumus in aliquo suffragari.

7
In im-
pedien-
tes eos
qui vi-
ctualia
ad Vr-
bem de-
ferunt.

7 Item excomunicamus, & anathema-
tizamus omnes impediētes, siue inua-
dentes eos qui victualia, seu alia ad vsū
Romanæ Curiaē necessaria adducunt, ac
etiam eos qui ne ad Romanam Curiam
adducantur, vel deferantur, impediunt,
seu perturbant, vel qui talia fieri faciūt,
vel defendunt, cuiuscunque fuerint ordi-
nis, præminentiaē, conditionis & status
etiam si Pontificali, vel Regali, aut alia
quauis ecclesiastica, vel mundana præ-
fulgeant dignitate.

8
In eos,
qui pe-
grinos
ad Vr-
bē ve-
niētes
offen-
dunt.

8 Item excommunicamus, & anathe-
matizamus omnes mutilantes, vulnerā-
tes, interficientes, capientes, detinentes
seu depradantes Romipetas seu Pere-
grinos ad Vrbem causa deuotionis, seu

per-

peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel recedentes ab ipsa, & illis dantes auxilium, consilium, vel fauorem.

9 Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad fedē Apostolicam venientes & recedentes ab eadem, necnon omnes illos, qui non habentes in eadem Curia iurisdictionē ordinariam vel delegatam temeritate propria capiunt, spoliant, detinent morantes in eadem, aut ex proposito deliberato verberare, mutilare, vel interficere præsumunt, vel qui talia fieri mandant.

10 Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, verberantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S. R. E. Cardinales, ac Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuncios, aut eosdem eicientes à suis diocesis, territorijs, terris, seu

9
In eos qui venientes Romā, vel ibi comorantes offendunt.

10
In eos qui manus iniiciunt in S. R. E. Cardinal. vel prælatos, seu Nuncios.

dominijs, eaque mādantes, vel rata habentes, seu pręstantes eis auxilium, consilium, vel fauorem.

II

In eos qui cau-
sarū in
Curia
penden-
tiū cur-
sum, &
litera-
rū Apo-
stolica-
rū exe-
quutio-
nē im-
pediūt
& per-
sonas e-
isdem
causas
prose-
quentes
offen-
dunt.

II Item excōmunicamus, & anathema
tizamus omnes illos, qui per se vel aliū
seu alios, quascunque personas ecclesia-
sticas, vel seculares ad dictam Curiam
super eorum causis & negotijs recurren-
tes, illasque in eadem Curia prosequen-
tes, aut procurantes, negotiorumque ge-
stores, Aduocatos, Procuratores ipsorū,
seu etiam Auditores, vel Iudices, super
dictis causis, vel negotijs deputatos, oc-
casionē causarum, vel negotiorum huius-
modi verberant, mutilant, vel occidunt
seu bonis spoliant, vel qui per se vel aliū
seu alios directe vel indirecte predicta
exequi vel procurare, aut in eisdem cō-
siliū, auxilium, vel fauorem prestare
non verentur, cuiuscunque præeminen-
tiæ & dignitatis fuerint: Ac illos, qui Li-
teras Apostolicas, & in forma Breuis tā

gra

gratiam, quam iustitiam concernentes,
 ac etiam citationes, inhibitiones, seque-
 stra, monitoria, processus, executoriales,
 aliaq; decreta quaecunque à nobis, & se-
 de Apostolica, seu Legatis, Nuncijs, Præ-
 sidentibus, Camera Apostolicæ Audito-
 ribus, & Commissarijs, alijsque iudicibus,
 & delegatis Apostolicis emanata, & que
 pro tempore emanauerint, simpliciter,
 vel sine eorum beneplacito cōsensu, vel
 examine, executioni demandari, aut ne
 Tabelliones, & Notarij super huiusmo-
 di literarum, & processuum executione
 instrumenta, vel acta conficere, aut con-
 fecta parti, cuius interest, tradere debeāt
 impediunt, vel prohibent, aut impediti
 vel prohiberi procurāt: ac Notarios, Exe-
 cutores, & Subexecutores literarum, cita-
 tionum monitoriorum, & aliorum præ-
 dictorum capiunt, carcerant, & detinēt,
 vel capi carcerari & detineri faciūt: Quin
 etiam quibuscunque personis in genere
 vel

vel in specie, ne pro quibusvis eorū negotijs prosequendis, seu gratijs vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas vel literas à dicta sede impetrent, seu impetratis vtantur, directe vel indirecte prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarium, seu Tabellionem, vel alias quomodolibet retinere præsumunt.

12
In officiales, & prælatos, & spirituales causas à iudicibus apostolicis auocāt, & ex quoque litterarū & mandatorū Apostolicorū impediunt.

12
Item excommunicamus, & anathematizamus omnes & singulos Cancellarios, Vicecancellarios, & Consiliarios ordinarios, & extraordinarios quorumcunque Regum, & Principū, ac Præsidentes Cancelliarum, consiliorum, & parlamentorum: nec non procuratores generales eorundem, vel aliorum Principum sæcularium, etiam si Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quacunque præfulgeant dignitate, quocunque nomine nūcupentur: aliosque iudices tam ordinarios quam delegatos,

gatos, necnon Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, Cōmendatarios, Vicarios, & officiales, qui per se, vel aliū, seu alios quarumcunque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & Literarum Apostolicarum prætenu beneficiarum, & decimarum, ac alias spirituales, & spiritualibus annexas causas ab Auditoribus, & Commissarijs nostris, alijsque iudicibus ecclesiasticis aduocant, illarumue cursum & audientiam, ac personas, capitula, conuētus, collegia causas ipsas prosequi volentes, auctoritate laicali impediunt, ac se de illarum cognitione tanquam iudices interponunt, ac partes actrices, quæ illas cōmitti fecerunt, & faciunt, ad reuocandum, & reuocari faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum, vel cōsentendum eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, à censuris, & pœnis in illis contentis absolui stant, & com-

pellunt, vel alias executionem literarū
 Apostolicarum, vel executorialiū, pro-
 cessuum, ac decretorum prædictorū, etiā
 sub præextu violentiæ prohibendæ, vel
 quæ ad nos informandos, vt ipsi dicūt,
 supplicauerint, aut supplicari tegerint,
 nisi ipsi supplicationes huiusmodi corā
 nobis, & sede Apostolica legitime prose-
 quantur, quomodolibet impediunt, vel
 suum ad id fauorē, consilium, aut assen-
 sum præstant.

13

In eos
 qui per
 sonas ec-
 clesiasti-
 cas ad
 eorum
 tribu-
 nal tra-
 hunt, &
 qui sta-
 guta cō-
 tra liber-
 tatē ec-
 clesiæ
 faciūt.

13 Quiue ex eorum prætēso officio, vel
 ad instantiam quorūcunque personas ec-
 clesiasticas, Capitula, Conuentus, & Col-
 legia ecclesiarum quarūcunque coram
 se ad eorū tribunal, audientiū, cancel-
 lariam, consilium, vel parlamentū, præ-
 ter iuriscanonicū dispositionem trahūt,
 vel trahi faciunt, vel procurant directe
 vel indirecte, quouis quæsito colore: Nec
 non qui statuta, ordinationes, constitu-
 tiones, pragmaticas, seu quauis alia de-

creta in genere, vel in specie ex quavis causa, & quouis quæsito colore, etiã sub prætextu Literarum Apostolicarũ vsu non receptarum, seu reuocatarum, vel cuiusuis consuetudinis, aut priuilegij, vel alias quomodolibet fecerint, ordinauerint, & publicauerint, vel factis, & ordinatis vsi fuerint, vnde libertas ecclesiastica tollitur, seu in aliquo læditur, vel deprimatur, aut alias quouis modo restringitur, seu nostris, & dictæ Sedis iuribus quomodolibet directe vel indirecte, tacite vel expresse præiudicatur.

14 Necnon qui Archiepiscopos, Episcopos, aliosque superiores, vel inferiores Prælatos, & omnes alios quoscunque Iudices Ecclesiasticos ordinarios quomodolibet impediunt, quo minus sua iurisdictione ecclesiastica contra quoscũq; utã

14
In im-
pedien-
tes iu-
dicum
ecclesia-
sticorũ
iurisdic-
tionẽ.

secũdũ quod canones & sacra cõstitutiones ecclesiasticæ, & decreta cõciliorũ generalium, & præsertim tridentini, statuũt.

Qui-

35
 In eos
 qui iurisdictionem & fructus ecclesiasticos usurpant & decimas aut taleas quasque per sonis ecclesiasticis imponunt, aut exigunt, ac assensu auxiliū vel consilium præstāt.

15 Quiue iurisdictiones, seu fructus, reditus, & prouetus, ad nos & sedē Apost. & quascūq; ecclesiasticas personas ratione ecclesiarū, monasteriorum, & aliorū beneficiorū ecclesiasticorū per eos obtentorum pertinētes usurpāt, vel etiā quauis occasione, vel causa, sine Rom. Pont. expressa licentia sequestrant: aut collectas decimas, taleas, præstantias, & alia onera clericis, prælatis, & alijs personis ecclesiasticis, ac eorū & ecclesiarū, monasteriorum, & aliorū beneficiorum ecclesiasticorū bonis, illorumq; fructibus, redditibus, & prouentibus huiusmodi absq; simili Rom. Pont. speciali, & expressa licentia imponunt, & diuersis etiā exquisitis modis exigunt, aut imposta etiam à sponte dantibus, & cōcedentibus recipiūt: necnon qui per se, vel aliū, seu alios directe, vel indirecte prædicta faciunt, & exequi, vel procurare, aut in eisdē auxiliū, cōsiliū, vel fauorē, aut votū, seu suffragiū

palam, vel occulte præstare non verentur, cuiuscumque sint præ eminentiæ, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status, etiã si Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, Respublicæ, & alij potentatus quicunque etiã Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus, & terris quoquo modo præsidetes, aut quauis etiã Pontificali dignitate insigniti: Innouãtes decreta super his per sacros canones tam in Lateraneũ. nouissime celebrato, quam alijs concilijs generalibus edita, etiã cum censuris, & pœnis in eis contentis.

¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoscumque Magistratus, Senatores, Præsidentes, Auditores, & alios Iudices quocumque nomine vocentur, ac Cancellarios, Vicecancellarios, Notarios, scribas, ac executores, & subexecutores, & alios quoquo modo se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus

76

In laicos in
causis
capitalibus seu
criminalibus
contra
personas
ecclesiasticas.

V bus

bus contra personas ecclesiasticas, illas bñniendo, capiēdo, processando, seu sententias contra illas proferendo, vel exequendo, etiã prætenu quorūcunq; priuilegiōrū à sede Apostolica ex quibusuis causis, ac sub quibuscūq; tenoribus, & formis, in genere & specie concessorū quibuscunq; Regibus, Ducibus, Principibus Rebus publicis, Monarchis, Ciuitatibus, & alijs quibuscunq; potētatibus quocūq; nomine censeatur, quæ nolumus illis in aliquo suffragari: illa omnia ex nunc in irritum reuocando.

17
In eos,
qui ter-
ras, seu
iura Ec-
clesiæ
Ro. oc-
cupāt,
vel in-
uadūt,
& in ra-
ptores
honorū
palatii
Aposto-
lici.

17 Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel aliū, seu alios, directe vel indirecte, sub quocunq; titulo, vel colore de facto occupāt vel detinent, vel hostiliter destruūt, vel inuadunt, aut occupare, detinere, vel destruere, aut inuadere hostiliter p̄sumūt in totum vel in partem Alnā in Urbē, Regnū Sicilia. Insc̄las Sardinia, & Cor-

sica, Terras citra Pharam, Patrimoniu
 B. Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanũ,
 Comitatum Venayfinum, Sabinensem,
 Marchiæ Anconitanæ, Massa, Trebaria,
 Romandiola, Campaniæ, & maritimas
 prouincias, illarumq; terras, & loca, ac
 terras specialis cõmissionis Arnulpho-
 rũ, Ciuitatesq; nostras Bonaniam, Cese-
 nam, Ariminum, Beneuentum, Perusiũ,
 Auinionem, Ciuitatem Castelli, Tuder-
 tum, & alias ciuitates, terras, & loca, vel
 iura ad ipsam Rom. Ecclesiam pertinẽ-
 tia, dictaq; Rom. Eccle. mediate, vel im-
 mediate subjecta: quiue supremam iuris-
 dictionem in illis nobis, & eidem Rom.
 Eccle. competentem de facto vsurpare,
 perturbare, retinere, & vexare varijs mo-
 dis præsumunt: Necnon adhærentes, fau-
 tores, & defensores eorũ, seu illis auxiliũ
 consiliũ, vel fauorem quomodolibet præ-
 stante: Necnon omnes, & singulos su-
 pplectum, librorum, scripturarum, &

bonorum Camera, & Palatij Apostolici ex eodem Palatio, infirmitatis Romani Pont. ac sedis Apostolicæ vacationis tempore, ablatores, raptores, & illorum detentores, ac quoscunq; alios, ad quorū manus bona prædicta quocunq; titulo, & ex quavis causa scienter peruenerint.

Volēte presentes istos processus, ac omnia & quacunq; his literis contenta, quousque alij huiusmodi processus à nobis, aut Rom. Pont. pro tempore existente fiant aut publicentur, durare, suosque effectus omnino foriri.

18.
Quod
nulla
lennis
Pontif.
absolu-
tio co-
prehen-
dic su-
pradic-
tos, nec
eos qui
statuta
præfata
liberta-
te eccle-
siæ ledē-
ria, co-
dunt.

18. Caterum à prædictis sen-
tentijs nullus per alium, quam per Romanū Pont.
nisi in mortis articulo constitutus, nec
etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ man-
datis, & satisfaciendo cautione præstita,
absolui possit, etiam prætextu quarū-
libet facultatum & indultorum, quibuscunq;
personis ecclesiasticis, secularibus, & quo-
rumvis ordinū etiam Mendicantiū, &

Militiarum regularibus, etiam Episcopa-
 li vel alia maiori dignitate præditis, ip-
 sisque ordinibus & eorum Monasterijs,
 Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis,
 Collegijs, Confraternitatibus, Cõgrega-
 tionibus, Hospitalibus, & locis pijs, nec-
 non laicis, etiã Imperiali, Regali, & alia
 mundana excellentia fulgēibus per nos
 & dictam Sedē, ac cuiusvis Concilij de-
 creta, verbo, literis, aut alia quacunque
 scriptura in genere & in specie concessio-
 rum, & innouatorũ, ac concedendorũ &
 innouandorum.

19 Quod si forte aliqui contra tenorem
 præsentium talibus excõmunicacione &
 anathemate laqueatis, vel eorum alicui
 absolutionis beneficiũ impendere de fa-
 cto præsumperint, eos excõmunicatiõis
 sententia innodamus, & prædicationis,
 & ministracionis, administrationis sacramento-
 rum, & audiendi cõfessiones officijs in-
 terdicimus, grauius cõtra eos spirituali-

19
 In ab-
 soluē-
 tes trãf-
 gressõ-
 res.

ter, & temporaliter, prout expedire no-
uerimus, processuri: Et nihilominus quic-
quid egerint absoluendo, vel alias, nul-
lus sit roboris, vel momenti.

20
Quod
priuile-
gia, con-
suetudi-
nes etiã
imemo-
rabiles,
indul-
gentiã,
ac con-
fessio-
nalia
nõ suf-
fragan-
tur cõ-
tra pre-
missa.

20 Declarantes, ac protestantes quãcũ-
que absolutionẽ etiam solẽniter per nos
faciendam, prædictos excommunicatos
sub præsentibus cõprehensos, nisi prius à
præmissis, cum vero proposito vltierus
similia non cõmittendi, destiterint: Ac
quo ad eos, qui contra libertatem, vt præ-
mittitur, statuta fecerint, nisi prius statu-
ta, ordinationes, constitutiones, pragma-
ticas, & decreta huiusmodi publice reuo-
cauerint, & ex Archiuijs, seu Capitulari-
bus locis, aut libris in quibus annotata re-
periuntur, deleri, & cassari, ac nos de re-
uocatione huiusmodi certiores fecerint,
eos non cõprehendere, nec eis aliter suf-
fragari. Quinetiã per huiusmodi ab-
solutiõnem, aut quoscunq; alios actu cõtra
nos, tacitos, vel expressos, ac etiã per pa-

tientiam, & tolerantiam nostram, vel successorum nostrorum quantocumque tempore continuata, in praemissis omnibus & singulis, ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicae, ac S. R. F. vnde cumque, & quomodocumque quaesitis, vel quaerendis nullatenus prauidicari posse seu debere.

Non obstantibus privilegijs, indulgentijs, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, supradictis vel eorum, alicui, seu aliquibus, & alijs cuiuscumque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, praerogativa fuerit, etiam si, ut praemittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu quavis ecclesiastica, & mundana praefulgeat dignitate, vel eorum Regnis, Prouincijs Ciuitatibus, seu locis, a praedicta sede sub quavis forma, vel tenore, & ex quavis causa etiam per viam contractus, aut remunerationis, ac cum quibuscumque clausulis etiam derogatorijs concessis, etiam continentibus quod excommunicari,

ri, anathematizari vel interdicti nō possint per literas Apost. non faciētes plenā & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus proprijs, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionē: Nec non consuetudinibus etiam īmemorabilibus, ac præscriptionibus quantūcunque longissimis, & alijs quibuslibet obseruatijs scriptis, vel non scriptis, per quę contra hos nostros processus ac sententias, quo minus includantur in eis, se inuare valeāt, vel tueri: quę omnia quoad hoc, eorum omnium, & singulorum tenores, ac si ad verbum nihil penitus omisso infererentur, præsentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino reuocamus, cęterisq; cōtrarijs quibuscūq.

21 Præcipimus autem in virtute sanctę obedientię vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, atque locorum Ordinarijs, & ecclesijs, & Præ-

21
Ordina-
rij, Cu-
rati, ac
cōfesso-
res de-
bēt pe-
nes se

latis, necnon Rectoribus, ac cæteris curã
animarum exercentibus, ac presbyteris
secularibus, & quorũvis ordinum regula-
ribus ad audiendum confessiones qua-
vis auctoritate deputatis, vt transumptũ
harum literarum penes se habere, ac le-
gere, & diligenter examinare procurẽnt,
ne de huiusmodi reservatione ignoran-
tiam prætereundere valeant.

22 Vt vero præsentis nostri processus
ad cõmunem omnium noticiã facilius
deducantur, chartas, seu membranas pro-
cessus ipsos continentes valuis Ecclesiæ
S. Ioannis Lateranen. & Basilicæ Princi-
pis Apostolorum de Vrbe appendi facie-
mus, quę processus ipsos quasi sonoro præ-
conio, & patulo iudicio publicabunt, vt
ij, quos processus huiusmodi contingũt,
quod ad ipsos non peruenerint, aut quod
iplos ignorauerint, nullam possint excu-
sationem prætereundere, seu ignorantiam
allegare, cum non sit verisimile quod ipsũ

habere
transũp
tũ præ-
sentiũ,
& dili-
gẽter le-
gere.

23
Quod
literæ
publi-
centur
iualuis
ecclesię
S. Ioa.
Laterã.
ac bali-
licę prĩ-
cip. A-
postol.
de Vr-
be, &
vigiat
quous-
q; ali-
proces-
sus fac-
tus fue-
rit.

remaneat incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

23 Quod literæ publicentur per locorū ordinariōs saltem semel in anno. 23 Insuper, vt processus ipsi ac præsentes literæ, ac omnia & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in plerisque ciuitatibus, & locis fuerint publicata, prædictis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs, Prælati & Rectoribus vbilibet constitutis per hæc scripta cōmittimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiēdo mādamus, vt per se vel alū seu alios præsentes literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiā, semel in anno, aut si expedire viderint etiā pluries in ecclesijs suis, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenerit, solenniter publice, & ad Christi fidelium

24 Quod fides adhibeatur tñ sumptis. 24 Volentes earundem præsentium sumptis, etiā impressis, Notarū publici manu subscriptis, & sigillo legitime ordinarij

Rom. Curia, vel alterius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidē in iudicio, & extra illud vbi que locorū adhibendā fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si esset exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino homo minum liceat hanc paginā nostræ excōmunicationis, anathematizationis interdicti, declarationis, protestationis, sublationis, reuocationis, præcepti, commissionis, innovationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationē omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, M. D. L. XXV. sexto Kal. . . Pontifi. nostri Anno Tertio.

Cæsar. Glorierius. M. Datarius.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Alexijs.

Publi-
cario li
terarū.

Anno à Natiuitate Domini Milleſi-
mo, Quingēteſimo, Septuageſimo quin-
to, Indictione tertia, Die vero Iouis vl-
tima menſis Martij, Pontificatus San-
ctiſſi, in Chriſto patris & D. N. D. Gre-
gorij diuina prouidentia Papæ xij. an-
no tertio, retroſcriptæ literæ Apoſtolice
affixæ, lectæ, & publicatæ fuerūt ad va-
luas baſilicarum S. Iohannis Lateranen.
& Principis Apoſtolorum de Vrbe, nec-
non Cancellariæ Apoſtolice, & in acie
Campi Floræ, per noſ Petrum Aloisium
Gaitam, & Iulium Fontanã Curſ. apoſt.
Ant. Clerici pro Mag. Curſ.

Conti-
nuatio
transu-
pti.

QVibus quidem literis diligēter in-
ſpectis, illas ad requiſitionem, &
instantiam Magnifici D. Ioan-
Feliciſſi Saluatorij S. D. N. Papæ, & Ca-
meræ Apoſtolice Procuratoris Fiscalis
per D. Gaſparem Reydetum di-
ſt. Notarium publicum inſcriptum
transumpti, & exemplari, ac in hanc pu-
blicam

blicam transumpti formam redigi mandauimus. Decernentes, & volentes, vt huic presentis transumpto, iuxta earundem literarum, & decreti in eis appositae formam, continentiam, & tenorem de cetero plena, & indubja fides adhibeatur vbique locorum, ac si ipsae litterae originales exhibita, vel ostensa forent. Quibus omnibus, & singulis auctoritatem nostram ordinariam, ac decretum interposuimus, & interponimus per praesentes. In quorum fidem praesentes litteras, atque praesens publicum transumpti instrumentum exinde fieri, & per Impressores Camerales Imprimi, ac per eundem Dominum Gasparem Reydettum Notarium nostrum, & Curiae nostrae coram nobis scribam infra scriptum subscribere, & publicari mandauimus, nostrique soliti sigilli Impressione muniri iussimus, & fecimus. Datum Romae in aedibus nostrae residentiae, sub anno à Natiuitate

Decretum.

Data.

tium.

tiuitate Domini Millesimo, Quingentesimo,
 simo, Septuagesimo quinto. Indictione
 tertia, Die vero vltima Martij, Pontifi-
 catus Sãctiss.in Christo patris, & D. N.
 D. Gregorij diuina prouidẽtia Papæ xiiij.
 Testes. annotertio, presentibus ibidem D. Ia-
 cobo Gerardo, & Antonio Guidotto di-
 ctæ Curia nostræ Notarijs, & coram no-
 bis scribis testibus ad præmissa omnia &
 singula vocatis, & rogatis.

Testes.

subscri-
 ptio No-
 tarij.

Gaspar Reydetus Curia Cau-
 sarũ Camera Apostolicæ Not. ff.

R E V L A E
O R D I N A T I O N E S
& Constitutiones Cancellariæ A-
postolicæ S. D. N. Gregorij
diuina prouidentia
P A P A E X I I I .

A N C T I S S I M V S I N
Christo Pater, & D. N. D. Gre-
gorius diuina prouidentia Papa
xij. suorū prædecessorum ve-
stigijs inhærendo, normam, &
ordinem rebus gerendis dare vo-
lens, in castinum assumptionis
suæ ad summi apostolatus api-
cem, videlicet die quartadecima

mensis Maij. Anni ab incarnatione Domini, Millesimi
quingentesimi, septuagesimi secundi, Reseruationes,
Constitutiones, & Regulas infrascriptas fecit, quas
etiam ex tunc suo tēpore duraturas obseruari voluit,
& quas nos Alexander Episcopus Tusculan. Cardina-
lis Farnesius nuncupatus S. R. E. Vicecancellarius, vl-
tima eiusdem mensis in Cancellaria apostolica publi-
cari fecimus.

Reseruationes generales, & speciales.
Reseruationes fecit similes illis quæ in
Benedicti Papæ xij. quæ in-
cipit,

cipit. Ad regimen, continentiam, & illas locum habere voluit, etiam si officiales in eadem constitutione expressi Apostolicæ sedis officiales ante obitum eorum esse desierint, quo ad beneficia, quæ tempore, quo officiales erant, obrinuerat. Ac reseruauit beneficia, quæ per constitutionem Ioannis Papæ xxi. quæ incipit, Execrabilis, vacant, vel vacare contigerit.

¶ Reseruatio Cathedralium Ecclesiarum
& Monasteriorum.

2 Item reseruauit generaliter omnes ecclesias patriarchales, archiepiscopales, Episcopales, necnon omnia Monasteria virorum valorem annum ducentorum Florenorum auri communi æstimatione excedentia, & voluit, quod excessus huiusmodi in literis exprimat.

¶ Reseruatio dignitatum, necnon suorum, &
S. R. E. Cardinalium familiarium
beneficiorum.

3 Item reseruauit generaliter dispositioni suæ, omnes dignitates maiores post Pontificales, in Cathedralibus, etiam Metropolitanis Ecclesijs, necnon (valorem decem Florenorum auri communi æstimatione excedentes) principales in collegiatis. Reseruauit etiam Prioratus, Præposituras, Præpositatus, ac alias Dignitates Conuentuales, & Præceptorias generales ordinum quorumcunque, sed non Militiarum. Ac quæcunque beneficia, quæ sui etiam, dum Cardinalatus fungebatur honore, existentes, ac S. R. E. viuente nunc, & qui erunt suo tempore Cardinalium, & eorum continui commensales, obtinent, & in futurum obtinebunt, eorum familiaritate durante, & qui- bus, seu ad quæ ius eis cõpetit aut compertum. Nam

si ab ipsa familiaritate, & obitum Cardinalium eorundem, vel alias receperint, declaras dignitates, quæ in Cathedralibus et Metropolitanis, post Pontificales non maiores existunt, & quæ ex Apostolica sedis indulgentia, vel ordinaria auctoritate, aut consuetudine præscripta, vel alias quouis modo in Collegiatis Ecclesijs principalem præminentiam habere noscuntur, sub reservatione prædicta comprehendere debere.

¶ Reservatio beneficiorum Collectorum & subcollectorum.

4 Item reservavit generaliter omnia beneficia ecclesiastica quoruncunque Collectorum, & subcollectorum in quacunque Ciuitate, vel Diocesi, qui suo tempore eorum officia exercuerint, subcollectorum fructuum, & proventuum Camerae Apostolicæ debitorum, illa videlicet beneficia duntaxat, quæ durante eorum officio obtinuerint, ac in quibus, seu ad quæ ius tunc eis competierit.

¶ Reservatio beneficiorum Curialium, dum Curia transfertur.

5 Item reservavit omnia & singula beneficia ecclesiastica quoruncunque Curialium, quos dum Curia Romana de loco ad locum transfertur eam sequendo decedere contigerit, in quouis loco quantumcunque etiam a dicta Curia remoto.

¶ Reservatio beneficiorum Cubiculariorum, & Cursorum.

6 Item reservavit generaliter idem D. N. Papa dispositi, quæ omnia beneficia Cubiculariorum, & Cursorum.

¶ Reseruatō Beneficiorum Ecclesiarum S. Petri, & S. Iohannis Lateranen. ac beatę Marię maioris de Vrbe, ac Beneficiorum titul. tam Cardinalium à curia absentium.

7 Item reseruauit dispositioni suę generaliter quęcunque canonicatus, & præbendas, ac dignitates, personatus, & officia in Principis Apostolorum, & Sancti Iohannis Lateranen. ac beatę Marię maioris de Vrbe ecclesijs, necnon ad collationem, prouisionem, & præsentationem, seu quamuis aliam dispositionē S. R. E. Cardinalium à Roman. curia absentium ratione suorum Episcopatum, Cardinalatus, ac ipsorum Cardinalium titularum spectantia, quandiu absentia sua durauerit, canonicatus, & præbendas, dignitates, personatus, administrationes, & officia, cæteraque beneficia ecclesiastica, cum cura, vel sine cura, vacantia, & in antea vacatura, tam in eadem Vrbe, quam in ecclesijs, ciuitatibus, & dioc. dictorū Episcopatum consistentia, ac decreuit irritum, &c.

¶ De literis in forma Rationi congruit, expediendis.

8 Item voluit idem D. N. Papa, quod concessa per fel. recor. Pium Papam V. prædecessorem suum, & de eius mandato, expediantur in forma rationi cōgruit, sub die coronationis suę, vt moris est, & idem quo ad concessa per pię memor. Pium PP. iiii. etiam prædecessorem suum ad sex menses duntaxat ab ipso die coronationis incipiendos obseruari voluit.

¶ Declaratio reseruationis Ecclesiarum, & Beneficiorum per prædecessores reseruatorum.

9 Item declarauit omnium, & singularium Beneficiorum

rum Cathedralium, & Monasteriorum prouisiones, quas prædicti prædecessores sui ordinationi, & dispositioni eorum, necnon omnia. & singula beneficia ecclesiastica, quæ dicti prædecessores etiam præfatæ dispositioni cum interpositione decreti reseruantur, Quæ quidem Ecclesiæ, & Monasteria, necnon sic reseruata beneficia tempore obitus eorundem prædecessorum vacabant, aut Ecclesiæ ipsæ, vel Monasteria huiusmodi si comendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc vacassent, remansisse, & remanere per huiusmodi reseruationem, & decretum affecta, nullumque de illis præter Roma. Pontificem ea vice se intromittere, vel disponere potuisse, siue posse quoquomodo. Decernens irritum & inane si fecus super illis attentatum forsan erat tunc, vel in posterum contigerit attentari.

¶ Reualidatio literarum prædecessoris gratiæ, & iustitiæ infra annum concessarum.

IO Item prædictus D. N. omnes, & singulas ab ipso Pio V. prædecessore suo infra annum ante diem obitus eius concessas gratiæ, vel iustitiæ literas temporibus debitis eorum executoribus, non præsentatas omnino reualidauit, & in statum pristinum, in quo videlicet ante fuerant, vel pro quibus erant obtentæ, quo ad hoc plenarie restituit ac decreuit per executores prædictos, vel ab eis subdelegandos perinde ad ipsarum executionem procedi posse & debere, ac si executionis huiusmodi temporibus prædictis inchoata fuisset.

¶ Reuocatio vnionum.

II Item vnionibus suadentibus causis ipse D. N. omnes vniones, annexiones, incorporationes, suppressiones,

siones, extinctiones, applicationes & dismembrationes etiam perpetuas de quibus Cathedralibus, necnon alijs Ecclesijs, Monasterijs, Dignitatibus, Personatus, officijs, & beneficijs ecclesiasticis, eorumque domibus, prædijs & locis per cessum, vel decessum, aut quamuis aliam dimissionem, vel amissionem qualiacunque fuerint, inuicem, vel alijs Ecclesijs, Monasterijs, & mensis, dignitatibus, personatibus, officijs, beneficijs, ac pijs, & alijs locis, Vniuersitatibus etiam studiorum generalium, & Collegijs etiam in fauorem S. R. E. Cardinalium, seu Ecclesijs, Monasterijs, & Beneficijs per eos obrentis quomodolibet Apostolica, vel alia quauis, non tamen Concilij Tridentini, auctoritate factas, quæ suum non sunt sortitæ effectum, ac quæcunque concessionibus, & mandata super vnionibus, annexionibus, incorporationibus, ac alijs præmissis taliter faciendis reuocauit, cassauit, & irritauit, nulliusque decreuit existere firmitatis, nec alicui quascunque clausulas, vel adiectiones in quibusuis apostolicis, etiam quæ Motu proprio aut ex certa scientia, & consistorialiter processerant & emanauerant literas, & si in eis decretum esset, illas ex tunc effectum sortitas esse, aut ius quæsitum fore, quomodolibet contenta, aduersus reuocationem, & irritationem huiusmodi voluit aliquatenus suffragari.

¶ Reuocatio facultatum quibusuis concessarum.

Item reuocauit quascunque facultates concessas quibusuis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, alijs Prælatibus, & Personis, necnon Apostolicis Nuncijs, ac fructuum, & prouentuum Canonice & Apostolice debitorum collectoribus, de dispensatione cum quibusuis personis super Matrimonio contracto, vel

contrahendo in gradu prohibito, ac Nataliū, & ætatis defectibus, & de incommutabilibus beneficijs ecclesiasticis in simul retinendis. Necnon de Notarijs publicis creandis, ac de disponendo quomodolibet de quibusuis beneficijs ecclesiasticis & alias a præmissis officia ipsorum Nunciorum, & Collectorum directe non concernentes, necnon facultates, & indulta quibusuis Cardinalibus, ac alijs personis etiam ad vitā de quibusuis beneficijs ecclesiasticis certarum Ciuitatum, & Diœces. in quibus ipsi non erant, nec vnquā fuerant veri ordinarij collatores, sed de ipsorū ordinariorū consensu, aut etiā sine ipsorū consensu, seu sede Episcopali, vel etiā Archiepiscopali vacantibus, disponēdi, aut Vicarios perpetuos, seu etiam temporales, quī etiā Cardinalibus, aut personis huiusmodi beneficia conferrent, vel commendarent, deputandi, aut ipsi Vicarij per quoscunq; Rom. Pont. prædecessores suos deputati fuissent, etiam perinde ac si veri, & non ficti inibi Ordinarij collatores essent. Ac etiam cū decreto quod de eisdem beneficijs absq; eorundem Cardinalium, vel personarum consensu, etiam per sedem Apostolicam pro tempore factæ nullius essent roboris quomodolibet concessa, etiam si in literis desuper cōfectis siue clausulæ restitutoriæ, & derogatoriarum derogatoriæ, & aliæ efficaciores quas pro expressis haberi voluit, quo ad omnia in quibus facultates ipsæ non sunt sortitæ effectum, etiam si Nuntijs eisdem dictæ sedis Legatis de Latere competens sit concessa testas, Decernens irritum, & c.

¶ Reuocatio facultatum conferendi
Beneficia reseruata.

Reuocauit quascunque facultates, & literas
a iij ras

ras defuper confectas, per quos quicumque sui præde-
 cessores Roma. Pont. quibusvis personis ordinariam
 collationem, seu aliam dispos. Beneficiorum
 Ecclesiasticorum de iure vel consuetudine habenti-
 bus, & quavis etiam Patriarchali, Archiepiscopali,
 Episcopali, vel alia dignitate, vel alio, non tamen Car-
 dinalatus, honore fungentibus, quavis consideratio-
 ne, vel intuitu etiam Motu proprio, & ex certa sci-
 entia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concess-
 rant, aut quamdiu viuerant, vel suis Ecclesijs, seu Mo-
 nasterijs præessent, aut ad aliud tempus de beneficijs
 ecclesiasticis generaliter reseruatis seu affectis, ad eorū
 collationem, prouisionem præsentationem, electionē
 & quamuis aliam dispositionem communiter, vel di-
 uisim spectantibus disponere libere, & licite valerent,
 aut etiam ad id per eosdem prædecessores Vicarij per-
 petui, vel ad tempus constituti forent.

¶ De dictionibus numeralibus.

¶ 4 Item vt in apostolicis literis committendi cri-
 men falli per amplius tollatur occasio, voluit, statuit,
 & ordinauit, quod dictiones numerales, quæ in di-
 ctis literis ante Non. & idus immediate poni consue-
 uerunt, per literas, & syllabas extense scribātur. & il-
 læ ex præfatis literis in quibus huiusmodi dictiones
 aliter scriptæ fuerint, ad Bullariam nullatenus mit-
 tantur.

¶ De concurrentibus in dact.

¶ 5 Item voluit, quod de concurrentibus super va-
 cātibz, seu certo modo vacaturis beneficijs, illis
 bus gratiæ Motu proprio conceduntur, ceteris
 modo gratias non habentibus, alias graduatis, non gra-
 duatis, aut inter graduatos magis graduatis, ceteris
 æqualiter graduatos prius graduatis, necno.

titulo possessores non possessoribus, ac inter personas alias in Curia presentes absentibus ab ea, ac inter presentes non beneficiatis beneficiatis, & similiter inter absentes cæteris paribus oriundus non oriundo, & diocæsanus non diocæsano, In reliquis vero singuli, qui prius apostolicas desuper literas eorum executoribus præsentauerint, alijs in ipsorum de quibus agi contigerit, beneficiorum affectuione præferatur.

¶ De non tollendo ius quæsitum.

16 Item ne per varias, quæ pro commissionibus seu mandatis, & declarationibus habendis in causis plerumque fiunt suggestiones, iustitia postponatur, idē D. N. decreuit, & declarauit suæ intencionis esse, quod deinceps per quamcunque signaturam, seu concessionem, aut gratiam, vel literas apostolicas pro cõmissionibus, seu mandatis, aut declarationibus huiusmodi, etiam si Motu proprio, & ex certa scientia, ac etiã ante motam litem à sanctitate sua emanauerint, vel de eius mandato faciendas, nulli ius sibi quæsitum quomodolibet tollatur.

¶ Regula de viginti.

17 Item voluit, quod si quis in infirmitate constitutus resignauerit aliquod beneficium, siue simpliciter, siue ex causis permutationis, vel alias dimiserit, aut illius Cõmendæ cessent, seu ipsius beneficij vnionis dissolutioni cõsenserit, etiam vigore supplicationis dū esset sanus signatæ, & postea infra viginti dies per ipsum resignantem præstandi consensus cõpulsus, de ipsa infirmitate decesserit, & ipsum beneficium inuis auctoritate conferatur per resignationē factam, collatio huiusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitū cõseatur vacare.

¶ De Idiote.

18 Item voluit, quod si contigerit ipsam alicui personæ de Parochiali Ecclesia, vel quouis alio beneficio exercitium curæ animarum Parochianorum quomodolibet habente prouidere, seu mandare prouideri, nisi ipsa persona intelligat, & intelligibiliter loqui sciat idioma loci, vbi ecclesia, vel beneficium huiusmodi consistit, prouisio, seu mandatum, & gratia de super, quo ad Parochialem ecclesiam, vel beneficium huiusmodi, nullius sit roboris, vel momenti.

¶ De non impetrando beneficium per obitum viuentium.

19 Item si quis supplicauerit sibi de beneficio quocunque tanquam per obitum alicuius, licet tunc viuens, vacante prouideri, & postea per obitum eius vacet, prouisio, & quæuis alia dispositio dicto supplicanti per obitum huiusmodi denuo faciendæ nullius sint roboris, vel momenti.

¶ De vnionibus, & vnionum confirmatione.

20 Item voluit, quod petens beneficia ecclesiastica alijs vniri, teneantur exprimere verum annum valorem secundum communem æstimationem, tam beneficij vniendi, quam illius, cui vniri petitur. Alioquin vnio non valeat, & semper in vnionibus cõmissio fiat ad partes, vocatis quorum intereât, & idẽ voluit obseruari in cõfirmationibus vnionum factarũ.

¶ De mendicantibus transferendis.

21 Item de mendicantibus, qui ad alios cõuenerint transferri pro tempore, voluit Constitutione Fel. recor. Martini Papæ quinti prædecessoris sui factã, &

& in libro Cancellariæ Apostolicę descriptam, quę incipit. Viam ambitiosę cupiditatis, & c. firmiter obseruari.

22 Item de Clericis extra tempora a iure statutis, siue ante ætatem legitimam, aut absque dimissorijs literis ad sacros ordines se promoueri facientibus pro tempore, etiam voluit Constitutionem pię memor. Pij ij. similiter prædecessoris sui desuper editam, & in dicto Cancellariæ Apostolicę libro descriptā, quę incipit. Cum ex sacrorum ordinum, & c. pari modo obseruari.

¶ De Moneta.

23 Item declarauit idem D. N. quod libra Turonen. paruorum, & florenus auri de Camera pro æquali valore in concernentibus literas, & Camera Apostolicam computari, & æstimari debeant.

¶ De beneficijs vacaturis per promotionem ad Ecclesias, & Monasteria.

24 Item præfatus D. N. Papa voluit, decreuit, & ordinauit, quod quęcunq; concessiones, gratias, & mandata etiam Motu proprio, & cū derogatione huius cōstitutionis, quę ab eo pro quibusuis personis emanauerint, de prouidēdo eis de quibusuis beneficijs vacaturis per promotionem quorumcunq; ad Ecclesiarum, & Monasteriorum regimina, si huiusmodi cōcessiones, & mandata diem promotionis promouendorū fuerint præcesserint, Necnon quęcunq; collationes, concessionēs, & dispositiones pro tempore faciēde de præfatis, & de quibusuis alijs beneficijs ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, quę per promouendos, vel assumptos ad quascunq; prælaturas inter illarum vacaturis huiusmodi promotionis, vel assūptiōis

tempo-

tempora, simpliciter, vel ex causa permutationis vbi-
cunque resignari, vel alias dimitti congerit, cum in-
de securis pro tempore sint cassae, & irritae, nulliusq;
roboris, vel momenti.

¶ De non iudicando iuxta formam supplicatio-
num, sed literarum expeditarum.

25 Item cum ante confectionem literarum gratia apo-
stolica sit informis, voluit, statuit, & ordinavit idem
D. N. quod Iudices in Rom. Cur. & extra eam pro tē-
pore existentes, etiam si sint S. R. E. Cardinales, causa-
rum Palatii Apostolici Auditores, vel quicumq; alij,
non iuxta supplicationum signatarum super quibus-
uis impetrationibus (nisi in dicta Curia duntaxat
sint commissiones iustitiam concernentes per placet,
vel per sanctae Romanae Ecclesiae Vicecancellarium
iuxta facultatem super hoc sibi concessam signatae)
sed iuxta literarum super eisdem impetrationibus &
concessionibus confectarum tenores, & formas iudi-
care debeant. Decernentes irritum, & c. Et si literae ip-
sae per praerogationem, vel alias minus bene expe-
ditae reperiantur, ad illorum quorum interest instan-
tiam ad apostolicam Cancellariam remitti poterunt per
eius officiales, quibus huiusmodi tenores, & formas
restringere conuenit, ad formas debitas reducendae.

¶ De Regulis Cancellariae producendis.

26 Item attendens D. N. Papa, quod super haberi-
dis de Cancellaria apostolica regulis, & constitu-
tionibus inibi descriptis, faciliter per eos, qui in
Curia indiguerint, ad ipsam Cancellariam recursus
dirigi potest, nec consultum foret, quod
dem regularum & constitutionum, eas in

Occurrentium causarum, & negotiorum aliquoties immutari conuenit, probando tenore vel effectu testiū plerumque tenore super memoriam non habentium depositionibusitari deberet, voluit statuit, & ordinauit, quod deinceps quilibet ex Auditorib⁹ causarum Palatii Apostolici, & alij, etiam si sanctæ Romanæ Eccl. sint Cardinales in ipsa Curia pro tempore deputatis auctoritate Apostolica, Iudicibus etiam in causis actu pendentibus, super huiusmodi tenore vel effectu probando, duntaxat ster, fidemq; adhibeat cedula, seu scripturæ desuper a duobus de maiori parco, quod danda sit, a tergo signatæ, & etiam duobus alijs literarum Apostolicarum Abbreniatoribus in ipsa Cancellaria auscultatæ, & domini Vicecancellarij, seu dictam Cancellariam Regentis manu subscriptæ, vt moris est, quicquid autem secus fieri contigerit, nullius sit roboris vel momenti.

¶ De surrogandis collitigantibus.

27 Item D. N. cupiens litium succidere anfractus, & ne noui collitigantibus aduersarij dentur, prouidere, voluit, statuit, & ordinauit, quod quoties deinceps aliquem super quouis ecclesiastico beneficio collitigantem in iure, vel ad ius, si quod forsan eius aduersario in dicto beneficio competierit, surrogari concesserit (dūmodo præfatus collitigans in dicto beneficio intrusus non fuerit, nec super eo contra dictū aduersarium, postquam illud per triennium pacifice possederit, nisi tunc mota fuerit) aliorum quorumlibet de præmissio iure, siue tunc vacet, vel cum vacante, superrationes, vel cōcessionem etiam Motu proprio nullo mensem ante concessionem huiusmodi factæ nullius sit roboris, vel momenti. Et nihilominus, & eorū fradibus obuiare, qui viuentium bene-

beneficia, illorum præsertim, quibus aut propter senium, aut propter infirmitatem immineret vitæ periculum, impetrant, vt illis de quibus, tanquam collitigantes in eorum iuribus facilius subrogentur, voluit, vt deinceps nullus in iure, vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo viuente in casibus premiffis, vel similibus impetrauerit, aliquo modo subrogetur, ac subrogatio, vel gratia si neutri, si nulli, seu notæ prouisionis, aut perinde valere, taliter impetrandi nullatenus suffragetur, quod etiam strictissime obseruari mandauit in impetrationibus beneficiorum per priuationem, & amotionem, ex quibusuis criminibus, & excessibus forsan perpetratis, etiam si vsque ad definitiuam sententiam, quæ tamen in rem non transierit iudicatam, processum foret.

¶ De verisimili notitia.

28 Item voluit, & ordinauit, quod omnes gratiæ, quas de quibusuis beneficijs ecclesiasticis cum cura, vel sine cura secularibus, vel regularibus per obitum quarumcunq; personarum vacantibus inantea fecerit, nullius roboris, vel momenti sint, nisi post obitum & ante datam gratiarum huiusmodi tantum tempus effluxerit, quod interim vacationes ipsæ de locis, in quibus personæ prædictæ decefferint, ad notitiam eiusdem dñi nostri verisimiliter potuerint peruenisse.

¶ Non valeant commissiones causarum, nisi literis expeditis.

29 Item quod omnes, & singulæ commissiones causarum, quas inantea fieri contigerit, obtentæ vel occasione concessionum duntaxat apostolicarum de beneficijs ecclesiasticis gratiarum, super quibus, etc.

apostolicæ confectæ fuerint, ac processus desuper habendi, nullius in robore, vel momenti, nisi ipsæ literæ interueniant, quum ad articulandum expediantur, & interim non sit verba, nec sit locus regulæ de subrogandis collatantibus.

¶ De impetrantibus beneficia per obitum familiarium Cardinalium.

30 Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicuius Cardinalis, teneatur exprimere nomen, & titulum ipsius Cardinalis, & si ille in Curia fuerit, eius ad id accedat assensus, alias desuper gratia sit nulla, & idē seruari voluit, si dicti familiares eorundem Cardinaliū familiares esse desierint, seu ad aliorum Cardinalium familiaritatem similem transierint, quo ad beneficia, quæ familiaritate priori durante obtinuerint, & in quibus priori ipsa familiaritate durante, ius eis competierit.

Ita quod, quo ad illa, Cardinales, quorū prius familiares fuerint, suum habeant adhibere consensum. Declarans præsentem constitutionem locum non habere in illis beneficijs, quæ non solum ratione familiaritatis continuæ commensalitatatis huiusmodi, sed etiã ratione officiorū, quæ familiares ipsi tempore obitus eorum in dicta curia, vel extra eam obtinerent, aut antea obtinuissent dictæ dispositioni generaliter reseruata, vel affecta fuisse apparerent. Necnon illos, quo ad effectum, dictæ constitutionis, familiares eorundem Cardinalium censerit, qui ipsorum Cardinalium familiares continui commensales: ad minus per sex menses fuisse probarētur. Decernēs irritū, &c.

¶ Super eadem familiaritate.

¶ D. N. ad evitandas lites, & contētionē, quæ

quæ ex præcedenti sua constitutione exoriri possent vestigijs prædecessorum suorum inherendo, voluit, statuit, & ordinauit, quod si beneficia quæ per obitum familiarium continuorum commendatium eorundem Cardinalium in futurum vacabunt, cessantibus apostolicis reservationibus, ad alterius Cardinalis collationem, vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dicta præcedenti constitutione non comprehendantur, quo ad hoc, vt in prouisionibus talium beneficiorum super expeditionibus literarum illius Cardinalis, cuius familiaris defunctus ille extitit, consensus requiri debeat, sed beneficia huiusmodi ad collationem seu quamuis aliam dispositionem Cardinalis ordinarij collatoris, vt præfertur, libere spectare censeantur, & si apud Sedem Apostolicam beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiarium vacauerint, tunc in prouisione talium beneficiorum super expeditione literarum illius Cardinalis exigatur consensus, si in Romana Curia presens fuerit, ad quem eorundem collatio, vel dispositio, vt præfertur, pertinere deberet.

¶ Signatura per Fiat præferatur alteri
per Concessum.

32 Item voluit, idem D. N. quod concurrentibus eadem die super quocunque beneficio per fiat, & concessum signaturis, ex eis per fiat etiam vt petitur habens, alteri per concessum etiam Motu proprio habenti præferatur, etiam si in illa per concessum prægnantiores, & quatumlibet priuilegiatiuæ essent clausuræ.

¶ De annali possessore.

33 Item S. D. N. vt improbi lites exquirantur a motu reprimantur, voluit, statuit, & ordinauit.

eunq; beneficium ecclesiasticum tunc per annum im-
 mediate præcedente possessione possessum, & quod certo mo-
 do vacare prætenditur, si princeps impetrauerit, nomē,
 gradum, & nobilitatē possessoris eiusdem, & quot an-
 nis illud ipse possederit, ac specificā, & determinatā,
 ex qua clare poterit constare, quod nullū ipsi possessio-
 ri in dicto beneficio ius cōpetat, causam in hmōi im-
 petratione exprimere, & infra sex menses ipsum posses-
 sorem ad iudiciū euocari facere, causamq; ex tunc desu-
 per infra annum vsq; ad sententiā diffinitiuā inclu-
 siue prosequi debeat, & teneatur. Alioquin impetra-
 tio prædicta, & quæcunq; inde secuta nulli^o existant
 firmitatis, & idē impetrās de dānis, & interesse posses-
 sorem prædictū propterea contingentibus ei satisfacere:
 & si possessore ipsum iniuste, frivole, & indebite
 molestasse reperit^o extiterit, quinquaginta florenos au-
 ri persolvere Camerae apost. sit restrictus, nec alius quā
 præmissæ vacationis modus etiā per literas, si neutri,
 aut surrogatiōis, aut alias sibi, quo ad hoc, vt benefi-
 cium hmōi ea vice cōsequi, aut obtinere valeat, quo-
 modolibet suffragetur, illudq; nullatenus inantea li-
 tigiosum propterea censeatur: quod etiā extendi vo-
 luit ad impetrantes beneficia ecclesiastica cuiuscunq;
 qualitatis per priuationē, & amotionē, vel alias prop-
 ter cōmissa excessus, & crimina vacantia, vel vacatura
 & similiter ad impetrantes beneficia tanquā vacantia
 per deuolutionem:

¶ De trienniali.

Statuit, & ordinauit idē D. N. quod si quis
 quæcunq; beneficia ecclesiastica qualiacunq; sint absq;
 si noniaci excessu ex quouis titulo apostolica, vel or-
 dinaria cōfirmatiōe, aut electione, & electionis hmōi cō-
 firmatiōe, præsentatione, & institutione illorum
 ē ad

ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, prouisio, electio, & presentatio, seu quævis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice inuenerit (dummodo in beneficijs huiusmodi, si dispositioni apostolicæ ex reservatione generali in corpore iuris clausa reservata fuerint, se non intruserit) super eisdem beneficijs taliter possessis molestari nequeat. Necnon impetrationes quaslibet de beneficijs iplis sic possessis factas irritas, & inanes censerì debere decreuit, antiquas lites super illis motas penitus extinguendo.

¶ De non appellando ante diffinitiuam sententiam.

35 Item idem D. N. vt finis litibus celerius imponatur, & litigantium parcatur sumptibus, & expensis, suorum prædecessorum constitutionibus & statutis, inhærendo, statuit, & ordinauit, quod in causis in Romana Curia pendentibus, & quas in posterum contigerit agitari, nulli ante diffinitiuam sententiam liceat appellare, nec appellatio, si fuerit emissa, debeat admitti, nisi ab interlocutoria, quæ vim habeat diffinitiuæ, vel à grauamine minime concernente negotiũ principale, quod non possit per appellationem à diffinitiuâ sententia reparari: nullæque causæ appellationum committantur, nisi in commissione exprimat, quod interlocutoria vim diffinitiuæ habeat, vel grauamen sit tale, quod in appellatione à diffinitiuâ non valeat reparari. Alioquin appellationes, & commisiones in posterum, & quicquid inde secuerit, nullus sit roboris vel momenti, commisionibus appellationum iam iudicibus presentatis in suo robore permansuris, in quibus eisdem sententijs secundo, vel tertio, vel quocumque alio modo non liceat

ceat appellare. Appellationes vero, & appellationes etiã ab interlocutorijs & iuramentibus huiusmodi suo, vel alterius nomine persequentes si succubuerint, ultra expensas, & damna, ad quę resarcienda de iure condemnatus compellitur, viginti florenorum auri poena mulctetur.

¶ Non stetur commissioni post conclusionem.

36 Item statuit, & ordinavit, quod in commissionibus de iusticia, seu mandatis etiam consistorialibus per eum, seu de eius mandato, vel auctoritate in causis, in quibus conclusum existat, in posterum concedendis, etiam si in eis de conclusione huiusmodi implicite vel explicite mentio facta fuerit, nihil censeatur esse concessum, nisi per concessionem commissionis huiusmodi derogetur expresse.

¶ De literis religiosorum expediendis.

37 Item voluit, & ordinavit, quod si aliqui religiosi petunt aliquod beneficium ad nutum amovibile, cum clausula, quod exinde pro solo nutu Abbatis, vel superioris amoveri non possint, literę quoad ipsam clausulam nullatenus expediantur, nisi idẽ D. N. ponat in signatura, quod non possit amoveri, vel ad partem clausulam ipsam concedat.

¶ De clausula ponenda in literis permutationum beneficiorum.

38 Item committatur alicui beneficii resignationis receptio, & fiat clausula, Attente quoque provida, & ex causa permutationis, resignationes frãt, ponatur clausula, Quod neuter permutationis ius acquirat

nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

¶ De supplendis defectibus.

39 Voluit, quod si petatur suppleri defectus in genere, nullatenus literæ desuper concedantur, nisi in petitione desuper huiusmodi defectus exprimantur, vel per, Fiat ut petitur, supplicatio signata fuerit.

¶ De derogatione iuris patronatus.

40 Item voluit, quod super quouis beneficio ecclesiastico de iure patronatus laicorum non expediatur litteræ, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacauit, quod eius collatio ad sedem Apostolicam legitime est deuoluta, vel quia tempus patronis laicis ad presentandum a iure præfixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus. Et si per ipsum iuris patronatus huiusmodi derogari contigerit, si ius huiusmodi ad aliquem Regem, Ducem, Marchionem, vel alium Principem pertineat, & de hoc in literis provisionis, vel mandati de prouidendo de dicto beneficio mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.

¶ De commendis.

41 Item voluit, quod nulli seculari de regulari, nec religioso de seculari beneficijs commenda datur, nisi in signatura per clausulam, ad partem, super petitione commendæ huiusmodi, de commenda ipsa mentio fiat.

¶ De reformationibus.

42 Item voluit, statuit, & ordinauit, quod super quibuscumque reformationibus signatis super impressionibus quoruncumque beneficiorum vacantium modo vacaturorum, in quibus petitur, quod super prima data expediri possint, si ex petitione sub tali data cuiquam videretur possibile, litteræ huiusmodi sub ipsa prima data expediantur.

pediantur, nisi reformaciones hmōi per fiat sub prima data signate fuerint.

¶ De concessione in resignationibus, & pensionibus.

43 Item voluit, & ordinavit, quod super resignatione cuiuscūq; beneficii ecclesiastici, seu cessione iuris in eo quā in manibus suis, vel in Cancellaria apostolica fieri cōtigerit, apostolicæ literæ nullatenus expediatur, nisi resignās, vel cedēs, si præsens in Romana Curia fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suū ad hoc ab eo specialiter constitutum expeditioni hmōi in eadem Cancellaria expresse consenserit, & iurauerit, vt moris est: & si ipsum resignantē, vel cedentem pluries super vno & eodē beneficio in fauorē diuersarū personarū successiue consentire cōtigerit, voluit sãctitas sua, quod primus cōsensus tenere debeat & alij posteriores cōsensus, ac literæ illorū prætextu etiam sub priori data expeditæ, pro tempore nullius sint roboris, vel momenti. Nec literæ reservationis, vel assignationis, etiã Motu proprio, cuiusuis pensionis annuæ super alicuius beneficii fructibus expediri possint, nisi de consensu illius, qui pensionem persolvere tunc habebit.

¶ De ingressu Religionis.

44 Item non dentur literæ super beneficijs vacaturis per ingressum Religionis, nisi ille præcesserit datam super pensionis.

¶ Non valeat impetratio facta per modum in Cancellaria exprimendum.

45 Item voluit, quod si petatur aliquod beneficium vacās per modum in Cancellaria apostolica exprimendum, talis impetratio non valeat, nec literæ desuper

De executione scienda

46 Item voluit, statuit, & ordinavit, quod quoniescūq; per signaturā suā, vel de mandato factā, super exequendis aliquib; cū adfectione proprii nominis, vel dignitatis cuiusvis, iudex datur, literę desuper expediatur cū expressiōe, quod idem iudex executionem faciat per seipsum.

De dispensationibus in gradibus consanguinitatis.

47 Voluit, quod in literis dispensationū super aliquo gradu consanguinitatis, vel affinitatis, aut alias prohibito, ponatur clausula, si mulier rapta nō fuerit. Et si sciēter, ponatur clausula addita in quaterno.

Super defectu natalium.

48 Voluit, quod in dispensationibus super defectu Natalium, quod possint succedere in bonis temporalibus, ponatur clausula, Quod non præiudicetur illis ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

Super dispensationibus.

49 Item, quod per quamcunque signaturam in qua vis gratia nullatenus dispensatio veniat, nisi dicta gratia totaliter effectum huiusmodi dispensationis concernat, vel alias nihil conferat, aut operetur.

Nulli suffragetur dispensatio, nisi literis confectis.

50 Item, cum concessionēs super gratijs dispensationum quarumcūq; quibusvis per ipsum D. N. concessarum, vel concedendarum per regulas Cancellarię Apostolicę sint provide limitatę, licet aliquę petitionibus super huiusmodi concessiōis multa sint perita, ne quis talium concessiōis textu id dispensatiōe tenere, aut

quod concessiones huiusmodi se non extendant, Voluit idem D. N. quod nulla talis dispensatio cuiquam in iudicio, vel extra iudicium, suffragetur, antequam super ea littere apostolicæ sint confectæ.

¶ De clausulis ponendis in literis indulgentiarum.

51 Item voluit, quod in literis indulgentiarum ponatur, quod si Ecclesiæ, vel Capellæ, vel alias aliqua indulgentia fuerit per ipsum concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, huiusmodi literæ sint nullæ.

¶ De indulgentijs concessis ad instar.

52 Item voluit, idē D. N. quod literæ super indulgentijs non expediantur ad instar, nisi specificentur.

¶ De exprimendo valore beneficiorum in impetrationibus.

53 Item voluit, quod in gratijs, quas quibusvis personis de beneficijs vacantibus, seu certo modo vacaturis fieri contigerit, illorum, & aliorum quorumcūq; beneficiorū, quæ dictæ personæ tunc obtinuerint, seu de quibus eis fuerit prouisum, vel concessum, aut mandatū prouideri, verus annuus valor per Marcas argenti, aut sterlingorū, vel libras Turonensium paruarum seu floren. auri, aut ducati, vel uncias auri, seu aliam monetam secundum cōmunem æstimationem exprimat, nisi personæ prædictæ beneficia, quæ tunc obtinuerint, aut in quibus, vel ad quæ ius eis cōpetit, iuxta ipsarū oblationes, aut alias dimittere teneantur, alioquin gratiæ prædictæ sint nullæ. Et idē ser-

uatur in gratijs, quas à ss. sua Motu proprio emanare contigerit, quo ad beneficia, de quibus per sūffraganeos suos, seu alios, prouideretur, seu prouideri mādatur, ac literis, per quas pro tēpore ad eorum archiepiscopos, & cathedraliū, ac monasteriorū regi-

regimina promotis conceditur, quod Monasteria, & alia Beneficia ecclesiastica secularia, & regularia per eos obtenta, & in quibus, & ad quibus eis competit, retinere possint.

¶ De clausulis in beneficijs vacantibus ponendis.

34 Voluit, & ordinavit, quod quando prouidet, seu mandat prouideri alicui de beneficio ecclesiastico vacante, tunc dari poterunt clausulæ, si petatur, Etiam si illud quouis modo, &c. seu per constitutionē Execrabilis vacet, ac specialiter reseruatū inter aliquos litigiosum sit, & eius collatio deuoluta fuerit. Et si pro collitigante, vel surrogationem, aut si neutri, vel si nulli, &c. petente, si tunc lis specificè exprimat, Nec detur aliqua generalis reseruatō dispositiue, nisi desuper in concessione specialis, & expressa, ac pure & non sub conditione mentio fiat, & tunc reliquæ reseruationes ibi cōtente veniant. Si vero tempore expeditionis inde literarum generalis reseruatō huiusmodi probari non possit, aut in nouis prouisionibus, seu pro collitigantibus, si neutri, vel si nulli, &c. sit expressum, quod ab aliquibus asseritur, illum cuius beneficium conceditur collectorem, vnicum subcollectorem, abbreviatorem, vel familiarem, notariū, aut dictæ sedis officialem fuisse, clausula ponatur, Etiam si dictum beneficium, ex eo quod talis collector, vel vnicus subcollector, abbreviator, vel familiaris, notarius, aut dictæ sedis officialis fuit, dispositioni apostolicæ generaliter reseruarum existat, modo non sit in eo alicui specialiter ius quod reseruatō. In reliquis vero nulla clausula detur, vnde reseruatō generalis elici possit, nisi desuper signata per duplex fiat signata sit, aut reseruatō vel alia habeatur.

¶ De expressione qualitatum beneficiorum
in apertationibus.

55 Item voluit, quod super beneficijs ecclesiasticis de qualitatibus illorum, videlicet an dignitates, personatus, vel officia sint, eisque cura imminet animarum, & ad illa consueuerit quis per electionem assumi, mentio fiat: alias gratiæ desuper factæ sint nullæ, & si qualitates huiusmodi affirmatiue, vel conditionaliter non exprimantur, negatiua expresse desuper fiat in beneficijs, quæ tales qualitates, vel ex eis aliquas consueuerint habere.

¶ De beneficijs vacantibus per contractum
Matrimonij.

56 Item si reseruetur beneficium per cōtractum Matrimonij, non dentur alij modi vacationum de futuro, nec censeatur beneficium reseruatum specialiter, vel affectum, nisi sequatur Matrimonium, sed in beneficijs per promotionem, aut ingressum religionis, vel affecutionem vacaturis ponatur clausula, etiam si non petatur, Cum beneficia huiusmodi præmissio, vel alias quouis modo, &c. præterquam per obitum obtinentis vacare contigerit, etiam si vacent.

¶ De clausulis ponendis in literis
Religiosorum.

57 Item voluit, quod si petatur aliquē in Religiosum recipi, & sibi de quouis beneficio ecclesiastico considerari, per simplicem signaturam Fiat, receptio huiusmodi duntaxat detur, adiecto si petens idoneus sit, aut si a canonicum non obstat: & exprimat si certus numerus regularium sit ibidem, cui etiā non nisi ex se esse cōcedatur. Et si numerus iste

& Apostolicæ sedis Nuncijs ab eodem prædecessore concessas suspendi quoque ad suę sanctitatis, & sedis Apostolicę facultatum quascunque plenarias indulgentias ab eodem prædecessore ex quavis causa etiam expeditionis huiusmodi concessas, si quæ per Nuncios, vel Quæstores deferebantur, Necnon deputandi, & eligendi confessores, qui plenarie absoluant, & alia faciant ad earundem indulgentiarum suspensarum effectum, reliquasque facultates ipsas indulgentias quomodolibet concernentes, præterquam quo ad ea in quibus indulgentiæ, & facultates in aliqua sui parte sint sortitæ effectum: ita vt illis, qui implentes iniuncta eis in literis indulgentiarum huiusmodi iam consecuti sunt facultatem eligendi confessores, qui absoluant eos plenarie in mortis articulo, per huiusmodi suspensionem non præiudicetur, quin facultate ipsa vti possit in futurum. Decreuit quoque irritum, & inane quicquid facultatum reuocatarum earundem prætextu in posterum contigerit attentari.

Reuocatio facultatum percipiendi pretium officiorum.

63 Item reuocauit, cassauit, & annullauit, ac irritas declarauit quascunque facultates percipiendi pretium officiorum Romanæ Curie pro tempore vacantium in toto vel in parte, ac quasuis cõcessiones, & collationes, aliasque dispositiones per fel. recor. Piũ PP. V. prædecessorẽ suum de dictis officijs, etiã ex die collationum concessionum, & dispositionũ earundem inantea hactenus in fauorem quarumcunque personarũ, ecclesiasticarũ, & secularium, posteriorum, piorũ locorum, collegiorum, & certarũ personarũ, etiam perperuo, etiam in vim contra articulo 9.º proso, & sub alia quavis verborũ forma,

forma, quam & præmissorum honores pro expressis haberi voluit, concessas, & factas quoad officia, quæ post obitum ipsius prædecessoris vacant, & in posterum quomodolibet vacabunt.

¶ Quod fructus in tertia parte augeri possint vigore clausulæ.

64. Item cum nonnulli in impetrationibus beneficiorum ecclesiasticorum pro tempore vacantium, & certo modo vacaturorū, asserendo illorū fructus, & certum per eos expressum annum valorem non excedere, nonnunquam obtineant a ss. sua, vt huiusmodi valorem annuū augere possint, vt verius possit in confectioe literarum super huiusmodi impetrationibus summa, ac valor ipse annuus exprimi aliter desuper non specificato, ne de virtute huiusmodi concessionis in posterum hæsitari contingat, declaravit prætextu concessionis huiusmodi valorem ipsum vsque ad tertiam partem valoris expressi, & in prima, quæ desuper fiet, literarum expeditione duntaxat augeri posse, & eas, quas literis iam expeditis cum expressione valoris specificati, aut non integro augmento prædicto, denuo desuper expediri contigerit literas cum aliquo augmento valoris huiusmodi, nullius esse roboris, vel momenti, etiam si motu proprio beneficiales gratiæ, & dispositiones quæcunque a sanctitate sua emanarent.

¶ De infordescensibus.

65. Item ne personis, pro quibus literæ suæ sanctitatis emanabunt, ob generalem absolutionem litterarum ecclesiasticis: quibus ligatæ forent, ad effectum indifferenter concedi, & in literis apponi solita præstetur occasio censuræ.

lipendendi, & infor-
 nauit huiusmodi resolutionem, & clausulam in literis, quas in futurum illi concedi continget, non sibi agari non patentibus rei iudicare, incendiarijs, violatoribus ecclesiarum, falsificatoribus, & falsificari procurantibus literas, & supplicationes apostolicas & illis vtentibus, receptatoribus, & fautoribus eorū, ac res veritas ad infideles deferentibus, violatoribus ecclesiasticæ libertatis, via facti, ausu temerario apostolicis mandatis non obtemperantibus, & nuncios, vel executores apostolicæ sedis, & eius officialium eis commissa exequentes impredientibus, qui propter præmissa, vel aliquod eorum excommunicati à iure, vel ab homine, per quatuor menses scienter excommunicationis sententiam huiusmodi sustinuerint, & generaliter quibuscunque alijs, qui censuris aliquibus, etiam alias quam, vt præfertur, quomodolibet ligati in illis per annum continuum inforauerint.

¶ **Officiales nihil exigant vltra debitum.**

66 Item idem D. N. exactionibus, quas Sāctitas sua non sine displicentia plerumque fieri intellexit per officiales Rom. Curia, qui constitutis sibi emolumentis pro exercitio officiorum, quæ obtinent, non contenti, vltra à prosequantibus negotiorum quorundā expeditionem in eadem exigere non verentur, obuiare volens, districte præcipiendo inhibuit omnibus, singulis quæuis officia in eadem Curia obtinentibus, ne de cætero quicquam prætextu officiorum, bus obtinent, quouis colore etiam celerioris expeditionis, emolumenta huiusmodi exigere, seu ad alium expeditorem eorum quæ eis incumbunt, inuicose d'erre, sub excommunicationis, & præter

præter illam suspensionis à perceptione emolumentorum huiusmodi pro prima ad mensuram, & pro secunda ad annatam, & pro tertia vice, in quibus sic excederent, priuationis officiorum per eos obrentorum, in quibus sic excefferint, pœnis. Ac voluit, quod S. R. E. Vicecancellarius, Camerarius, & Maior Penitentiarius excedentes ipsos respectiue, prout eis subsunt, per subtractionem emolumentorum eorundem, ac alias, vt præmittitur, compellant ab huiusmodi illicitis exactionibus abstinere, & contra eos per prædictas pœnas, & alias prout melius expedire viderint, procedant.

¶ Quod Cardinales non comprehendantur sub regulis faciendis.

67. Item cum S. R. Ecclesiæ Cardinales ipsi sanctissimo Domino Nostro assistant, ac propterea debeant specialibus prærogatiuis, & priuilegijs gaudere, Idem Dominus Noster statuit, ordinauit, decreuit, & declarauit, quod in quibuscunque constitutionibus, & regulis per sanctitatem suam in posterum post hanc primam editionem, & suarum constitutionum, & regularum publicationem faciendis, non includantur ipsi Cardinales, nisi illæ eorundem Cardinalium fauorem concernant, vel ipsæ constitutiones edendæ de eorundem Cardinalium, vel maioris partis eorum consilio editæ fuerint.

¶ De potestate Reuerendissimi D. Vicecancellarij, & Cancellariam Regentis.

68. Primo, quod possit committere absolutionem, qui ignoranter in supplicacionibus

teris apostolicis aliis ad scriberent, corrigerent, vel delerent.

Item, quod possit corrigere nomina, & cognomina personarum, & beneficiorum, dum tamen de corpore constet.

Item, quod possit omnes causas beneficiales etiam non deuolutas committere in Curia, cum potestate citandi ad partes.

Item, quod processus Apostolica auctoritate decretos aggrauare possit cum inuocatione brachij secularis, & sententias executioni demandari facere contra intrusos, & intrudendos per literas Apostolicas desuper conficiendas, & non alias.

Item, quod possit signare supplicationes manibus duorum Referendariorum signatas de beneficijs ecclesiasticis secularibus, & regularibus dispositioni Apostolicæ generaliter non reseruatis, quorum cuiuslibet valor centum Florenorum auri de Camera, vel totidem librarum Turonen. paruorum, seu totidem in alia moneta secundum communem æstimationem valorem annum non excedat.

Item, quod possit signare supplicationes, etiã duorum Referendariorum manibus signatas de nouis provisionibus, si neutri, & subrogationibus pro colligantibus, in quibus non detur clausula generalem reservationem importans.

Item, quod possit ad ordines suscipiendos arctatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus ad proxima tunc à iure statuta tempora, in quibus ceteri successiue ad ipsos ordines promouea-

et, publicentur, & describantur. V.

Lectæ & publicatæ fuerunt præscrip̄tæ Regulæ,
 Ordinationes, & Constitutionis Romani in Cancellaria
 Apostolica, Anno incarnationis dominicæ, Mil-
 lesimo, Quingentesimo, septuagesimo secundo, die
 vero sabbati vltima mensis Maij, Pontificatus san-
 ctiss. Domini Nostri Gregorij diuina prouidentia Pa-
 pæ XIII. Anno Primo.

Claudius Ceccholinus Custos.

